

ผู้นำทางจิตวิญญาณของชาวอโศก สมณะโพธิรักษ์

เกิดที่ประเทศไทยในปีพ.ศ.๒๔๗๗ เคยเป็นพิธีกรที่มีชื่อเสียงทางทีวี อุปสมบทเมื่อปีพ.ศ.๒๕๑๓ ปีพ.ศ.๒๕๑๘ ก่อตั้งคณะสงฆ์ชาวอโศก ปัจจุบันมีเครือข่ายชุมชนบุญนิยมใหญ่เล็กกว่า ๒๕ แห่ง ส่งเสริมการกินอาหารมังสวิรัต ถือศีลเคร่งครัด ธรรมะและการปฏิบัติแตกต่างจากคณะสงฆ์เดิม ไม่มียศ ไม่มีตำแหน่งทางสมณศักดิ์ ดำเนินตามครรลองแห่งพระพุทธองค์เพียงอย่างเดียว สอนคนให้รู้จักการเอาชนะทางจิตวิญญาณ ฟื้นความมัวเมาทางวัตถุด้วยสัมมาทิฐิและสัมมาปฏิบัติ รวมถึงการสอนให้คนปฏิบัติธรรมแม้ในขณะดำเนินชีวิตปัจจุบัน เช่น สอนการใช้ธรรมระหว่างเกี่ยวข้องกับสื่อต่างๆ มีทีวี หนังสือ คอมพิวเตอร์ ฯลฯ สอนคนให้ขยันทำงาน กล้าเสียสละ ชะใจตนเอง มีความสุขกับความจนที่มีสมรรถนะในการทำงาน รวมจุดเด่นของพุทธศาสนาทั้งฝ่ายเถรวาทและมหายานไว้ด้วยกัน ณ ดินแดนที่ไม่มีแนวคิดเชิงโพธิสัตว์อย่างเมืองไทย ท่านประกาศตนเป็นพระโพธิสัตว์ และส่งเสริมให้ชาวพุทธตั้งปณิธานเดินตามรอยพระโพธิสัตว์ ๕๐๐ ปี โดยเจาะวิจัยอบรมตามหลักมรรคแปดอย่างพิสดารแบบลืมนตา ปฏิบัติตรงสู่นิพพาน สร้างระบบสังคมใหม่ที่อยู่เหนือทั้งระบบทุนนิยมและคอมมิวนิสต์ นั่นคือ ระบบบุญนิยม 🍃

ระบบสังคม “บุญนิยม”

โน้ตจรรยาวัชที่ ๒๑

(ทางเลือกที่ ๓ ที่ตีพิมพ์จากบุญนิยมและคหณนิพนธ์)

ISBN 974-374-047-3

เนื่องใน...

งานประชุมพุทธนานาชาติแห่งศตวรรษที่ ๒๑

THE FOURTH CHUNG HWA INTERNATIONAL
CONFERENCE ON BUDDHISM

The Role of Buddhism in the 21st Century

จัดโดย สถาบันวิจัยพุทธศาสตร์จังหวัดภูเก็ต

ณ สถาบันอะเคเดมีมิย ซินก้า นครไทเป เกาะไต้หวัน

ระหว่างวันที่ ๑๘ - ๒๐ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๕

ผู้เขียน ภิกขุจิ่งเซียงฝ้าซือ

(Bhikkhu Samanalakkhano, Thammasat University)

第四屆中華國際佛學會議
THE FOURTH CHUNG-HWA INTERNATIONAL CONFERENCE ON BUDDHISM
法鼓山中華佛學研究所 Chung-Hwa Institute of Buddhist Studies
中華民國九十一年一月十八日~二十日 January 18~20,2002
TAIPEI, TAIWAN,R.O.C

論文提要

靜相法師·泰國

題目：「善地阿索」的「功德主義」

一廿一世紀取代資本主義與共產主義的第三選擇

二一世紀的人類，經過「資本」與「共產」主義的洗禮，造成世界性的混亂爭奪與環境生態的嚴重破壞，人心的自私貪欲無止境的擴張，道德價值觀每況愈下，憂郁苦悶與日俱增。近三十多年來，泰國出現的「善地阿索」僧團，結合僧俗大眾，由菩提樂比丘領導的「功德主義」社會運動，正提出了各種改善對治之方，不與其它主義為敵，而是與之為友，協助大家更臻完善方式進行，將佛陀之八正道運用於民生日用各個層面，將極樂淨土落實於現實人間，其建立之八大村莊，涵蓋多種教育、經濟乃至政治結構，突破寺廟僧人與社會之藩籬，其政策主要從人下手，培養人之品德，養成犧牲奉獻，勤儉自律情操，勝過以制度控制人的行為，因為：

1.人壞 / 制度壞 / 社會無法生存

3.人好 / 制度壞 / 社會尚可生存

2.人壞 / 制度好 / 社會難以生存

4.人好 / 制度好 / 社會太平

作者以二十年親身共事之體認，整理菩提樂尊者論述及各國社會學者與媒體研究報導數據，撰成此文，期將「功德主義」對人類「教育、文化、經濟、政治、愛情、倫理」所使用之方法，小至個人，大至社會，所產生之效應及未來世界之影響，作一論述，期能引發更多人士關注研究，加速推展此一運動，帶給人類真正的自由與和平幸福。

Santi Asoke's Social Movement:

The third option substituting Capitalism and communism in the 21st century--- —Merit-ism (boon-niyom)

Bhikkhu Samana Lakkhano
Thammasat University

Humankind in the 21st century has been exposed to both capitalism and communism. This exposure has created chaos and fighting on a world scale and caused severe destruction of the environment. The greed and selfishness of mankind has grown without limit. And at the same time, morality and value systems have declined drastically resulting in widespread depression and animosity.

Over the past thirty years, the Santi Asoke Buddhist community, which has united both the monastic and lay population, has been developed. This is a social movement based on the boon-niyom-system advocated by Ven. Bodhiraksa Bhikkhu in which he has proposed antidotes to many of today's problems, without creating a yet another rival for the other "isms." In this movement, he aims to cooperate with the other "isms" and in so doing creates a system that is good for everyone. He advocates adherence to the Buddha's Eight-fold Noble Path as the guiding principle for society, so that a pure land with extreme bliss can be realized here and now. The eight villages he has helped construct contain educational, economic and even political structures that serve as bridges between monastics and the general populace. The bottom line for the project is morality. This is the base from which self-sacrifice, frugality, self discipline and a willingness to co-operate with others will grow. It is self-governing and therefore beyond the limitations of a system that exists on outside control.

1. If the people are bad and the system is bad then the society cannot survive.
2. If the people are bad but the system is good, it is still hard for the society to survive.
3. If the people are good but the system is bad, then society can still survive.
4. If the people are good and the system is good, then society will enjoy peace.

The author has worked with this movement personally for the past twenty years. With his personal experience, he has organized Ven. Bodhiraksa Bhikkhu's writings along with the reports and material written by social studies scholars from other countries, to write up this article which he hopes can illustrate the positive results of the boon-niyom-system project and offer it as a practical way forward for the world.

In completing this work, the author has drawn on the principles that the project advocates towards education, culture, economics, politics, love, and ethics both on an individual and a social scale. The author hopes to introduce the movement to a wide audience so that it may be extended to other cultures and in so doing speed up the realization of peace, freedom and welfare in the world.

Key words:

1. Santi Asoke, 2. capitalism, 3. Communism, 4. Merit-ism, 5. the Eight-fold Noble Paths, 6. Utopia, 7. Pure Land of Extreme Bliss, 8. Sikkhamat, 9. For Heaven and Earth Party, 10. The Sangha Community of Six Harmonies

 **ชุมชนชาวโตกที่ยึดแนวระบบสังคมบุญนิยมเป็นหลัก
คณะสงฆ์ที่ใช้มรรคแปดเป็นแก่นแก่นำทาง**

กิตติกรรมประกาศ

บทความเชิงวิยาศาสตร์ฉบับนี้ เกิดขึ้นด้วยความเอื้อเฟื้อโอกาสให้ข้าพเจ้าจากท่านศาสตราจารย์ **เจิ้งเจิ้นฮว่าง** ผู้เป็นกัลยาณมิตรต่างแดนที่กรุณาช่วยเหลือในการจัดหาคนมาช่วยแปลหนังสือของขบวนการชาวพุทธสันตือโศก จากภาคภาษาอังกฤษเป็นภาษาจีน อีกทั้งสนับสนุนและคอยแนะนำเป็นกำลังใจให้ข้าพเจ้า ในระหว่างการค้นคว้าเพื่อเขียนบทความฉบับนี้ ตลอดเวลา ๔ เดือนที่ผ่านมา (เมษายน-สิงหาคม ๒๕๔๔) ทั้งๆ ที่ข้าพเจ้าไม่เคยมีประสบการณ์ด้านการเขียนบทความเชิงวิยาศาสตร์เช่นนี้มาก่อนเลย ข้าพเจ้าจึงขอเชิดชูน้ำใจ ความเมตตากรุณาของท่านศาสตราจารย์ **เจิ้งเจิ้นฮว่าง** ไว้ ณ ที่นี้ด้วย

และขอกราบขอบพระคุณพ่อท่าน “**สมณะโพธิรักษ์**” ผู้ถ่ายทอดพระธรรมคำสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าให้แก่ญาติธรรมชาวอโศก จนสามารถก่อตั้ง “เครือข่ายชุมชนบุญนิยม” และดำเนินการพัฒนาระบบสังคมบุญนิยมนี้ขึ้นมา ให้เป็นกระบวนทัศน์ใหม่ เป็นทางเลือกใหม่สำหรับสังคมมนุษยชาติในศตวรรษที่ ๒๑ นี้

สุดท้ายนี้ ขอขอบพระคุณคณะผู้ช่วยเหลือทำงานอีกหลายท่านที่เป็น**ชาวจีนไต้หวันและชาวไทย** ผู้ไม่ประสงค์จะออกนามไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

ระยะทางพิสูจน์มา กาลเวลายืนย่นชาวอโศก

จังหวัดฉะเชิงเทรา

สิงหาคม ๒๕๔๔

คำปาฐะนาบทจิตวิทยาพนธ์

โดย ศาสตราจารย์เจิ้งเจิ้นฮว่าง แห่งมหาวิทยาลัยสงฆ์ฝ่ากู่ซัน

(ถอดความจากการบรรยายร่วมกับท่านจิ้งเซียงฝ่าซือที่ สถาบันอะเคดีเมีย ซินก้า นครไทเป เกาใต้หวัน)

บทนิพนธ์นี้มีเนื้อหามาก ท่านจิ้งเซียง ตั้งใจมากในการนำเสนอภาพรวมขององค์กรสันตโตโคก เริ่มจากในหนังสือเล่มนี้(หน้าที่ ๑๘-๒๐) ก่อนอื่นมาพิจารณาที่บทวิเคราะห์ระหว่าง ทุนนิยมกับสังคมนิยม ซึ่งสรุปได้ว่า ช่วงศตวรรษที่ ๒๐ ทุนนิยมกับสังคมนิยมเจริญพัฒนามากที่สุด หากแต่ได้พิสูจน์แล้วว่า ลัทธิทั้ง ๒ ทำให้โลกมนุษย์ชาติได้รับผลข้างเคียงหลายประเด็น ผลกระทบต่อสังคมนี สำหรับคนที่มีจิตวิญญาณรับรู้ได้ไว ห่วงศาสนาหรือมนุษยชาติ ต่างก็อยากจะหาทางช่วยแก้ไขผลเสียที่ลัทธิทั้ง ๒ นี้ก่อขึ้นอย่างเร่งรีบ ก่อนที่จะนำไปสู่ภัยพิบัติในอนาคต ดังนั้น ดูจากมุมมองศาสนาพุทธ ผู้เขียนบทความก็เลยแนะนำทางเลือกที่ ๓ คือ “ระบบสังคมนิยม” และคำว่าบุญนิยมนี้ มีความหมายพิเศษต่างจาก “บุญ” ในศาสนาพุทธที่พูดโดยทั่วไป

สันตโตโคก เป็นองค์กรศาสนาที่เกิดขึ้นใหม่ ตั้งขึ้นในปี พ.ศ.๒๕๑๘ ผู้ก่อตั้งคือ สมณะโพธิรักษ์ ท่านเป็นนักคิดวิจัยแนวหน้า เป็นนักเคลื่อนไหวทางสังคมเพื่ออุดมคติและเผยแพร่ธรรมะที่ลงมือปฏิบัติเป็นจริงได้ ก่อนที่ท่านจะก่อตั้งสันตโตโคกนี้ น่าจะเคยได้รับอิทธิพลจากท่านพุทธทาสไม่มากนักน้อย ทั้งได้รับการต่อต้านจากคณะสงฆ์สายอนุรักษดั้งเดิม ซึ่งเป็นพุทธศาสนาฝ่ายเถรวาท (ในเมืองไทย) อันมีระบบให้ความสำคัญกับระดับกันต-อาวโส เป็นอย่างมาก แต่ผลงานการก่อตั้งชุมชนบุญนิยมและกิจกรรมที่คณะของท่านผลักดันออกสู่สังคม ซึ่งมีแนวอุดมการณ์เชิงพระโพธิสัตว์ และมีบทบาทปฏิบัติที่ทำประโยชน์ได้จริงอยู่ด้วย กลับได้รับการยอมรับจากสังคมระดับต่างๆ มากขึ้นๆ จึงสรุปได้ว่า เบื้องหลังพลังการขับเคลื่อนและอุดมการณ์ที่สำคัญอย่างยิ่งของสันตโตโคก ก็คือระบบองค์รวมวิถีปฏิบัติของพุทธ อันคือ มรรคมีองค์ ๘ นี้เอง

ท่านสมณะโพธิรักษ์กล่าวถึงมรรค ๘ ว่า เป็นแก่นธรรมที่มีเป้าหมายในตัวเองชัดเจน มีขั้นตอนการปฏิบัติที่ทำได้จริง กล่าวอีกนัยคือ พื้นฐานศาสนาพุทธ มิเพียงอยู่ในรูปแค่ทฤษฎีทางปรัชญา หรือการปฏิบัติภาคสมณะ (หยุดคิด-หยุดพิจารณา) แล้วคิดอยากให้ตนเองหลุดพ้นปลดทุกข์เร็วๆ เท่านั้น แต่วิถีปฏิบัติที่สำคัญของสันตโตโคกก็คือ การจะให้ค่าของการบรรลุมรรคผลนิพพานนั้น ต้องมีภาคปฏิบัติจริงในชีวิตประจำวันที่ยังอยู่กับสังคม โดยเฉพาะเป็นข้อปฏิบัติจริงท่ามกลางปัญหาที่แท้จริงของทุกชีวิต มีการสัมผัสเกี่ยวข้องเกิดขึ้นในสถานการณ์ปัจจุบันอยู่เป็นประจำทุกลมหายใจเข้าออก จุดนี้คือหัวใจสำคัญของมรรค ๘

ในเล่มนี้ หน้าที่ ๒๔ (ตารางที่ ๑) แสดงระบบปรัชญาเปรียบเทียบระหว่างทุนนิยมกับบุญนิยม ซึ่งชี้ว่า บุญนิยมเป็นคุณค่าทั้งหมดของศาสนาพุทธที่เป็นประโยชน์แก่สรรพชีวิต และทัศนคติการบรรลุธรรมในเชิงพุทธมาเป็นบรรทัดฐานทั้งหมด และในหมวด ๒ ว่าด้วยระบบของสังคมนิยม แบ่งการมองเป็น 2 ส่วน ส่วนแรกเป็นกระบวนการพัฒนาบุคคลทั่วไปสู่มาตรฐานชาวโคก ส่วนสองเป็นภาคปฏิบัติที่มีผลจริงสู่สังคม ซึ่งก็นับเป็นการปฏิบัติธรรมในแต่ละบุคคลด้วยเชิงหนึ่ง ถ้าหากจะมองในแง่รูปแบบของสังคมนิยม ก็คือพัฒนาการที่จะหายไปเป็นแบบฉบับทางสังคมได้ โดยปัจจุบันสันตโตโคกได้ก่อตั้งชุมชนบุญนิยมไปแล้ว ๙ แห่ง (ปัจจุบันข้อมูลล่าสุดปี ๒๕๔๗ คือ ๒๕ แห่งแล้ว) ชุมชนเหล่านี้คล้ายกับที่พวกเราในใต้หวันต้องการตั้งเป็นชุมชนแดนพุทธเกษตร หรือที่องค์กรฝ่ากู่ซัน (เป็นหนึ่งในสี่สุดยอดขององค์กรพุทธในใต้หวัน) ของพวกเราคิดอยากชักนำวิถีพุทธธรรมปึกหลักลงฐานจริงในชุมชนสังคมด้วย

หน้าที่ ๒๖ (ตารางที่ ๒) เป็นระดับฐานะการถือศีลของชาวโศก กล่าวถึงแต่ละคนที่คิดจะปฏิบัติให้ถึง “บุญ” จริงๆ ก่อนอื่นระบุถึงสมาชิกของโศกที่แบ่งชั้นไว้หลายระดับโดยอาศัยการถือศีลเป็นมาตรฐานวัดค่าคุณธรรม ขณะเดียวกันก็ได้ก่อตั้งชุมชนที่มีคนทุกระดับชั้น ตั้งแต่สมณะ สามเณร ลิกขมาตุ (นักบวชหญิงถือ ศีล ๑๐) นาคชาย กรีกหญิง ปะชายหญิง อารามิก อารามิกา อาคันตุกะประจำ อูตรศึกษา ชาวบ้านในชุมชน นักเรียน ญาติธรรม นอกจากชุมชน ๙ แห่งนี้แล้ว ยังมีเครือข่ายของชาวโศกย่อยๆ อีก ๑๐๐ กว่าแห่งทั่วประเทศ หน่วยงานรัฐบาลไทยได้ขอให้เครือข่ายชุมชนโศกช่วยจัดการอบรมคน ไม่ว่าจะเป็นเจ้าหน้าที่ ข้าราชการ ครู ทหาร นักเรียน กสิกรที่เป็นลูกหนี้ธนาคารของรัฐ หรือพนักงานบริษัทห้างร้าน ปีละนับแสนคน สถานที่จึงไม่อาจสนองความต้องการของรัฐได้ทั้งหมด ปัจจุบันจึงรับอบรมในแต่ละปีเพียง ๓-๖ หมื่นคนเท่านั้น จากจุดนี้ก็จะเห็นถึงผลสำเร็จที่สันตโศกทำอย่างไรจึงสามารถอิงการปฏิบัติทฤษฎีพื้นฐานพุทธศาสนาให้ปรากฏออกมาในวิถีชีวิตประจำวันได้

หน้าที่ ๒๘ การสร้างคนแบบชาวโศกโดยผ่านระบบปฏิบัติมรรค ๘ มี ๑๐ ขั้นตอน อย่างไรบ้าง ?

ข้อแรกคือ จะต้องเข้าใจกระจ่างในความแตกต่างระหว่างศาสนาที่เป็นโลกุตระ (ทางธรรม) กับศาสนาที่เป็นโลกียะ (ทางโลก) ศาสนาที่เป็นโลกียะกับวิถีชีวิตของคนธรรมดาทั่วไปนั้น ไม่มีอะไรต่างกันมากนัก เป็นศาสนาแบบชาวบ้านที่มีลักษณะคล้ายประเภทที่มีการอ้อนวอนร้องขอจากตัวองค์กรศาสนานั้นเองหรือพลังอำนาจของศาสนานั้นๆ หรือไม่ก็ในลักษณะตั้งตนเป็นใหญ่ แต่ในทางโลกุตระศาสนานั้น ใช้จิตสำนึกของโลกุตระและจิตสำนึกแนวโพธิสัตว์มาบริการรับใช้มนุษย์ด้วยหลัก...อิสรเสรีภาพ - ภราดรภาพ - สันติภาพ - สมรรถภาพ - บุรณภาพ ดังนั้น ก่อนอื่นชาวโศกทุกคนต้องเข้าใจเบื้องต้นว่า คุณจะไม่นับถือพุทธตามประเพณีที่ทำตามๆ กันมา แต่ต้องเข้าใจการปฏิบัติลละกิเลสจริงๆ ซึ่งเป็นโลกุตระด้วย จึงจะนับว่ามีพุทธธรรมเป็นพื้นฐานจริง

หน้าที่ ๓๒ อยากรู้คือการทำบาป ?

ความหมายของบาปก็คือ การเอาเปรียบ ริดรอนผลประโยชน์ของคนอื่น โดยพิจารณาทุกอย่างจากตนเองเป็นเกณฑ์ อีกด้านหนึ่งก็คือบุญ ในหน้าที่ ๓๒ พูดถึงความหมายของ “บุญ” ในระบบบุญนิยม กล่าวคือ การเสียสละ การทำประโยชน์ให้แก่สรรพสัตว์ เหตุนี้ “บุญ” จึงมีความหมายอยู่หลายอย่าง

ความหมายที่ ๑ หมายถึง การให้ทาน ที่สำคัญคือ ตนเองต้องมีคุณธรรม ทั้งในชีวิตประจำวันจะต้องรักษาบุญส่วนนี้อยู่ตลอดเวลา ทั้งยังนำบุญส่วนนี้เผยแพร่ออกไปในกิจกรรมต่างๆ ก่อตั้งเป็นสมาคมต่างๆ กลุ่มต่างๆ จนกระทั่งถึงระดับตั้งพรรคการเมือง หน่วยงานพรรคการเมืองมาเป็นบทฝึกหัดให้ชาวโศกได้เรียนรู้ศึกษา มุ่งสร้างการเมืองใหม่ ทั้งสภาพการเมืองที่มีแต่การหาเสียงแล้วต่ำกันไปตามกันมา เสียดสี ทะเลาะกัน มาเป็นพรรคการเมืองแนวโลกุตระชื่อพรรคเพื่อฟ้าดิน โดยไม่มีจุดประสงค์เพื่อการแสวงหาอำนาจ ในทางกลับกัน เพื่อเข้าถึงพุทธอุดมคติด้วยมรรค ๘ มุ่งเผยแพร่ขั้นตอนการปฏิบัติที่ประชาชนเข้าใจได้ ทำได้ ถึงได้จริง และเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมด้วย

หน้าที่ ๓๔ กล่าวถึงสิ่งที่ชาวโศกจะต้องเข้าใจอีกจุดหนึ่งก็คือเป้าหมายของชีวิตว่า เกิดมาเพื่ออะไร? คนเราเกิดมาเพื่อทำงาน ทำไมต้องทำงาน ต้องรู้ว่าการมีชีวิตอย่างมีอุดมคติ และจุดมุ่งหมายของชีวิตก็เพื่อทำให้โลกและสังคมดีขึ้น การ “ให้” สำคัญกว่าการ “รับ” คนเรามีชีวิตอยู่เพื่อให้ ไม่ได้มีชีวิตอยู่เพื่อที่จะเอาอะไรจากโลก จากสังคม ชาวโศกต้องเรียนรู้ถึงการยกระดับความรักให้สูงจนถึงขั้นที่ ๑๐ จากความรักพื้นฐานคือจากกามนิยมไปสู่พันธุนิยม ญาตินิยม ชุมชนนิยม ชาตินิยม สากลนิยม เทวนิยม อเทวนิยม นิพพานนิยม และพุทธนิยมตามลำดับ

จากความรักมิติที่ ๑-๖ เป็นความคิดโลกีย์ ผู้มีภูมิปัญญายาวไกล ย่อมมีทัศนคติที่พัฒนาจากส่วนตัวไปสู่สังคมโลก ถึงมิติที่ ๗ ก็พัฒนาสู่โลกปฏิบัติธรรมแล้ว จนถึงมิติที่ ๘-๑๐ ก็ยังเกี่ยวกับการบรรลุ

ธรรมชั้นไร้ความเห็นแก่ตัว (นิพพาน) และมรรคาแห่งมหาโพธิสัตว์ ซึ่งจะเปล่งแสงเมตตาปัญญาออกไปโปรดสรรพสัตว์

ในข้อ ๑.๖ ชาวอโศกยังต้องเข้าใจเรื่อง กรรม ๓ ที่ถือเป็น “พระเจ้าเป็นเจ้าของชาวพุทธ” ที่เดียว พระเจ้าในที่นี้เป็นการสมมติอย่างหนึ่ง ซึ่งหมายความว่า เป็นชาวพุทธต้องศึกษาจนเชื่อเหตุผลต้นกรรม เข้าใจที่มาของพลังวิบากกรรมที่มีผลต่อมวลมนุษย์ ล้วนต่างก็เป็นอย่างนี้ นั่นคือ เราต่างเป็นผู้สร้าง ผู้เปลี่ยนแปลง ผู้ดับดับตาลด้วยกายกรรม-วจีกรรม-มโนกรรมของตัวเอง หาใช่มีพระเจ้านอกตัวที่ไหนไม่ !

อีกอย่าง สันตอโศกให้ความสำคัญในการถือศีลมากกว่าเรื่องศาสตร์ความรู้ทางวิทยาการต่างๆ เรื่องนี้อ้างอิงเหตุผลจากหลักอริยสัจสี่ในพระไตรปิฎกที่ว่า สิ่งสำคัญในชีวิตก็คือ สามารถแก้ข้อสงสัยได้ (ละล้างวิจิจจณา-อวิชชา) อโศกจึงเอาทั้งศีลและวินัยมาเป็นบาทฐานของการปฏิบัติธรรม

ในข้อ ๑.๘ ชาวอโศกเข้าใจและรู้เทคนิคการลดกิเลสถึงระดับการเป็นอาริยะที่แท้จริงได้ โดยแต่ละคนต้องลงมือลดกิเลสเอง จึงจะสามารถเข้าใจถึงสามัญลักษณ์ของกิเลสที่เราสามารถตัดกิเลสให้มัน อนิจจัง-ทุกขัง-อนัตตาได้ด้วยตนเอง โดยวิธีนี้พิสูจน์ได้ว่า **ไม่ต้องหนีโลกไปนั่งหลับตาในถ้ำ ในป่าไกลๆ แต่เป็นการอยู่เหนือโลก-คือโลกกิเลสของเรา** โลกในที่นี้คือโลกแห่งปัญหาที่เราอาศัยอยู่

ชาวอโศกยังต้องเข้าใจความต่างของสัมมาทิฐิและมิจฉาทิฐิ สัมมาทิฐิที่อาศัยศึกษา ๓ คือ ศีล สมาธิ ปัญญา ทำให้เกิดขึ้น ทั้งการถือกุศลประโยชน์ตนและสังคมต้องทำในเวลาเดียวกัน นอกจากนี้การทำงานร่วมกันก็ยังเป็นการปฏิบัติธรรมอย่างยิ่ง ในขณะเดียวกัน ต้องให้ชาวอโศกรู้ถึงมรรคและผลที่พระพุทธองค์ตรัสไว้ว่า เป็นสิ่งที่ทุกคนสามารถเข้าถึงได้ ทุกคนมีสิทธิ์ที่จะปฏิบัติได้จริงตามแนวคำสอนที่พระพุทธองค์ตรัสไว้ ในบรรดามรรค ๘ ผล ๘ นั้น ต่างก็มีความเป็นมาตรฐานที่จะพิสูจน์ได้

หน้า ๔๔ พูดถึงพระอาริยะบุคคล ๔ ระดับ พระโสดาบัน สกิทาคามี อนาคามี พระอรหันต์ เราสามารถเห็นเนื้อหาและตัวอย่างที่ยกขึ้นมาได้ ซึ่งล้วนเป็นรูปธรรมทั้งสิ้น และนำมาพิสูจน์ในชีวิตประจำวันของตนเองได้ ถ้าเราเองดำเนินตามคำสอนนั้นๆ ด้วยความศรัทธา เราก็เป็นพระโสดาบันได้ ดังนั้นในกลุ่มนี้มีหลายคนที่ยืนยันว่า ตนเองบรรลุธรรมในระดับอาริยะขั้นต้นๆ อย่างเปิดเผย ทำทนายให้มาพิสูจน์ ซึ่งทำให้เรื่องมรรคผลมิใช่เป็นเพียงทฤษฎีหรือปรัชญาที่เป็นนามธรรมอีกต่อไป แต่เป็นข้อพิสูจน์ได้ทุกกระเบียดนิ้วในชีวิตประจำวัน

และหลังจากการพูดถึงการสร้าง “ชาวอโศก” ในเชิงพัฒนาส่วนบุคคลมาแล้ว ต่อไปที่หน้า ๕๖ เราจะเห็นงาน ๑๐ อย่างที่ระบบบุญนิยมเผยแผ่ออกไปสู่สังคม

งานที่ ๑ คือ สื่อสาร เป็นสื่อที่เผยแผ่การปฏิบัติธรรมและมรรควิธีของระบบบุญนิยม ในหน้าที่ ๕๖ วิจัยอธิบายแยกแยะว่า ในการเผชิญกับสื่อผัดสละต่างๆ ในชีวิตประจำวันจะปฏิบัติวิปัสสนาได้อย่างไร ดังนั้น การปฏิบัติวิปัสสนาจึงไม่ใช่เป็นการปฏิบัติในห้องกรรมฐานอีกต่อไป สันตอโศกจะสอนว่า พวกคุณปฏิบัติสมณะและวิปัสสนาก็คือปฏิบัติในระหว่างการทำงาน นอกจากนี้ยังเผยแผ่เรื่องของการบำบัดรักษาโรค เรื่องเกษตรกรรมไร้สารพิษ เรื่องพาณิชย์และผลิตภัณฑ์ พร้อมทั้งด้านการศึกษา สันตอโศกยังได้จัดตั้งโรงเรียนขึ้นตามมาตรฐานที่ทางการรับรอง แต่การสอบวัดผลคะแนนต่างกับการสอบใบประกาศทั่วไป โดยสิ้นเชิงคือ ให้คะแนน ๔๐% เป็นคะแนนของการถือศีล ๓๕% ให้ความสำคัญด้านการทำงานให้โรงเรียนบริการเพื่อนักเรียนคนอื่นๆ (ให้การบริการสังคม) และให้คะแนนการเรียนวิชาการเพียง ๒๕% สรุปก็คือ เป็นการปฏิบัติธรรมทางพุทธศาสนาอย่างหนึ่ง และเป็นวิธีฝึกฝนการทำประโยชน์ให้ผู้อื่นในทางพุทธศาสนาอย่างหนึ่งด้วย

สันตอโศกได้ก่อตั้งกลุ่มคณะและองค์กรหลากหลายรูปแบบเพื่อรองรับการทำงานสู่สังคม ทั้งยังมีวิธีคิดในเชิงเศรษฐกิจเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว มีการเผยแพร่งานกิจกรรมธรรมชาติ การแยกขยะ คือการนำขยะ

มารีไซเคิลใช้ใหม่ได้อีก และยังเผยแพร่เรื่องป่วยชีวภาพอีกด้วย เป็นต้น

หน้า ๖๖ พูดถึง ทางด้านกฎหมาย ท่านโพธิรักษ์ผู้ก่อตั้งสันติอโศกถูกคณะสงฆ์กระแสหลักที่เป็นสายอนุรักษของไทยตั้งข้อรังเกียจและถูกดำเนินคดีฟ้องร้อง ๘ ปี แต่ผู้นำก็ยืนหยัดต่อสู้ไม่ถอย อีกข้อคือการเคารพลัทธิสตรี สันติอโศกสนับสนุนให้สตรีมีโอกาสเลื่อนฐานะเป็นนักบวชปฏิบัติธรรมด้วย

หน้า ๖๘ กล่าวถึงการก่อตั้งพรรคเพื่อฟ้าดิน มีนโยบายมุ่งเน้นบริการประชาชน ไม่มุ่งส่งคนเข้ารับเลือกตั้ง นำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนามาใช้กับประชาชน อุดมคติของเขาก็คือ ปฏิบัติจริงเพื่อก่อให้เกิดอิสรเสรีภาพ ภราดรภาพ สันติภาพ สมรรถภาพ และบูรณภาพในสังคม

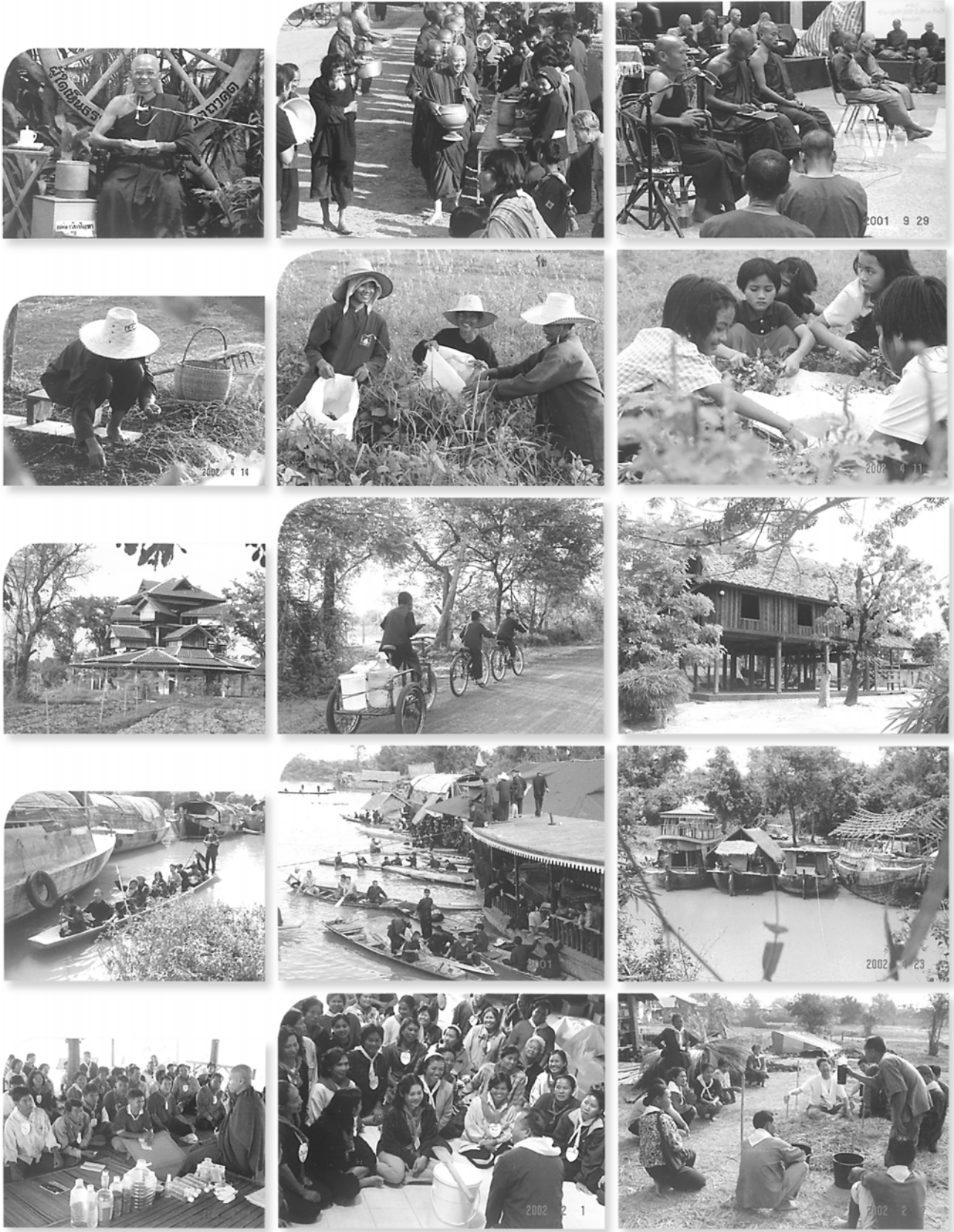
หน้า ๗๔ ข้อสรุปที่สำคัญของระบบบุญนิยมนี้จึงคือ ดำรงอยู่เพื่อมนุษยชาติ เพื่อผลกระทบเชิงดีต่อพุทธศาสนา เพื่อการทำงาน เพื่อการทำให้เป็นจริง ซึ่งนั่นก็หมายถึงมิใช่เป็นแต่เพียงการพูดหรือทฤษฎีและมิใช่เป็นเพียงการนั่งภาวนาหลับตาแต่เฉพาะในห้องกรรมฐานเท่านั้น ยังต้องเดินเข้าสู่สังคมด้วย และยังต้องทำให้โลกนี้สดสวยยิ่งขึ้น ที่สำคัญอีกจุดหนึ่งก็คือ เริ่มจากผู้ประสบความสำเร็จก่อน คือหมายถึงว่า คุณต้องลดกิเลสได้จริง คุณต้องเป็นพระอรหันต์ให้ได้ ต้องเสียสละให้แก่โลก แก่สังคมให้ได้อย่างแท้จริง ซึ่งจำเป็นต้องเริ่มจากการปรับจิตวิญญาณเป็นอันดับแรก ทำมาจากใจ ปฏิบัติออกมาให้เป็นจริง อาศัยคุณค่าแห่งมรรค ๔ ผล ๔ มีพระโสดาบัน เป็นต้น มาพิสูจน์ทดสอบกายกรรม วชิรกรรม มโนกรรม ทั้ง ๓ ของตนเอง

การปฏิบัติธรรมไม่ใช่เป็นความสามารถเฉพาะตนของใครๆ แต่เป็นของทุกคน ถึงแม้ว่าจะไม่ได้เป็นชาวไทยหรือชาวพุทธ แต่ก็สามารถที่จะเข้าร่วมกับสันติอโศกได้ เป็นลักษณะการเปิดเผยในทุกๆ ที่ ในหมู่บ้าน ในเมือง ที่ประเทศไทย หรือในต่างประเทศ ซึ่งเป็นระบบการปฏิบัติที่เปิดกว้างออกไปให้ใครหรือชุมชนไหนๆ ก็ได้มาศึกษาเรียนรู้ แล้วนำไปปรับใช้ โดยมีได้จำกัดว่า นี่คือนิยามระบบสัมมาอาริยมรรคมีองค์ ๘ ของพุทธ แต่สามารถก่อให้เกิดระบบสังคมบุญนิยมได้ทุกหนแห่งทั่วโลก

● เข้าร่วมได้ทุกคน แสดงความคิดเห็นได้ทุกที่
มีประโยชน์ได้ตลอดเวลา เสียสละได้ทุกสิ่ง

☸ ชาวชุมชนบุญนิยมที่ไร้ทุกข์ไร้โรค

☸ ช่วยเหลือหน่วยงานของรัฐฝึกฝนอบรมพัฒนาประชาชน
ทั้งด้านคุณธรรมและความสามารถ

● ผลสะท้อนตอบจากการนำเสนอบทความชิ้นนี้

“มองบทบาทสังคมขององค์กรสันตโตโคกในไทยจากแง่มุมเชิงพุทธ”

โดย ภิกษุณี จ้าวฮุย แห่งวิทยาลัยสงฆ์เถรียนจั้ง วิทยาลัยสงฆ์ผู้เถริน ไต้หวัน

วันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๔๕ หลังการฟัง ศาสตราจารย์เจิ้งเจิ้นฮวงร่วมกับท่าน จิ้งเซียงฝ่าซือ นำเสนอบทบาทกิจกรรมของสันตโตโคกที่มีต่อสังคมไทย ท่านเจ้าฮุย (ภิกษุณี) ผู้ได้รับเชิญให้มาร่วมวิเคราะห์บทความในการสัมมนาครั้งนี้ ยอมรับว่า การที่สังคมไทยปรากฏ บทบาทของสันตโตโคกในลักษณะนี้ เป็นการเติมเต็มแนวคิดและอุดมการณ์ของพุทธ อีกทั้งมองว่า องค์กรพุทธทั่วไปมักเลือกที่จะทำงานเฉพาะด้านขาว เช่น ด้านสังคมสงเคราะห์ ช่วยเหลือผู้ยากไร้ในรูปการแจกจ่ายวัตถุสิ่งของ เพราะจะได้รับแต่การสนับสนุนหรือคำยก

ย่องโดยส่วนเดียว ในขณะที่น้อยมากที่จะมีองค์กรพุทธกล้าออกมาทำงานด้านดำ อันคือการกล้าปะทะหรือเผชิญหน้ากับอำนาจอิทธิพลของกลุ่มต่างๆ ในสังคม เพราะต้องเผชิญกับความยุ่งยากนานาประการอันจะตามมา แต่สันตโตโคกมีความกล้าที่จะท้าทายและปฏิรูปแก้ไขระบบอันเลวร้ายในสังคมเช่นนี้ จึงเป็นเรื่องที่ต้องยอมรับว่าดีมาก

นอกจากนี้ ท่านเจ้าฮุยยังหยิบยกรายละเอียดเกี่ยวกับบุญนิยมกับสังคมนิยมคอมมิวนิสต์ที่มีข้อคิดเห็นต่างกันมาวิเคราะห์ว่า ส่วนที่คล้ายกัน คือ ทั้ง ๒ ระบบ มองปัญหาของสังคมที่... ราวจนไม่เสมอภาค... เหมือนกัน ทั้งเสนอ ต่างก็... ทำดีที่สุดเท่าที่สามารถ ใช้เฉพาะเท่าที่จำเป็นที่สุด ส่วนที่ไม่เหมือนกัน คือ

๑. ด้านแนวคิดทฤษฎีวิวัตุนิยมของคาร์ลมาร์กซนั้น เข้าใจว่า จะอาศัยอำนาจของการเมืองมาแบ่งปันทรัพยากร(วัตถุ)กันใหม่อย่าง ยุติธรรม ทางด้านอื่นก็จะง่ายขึ้นที่จะผ่าจะจัดการ ส่วนผู้นำของสันตโตโคกคือสมณะโพธิรักษ์ กลับใช้ทฤษฎีพุทธธรรมเป็นแบบปฏิบัติฝึกฝน ยิ่งมองได้ลึกซึ้งถึงต้นเหตุของปัญหาสังคมว่า มาจากกิเลสของคนโลภ-โกรธ-หลง เพราะฉะนั้นจะต้องเริ่มต้นแก้ไขที่ “คน” ก่อน
๒. ระบบสังคมนิยม มีเหตุที่ล้มเหลวพ่ายแพ้ต่อทุนนิยมก็เพราะ มุ่งแต่ที่จะใช้ระบอบการปกครองอำนาจในการควบคุมกดขี่ความต้องการ (กิเลส) ของคน ระหว่างคนกับคนที่มีทั้งต่อวัตถุหรือด้านจิตใจ อันมีส่วนแตกต่างกันหลายเชิงชั้น แต่ทางสันตโตโคกต่างเข้ามารวมกลุ่มเป็นชุมชนด้วยความสมัครใจ และให้ความอิสระในการถอนตัวจากหมู่กลุ่ม เพราะฉะนั้นจึงไม่มีเหตุแห่งการใช้ระบบบังคับ อันจะนำมาซึ่งปัญหาการต่อต้าน และใช้ความรุนแรงต่อสู้

ท่านเจ้าฮุยฝ่าซือ ยังได้ตั้งข้อสังเกตไว้อีกว่า

๑. สันตโตโคกให้ความสำคัญต่อหมู่กลุ่มมากกว่าตัวบุคคล การให้คำต่อหมู่กลุ่มมาก แต่ละเลยต่อบุคคลจะเป็นปัญหาหรือไม่ ?
๒. เหตุที่ทางอโศกนครรังคีใช้เฉพาะของในประเทศ จะมีส่วนทำให้เกิดชาตินิยมจนยึดความคิดตนเป็นใหญ่หรือไม่ ?
๓. การก่อตั้ง พรรคเพื่อชาติ จะทำให้กลุ่มเคลื่อนไหวไม่ชัดเจนต่อการแยกแยะการเมืองการศาสนาได้หรือไม่ ? โดยจริงในสังคมยังมีศาสนาอื่นอีก ในบทความนี้ยังได้อ้างข้อคิดของคานธีว่า “เอาศานานำการเมือง” แต่ “ศาสนา” ในความมุ่งหมายของคานธีนั้น ควรจะเป็นเรื่องเน้นที่ “จิตสำนึกทางศาสนา” เท่านั้น ท่านคานธีไม่เห็นด้วยกับการนำทั้งตัวศาสนาเข้ามาควบคุมการเมือง
๔. การที่ในแต่ละปี ทางสันตโตโคกได้จัดโรงบุญมังสวิรัตินิลิมผลองพระชนมายุถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ซึ่งเป็นศูนย์รวมอำนาจนั้น หากไม่สามารถรักษาความเป็นไปที่เหมาะสม จะเป็นอันตรายหรือไม่ ?
๕. ในกลุ่มนักปฏิบัติธรรมฝ่ายหญิงของสันตโตโคก อย่างมากเลื่อนฐานะได้เพียงนักบวชชรัษาศีล ๑๐ อันจะเป็นเหตุให้ฝ่ายหญิงโดนปิดกั้นต่อการบรรลุระดับอรรหนต์ และเป็นการขัดแย้งกับหลักการเสมอภาคของสันตโตโคกหรือไม่ ?

ถึงแม้คำตอบของท่านเจ้าฮุยจะชี้ว่า พรรคการเมืองของอโศกไม่มีมาตรการแสวงหาอำนาจ เพียงแต่จะทำงานเพื่อสังคมไปเรื่อยๆ รอให้ประชาชนเชื่อเชิญเรียกร้องให้ขึ้นมาควบคุมการเมืองเอง แต่ท่านเจ้าฮุยยังคงชี้จุดที่ว่า “ในระบบประชาธิปไตยที่เป็นไปในขณะนี้ ไม่เหมาะที่มีความคิดจมอยู่กับกรอบที่เขาเชิญ (เชิญอย่างลวกๆ... ขอไปที... ไม่จริงใจ) และถ้าคราใดที่ได้เข้าสู่การควบคุมการเมือง ก็นับว่าปัญหาเพิ่งจะเริ่มต้นเท่านั้น เพราะหากทางอโศกไม่สามารถเผยแพร่ “จิตสำนึกเสียสละนิยม” ซึ่งเป็นหัวใจของสันตโตโคก (เป็นระบบสาธารณโภคี : ระบบใช้ของส่วนกลางร่วมกัน ซึ่งระบบนี้พระพุทธเจ้าวางกฎเกณฑ์ไว้กับคณะสงฆ์ตั้งแต่ในสมัยพุทธกาล ก่อนมีแนวคิดคอมมิวนิสต์ตามมาทีหลัง) ออกไปอย่างเข้มข้นทั้งสังคมแล้ว การเข้าไปควบคุมหรือไม่ควบคุมการเมืองก็ไม่มีผลแตกต่าง แล้วทำไมถึงต้องเข้าไปร่วมเล่า ? ยิ่งหากใช้ความคิดทางศาสนานั้น ไปผลักดันผ่านขบวนการประชาธิปไตย แปรเปลี่ยนเป็นกฎหมายและนโยบายการเมืองที่ทรงพลังเพื่อบังคับใช้กับสังคมให้ไปถึงอุดมคติที่วางไว้แล้ว ก็เป็นที่แน่ว่าจะเหมือนพาเข้าสู่ความหลงชั่วของระบบสังคมนิยมอีก ซึ่งมีแต่ชะตาที่ต้องล้มเหลวอย่างแน่นอน นอกจากนี้ เมื่อใดที่สันตโตโคกเข้าถึงอำนาจการเมือง จะต้องพบกับสถานการณ์ที่ยากซับซ้อนทางจริยธรรม เช่น ประเด็นยกเลิกการประหารชีวิตดีหรือไม่ ? สันตโตโคกเผยแพร่ยาสมุนไพร จะใช้ร่างกายมนุษย์หรือสัตว์เป็นเครื่องทดลองหรือไม่ ? จะเผชิญหน้ากับเรื่องเหล่านี้ได้อย่างไร ?

❏ อิสรเสรีภาพ ภราดรภาพ สันติภาพ สมรรถภาพ บูรณภาพ

ประวัติสันตโตศกพอสังเขป

ในปี พ.ศ.๒๕๑๘ เกิดปรากฏการณ์ที่สำคัญทางคณะสงฆ์ในประเทศไทยคือ คณะสงฆ์สันตโตศกประกาศแยกตัว ไม่ขึ้นกับมหาเถรสมาคม (สันตโตศก = สันตภาพ ไร่โตก) นำโดย สมณะโพธิรักษ์ เป็นผู้นำทางจิตวิญญาณของชาวพุทธศกที่มาก่อปรกักรวมกันด้วยหลักสาราณียธรรม ๖ โดยเริ่มสร้างชุมชนพุทธขึ้นทีละแห่งๆ จนปัจจุบันมีถึง ๒๕ แห่งทั่วไทย ในชุมชนนี้มีทั้งเขตสงฆ์ บริเวณวัด เขตหมู่บ้านที่ประกอบไปด้วยโรงงาน โรงเรียน พื้นที่เกษตรไร้สารพิษ โรงพิมพ์ ร้านอาหารมังสวิวัติ ร้านจำหน่ายผลิตภัณฑ์จากชุมชน และหน่วยบริการอื่นๆ ที่เป็นมูลนิธิ สมาคม องค์กรอื่กหลายหน่วยงาน รวมทั้งการดำเนินการของพรรคการเมืองชื่อ พรรคเพื่อฟ้าดินที่ใช้จิตสำนึกเชิงศาสนาโลกุตระนำทาง ไม่หาเสียง มุ่งทำงานเพื่อส่วนรวม ชุมชนเหล่านี้้องหลักมรรคมีองค์๘ ในการดำเนินชีวิตที่เป็นแบบอย่างแก่สังคม ภายในชุมชนมีทั้งระบบการศึกษา การเศรษฐกิจ การเกษตร การแพทย์พยาบาล การเมือง ฯลฯ ที่อยู่ภายใต้ระบบแนวคิดใหญ่คือ ระบบสังคมนิยมเป็นตัวขับเคลื่อน และมีวิถีชีวิตที่เป็นทางเลือกใหม่ เมื่อเปรียบเทียบกับระบบเดิมคือระบบทุนนิยมและสังคมนิยมคอมมิวนิสต์ การที่สันตโตศกเน้นเรื่องจิตวิญญาณเป็นหลักมากกว่าเรื่องวัตถุ จึงไม่หลงไปกับการโฆษณากระตุ้นให้บริโภคเกินขนาดของระบบทุนนิยม อศกส่งเสริมการใช้ชีวิตที่เรียบง่าย ฝึกบริโภคกินน้อยใช้น้อยในด้านปัจจัยสี่ของชีวิต (ข้าว-ผ้า-ยา-บ้าน) เพื่อต่อสู้กับกิเลสโดยตรง เน้นการปฏิบัติแบบลิมตา และมีผลเป็นจริงทั้งสภาพศีล สมာธิ ปัญญา ในชีวิตประจำวัน สร้างนวัตกรรมทางสังคมแก่มนุษยชาติที่มีรูปธรรมชัดเจน ยกกระดับคุณค่าทางจิตสำนึก คุณธรรม และคุณค่าของชีวิต โดยมีอุดมคติใหญ่ ๕ ข้อเป็นกรอบดำเนินการคือ อิศรเสรีภาพ ภราดรภาพ สันติภาพ สมรรถภาพ และบูรณภาพ

ชาวชุมชนมีข้อวัตรปฏิบัติอันเคร่งครัดตั้งแต่ศีล ๕, ๘, ๑๐ ถึงศีลวินัยของสมณะตามลำดับ มีหลักขยัน พึ่งตน เสียสละ ขมิขมันรับใช้บริการ ไม่เรียกร้องความเป็นส่วนตัว-ของส่วนตัว อิงหลักสาราณียธรรม ๖ ในการสร้างสรรค์ชุมชนให้มีความงามพร้อม ทั้งอุดมการณ์โพธิสัตว์และอุดมคติการบรรลุอาริยคุณเข้าด้วยกัน เพื่อผดุงสังฆธรรมผ่านการปฏิบัติให้เห็นได้ จนได้รับการยกย่องให้เป็นชุมชนตัวอย่างทั้งในและต่างประเทศ เปิดโอกาสให้องค์กรศาสนาอื่นๆ หรือกลุ่มสนใจ เข้าศึกษาเรียนรู้วิจัยเพื่อจรรโลงมนุษยชาติต่อไป

นโยบายสำคัญของมูลนิธิธรรมสันติ

๑. ห้ามมี “กองทุน” ที่อยู่ในลักษณะสะสมกักตุนไว้เพื่อเก็บกินใช้แต่ดอกผลเป็นอันขาด เงินทุกบาทเราจะพยายามสะพัดให้เกิดประโยชน์สูง-ประหยัดสุด
๒. ห้ามเรียไร้ แม้ในเชิงแอบแฝงใดๆ
๓. ผู้ไม่รู้เป้าหมายหรือไม่รู้จักกรรมสารัตถะของมูลนิธินี้เลย หรือยังไม่รู้จักกันพอสมควร จะเอาอะไรมาบริจาคหรือทำบุญด้วยนั้น ห้ามรับ
ผู้มีสิทธิบริจาค หรือมีสิทธิทำบุญด้วยนั้น จะต้องรู้จักเป้าหมายกิจกรรม และสารัตถะของมูลนิธินี้ดี หรือไม่ว่าจะต้องได้มาพบคบหากันกับกลุ่มมูลนิธินี้อย่างน้อย ๓ ครั้ง หรืออ่านหนังสือชาวอศกจบเกิน ๓ เล่มขึ้นไป

นวัตกรรมการแห่งการพระพุทธศาสนาเมืองไทย

สมณะ สมณทูตเทศ

สิกขมาตุ (ศีล ๑๐)

อุบาสก-อุบาสิกา (ศีล ๘)

พุทธมามกะ (ศีล ๕)

ครูและนักเรียน ร.ร.สัมมาสิกขา (ศีล ๕)

๘ สองเสาหลักแห่งธรรมที่ผดุงดูแลรักษาหมู่คณะ คือ ธรรมวินัยและการขัดเกลาซึ่งมรรพ์พัย ชาวอโศกจะนำกรรมวิธีการชี้คุณ-โทษและสารภาพบาปมาใช้ในหมู่คณะแต่ละฐานะ สมณะอโศกนอกจากจะลงปาติโมกข์ทุกกึ่งเดือนแล้ว แต่ละฐานยังมีประชุมแบ่งกลุ่มสัมมนาอาทิตย์ละครั้ง ชี้โทษ-ชื่นชมและสารภาพความผิดแก่กันและกัน อาศัยการตักเตือนส่วนตัวมาแก้ไขให้เจริญในกุศลกรรม เพื่อการรักษาหมู่กลุ่มให้บริสุทธิ์

ภาพสี ๑๖ หน้า :

๑. ผู้นำของสันตโตโสภ	๙. การก่อสร้างที่เรียบง่าย
๒. ช่วงครอง “ชุดขาว”	๑๐. การศึกษาบุญนิยม
๓. ศิลปินและกวีตลกของนักปฏิบัติชาวโศภ	๑๑. กลิกรรมไร้สารพิษ
๔. กวีตลกประจำวันของสมณะ	๑๒. พาณิश्य์บุญนิยม ๔ ระดับ
๕. ท่านรู้หรือยัง? (ทัศนะการถวายของให้พระ)	๑๓. ผลิตภัณฑ์โรงงานโศภ
๖. ลิกขมาตุ (ศีล ๑๐)	๑๔. แบบอย่างทางการเมือง
๗. ชีวิตที่อิสระและบริสุทธิ์	๑๕. สุขคู่ปฏิบัติธรรม
๘. ข้าว-ผ้า-ยา-บ้าน (ปัจจัยสี่)	๑๖. เกิดแก่เจ็บตาย

บทคัดย่อ (จีน, อังกฤษ)	๔
กิตติกรรมประกาศ	๖
บทที่ ๑ ระบบสังคมบุญนิยม : ทางเลือกที่ ๓	
ของสังคมมนุษย์ที่ดีกว่าทุนนิยมและคอมมิวนิสต์	๑๘
สังคมมนุษย์ทวนกระแสโลกีย์ (โลกุตระ) : นวัตกรรม (INNOVATION) ระบบใหม่	๒๐
ระบบสังคมแบบบุญนิยมแบ่งการมองได้เป็น ๒ ส่วนคือ	๒๖
ส่วนที่ ๑. การสร้างคนแบบชาวโศภ	๒๖
๑.๑ ความเข้าใจเรื่องโลกียศาสนากับโลกุตระศาสนา	๒๘
๑.๒ บาปดีอะไร : ความฉลาดเฉลียวที่ทำลายตัวเองและสังคม	๓๒
๑.๓ บุญดีอะไร : ความฉลาดที่กล้าเสียสละอย่างสร้างสรรค์	๓๒
๑.๔ เป้าหมายของชีวิต : เกิดมาทำไม จะเอาอะไร	๓๔
๑.๕ ความรัก ๑๐ มิติ : พัฒนาการของความรัก ๑๐ ระดับ	๓๖
๑.๖ กรรม ๓ (กรรมนิยม) คือ “พระเจ้า” ของชาวพุทธ	๓๘
๑.๗ อย่าสนใจศาสตร์อื่นๆ เกินจำเป็น : เน้น “ศีล” เด่นที่สุด	๔๐
๑.๘ เทคนิคการลดกิเลสอย่างได้ผลเป็นโลกุตระ เป็นอาริยบุคคลจริงๆ	๔๐
๑.๙ การทำงานร่วมกันคือการปฏิบัติธรรม (ตามหลักมรรคมีองค์ ๘)	๔๒
๑.๑๐ ต้องเข้าใจการบรรลุธรรมผลอย่างเป็นรูปธรรม ไม่คลุมเครือ	๔๔
ส่วนที่ ๒ วิถีชีวิตและกิจกรรมด้านต่างๆ ในระบบสังคมบุญนิยม	๕๐
ก. ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ “สังคมบุญนิยม”	๕๐
ข. กิจกรรม “บุญนิยม” ของชาวโศภในการพัฒนาสังคมไทยที่สำคัญ ๑๐ อย่าง	๕๖
๒.๑ สื่อสารบุญนิยม : เทคนิคการเผชิญหน้ากับสื่อมอมเมา	๕๖
๒.๒ สาธารณสุขบุญนิยม : เผยแพร่อาหารมังสวิรัต... พื้นค่านิยมยาสมุนไพรไทย	๕๘

๒.๓	กสิกรรมบุญนิยม : อบรมคน เพิ่มคุณภาพชีวิตคนไทย... พึ่งตนเองด้วยกสิกรรมธรรมชาติ	๖๐
๒.๔	พากนิชย์บุญนิยม : ยิงชายถูก ยิงได้บุญ ยิงพัฒนา	๖๐
๒.๕	การศึกษากุญนิยม : จัดการศึกษาด้วยหลักการ “ศิลาเด่น-เป็นงาน-ชาญวิชา”	๖๒
๒.๖	ชุมชนบุญนิยม : จัดตั้งหมู่บ้านที่ไร้อบายมุขและอาชญากรรม	๖๔
๒.๗	เศรษฐกิจบุญนิยม : สนับสนุนเศรษฐกิจด้วยแนวทาง ๓ อาชีพภูษาติ หลักภูษาติ ๕ ข้อ	๖๔
๒.๘	กฎหมายบุญนิยม : ต่อสู้เรื่องสิทธิเสรีภาพในการนับถือลัทธิความเชื่อทางศาสนา	๖๖
๒.๙	การเมืองบุญนิยม : จัดตั้งพรรคเพื่อฟ้าดินโดยไม่เน้นส่งผู้สมัครรับเลือกตั้ง (ส.ส.)	๖๖
๒.๑๐	อุดมคติบุญนิยม : อุดมการณ์บุญนิยม ๕ ประการ ประกาศตัวเป็นทางเลือกใหม่ของโลก	๖๘
บทที่ ๒	บทสรุปและข้อเสนอแนะ	๗๔
	บรรณานุกรม	๗๘

สารบัญดาราง

ตารางที่		หน้า
๑.	ตารางเปรียบเทียบปรัชญาของระบบทุนนิยมกับบุญนิยม	๒๔
๒.	ตารางฐานะและระดับการถือศีลของชาวอโศก	๒๖
๓.	ตารางคุณสมบัติพระอาริยบุคคล ๔ ระดับ	๔๖
๔.	ตารางเปรียบเทียบระบบเศรษฐกิจแบบต่างๆ	๕๐-๕๒
๕.	ตารางการคิดราคาสินค้าแบบทุนนิยมกับบุญนิยม ๔ ระดับ	๖๒
๖.	ตารางเปรียบเทียบพัฒนาการ ๕ สภาพของระบบทุนนิยมกับบุญนิยม	๗๐

ภาคผนวก

- น. ๘๑ สันติอโศก : หมู่บ้านชาวพุทธแนวมหาดมะดานธี
- น. ๘๘ พลตรีจำลอง ศรีเมือง นักการเมืองบุญนิยม...
- น. ๙๔ รูปแบบบริษัทภายใต้แนวทางของระบบบุญนิยม...
- น. ๙๕ แผนภูมิชุมชนชาวอโศกขนาดใหญ่ ๙ แห่ง...
ประวัติผู้เขียน (ย่อ)

บทที่ ๑

ระบบสังคม “บุญนิยม” ในศตวรรษที่ ๒๑ ทางเลือกที่ ๓ ของสังคมมนุษย์ที่ดีกว่าทุนนิยมและคอมมิวนิสต์

ระบบเศรษฐกิจสำหรับสังคมมนุษย์ในยุคศตวรรษที่ ๒๑ นี้มีทางเลือกใหญ่ๆ อยู่ ๒ ทางคือ ระบบเสรีนิยมและคอมมิวนิสต์ [ระบบเศรษฐกิจแบบเสรีนิยม จะให้เอกชนเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินต่างๆ และมีการแข่งขันค้าขายอย่างเสรี ทำให้เกิดการแข่งขันผลิตสินค้าที่ประชาชนต้องการและทำให้ต้นทุนการผลิตต่ำ โดยต้องหาทาง “ลดต้นทุน” ซึ่งทำให้เกิดแนวโน้มการเอาเปรียบคนงาน ผลิตแบบ “ปลาใหญ่กินปลาเล็ก” ในสังคม นายทุนส่วนน้อยก็ร่ำรวยขึ้น ขณะที่คนยากจนต้องเลี้ยเปรียบ

ระบบเศรษฐกิจแบบเสรีนิยมจึงให้ประสิทธิภาพสูงในด้านการผลิต แต่มีประสิทธิภาพต่ำในด้านการกระจายผลผลิต ช่องว่างระหว่างคนรวยกับคนจน นำไปสู่ปัญหาความไม่เป็นธรรมต่างๆ จึงเกิดระบบเศรษฐกิจอีกทิศทางหนึ่งที่ “รัฐ” ยื่นมือเข้ามาควบคุม เป็นเจ้าของปัจจัยการผลิตเสียเองคือ เศรษฐกิจแบบสังคมนิยมหรือคอมมิวนิสต์ ถ้าเป็นไปอย่างสุดขีดแล้ว รัฐจะเป็นผู้ควบคุมและวางแผนการกระจายผลผลิตเองเพื่อความเป็นธรรมในสังคม

แต่จุดอ่อนของคอมมิวนิสต์อยู่ที่ขาด “กำไร” ที่เป็นแรงจูงใจให้ผู้คนขยันทำงาน เพื่อคิดสร้างสรรค์ผลผลิตที่มีประสิทธิภาพ ระบบเศรษฐกิจแบบคอมมิวนิสต์จึงมีประสิทธิภาพในด้านการกระจายผลผลิตสูง แต่ให้ประสิทธิภาพการผลิตต่ำ ความขัดแย้ง ๒ ขั้วนี้ ทำให้ในโลกปัจจุบัน ไม่มีประเทศใดมีระบบเศรษฐกิจเป็นแบบเสรีนิยมเต็มที่ หรือเป็นสังคมนิยมเต็มตัว แต่อาจจะเอียงไปทางขั้วใดขั้วหนึ่งมากกว่าเท่านั้น]***๑

[ซึ่งถ้าวิเคราะห์ลึกๆ แล้ว ก็พบว่า ทั้งสองระบบนี้มีเป้าหมายเดียวกันคือ การพัฒนาไปสู่ชีวิตที่สมบูรณ์ด้วยวัตถุนิยม กามคุณ ลาภ ยศ สรรเสริญ และโลกียสุข โดยมีความแตกต่างกันที่รายละเอียดปลีกย่อยเท่านั้น และยังคงอาศัยระบบเศรษฐกิจแนวเดียวกันคือ แสวงหา “กำไร” เพื่อสะสมไว้เป็น “ทุน” ให้มากขึ้นๆ เรียกว่า “ระบบทุนนิยม” แล้วนำกำไรส่วนหนึ่งที่กันออกจากการลงทุนด้านการผลิตไปใช้ในการบริโภค เพื่อหาโลกียสุขมาเสพอย่างฟุ่มเฟือยตามค่านิยมในสังคม ฉะนั้นเพื่อนคู่เคียงของระบบทุนนิยมก็คือ “ลัทธิบริโภคนิยม” ที่ถือเอาการแสวงหาความสุขสมใจอยาก จากการได้เสพลาภยศสรรเสริญต่างๆ เป็นจุดหมายหรือเป็นแก่นสารของชีวิต” (ถ้าทุนนิยมเป็นตัว “รูป” บริโภคนิยมก็เป็นตัว “นาม”)]***๒

[ระบบทุนนิยม-บริโภคนิยม จึงเป็นระบบที่ทรงอิทธิพลครอบงำสังคมโลกทุกวันนี้ทั้งโลก แม้กระทั่งระบบคอมมิวนิสต์ ก็เป็นเพียง อัญรูปหนึ่ง (Allotropy) ของ “ทุนนิยม บริโภคนิยม” เท่านั้น เพราะยังมีแก่นสารของเจตจำนงที่จะแสวงหาอำนาจ เพื่อการกอบโกย กักตุน สะสมวัตถุนิยมชนิดต่างๆ มาไว้เสวย โดยเข้าไปทำหน้าที่เป็นนายทุนเสียเองที่จะกอบโกยผลประโยชน์ทางการค้า แลกเปลี่ยนผลผลิตกับประเทศหรือบรรษัทข้ามชาติอื่นๆ ในแง่นี้ รัฐคอมมิวนิสต์ ก็มีฐานะเป็นบรรษัทข้ามชาติใหญ่ๆ แห่งหนึ่งภายใต้ระบบทุนนิยมโลกเท่านั้น]***๓

[พรรคคอมมิวนิสต์ที่ได้อำนาจรัฐปกครองประเทศ อย่างเช่น จีน เวียดนาม ลาว ก็ปฏิเสธทุนนิยมไม่ได้ ต้องปฏิรูปด้านเศรษฐกิจจนเป็นทุนนิยมไปแล้ว ปัญหาที่จะต้องเผชิญต่อไปคือจะรักษาการปกครองแบบพรรคเดียวโดยพรรคคอมมิวนิสต์ไว้ได้ยาวนานเท่าใด]***๔

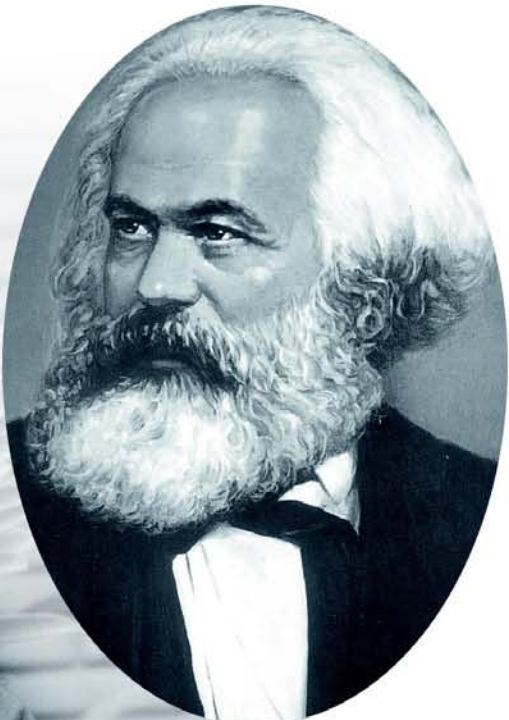
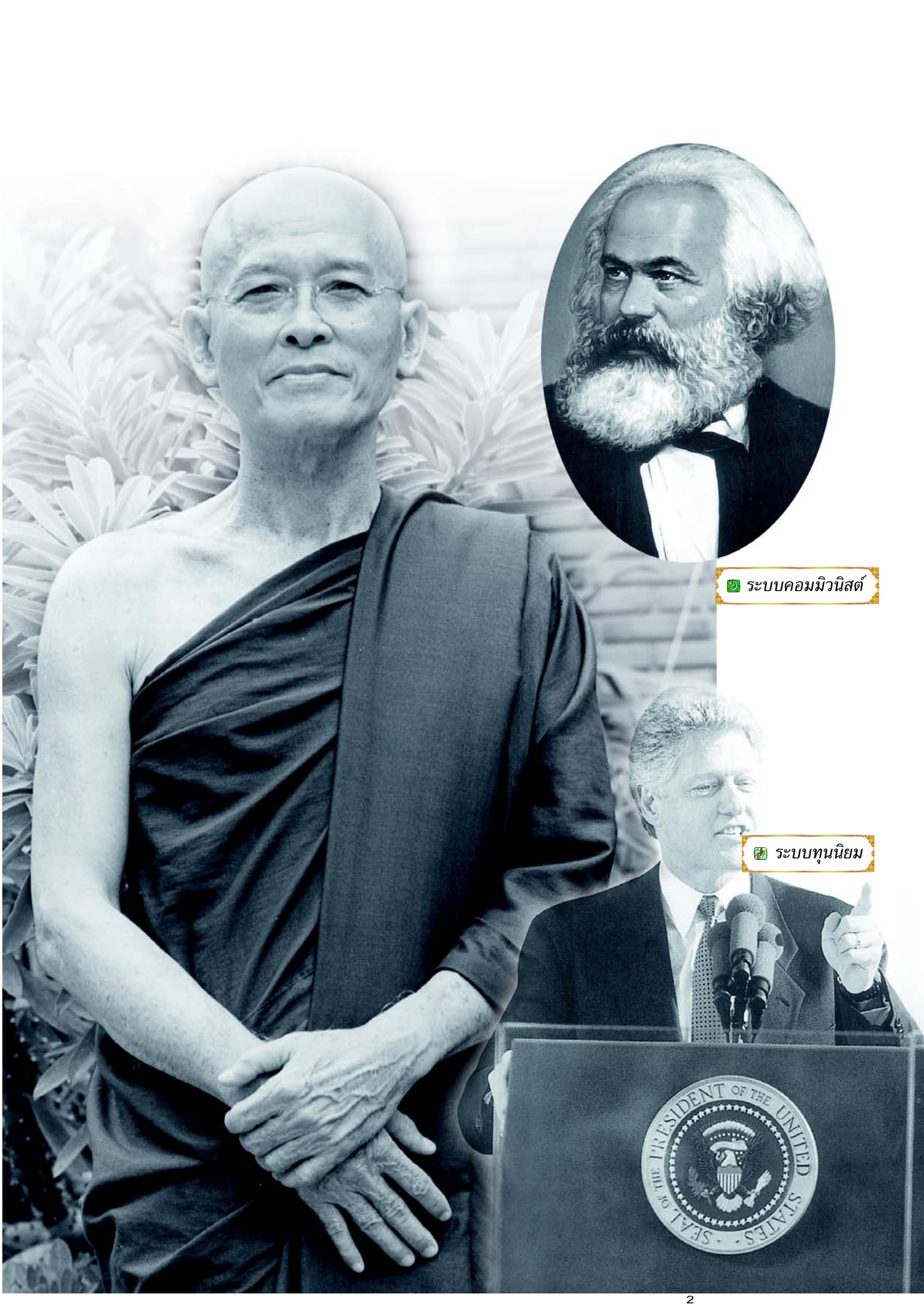
แม้แต่ อัลเบิร์ต ไอน์สไตน์ นักวิทยาศาสตร์อัจฉริยะของโลก ผู้เป็นนักถนงรงค์ทางด้านสังคมและการเมืองให้มีคุณธรรม

๑. ชาวโศก, ๒๕๓๑, เศรษฐศาสตร์เชิงพุทธ, กรุงเทพฯ, วีระการพิมพ์, น.๓๘-๔๐

๒. ชาวโศก, ๒๕๓๑, น.๔๑-๔๒ (อ้างตามข้อ ๑)

๓. ชาวโศก, ๒๕๓๑, น.๔๔-๔๕ (อ้างตามข้อ ๑)

๔. ทองถม นางจางาน, ๒๕๔๔, แนวคิดตรงข้ามทุนนิยมในยุคโลกาภิวัตน์, สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ (ฉบับ ๖ ก.ค.) กรุงเทพฯ, โรงพิมพ์สยามรัฐ, น.๓๔

ระบบคอมมิวนิสต์

ระบบทุนนิยม

ก็ตระหนักถึงภัยของระบบทุนนิยมนี้ว่า [ความย่ำแย่ของกำไร-ประกอบกับการแข่งขันในหมู่นายทุน เป็นต้นเหตุของภาวะไร้เสถียรภาพ และนำไปสู่ความตกต่ำทางเศรษฐกิจที่ทวีความรุนแรงยิ่งขึ้นทุกที การแข่งขันที่ไม่มีขอบเขตนี้ทำให้เกิดการสูญเสียแรงงานไปอย่างมหาศาล (เพราะนายทุนพยายามลดค่าใช้จ่ายในการจ้างคนทำงาน) และเป็นเหตุให้จิตสำนึกทางสังคมของปัจเจกบุคคลตกต่ำลง ผมถือว่าความตกต่ำนี้เป็นสิ่งชั่วร้ายที่สุดของระบบทุนนิยม แม้แต่ระบบการศึกษาของเรา ก็เสียหายเพราะความชั่วร้ายอันนี้ ความคิดที่ส่งเสริมการแข่งขันกันเกินขอบเขต ถูกปลุกฝังลงไปใสมองของนักเรียน นักศึกษา ซึ่งได้รับการอบรมให้เชื่อว่าความสำเร็จอันเต็มไปด้วยความล้มเหลว เป็นลู่ทางสำหรับอาชีพในอนาคตของเรา]***๕

และทั้ง ๒ ระบบนี้ มีเครื่องช่วยแบบเดียวกันคือ **อาวุธสงครามอันทันสมัยร้ายแรงกับเครื่องมือเทคโนโลยีสมัยใหม่** ที่แผ่อิทธิพลครอบงำทั้งโลก ผ่านระบบสื่อสารไร้พรมแดน เช่น ดาวเทียม คอมพิวเตอร์ ทีวี โทรศัพท์ วิทยุ ฯลฯ ซึ่งใช้ไปในด้านการกระตุ้นความต้องการการบริโภคอุปโภคของมนุษย์ให้เพิ่มขึ้นๆ อย่างไรก็ดีจำกัด (**โดยถือว่าเป็นอิสระเสรีภาพ**) เกินความจำเป็นของวิถีมนุษย์ปกติธรรมดาไปตั้งมากมาย จนได้รูล้ำเข้าไป ทำลายสภาพแวดล้อมและธรรมชาติอย่างไม่มีใครหยุดยั้งได้ ทั้งนี้เป็นเพราะหลงในเป้าหมายที่เป็นมิถิลาที่ลึกลับเหมือนกันว่า “ชีวิตที่ประสบความสุขความสำเร็จคือ ชีวิตที่สามารถเรียนรู้การเอา-รอดเอาเปรียบ เอากำไรจากผู้อื่น จากธรรมชาติมาบำรุงตนเองและพวกของตนเอง ยิ่งได้มากเท่าไรยิ่งเก่ง ยิ่งนำภูมิปัญญาที่ยิ่งใหญ่มาเท่านั้น”

ดังนั้น การมีความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ หรือสังคมต่อสังคม จึงเป็นการสวมหน้ากากของมิตรภาพ (**ภราดรภาพแบบจอมปลอม**) ไว้ข้างหน้า แต่แฝงไว้ด้วยแนวคิดที่จะสามารถพัฒนาวิถีชีวิตได้เปรียบทั้งข้างหน้าและลับหลังได้มากเท่าไร หรือซ่อนอุบายเอาเปรียบได้ซับซ้อนยิ่งๆ ขึ้นไปได้มากเท่าไร ก็จะได้ว่านั่นคือขีดความสามารถขั้นสูง ในการที่จะกอบโกยผลประโยชน์ย้อนกลับคืนมาสู่กระเป๋าของตน หรือประเทศของตนให้มากที่สุด (**สมรรถภาพแบบเบียดเบียน**)

จึงไม่มีหรือมีความจริงใจน้อยมากในทั้ง ๒ ระบบนี้ที่จะช่วยเหลือบริการ แบ่งปันวัตถุสินค้าให้แก่ผู้อื่นอย่างแท้จริง ทั้งนี้ก็เพราะต่างขาดความไว้วางใจกัน ไม่เชื่อมั่นในคุณธรรมของกันและกัน จนกลายเป็นความระแวงที่ต้องสะสมอาวุธและทำสงครามแย่งชิงผลประโยชน์อยู่ทั่วทุกมุมโลก (**ขาดสันติภาพ**) สังคมมนุษย์จึงไปไม่ถึงอุดมคติคือ ความเป็นอยู่ที่ผาสุกสมบูรณ์ร่วมกัน (**ไม่มีบูรณภาพ**)

❖ สังคมมนุษย์ทวนกระแสโลกีย์ (โลกุตระ) : นวัตกรรม (INNOVATION) ระบบใหม่

แต่ในโลกนี้ยังมีพระพุทธรเจ้า ผู้วางรากฐานระบบสังคมชาวโลกุตระที่แตกต่างไปจาก ๒ ระบบข้างต้นอย่างขาวกับดำ มาตั้งแต่ ๒,๕๐๐ กว่าปีมาแล้ว เป็นทฤษฎีอมตะ ไม่จำกัดกาล (อกาลิก) ที่หากใครนำไปปฏิบัติและบริหารอย่างเอาจริงแล้ว ก็จะได้เห็นผลทันทีได้ทุกยุคทุกสมัยทุกแห่งหน [ซึ่งหลังจากพุทธปรินิพพาน ๓๐๐ ปี ก็เกิดยุคของ “พระเจ้าอโศกมหาราช” ที่ใช้ “ธรรม-อาวุธ” แทน “อาวุธ” ในการปกครองบ้านเมืองจนได้ชื่อเป็น มหาธรรมราชาในประวัติศาสตร์มาแล้ว]***๖

และบัดนี้ที่ประเทศไทยได้เกิด**นวัตกรรม**เป็นทางเลือกใหม่ให้แก่ชาวโลกคือ**เครือข่ายชุมชนชาวอโศกกลุ่ม** [สันติอโศก]***๗ ที่มีลักษณะคล้าย [**สังคมในอุดมคติแบบยูโทเปีย (Utopia)**] ของโลกตะวันตก]***๘ หรือแบบ [**แดนสุขาวดี (Pure**

๕. อัลเบิร์ต ไอน์สไตน์, ๒๕๓๔, เขียนไว้เมื่อเป็นไม้ใกล้ฝั่ง, ทักทายด้วยชีวิต-สังคมและการเมืองพิมพ์ครั้งที่ ๗, โรงพิมพ์ธรรมสาร, น.๗๘-๗๙

๖. ประยงค์ สุวรรณบุบผา, ๒๕๔๒, มหาราชชาตพุทธแห่งอินเดีย, กรุงเทพฯ, ศิลปบรรณาคาร.

๗. *ชาวอโศกคือ ชาวพุทธที่ศึกษาและปฏิบัติตามคำสอนของสมณะโพธิรักษ์

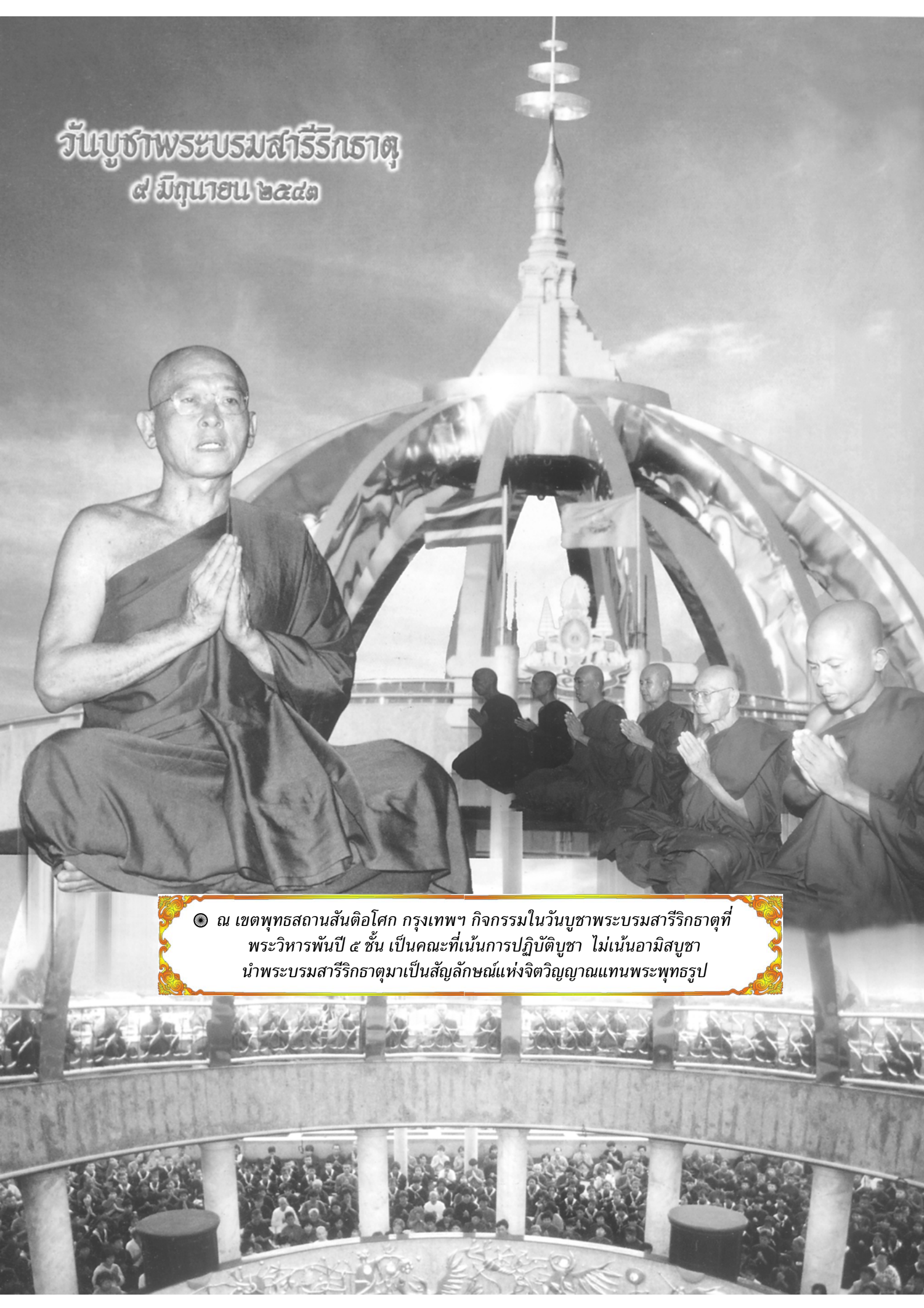
**เครือข่ายชุมชนชาวอโศก เริ่มก่อตั้งเมื่อเดือนตุลาคม ๒๕๔๑ ณ พุทธสถานปฐมอโศก จ.นครปฐม โดยพัฒนามาจากการประชุมกลุ่มชาวอโศกทั่วประเทศ แล้วจัดหมวดหมู่กลุ่มต่างๆ ตามภาคตามสถานที่ตั้ง ซึ่งข้อมูลในปี ๒๕๔๒ นี้ มีชาวอโศกทั่วประเทศรวม ๙๔ กลุ่ม มีสมาชิกประมาณ ๕,๐๐๐ คน และผู้สนใจประมาณ ๒๐,๐๐๐ คน (จากหนังสือเครือข่ายชุมชนชาวอโศก ๒๕๔๒, กรุงเทพฯ, โรงพิมพ์ฟ้าอภัย)

***กลุ่มสันติอโศก เป็นชาวพุทธในไทยขบวนการหนึ่งที่มีบทบาทการเคลื่อนไหวทางสังคม แตกต่างจากแนวทางของคณะสงฆ์กระแสหลัก มีศูนย์กลางอยู่ที่กรุงเทพฯ เป็นพุทธสถานชื่อ สันติอโศก มีหน่วยงานภายในทั้งในรูปแบบมูลนิธิ, สมาคม, โรงเรียนและชุมชนสันติอโศก ดำเนินกิจกรรมต่างๆ ตามแนวคำสอนของสมณะโพธิรักษ์ ซึ่งเป็นผู้ก่อตั้งขบวนการชาวอโศก

๘. ยูโทเปีย (Utopia) คือสังคมในอุดมคติของแนวคิดทางตะวันตก

วันบูชาพระบรมสารีริกธาตุ

๘ มิถุนายน ๒๕๕๓

● ณ เขตพุทธสถานสันติอโศก กรุงเทพฯ กิจกรรมในวันบูชาพระบรมสารีริกธาตุที่
พระวิหารพินปี ๕ ชั้น เป็นคณะที่เน้นการปฏิบัติบูชา ไม่เน้นอามิสบูชา
นำพระบรมสารีริกธาตุมาเป็นสัญลักษณ์แห่งจิตวิญญานแทนพระพุทธรูป

land)” ของลัทธิพุทธมหายาน***๙ และ [โลกยุคพระศรีอารีย์ของศาสนาต่างๆ]***๑๐ ภายใต้การนำและพาทำของ สมณะโพธิรักษ์***๑๑ ที่ประกาศว่าตนเป็นพระโพธิสัตว์มาฟื้นฟูแก่นแท้ของพระพุทธศาสนา ทำหน้าที่เป็นศูนย์รวมทางจิตวิญญาณ ร่วมกับพุทธบริษัททั้ง ๔ ที่เป็นสาวกผู้ศรัทธา (เรียกว่า “ชาวโศก”) ปฏิบัติธรรมตามหลักมรรคมีองค์ ๘ ก่อร่างสร้างฐาน ค่อยๆ เติบโตขึ้นมาได้กว่า ๓๐ ปีแล้ว กลายเป็นเครือข่ายองค์กรที่ได้รับความยอมรับให้เป็นตัวอย่าง ทั้งในด้านการลดละกิเลสส่วนบุคคล และเป็นหน่วยงานที่ทำประโยชน์ช่วยเหลือสังคม-ประเทศ-โลกในหลายรูปแบบไปพร้อมกันด้วย

แต่กว่าจะมาถึงจุดนี้ พวกเขาต้องพากเพียรฟันฝ่าอุปสรรค คือ ความระแวงสงสัย ความเห็นที่แตกต่างกัน ความเข้าใจผิดต่างๆ นานามาอย่างอดกลั้น สงบเย็น จนเมื่อมวลหมู่ของชาวโศกเพิ่มมากขึ้นทั้งด้านคุณภาพและปริมาณ พร้อมกับการเพิ่มบทบาทช่วยเหลือสังคมอย่างมีประสิทธิภาพสูงขึ้นเรื่อยๆ เสียงต่อต้านก็ค่อยๆ จางลงไป

ชุมชนชาวโศกที่เรียกว่า [ชุมชนบุญนิยม]***๑๒ นี้เป็นสังคมที่ใช้หลักการพุทธศาสนามาปฏิบัติอย่างเต็มรูปแบบ เริ่มตั้งแต่การมีระบบวิธีการกลั่นกรองคนเข้าชุมชนตามมาตรฐานของศีลในแต่ละคน (ศีล ๕ ศีล ๘ ศีล ๑๐ ศีล ๒๒๗ ตามลำดับ) มีการอบรม ฝึกคนตั้งแต่ขั้นปรับพื้นฐานทางความรู้ (จากมัจฉาทิฐิไปสู่-สัมมาทิฐิ) เป็นการสอนให้ลดกิเลส เข้าถึงความสุขขั้นสูงสุด โดยการปฏิบัติศีล-สมาธิ-ปัญญา อย่างมีองค์รวม ไม่แยกปฏิบัติเป็นส่วนๆ มีระดับการวัดผลการปฏิบัติถึงโลกุตรธรรมอย่างเป็นรูปธรรมชัดเจน โดยผู้นั้นสามารถตรวจสอบมรรคผลของตนเองได้ ตั้งแต่ระดับโสดาบันถึงอรหัตต์ ตามหลักที่พระพุทธองค์ตรัสไว้ (ดูรายละเอียด ข้อ ๑.๑๐)

ซึ่งแนวทางบรรลุความสุขสูงสุดของ “กลุ่มสันตโศก” นี้ไม่เน้นให้หนึ่งสมาธิหลับตาอย่างเดียว แต่จะผนวกไว้ในการทำงานเสียสละรับใช้สังคมอย่างกลมกลืนอยู่กับวิถีชีวิตประจำวัน ดังที่ท่านพุทธทาสภิกขุ เคยย้ำว่า [การปฏิบัติงาน คือการปฏิบัติธรรม]***๑๓ หรือที่ท่านดาไลลามะแห่งธิเบตกล่าวว่า [ต้นธารแห่งความสุขและทำให้อิ่มใจ คือการบริการผู้อื่น (The best source of happiness and satisfaction is serving others)]***๑๔ และทัศนะของท่านอัลเบิร์ต ไอน์สไตน์ ว่าด้วยกิจการสาธารณะ (Public Affairs) ที่ว่า [มนุษย์เราจะสามารถค้นพบความหมายของชีวิต ซึ่งสั้นและเต็มไปด้วยอันตรายได้ก็ต่อเมื่ออุทิศตัวให้แก่สังคมเท่านั้น]***๑๕ ซึ่งสอดคล้องกับหลักปฏิบัติที่พระพุทธเจ้าทรงสอนให้... [ภิกษุในธรรมวินัยนี้ บำเพ็ญเพียรทางจิตไปพลาง ขวนขวายเอาการงานน้อยใหญ่ของกลุ่มหมู่ไปพลางด้วย ประดุจแม่โคลูกอ่อนเล็มหญ้าไปพลาง ตาฆ่าเลื่อมมองลูกน้อยไปพลาง คือให้ทำความเพียรทั้งประโยชน์ตนและประโยชน์สังคมไปพร้อมกันด้วยเลย]***๑๖

๙. **แดนสุขาวดี (Pure land)** คือดินแดนแห่งความสุขที่ชาวจีนนับถือพุทธมหายานขอไปเกิดหลังตายแล้ว เป็นดินแดนที่มีพระพุทธเจ้า พระโพธิสัตว์ พระอรหันต์มากมาย มีสระบัวใหญ่ ๗ สระ

๑๐. **โลกพระศรีอารีย์**, ท่านพุทธทาสอธิบายว่า ทุกศาสนามีคติเรื่องพระศรีอารีย์ เพียงแต่เรียกชื่อไปตามภาษาของตน ไม่ว่าจะชินนุ พุทธ คริสต์ ฮินดูก็มีพระนารายณ์ อวตารปางที่ ๑๐ เรียกว่า กัลกียาวตาร เป็นปางต่อจากพระพุทธเจ้า คริสต์ก็มีเรื่องพระศรีอารีย์ เรียกตามภาษาเขมรว่า พระเมลิอจะทำให้ชาวเขมรพ้นจากความทุกข์คือพระเยซู พุทธก็มีพระศรีอารีย์เมตไตรย คือพระผู้เมตตาอันประเสริฐ สังคมยุคนี้ทุกคนมีศีล อยู่กันอย่างผาสุก (จากหนังสือโลกพระศรีอารีย์อยู่แค่ปลายจมูก บรรยายโดยท่านพุทธทาสภิกขุ, ๒๕๓๗, กรุงเทพฯ, นิวไวกิงการพิมพ์).

๑๑. **อาจารย์ พุกกะมาน**, รศ., เรียบเรียง, ๒๕๓๙, เจริญชีพด้วยการก้าวตามรอยพระบาทของพระพุทธองค์, สมณะโพธิรักษ์เทคนิ, กรุงเทพฯ มูลนิธิธรรมสันติ, พิมพ์ครั้งที่ ๗, น.๑๐๐-๑๔๗ มีประวัติย่อของสมณะโพธิรักษ์ ดังนี้ เกิดวันอังคารที่ ๕ มิถุนายน ๒๔๗๗ ที่จังหวัดศรีสะเกษ เมื่อโตขึ้นเข้ากรุงเทพฯ เรียนหนังสือจนจบด้านศิลปะ (ปี ๒๕๐๑) และทำงานจนได้เป็นดาราโทรทัศน์ จัดรายการสารบันเทิง แสดงละคร แต่งเพลงจนมีชื่อเสียง อีกด้านหนึ่งก็ศึกษาเรื่อง “พลังจิต” ทั้งในแง่วิทยาศาสตร์และไสยศาสตร์จนกลายเป็นอาจารย์มือดีทางไสยศาสตร์ ภายหลังหักเหมาศึกษาและปฏิบัติธรรมตามแนวพุทธศาสนาอย่างจริงจัง ไม่นานก็บรรลุมรรค ปรลวงภาวะการงาน ออกบวชเมื่อวันเสาร์ที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๑๓ ที่วัดโศกการาม ได้ฉายาว่า “พระโพธิรักษ์โต” และเริ่มทำงานเผยแผ่สังฆธรรมตั้งแต่นั้นมา

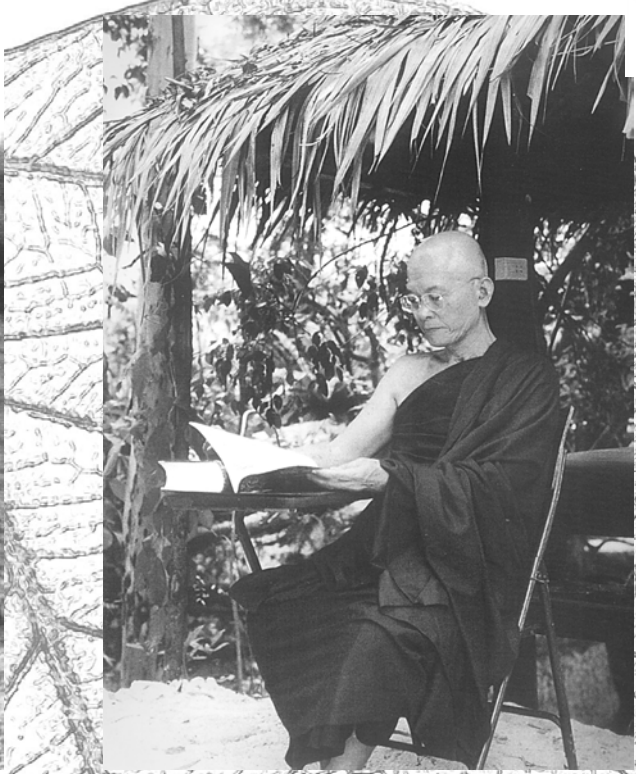
๑๒. **ชุมชนบุญนิยม** คือสถานที่หรือวิธีการเชื่อมความสัมพันธ์ในหมู่ชาวโศกด้วยรูปแบบต่างๆ เช่น มาอยู่รวมกันหรือเข้าร่วมในกิจการต่างๆของชาวโศก โดยมีค่านิยมการใช้ชีวิตที่เรียบง่าย เสียสละ ชอบช่วยเหลือผู้อื่น เรียกว่า ระบบบุญนิยม

๑๓. **พุทธทาสภิกขุ**, นามแฝง, ๒๕๓๐, การปฏิบัติงานคือการปฏิบัติธรรม, กรุงเทพฯ, โรงพิมพ์เสียงเขียน.

๑๔. **วาทะของดาไลลามะ องค์ที่ ๑๔**, ปฏิทิน Best Wishes for 2001

๑๕. **อัลเบิร์ต ไอน์สไตน์**, ๒๕๓๔, น.๔๖ (อ้างตามข้อ ๕)

๑๖. **พระไตรปิฎก ภาษาไทย**, ๒๕๓๙, ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, กรุงเทพฯ, โรงพิมพ์มหาจุฬาฯ, เล่มที่ ๑๒, น.๕๓๕.

● จากการศึกษาเคยเป็นนักจัดรายการโทรทัศน์ชื่อดัง ดาราที่ผู้คนชื่นชอบ มุ่งสู่ความเป็นสมณะผู้สรรเสริญความเพียรและกล้า จนทำทุกอย่างอุทิศกลับให้มวลมนุษยชาติ เอาตนนำทาง เป็นแบบอย่างให้แก่โลก

◆ “อาตมาเป็นโพธิสัตว์” ท่านยืนยันหยั่งว่า การปฏิบัติเพื่อหลุดพ้น ต้องควบคู่กับแนวปฏิบัติโพธิสัตว์ ไม่อาจทำเพียงด้านหนึ่งด้านใด

ท่านโพธิรักษ์ระบุว่า “ปัญหาของสังคมโลกในปัจจุบันนี้ อยู่ที่คนขาดคุณธรรม ในใจของมนุษย์ทั่วไปไม่เชื่อมั่นในคุณค่าของธรรมะ ไม่มีใครยืนหยัดปฏิบัติโลกุตรธรรมอย่างได้ผลวิมุตติเด็ดขาด จนถึงขั้นเกิดผลจริง มีอานิสงส์จริงตามที่พระพุทธเจ้าตรัสยืนยันได้” ท่านโพธิรักษ์เชื่อมั่นว่า [เมื่อทำให้ความเป็นพุทธแท้ๆ เกิดขึ้นแล้วสมบูรณ ปฏิบัติวิภิกขณ สันติ ย่อมเกิดขึ้นในโลกแห่งมนุษยชาติ]***๑๗ ท่านจึงเริ่มวางระบบการกลั่นกรอง คัดเลือกคนเข้ามาฝึกปฏิบัติไว้อย่างเข้มงวดว่า

[เน้นเนื้อให้เหนือกว่ามาก เน้นลากม้ายากกว่าเล่น เน้นจริงให้ยิ่งกว่าแค้น เน้นแก่นให้แน่นกว่ากว้าง]*๑๘**

และวิเคราะห์ให้ชาวโศกเข้าใจแนวทางปฏิบัติธรรมที่ไม่ถูกต้องในสังคมอย่างชัดเจนเพื่อแยกแยะถูกผิด ให้ทุกคนเลือกปฏิบัติตามกำลังความเหมาะสมของแต่ละคน กลุ่มของท่านสมณะโพธิรักษ์นี้จึงได้รับผลกระทบทั้งฝ่ายที่เฟื่องโศก เข้าใจผิดว่าเป็นลัทธิเทวทัต เป็นคอมมิวนิสต์ เป็นผีบุญ ฯลฯ และฝ่ายที่เคารพศรัทธาอย่างท่วมท้น โดยผู้ศรัทธาจะลงมือลดละกิเลสตามที่ท่านโพธิรักษ์พาทำ จนมีผู้ออกบวชกับท่านมากมาย ส่วนผู้ที่ไม่สามารถบวชก็ย้ายเข้ามาอยู่รวมกันปฏิบัติ กลายเป็นชุมชนบุญนิยมข้างวัดที่มีการประชุมจัดวางกฎระเบียบในชุมชนอย่างเป็นระเบียบตามพระธรรมวินัย [ถึงวันนี้ผ่านไป ๓๐ ปีแล้ว เครือข่ายชุมชนชาวบุญนิยมของสันติอโศกได้พัฒนาเจริญเติบโต ขยายสาขาและมีการจัดตั้งกลุ่มย่อยๆ กว่า ๑๐๐ แห่งทั่วประเทศ (เป็นชุมชนใหญ่เพียง ๘-๑๐ แห่งอยู่ตามจังหวัดใหญ่ เช่น กรุงเทพฯ เชียงใหม่ นครปฐม อุบลราชธานี นครราชสีมา นครสวรรค์ ตรัง ศรีสะเกษ ชัยภูมิ)***๑๙

(ตารางที่ ๑) **เปรียบเทียบปรัชญาของระบบทุนนิยมกับระบบบุญนิยม***๒๐**

หัวข้อ	ทุนนิยม	บุญนิยม
๑) ความดี	- มีการเสียสละ การให้ แต่หวังผลตอบแทน ซึ่งยิ่งได้มากยิ่งดี	- ให้อย่างบริสุทธิ์ใจ เสียสละโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน ศีลธรรมะ, ฝึกสติ, มีน้ำใจ
๒) ความเก่ง	- การได้เปรียบ, เอาัดเอาเปรียบ, การฉวยโอกาส, ลวงซ่อน, ซ่อนเชิง	- การให้บริการ, การเสียสละ, จริใจ, ไร้กิเลส
๓) กำไร	- สิ่งที่เรียกร้อง, บีบบังคับจากผู้อื่นมากกว่าที่ลงทุนไป หรือมากกว่าสิทธิที่พึงได้ เช่น ค่าความรู้ความสามารถ ๕๐๐ หน่วย ต้องเอาคืนให้ครบ และให้ได้เกินยิ่งมากยิ่งขึ้น	- การเอื้อเพื่อเผื่อแผ่ แบ่งปันช่วยเหลือ การให้ ทำเพื่อผู้อื่น เช่น ค่าความรู้ความสามารถ ๕๐๐ หน่วย ถ้าเอาคืนยิ่งน้อยยิ่งได้บุญ (เป็นค่านามธรรมมากกว่าค่าเงิน)
๔) ขาดทุน	- คือ การเสียเปรียบคนทำงานน้อยได้ ๕,๐๐๐ บาท แต่คนทำงานทั้งวันได้ ๑,๕๐๐ บาท ถือว่าคนทำมากได้น้อย ขาดทุนหรือสู้คนที่ทำน้อยได้มากกว่าไม่ได้	- คือ การเอาเปรียบคนอื่น เช่น ทำงานเข้าซามเย็นซาม แต่ได้เงินเดือนมาก เพราะโดยลัจจะย่อมเป็นหนี้สังคมเพราะกินแรงคนอื่น
๕) เป้าหมาย	- เงินคือพระเจ้า เงินบันดาลอะไรๆ ได้หมด การได้ใช้ได้เสพ ถือเป็นกำไรชีวิต (บริโภคนิยม) แม้ตายจะเอาเงินไปไม่ได้ ก็ขอโกยให้รวยไว้อก่อน	- กรรม ๓ (กาย วาจา ใจ) คือ พระเจ้า, บาปบุญที่ทำไว้ตอนเป็นๆ คือทรัพย์แท้ของชีวิตจะติดตัวไปทุกๆชาติ ทำดีดี ทำชั่วชั่วทันที ไม่มีใครเบียดได้
๖) สุดท้าย	- ทุนนิยมจะดึงดูดทรัพยากรและมนุษย์ให้ตกอยู่ในอำนาจ ผลาญพว้า ลิ่นเปลือง ฟุ้งเฟ้อจนถึงวิกฤต กลียุค	- จะขยันสร้างสรรเพิ่มสมรรถนะ ชีวิตเรียบง่าย รู้คุณค่าของธรรมชาติทรัพยากรอุดมสมบูรณ์ สังคมสันติ

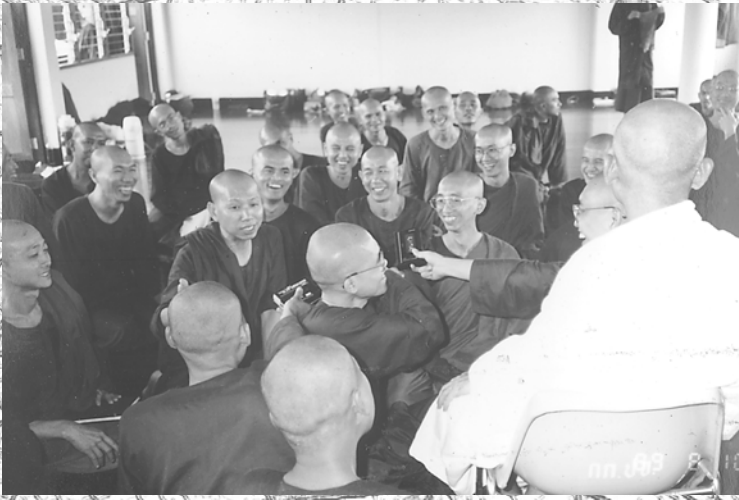
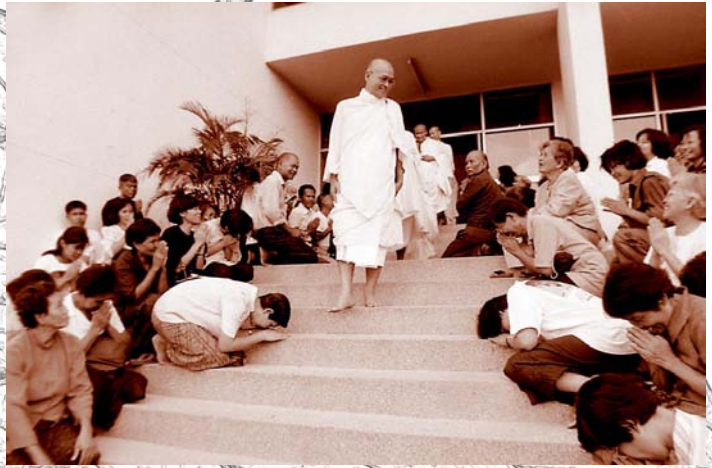
๑๗. อภรณ์ พุกกะมาน, รัต., เรียบเรียง, ๒๕๓๙, น.๑๐๔ (อ้างตามข้อ ๑๑)

๑๘. โพธิรักษ์-โพธิกิจ, ๒๕๓๘, กรุงเทพฯ, บริษัทฟ้าอภัย, น.๑๒๕

๑๙. เครือข่ายชุมชนชาวโศก, ๒๕๔๒, น.๓ (อ้างตามข้อ ๗)

๒๐. เปิดโลกบุญนิยม, ๒๕๔๐, กรุงเทพฯ, บริษัทฟ้าอภัย, น.๙-๑๑

๑ หน้าศาลพิจารณาคดีอโศก

✦ ช่วงแห่งการถูกกดดัน
ท่านเป็นนักต่อสู้ที่ไร้ซึ่งความกลัวใดๆ
ทั้งเต็มไปด้วยอารมณ์
ที่เบิกบานในระหว่างถูกคุมขัง

📖 ในระหว่างที่ถูกบีบคั้นจากมหาเถรสมาคมและกรมการศาสนา
ท่านใช้ความสงบเย็น อดทนครองชุดขาว และในช่วง ๘ ปี ที่ถูกดำเนินคดีทางศาล
ก็ยังทำงานเทศนาสอนธรรม และดำรงศีลภิกษุอย่างไม่ขาดตอน

ชุมชนบุญนิยม จึงเป็นอีกโลกหนึ่งที่ซ่อนอยู่กับโลกของระบบสังคมทุนนิยมและคอมมิวนิสต์ได้อย่างองอาจ เปิดเผย ทำทลายให้เข้าไปพิสูจน์หรือศึกษาได้อย่างเสรี หรือแม้แต่ผู้อยู่ภายในชุมชนก็มีสิทธิ์ลาออกย้ายจากไปตามสมัครใจได้ทุกเมื่อ ไม่มีการ ปิดกั้นขัดขวาง อีกทั้งมีปฏิสัมพันธ์ติดต่อเกี่ยวข้องกับสังคมภายนอกอย่างเป็นปกติ โดยมีการบริการช่วยเหลือสังคมในหลายรูปแบบ

● ระบบสังคมแบบบุญนิยม สามารถแบ่งการมองได้เป็น ๒ ส่วน คือ

ส่วนที่ ๑ การสร้างคนแบบชาวโศก เป็นการมองโลกในมิติปัจเจกบุคคล (Micro) ว่ากระบวนการหล่อหลอมคุณธรรม คุณภาพจากปฏิกิริยาพัฒนาขึ้นสู่ระดับอารยชน (คนที่ประเสริฐ) ของชาวโศกนั้น มีขั้นตอนอบรมให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ที่มีการปรับเปลี่ยนทัศนคติ ปลุกจิตสำนึก ความเชื่อและเป้าหมาย โดยชำระกิเลสตั้งแต่มีจิตวิญญาณให้เป็นสัมมาทิฐิ ฯลฯ ได้อย่างไร จึงทำให้ชาวโศกเกิดความนิยมบุญ(บุญนิยม) คือเกิดพลังความเชื่อถือ เชื่อมั่นว่า การลดละกิเลส การใช้ชีวิตเรียบง่ายในปัจจุบัน ๔ กล้าเล็กกลอง กล้าจนลงต่างๆ ที่มีคุณภาพ มีสมรรถภาพ เอาส่วนเกินแบ่งแจกเจือจาน เสียสละเพื่อสังคมส่วนรวมเป็นบุญ เป็นแนวทางที่ถูกต้องสูงสุดของชีวิต ทั้งๆ ที่สังคมรอบข้างทั้งโลกเป็นค่านิยมด้านตรงข้าม คือ มุ่งแต่แสวงหาสิ่งบำรุงปรนเปรอ กินสุบตีเมเสพย์ แยมลลาภ ยศ สรรเสริญโดยอาศัยความฉลาดที่มีเลศเล่ห์เหินไกล หรือได้เปรียบด้วยฐานะหน้าที่ที่เอื้ออำนวย

ส่วนที่ ๒ วิธีชีวิตและกิจกรรมด้านต่างๆ ในระบบสังคมบุญนิยม ที่มีผลพัฒนาสังคมมนุษยชาติ

เป็นการมองในมิติส่วนรวม (Macro) ว่า เมื่อท่านโพธิรักษ์พาญาติโยมฝึกปฏิบัติขัดเกลาตนเอง ตามแนวทางสัมมา อริยมรรคมีองค์ ๘ จนเกิดผลจริง พิสูจน์ได้ และมีผู้เข้ามาศึกษาเรียนรู้เพิ่มปริมาณมากขึ้นๆ ตามวันเวลาที่ผ่านไป นับถึงบัดนี้ได้ ๓๐ ปีแล้วนั้น การรวมตัวเป็นสังคม เป็นชุมชนใหญ่ขึ้นๆ มีแนวปฏิบัติในด้านต่างๆ ที่มีรูปธรรมชัดเจนอย่างสร้างสรรต่อสังคม ใดๆ (เช่น ด้านเศรษฐกิจ การศึกษา อุตสาหกรรม สาธารณสุข การเมือง) และมีผลดีต่อการยกระดับสังคมทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับประเทศ ตลอดจนถึงมีผลต่อระดับโลกในอนาคต ตามคำขวัญที่ท่านสมณะโพธิรักษ์วางไว้ตั้งแต่ยุคแรกว่า **“ชาวโศกเกิดขึ้นเพื่อมวลมนุษยชาติ”** นั้นจะเป็นไปได้แค่ไหนอย่างไร

ส่วนที่ ๑ การสร้างคนแบบชาวโศก

ชาวโศก : คือ นักปฏิบัติธรรมชาวพุทธที่ศรัทธาและลดละกิเลสตามแนวคำสอนของสมณะโพธิรักษ์ เน้นการถือศีล ๕ ละอบายมุข รับประทานอาหารมังสวิรัต ใช้ชีวิตเรียบง่าย ทำงานหนักเพื่อยกระดับจิตวิญญาณและช่วยเหลือสังคม โดยใช้ศาสนา เป็นเครื่องหล่อหลอมจิตใจ ซึ่งแตกต่างจากชาวพุทธทั่วไปในประเทศไทยที่มีหลากหลายทิฐิ และรูปแบบการปฏิบัติต่างกัน

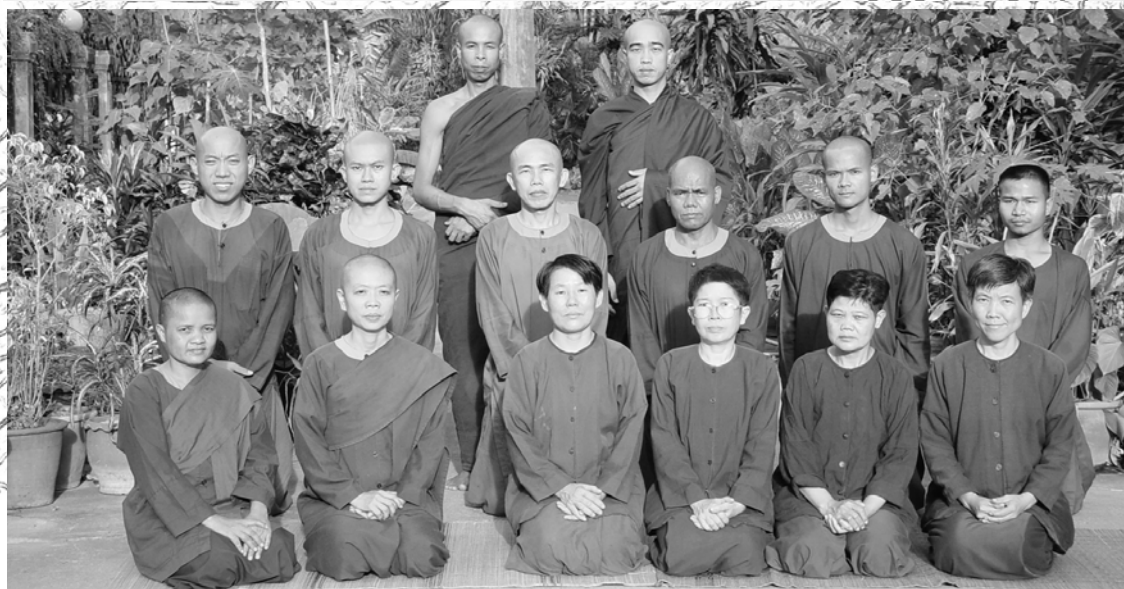
ฐานะชาวโศก : ชาวโศกมีหลายฐานะ แบ่งเกณฑ์ตามระดับการปฏิบัติศีลเป็นหลัก เพราะตามหลักคำสอนของชาวโศกยืนยันว่า พระพุทธเจ้าใช้ “ศีล” เป็นพื้นฐานสู่การบรรลุธรรม ผู้ใดยังถือศีลละเอียดสูงขึ้นไปเพียงใด ก็ยิ่งเลื่อนสู่การบรรลุธรรมที่สูงขึ้นเพียงนั้น

(ตารางที่ ๒) ฐานะและระดับการถือศีลของชาวโศก***๒๑

(ต่างกันที่ฐานะ แต่สัมมาทิฐิต้องหนึ่งเดียว)

ฐานะ	ระดับการถือศีล
สมณะชาวโศก	ศีลวินัย ๒๒๗ ข้อ (ปาติโมกข์) และจุลศีล มัชฌิมศีล มหาศีล
สามเณร	ศีล ๑๐
สิกขมาตุ	ศีล ๑๐
นาค(ชาย) กรัก(หญิง)	ศีล ๘
ปะ(ทั้งชายหญิง)	ศีล ๘
อารามิก(ชาย) อารามิกา(หญิง)	ศีล ๘
อาคันตุกะประจำ(คนวัด)	ศีล ๘
อุตรศึกษา(อุดมศึกษา)	ศีล ๘
ชาวบ้านชาวชุมชน	ศีล ๕
นักเรียน	ศีล ๕
ญาติธรรม	ศีล ๕

๒๑. กิตติกร สุนทรานันท์, ๒๕๔๓, การพัฒนาชุมชนพึ่งตนเอง, กรณีศึกษาชุมชนศิระขอโศก, วิทยานิพนธ์ ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, น.๖๖-๖๗

☆ ในชุมชนชาวโตกใช้ระดับการถือศีลเป็นเครื่องมือแยกฐานะสมาชิก และนำหลักสาราณียธรรม ๖ มาเป็นแนวดำเนินการ (เมตตากรรม เมตตาวจีกรรม เมตตาโมกกรรม สาธารณโภคี ศีลสามัญญตา ทิฐิสามัญญตา)

พุทธสถาน หมายถึง วัดของชาวโศก ซึ่งมีอาณาบริเวณติดกับเขตชุมชนบุญนิยมฝ่ายฆราวาส (ปัจจุบันมี ๒๕ แห่ง)

สมาชิกชุมชน หมายถึง ชาวโศกฐานะต่างๆ ที่อาศัยอยู่ในชุมชน ประกอบด้วย สมณะ ลิกขมาตุ สามเณร นาค ปะ (ผู้ปฏิบัติใหม่) อารามิก อารามิกา อาคันตุกะประจำ อาคันตุกะจร ชาวชุมชน นักเรียนนักศึกษา อุดรศึกษา (อุดมศึกษา) เด็กเล็ก

ญาติธรรม หมายถึง หมู่กลุ่มชาวโศกทั่วประเทศที่มีจิตใจนับถือเสมอเป็นญาติกันในทางธรรม โดยไม่สนใจว่าจะมีฐานะหรือความเป็นอยู่แตกต่างกันอย่างไร

ชำระมิจฉาทิฐิ คือ บุญขั้นแรกของชาวโศก

สมณะโพธิรักษ์ได้ยกคำตรัสของพระพุทธเจ้าใน [มหาจัตตาริสกสูตร (พระไตรปิฎกเล่ม ๑๔)]***๒๒ ซึ่งเป็นพระสูตรที่อธิบายเกี่ยวกับการสร้าง “สัมมาสมาธิตามหลักมรรคมีองค์ ๘” มาเป็นหลักการสร้างคนแบบชาวโศกว่า คนที่ถูกสร้างหรือคนจะบรรลุธรรมถึงขั้นประสบผลสำเร็จได้นั้น ต้องมีสัมมาทิฐิเป็นประธาน ถ้าประธานคือทิฐิเบื้องต้นก็ไม่สัมมา (ไม่ถูกต้อง) ก่อนแล้วก็เป็นอันไม่เกิดสัมมาในข้ออื่นๆ ทั้งมรรค ๘ แน่

[นั่นคือชาวโศกทุกคนจะต้องผ่านการอบรมให้เกิดความเห็น ทฤษฎี ความเชื่อถือที่มีคุณภาพเข้าขั้นดี ถูกต้อง ถูกถ้วน สมบูรณ์ จริงแท้ โดยชอบโดยควร โดยทั่วถึง อย่างเป็นสัจจะเสียก่อน

เมื่อชาวโศกคนใดผ่านการอบรมเพื่อชำระมิจฉาทิฐิ อันเป็นขั้นแรกของการชำระกิเลสตามหลักมรรคมีองค์ ๘ มีสัมมาทิฐิข้างต้นแล้ว การปฏิบัติให้เกิดสัมมาสังกัปปะ สัมมาวาจา สัมมากัมมันตะ สัมมาอาชีวะ ฯลฯ ไปจนครบมรรคองค์ ๘ จึงจะมีพอเหมาะ (ปโมหิต) ไปตลอดสายได้อย่างถูกต้อง]***๒๓ การสร้างคนให้มีคุณธรรมถึงขั้นสัมมาทิฐิของชาวโศก โดยมีเป้าหมายคุณภาพในระดับที่จะต้องสามารถเปลี่ยนทิฐิแบบตามกระแสโลกีย์ ให้เป็นแบบทวนกระแส เป็นโลกุตรระ (คือเหนือค่านิยมโลกๆ) กล่าวคือ

เปลี่ยนจากการนิยมบาป -> นิยมบุญ ,

เปลี่ยนจากการนิยมเอาเปรียบ -> นิยมเสียสละ ,

เปลี่ยนจากการนิยมเห็นแก่ตัว -> นิยมช่วยเหลือผู้อื่น ,

เปลี่ยนจากการนิยมตามใจตัวเอง -> นิยมขัดฝืนตัวเอง ,

เปลี่ยนจากการนิยมเลี้ยงกิเลส -> นิยมตั้งใจล้างกิเลส

จนถึงระดับที่คนผู้นั้น เกิด “ความจริง รู้สึก ลำบาก ฝึกฝน ขวนขวาย หมายมุ่งพัฒนา เป็นชาวบุญนิยม” เป็นโลกุตรบุคคลด้วยตัวของตัวเอง โดยไม่มีการบังคับ ขั้นตอนการอบรมเหล่านี้จึงมีรายละเอียดตามมากมาย ดังที่จะยกหัวข้อใหญ่ๆ มาแจกแจงอย่างย่อ ๑๐ ประการดังต่อไปนี้

๑.๑ ความเข้าใจเรื่องโลกียศาสนากับโลกุตรศาสนา

แม้ **ดร.ชุนยัตเซ็น บิดาแห่งลัทธิไตรประชา** ผู้ก่อตั้งระบอบประชาธิปไตยแบบสาธารณรัฐขึ้นในประเทศจีนได้สำเร็จเป็นประเทศแรกในทวีปเอเชีย นั้น จะได้ปาฐกถาเกี่ยวกับ “วิกฤตกาลของชาติจีน” ไว้ตั้งแต่ก่อนปี พ.ศ.๒๔๙๐ ว่า [วิวัฒนาการในโลกปัจจุบันมิได้ขึ้นอยู่กับพลังธรรมชาติเท่านั้น แต่ขึ้นอยู่กับพลังแห่งความพยายามของมนุษย์ด้วย ความพยายามของมนุษย์อาจเอาชนะพลังธรรมชาติได้ ดังภาษิตจีนที่ว่า “มนุษย์เอาชนะฟ้าดินได้เสมอ” ในบรรดาพลังที่มนุษย์ก่อให้เกิดขึ้นนั้น พลังทางการเมืองและการเศรษฐกิจนั้นแหละมีอำนาจที่สุด มีอิทธิพลต่อความเจริญและความเสื่อมของชาติยิ่งกว่าพลังธรรมชาติเสียอีก]***๒๔

แต่ในทัศนะของท่านโพธิรักษ์ เจาะลึกลงไปอีกว่า โลกปัจจุบันถูก “พลังโลกีย์” (โลกียศาสนา) ครอบงำไปทั้งโลกและทำลายพลังธรรมชาติ พลังทางการเมือง พลังทางการเมืองเศรษฐกิจ ให้เสียสมดุลที่ดั้งเดิมไปหมด... [พลังโลกีย์นี้คือ พลังความเชื่อถือ เห็นชอบ-ยินดีในเรื่องลาภ ยศ สรรเสริญ โลกียสุขว่า เป็นสิ่งที่น่าได้ นามี น่าแสวงหา เป็นสิ่งสำคัญของมนุษย์ หลงมากขนาดถือเป็น “พระเจ้า” เช่น หลงเงิน-ความสุขทางรูป รส กลิ่น เสียง สัมผัสทางกาย ทางใจ การได้เกียรติยศ มีชื่อเสียง เป็นเป้าหมายของชีวิต นี้แหละคือ “โลกียศาสนา”]***๒๕

๒๒. พระไตรปิฎก ภาษาไทย, ๒๕๓๙, ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, กรุงเทพฯ, โรงพิมพ์มหาจุฬาฯ, เล่มที่ ๑๔, น.๑๗๔

๒๓. สมณะโพธิรักษ์, ๒๕๔๔, “สัมมาทิฐิ สร้างคนให้มีคุณธรรม” หนังสือพิมพ์ “อาทิตย์” (๘ มิถุนายน ๒๕๔๔), กรุงเทพฯ, น.๙

๒๔. ปรีดี เกษมทรัพย์, ดร., ผู้แปล, ๒๕๓๒, ลัทธิไตรประชาและรัฐธรรมนูญ ๕ อำนาจของ ดร.ชุนยัตเซ็น, กรุงเทพฯ, ไทยวัฒนาพานิช, พิมพ์ครั้งที่ ๒, น.๔

๒๕. สมณะโพธิรักษ์, ๒๕๓๔, ศาสนาคืออะไร, กรุงเทพฯ, บริษัทฟ้าอภัย, น.๗

📖 การแจกแจงธรรมะด้วยภาษาไทย
ทำให้เข้าใจง่าย กระตุ้นให้ปฏิบัติถูกต้องกว่า

📖 ห้องสมุด
ที่สันตือโศก

● เป็นความสมัครใจของแต่ละคน ที่จะเข้าร่วมอุดมการณ์บุญนิยม
มุ่งจะพัฒนาตนเองโดยปราศจากการบังคับใดๆ

พลังโลกียศาสนานี้ ได้แพร่เชื้อเข้าไปทำลายอุดมการณ์ของพลังทางการเมืองและพลังทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะทำให้ผู้นำที่มีอำนาจ มีลาภยศสรรเสริญ เกิดจิตคอรัปชั่น ใช้อำนาจในทางทุจริต ใช้ความฉลาดที่นำจะใช้ไปทางเสียสละช่วยเหลือสังคม กลับใช้ไปในทางแอบแฝงเอาเปรียบ แสวงหาผลประโยชน์เข้าตัวเอง โดยไม่ละอายหรือสงสารผู้รับผลเสียหาย ตลอดจนเบียดเบียนถึงขั้นทำลายพลั้งธรรมชาติ ทำลายสิ่งแวดล้อมด้วย พลังโลกียศาสนานี้จึงเป็นศัตรูที่มองไม่เห็น แต่มีฤทธิ์ร้ายทำลายสังคม มนุษยชาติอยู่ ทั้งในแง่ระบบการปกครองแบบเสรีทุนนิยม และระบบคอมมิวนิสต์ โดยเฉพาะปัญหาคอรัปชั่นในวงราชการ การเมือง ตัวอย่างวิกฤตเศรษฐกิจในเอเชียครั้งล่าสุดที่เริ่มในไทย ลามไปทั่วโลก ถึงญี่ปุ่นและสหรัฐอเมริกา ก็เพราะการคอรัปชั่นในหมู่ผู้นำประเทศทุนนิยมเป็นเหตุสำคัญ

หรือแม้แต่ในพรรคคอมมิวนิสต์จีน [ในช่วงแห่งการขยายตัวทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็ว เกิดโรคทรัพย์เอ่อล้นไปตามท่อแห่งอำนาจ จึงมีสมาชิกพรรคที่รับผิชอบในตำแหน่งหน้าที่น้อยใหญ่จำนวนมาก กระโดดเข้าไปตักดวงโรคทรัพย์อย่างไม่ลืมหูลืมตา ความพอนเพระบาดไปใหญ่ในพรรคจีน ตั้งแต่ระดับกระจอกๆ ไปถึงระดับฮ่อง]***๒๖ และยังทำลายพลั้งธรรมชาติที่สมดุลจนเป็นเหตุให้เกิดภัยธรรมชาตินานาประการอยู่ทั่วทุกมุมโลก นี่ก็เพราะพลังโลกียศาสนาที่แพร่เชื้อโรคอยู่ในตัวมนุษย์นั่นเอง

สมณะโพธิรักษ์ยกย่องว่า เมื่อ ๒,๕๐๐ กว่าปีมาแล้ว พระพุทธเจ้าได้ตรัสรู้ค้นพบวิธีควบคุมและกำจัดพลังโลกียศาสนานี้ ทรงเผยแผ่และทำงานอย่างได้ผลตลอด ๔๕ พรรษา และเรียกหลักการนี้ว่า [โลกุตระศาสนา]***๒๗ (หรือมรรคมืองค์ ๘) ซึ่งจะเป็นพลังที่มีผลไปปรับให้พลังทางการเมืองทางเศรษฐกิจและพลังทางธรรมชาติเกิดความถูกต้องและสมดุลด้วย

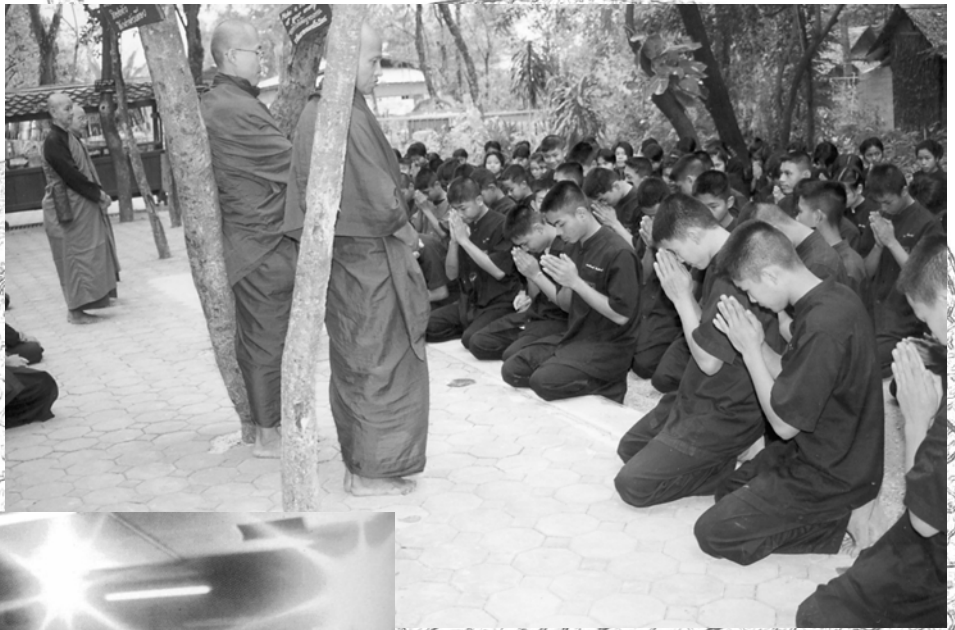
ท่านโพธิรักษ์ได้พิสูจน์ยืนยันด้วยตนเอง โดยการปฏิบัติธรรมจนอยู่เหนือหรือพ้นจากโลกียศาสนานี้ (โลกีย์ : โลก, โลกุตร : เหนือ, โลกุตรศาสนา : คำสอนเหนือโลก) เรียกว่า เป็นอาริยบุคคล (อาริยะ : ประเสริฐ) โดยการลดละกิเลสได้อย่างจริงจัง แล้วเชิญชวนท้าทายให้ชาวพุทธหันมา “เอาจริง” กับการปฏิบัติ “ศีล” ซึ่งเกิดผลตามมาก็คือ จากหนึ่งคนเป็นสองเป็นสิบเป็นร้อยคนเพิ่มขึ้นๆ กลายเป็นกลุ่มคนที่มี “พลังโลกุตระศาสนา” กล่าวคือ มีความเชื่อ-เห็นชอบ-ยินดีในเรื่องบุญ เรื่องการเสียสละ ช่วยเหลือผู้อื่นอยู่ในจิตใจว่าเป็นความสุขที่ดีกว่า-สูงกว่า-สงบกว่าความสุขอีกประเภทหนึ่งที่ได้จากโลกียศาสนา จึงก่อเกิดเป็นชุมชนชาวบุญนิยม นานเข้าก็กลายเป็นระบบสังคมใหม่ซึ่งเป็นนวัตกรรม เรียกว่าระบบบุญนิยม แตกต่างจากระบบทุนนิยมและคอมมิวนิสต์อย่างชัดเจน

ระบบบุญนิยมนี้จะสร้างแบบอย่าง [สังคมบูรณาการ]***๒๘ ที่มีอุดมการณ์ ๕ อย่าง คือ **อิสริยภาพ ภราดรภาพ สันติภาพ สมรรถภาพ และบูรณาภาพ** โดยเริ่มต้นที่การสร้างคนให้มีคุณภาพระดับโลกุตรอย่างมีระบบขั้นตอน และมีคุณธรรม ความเสียสละ เมื่อมีจำนวนมากขึ้นก็จะเป็นพลังช่วยเหลือสังคม ไม่ว่าจะอยู่ในระบบการเมืองหรือเศรษฐกิจแบบใด ก็เป็นประโยชน์แก่สังคมนั้น

แนวคิดของบุญนิยมนี้ ไม่นิยมใช้ความรุนแรงหรือความเกลียดชังตอบโต้ แตกต่างจาก [กลุ่มที่คิดปฏิบัติเปลี่ยนแปลงด้วยความรุนแรงคือ กลุ่มต่อต้านทุนนิยมที่อิง (คลัง) ศาสนาอิสลาม ต่อต้านสหรัฐอเมริกาและคิดจะพลิกสังคมกลับไปใช้กฎดั้งเดิมของศาสนาอิสลาม (ซึ่งก็ฝืนโลกย้อนอดีตกันเกินไปหน่อย) ในด้านยุทธวิธี พวกเขาเอนเอียงไปใช้การก่อการร้าย เช่น การลอบวางระเบิด ระเบิดพลีชีพ จับตัวประกัน จี้เครื่องบิน ฯลฯ ซึ่งทำให้เกิดผู้ไม่เห็นด้วยกับแนวทางนี้มากมาย]***๒๙ และแนวคิดบุญนิยมนี้จะไม่รอการช่วยเหลือจากรัฐบาลหรือชนชั้นนายทุนระดับบรรษัทข้ามชาติ อย่างเช่น **นายจอร์จ โซรอส (George Soros)** ที่มองว่า [วิกฤตระบบทุนนิยมโลกปัจจุบันกำลังจะถึงวาระล่มสลายเพราะข้อบกพร่องในตัวมันเอง การปรับปรุงควรทำจากข้างบน (คนรวย) ลงมาข้างล่าง (คนจน) เช่น ปฏิรูปแนวทาง IMF, ทาวิธควบคุมทุน (Capital Control), ปรับปรุงให้รัฐถูกควบคุมโดยสังคม ฯลฯ]***๓๐ ซึ่งล้วนแต่เป็นแนวทางที่เลื่อนลอย ยากที่จะเป็นไปได้

๒๖. สันติ ตั้งรพีพากร, ๒๕๔๔, มติชน สุดสัปดาห์ ฉบับที่ ๑๐๙๐(๙ ก.ค. ๒๕๔๔) คอลัมน์ “หลังม่านไม้ไผ่”, กรุงเทพฯ, โรงพิมพ์มติชน, น.๙๒
๒๗. สมณะโพธิรักษ์, ๒๕๓๔, น.๑๗, (อ้างตามข้อ ๒๕)
๒๘. สรรค์สร้างคน, ๒๕๔๒, หลักปฏิบัติของชาวโคก, กรุงเทพฯ, บริษัทฟ้าอภัย, น.๔๘
๒๙. ทองแถม นางจ่านง, ๒๕๔๔, น.๓๙, (อ้างตามข้อ ๔)
๓๐. ทองแถม นางจ่านง, ๒๕๔๔, Radical Reform ของโซรอส, สยามรัฐ สัปดาห์วิจารณ์ (ฉบับ ๒๗ ก.ค. ๒๕๔๔) กรุงเทพฯ, โรงพิมพ์สยามรัฐ, น.๓๙

๙๖
หม่อม
หม่อม

ไฟติ๊กษาบฏบัต

๙๗ การแก้ไขเบื้องต้นเริ่มที่ “คน” ก่อนสิ่งอื่นใด จำเป็นต้องฝึกอบรม “คน” ให้อยู่เหนือโลกให้ได้ก่อน
หาใช่การแก้ไขที่ตัวระบบ การเมือง การเศรษฐกิจ หรือแนวทางแห่งเทคโนโลยีแต่อย่างใดไม่

ท่านโพธิรักษ์เชื่อมั่นว่า อีกไม่นาน ระบบทุนนิยมโลกจะไม่รอดเช่นเดียวกัน แต่การแก้ปัญหาแบบเปลี่ยนถึงรากหญ้า (Radical Reform) นั้นต้องเริ่มต้นที่ “คน” คือต้องใช้วิธี “ฝึกคน” ให้เป็น “โลกุตรบุคคล” ได้จริงๆ และต้องเร่งด่วนที่สุดด้วย (ไม่ใช่ไปมาวเริ่มคิดแก้ไขที่ระบบกลไกทางการเมืองหรือทางเทคโนโลยี) ซึ่งสอดคล้องกับหลักคำสอนของจีนโบราณในคัมภีร์ “ต้าเสวีย” ที่ว่า...[จงกำหนดความอยากต่อวัตถุให้อยู่ในกรอบ แล้วความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องก็จะเกิดขึ้น จากนั้นจึงตั้งเจตจำนงให้แน่วแน่ วางใจให้เที่ยง จึงจะดำรงตนให้อยู่ในธรรมได้ ผู้ดำรงตนดีเท่านั้น จะดูแลครอบครัวให้เรียบร้อยได้ ผู้มีครอบครัวที่ดีแล้วเท่านั้น จะปกครองบ้านเมืองให้สงบสุขได้ ผู้ปกครองบ้านเมืองให้สงบสุขได้เท่านั้น จะนำโลกไปสู่ความยุติธรรมอันไพบูลย์ได้]***๓๑ ชาวโศกจึงต้องมีความเข้าใจอย่างดีในเรื่องโลกีย์-โลกุตระศาสนาที่ตรงกัน และมีทิศทางพัฒนาตนเองให้พ้นโลกีย์สูงยิ่งขึ้นไปตามลำดับ

๑.๒ บาบคืออะไร : ความฉลาดเฉลียวที่ทำลายตัวเองและสังคม

ในอดีต ชาวพุทธจะเข้าใจเรื่อง “บาบ” คือการทำชั่วผิดศีลธรรม แต่ปัจจุบัน คนรุ่นใหม่ทางเหินศาสนา ไม่ศึกษาและขาดผู้อธิบายให้ชัดเจนในโทษภัยของการทำบาบที่แฝงอยู่ในพฤติกรรมต่างๆ ในสังคม จึงกล้าทำบาบทั้งต่อหน้าและลับหลัง เบียดเบียนตนเองและสังคมอย่างไม่รู้ตัว จุดเด่นของท่านโพธิรักษ์อยู่ที่การอธิบายสถานะ “บาบ” ได้ชัดเจนและใกล้ตัวเรามาก กล่าวคือ [บาบ คือ กิจกรรมใดๆ ที่เป็นไปเพื่อการเอารัดเอาเปรียบ ไม่เสียสละแท้จริง ไม่ว่าจะต่อหน้าหรือลับหลัง เป็นบาบที่ทำลายตนเองและสังคม]***๓๒

ใครมีพฤติกรรมเอารัดเอาเปรียบก็ต้องพยายามฝึกฝนกล้าเสียสละออก จึงจะเป็นบุญแท้ และต้นเหตุที่คนปัจจุบันมีเทคนิคการเอารัดเอาเปรียบผู้อื่นได้อย่างแยบยลก็เพราะมีความฉลาดแบบ “เห็นแก่ตัว เห็นแก่ได้” ดังนั้นท่านโพธิรักษ์จึงสอนให้ชาวโศกเห็นโทษภัยของ “ความฉลาดที่ไม่มีศีลธรรม กำกับควบคุม” (เป็นความฉลาดเฉลียว) ว่าเป็น “อาวุธที่น่ากลัวที่สุด” [แม้จะแก้ระบบ (System) ให้ดีเยี่ยมยอดปานใดก็ตาม เช่น ระบบเลือกตั้ง ระบบตรวจสอบคอร์รัปชัน ฯลฯ แต่ถ้าคนยังฉลาดแบบโลกีย์หรือเฉลียวกันอยู่หลายๆ มันก็จะทำงาน “เลี้ยวระบบหรือเลี้ยวกฎหมาย” ได้ทั้งนั้น] ***๓๓ การแก้ปัญหาใดๆ ทำไม่ได้เพราะอยู่ที่คน เพราะคนนั้นฉลาด มีกิเลส คือดีถึง เอาชนะคะคาน แก้ปัญหาไม่ตกก็เพราะคน พระพุทธเจ้าจึงให้อบรมที่ตัวเราของทุกคน และการศึกษาในปัจจุบันก็เห็นสอนให้คนฉลาดขึ้นๆ โดยไม่ได้ปลูกฝังให้มีคุณธรรม กล้าเสียสละ ยินดีเสียเปรียบไปพร้อมกัน จึงหลงหลอมนผลิตออกมาแต่ผู้มีการศึกษา มีความรู้ มีความเฉลียวฉลาดที่จะคดโกง กอบโกย มีเล่ห์เหลี่ยมเพทุบายต่างๆ ที่จะเอารัดเอาเปรียบคนรอบข้าง ตลอดจนจนถึงไต่เต้าไปคอร์รัปชันในหน้าที่การงานระดับต่างๆ ของประเทศอย่างแนบเนียน ยากที่จะตามทัน ส่งผลเสียในด้านบริหารราชการและการปกครองบ้านเมืองอย่างมหันต์ และพัฒนาไปสู่ความหายนะของมนุษย์อย่างรวดเร็วเพราะมีฤทธิ์ร้ายกาจ ทำลายทั้งชีวิต ระบบสังคม-เศรษฐกิจ-การเมืองทุกรูปแบบ และทำลายสิ่งแวดล้อมธรรมชาติจนใกล้สูญคึกกันแล้ว

การสอนให้เข้าใจเรื่องความฉลาดที่เห็นแก่ตัว การเอารัดเอาเปรียบผู้อื่น เป็น “บาบ” นี้ จึงทำให้คนรุ่นใหม่ตรวจสอบพฤติกรรมของตนและคนอื่นได้ชัดเจนขึ้น เพราะเห็นตัวบาบได้เป็นรูปธรรมง่ายขึ้น

๑.๓ บุญคืออะไร : ความฉลาดที่กล้าเสียสละอย่างสร้างสรรค์ พัฒนาตนและสังคมไปพร้อมกัน

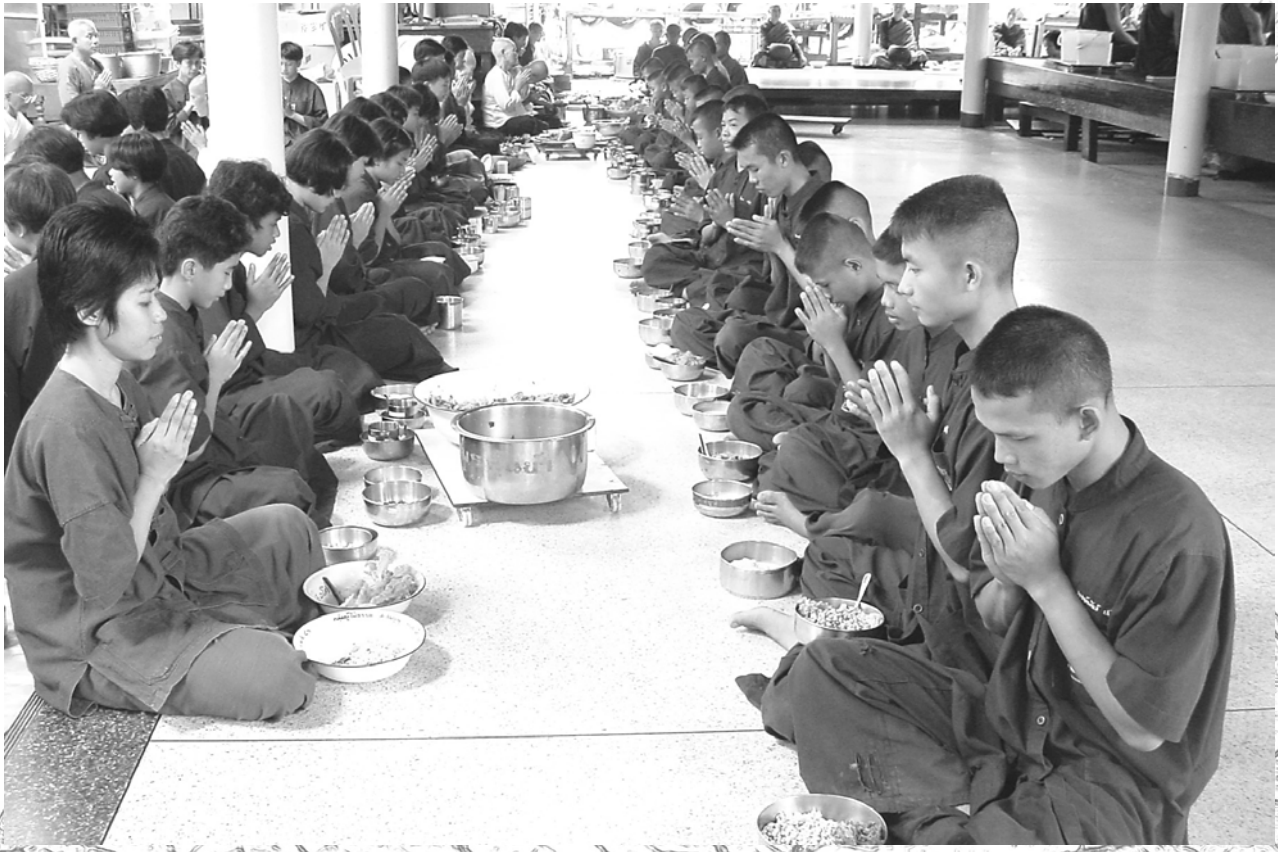
๑.๓.๑ ค่านิยมการทำบุญ ในสังคมมนุษย์ปัจจุบันเพี้ยนไปมาก เจตนาของผู้ทำบุญไม่ได้ตั้งใจสละให้ออกไปจริงๆ แต่กลับยังหวังผลต่างตอบแทนในรูปแบบต่างๆ ด้วย โดยทำตามจารีตประเพณีที่ตกทอดมาอย่างมั่งงาย ไม่ได้ตรวจสอบด้วย [หลักกาลามสูตร ๑๐ ของพระพุทธองค์]***๓๔ หรือทำแบบมีกลอุบายแอบแฝงผลประโยชน์ไว้ด้วย

๓๑. ปรีดี เกษมทรัพย์, ๒๕๓๒, น.๒๑ (อ้างตามข้อ ๒๔)

๓๒. สมณะโพธิรักษ์, ๒๕๓๓, ดวงดาว ดวงคน ดวงธรรม-กรรมนิยมตามคติชาวพุทธ, กรุงเทพฯ, โรงพิมพ์ฟ้าอภัย, น.๖๑

๓๓. จริ่งใจ ตามภูมิ, นามแฝง, ๒๕๓๙, คิดได้ ต้องเป็นไปได้, กรุงเทพฯ, บริษัทฟ้าอภัย,

๓๔. หลักกาลามสูตร ๑๐ คือคำสอนของพระพุทธเจ้า เกี่ยวกับวิธีปฏิบัติในเรื่องที่ควรสงสัย หรือหลักความเชื่อ ๑๐ ข้อ คือ ๑. อย่าปลงใจเชื่อด้วยฟังตามกันมา ๒. อย่าเชื่อเพราะถือสืบๆ กันมา ๓. อย่าเชื่อเพราะเล่าลือ ๔. อย่าเชื่อเพราะอ้างตำราหรือคัมภีร์ ๕. อย่าเชื่อเพราะตรรกะ ๖. อย่าเชื่อเพราะการอนุমান ๗. อย่าเชื่อเพราะคิดตามแนวเหตุผล ๘. อย่าเชื่อเพราะเข้ากับทฤษฎีก่อนๆ ๙. อย่าเชื่อเพราะดูรูปลักษณะน่าเป็นไปได้ ๑๐. อย่าเชื่อเพราะท่านสมณะนี้เป็นครูของเรา ต่อเมื่อรู้เข้าใจว่าอะไรเป็นกุศลอะไรเป็นอกุศล จึงควรละเว้น หรือถือปฏิบัติตามนั้น

● ปัญหาของสังคมโลกทุกวันนี้ที่ไม่สามารถแก้ไขได้ ก็เพราะ “คน” นั้นเอง เพราะมัวแต่เพียงเน้น การสอนให้คนฉลาด รู้จักแต่ที่จะฉวยโอกาส เอาเปรียบ และบริโภคอย่างไม่ลืมหูลืมตา แต่กลับหลงลืม ให้การศึกษาเรื่องศีลธรรม จริยธรรม นำที่จะได้มีการสอนคนให้รู้จักความกล้าจนอย่างสมควรใจ กล้า...ที่จะเสียเปรียบ เสียสละ และใช้ชีวิตอย่างสมถะเรียบง่ายบ้าง

ท่านสมณะโพธิรักษ์กล้าที่จะฆ่าแห่ละความมงาย ความซบซ้อ้นของบุญจอมปลอม และชี้แนะทิศทางใหม่คือ อธิบายเรื่อง “บุญ” อย่างชัดเจนว่า

[บุญ คือ พุทธกรรม คำพูด และจิตใจที่มีการเสียสละออกไปจริง อย่างไม่มีเลศเล่ห์ หรือวิถีโค้งที่จะย้อนกลับมาให้ตนภายหลัง]*๓๕**

ท่านปลุกสำนึกให้ชาวโศกกล้าที่จะทำงานเสียสละจริงๆ ใต้อะไรมาแล้วก็ใช้จ่ายอย่างจำเป็น ที่เหลือกล้าแบ่งปันออกไปอย่างเต็มที่ โดยไม่ต้องกลัวจน กลัวอด ท่านยืนยันว่า คนดีเสียสละ ย่อมจะมีคนศรัทธา ดูแลและเคารพ จึงไม่มีความจำเป็นต้องสะสม กักตุนไว้บำรุงบำเรอตัวเอง และชักชวนให้พยายามเพิ่มอุดมการณ์ช่วยเหลือผู้อื่นต่อไป ตามหลักพัฒนาบุญ ๓ ขั้นที่ว่า

๑. คนต้องมีคุณธรรม คือ ต้องเริ่มที่ตนเองก่อน สั่งสมสมรรถนะ แต่ใช้จ่ายน้อย เช่น ค่าตัววันละ ๒๐๐ บาท กินใช้ ๑๐๐ บาท เหลือ ๑๐๐ บาท ส่วนที่เหลือฝากเข้ากองทุนส่วนกลาง

๒. บุญมีค่าจน คือ จะมีกุศลผลความเสียสละมาสนับสนุน ทุกคน วัตถุ เพราะกองกลางคือสาธารณโภคีที่เติบโตขึ้นจากการสละของทุกคนเป็นประจำ

๓. กิจกรรมมีผลเจริญ คือ นานเข้าก็จะมีความก้าวหน้า และสามารถใช้งบกลางไปพัฒนาหน่วยงานต่างๆ ของชุมชนให้รุ่งเรือง***๓๖

แนวความเชื่อเรื่องบุญ ได้เป็นหลักในการพัฒนาชาวโศกทั้งปัจเจกชน และก่อรูปเป็นระบบสังคมบุญนิยมในเวลาต่อมา โดยทุกคนมีความเชื่อมั่นว่า วิธีการลดกิเลสที่เป็นบุญแท้จะต้องมีการลดความโลภ โกรธ หลง อย่างชัดเจน เป็นรูปธรรม การเสียสละส่วนบุคคลที่มีขั้นตอนพัฒนาจากศีล ๕-๘-๑๐ จนถึงระดับอุทิศตนออกจากเรือน บวชเป็นสาวกของพระพุทธเจ้าตามลำดับ พร้อมกับพัฒนาสมรรถนะความสามารถที่จะช่วยเหลือผู้อื่นเพิ่มขึ้นอยู่ตลอดเวลา

สมณะโพธิรักษ์ชี้ให้เห็นว่า [คนในโลกเข้าใจผิดอย่างมากว่า ถ้าคนกิเลสลด-ไม่ยากได้มาให้ตัวเอง-หมดกิเลสแล้ว จะเป็นคนไม่มีประโยชน์ ไม่กระตือรือร้น แท้จริง **การหมดตัวตน-หมดอยาก** ไม่ได้หมายความว่า หมดความรู้-หมดประสิทธิภาพ-หมดความขยัน-หมดเมตตา แต่ผู้นั้นจะไม่มีความเห็นแก่ตัวและจะกลับยิ่งทำเพื่อผู้อื่น-เพื่อประชาชนได้อย่างดีต่างหาก]***๓๗

๑.๓.๒ การอุทิศส่วนบุญส่วนกุศล ชาวโศกยังเชื่อตามหลักกฎแห่งกรรมที่พระพุทธเจ้าตรัสว่า [ใครทำใครได้ ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว เรามีกรรมเป็นเผ่าพันธุ์ เป็นทายาท เป็นที่พึ่งอาศัย เราทำกรรมใดไว้ ย่อมได้รับผลกรรมนั้น]***๓๘ ดังนั้น [จึงไม่มี การอุทิศส่วนบุญส่วนกุศลให้ผู้ล่วงลับไปแล้ว แต่จะเน้นให้ลูกหลานญาติมิตรดูแลบุพการี เอาใจใส่กันตั้งแต่ตอนเป็นๆ มีชีวิตอยู่เป็นสำคัญ ดีกว่าไปอุทิศบุญกุศลหลังตายแล้ว]***๓๙

๑.๓.๓ เรื่องความเชื่อความกลัวผิวนิยามหลังตายแล้วนั้น ท่านโพธิรักษ์ยืนยันและแจ่มแจ้งเหตุผลธรรมะ จนชาวโศกเข้าใจได้ว่า [ผีในป่าช้ามันคือผีหลอกๆ ไม่มีจริงหรอก แต่ผีในตัวคนนี่แหละ (คือกิเลสที่ครอบงำเราให้มี ให้เกิดนิสัยร้ายๆ เป็นประจำ เช่น ผีเหล่า ผีโกรธ ผีพนัน ผีขี้เกียจ ผีเอาเปรียบฯลฯ) คือผีแท้ๆ จริงๆ ใครฆ่าผี (กิเลสในตนได้ ผู้นั้นคือ **พระแท้** จริง แม้ไม่ต้องห่มจีวร โจนหัวบวช)](๗ ๓.๑.๒๕๑๙)

๑.๔ เป้าหมายของชีวิต : เกิดมาทำไม จะเอาอะไร*๔๐**

๑.๔.๑ เกิดมาเพื่อทำงาน ท่านโพธิรักษ์จะสอนให้ชาวพุทธมีเป้าหมายชีวิตชัดเจนว่า ในเมื่อเกิดมาแล้ว ก็จงเกิดมาเพื่อทำงาน และงานที่สำคัญจำเป็นที่สุดก่อนอื่นใดคือ งานปฏิบัติธรรม ลดละกิเลส โลภ โกรธ หลง ตามหลักพุทโธวาท ๓ ของ

๓๕. สมณะโพธิรักษ์, ๒๕๓๓, น.๖๓ (อ้างตามข้อ ๓๒)
 ๓๖. เปิดโลกบุญนิยม, ๒๕๕๐, น.๑๓ (อ้างตามข้อ ๒๐)
 ๓๗. **จริงใจ ตามภูมิ**, ๒๕๓๙, น.๓๖ (อ้างตามข้อ ๓๓)
 ๓๘. สมณะโพธิรักษ์, ๒๕๔๑, นิยามแห่งชีวิต, กรุงเทพฯ, สมใจการพิมพ์, น.๗๗
 ๓๙. สมณะโพธิรักษ์, ๒๕๔๑, น.๘๙ (อ้างตามข้อ ๓๘)
 ๔๐. **ชาวโศก**, ๒๕๑๘, คำอย่างไรที่สังคมควรมอง, กรุงเทพฯ, โรงพิมพ์มูลนิธิธรรมสันติ, น.๔๙

👉 เกิดมาเพื่อทำงาน !
ปกติคนเราโดยทั่วไปไปทำงานเพื่อผลประโยชน์ และผลตอบแทน...
แต่ชาวบุญนิยมทำงานเพื่อให้การช่วยเหลือคน คือ ผลงาน

พระพุทธเจ้า คือ

๑. ฝึกลดละนิสัยชั่วทั้งปวง (สัพพะปาปัสสะ อะกะระณัง)
๒. ฝึกเพิ่มนิสัยดีทุกด้าน (กุสลัสสุปะ สัมปะทา)
๓. ชัดเกลาลิขิตของตนให้ขาวรอบ (สะจิตตะปะริโยทะปะนัง)

ท่านโพธิรักษ์ชี้ให้เห็นการขาดเป้าหมายชีวิตทำให้มนุษย์หลงไปกับ [โลกแห่งกิเลส ๔ ระดับ คือ **โลกอบายมุข** **โลกกามคุณ** **โลกธรรม ๘** และ**โลกอัตตามานะ**]***๔๑ และสูญเสียคุณค่าของชีวิตไปกับเรื่องเหล่านี้ถึง ๔ ประเด็นใหญ่คือ

๑. **เสียทรัพย์สิน**
๒. **เสียเวลา**
๓. **เสียร่างกาย**
๔. **เสียแรงสมอง*****๔๒

ท่านเจาะลึกให้มนุษย์เข้าใจเรื่อง โทษภัยและเหตุที่หลง**โลกทั้ง ๔** อย่างเป็นขั้นตอน และพาพ้นโลก-เหนือโลก (โลกุตระ) ทั้ง ๔ โดยปฏิบัติลดละตามหลักคำสอนของพระพุทธเจ้า เพื่อดึงเอาความสูญเสียทั้ง ๔ ข้างต้นคืนมา จะได้นำไปใช้ในการสร้างสรรค์สิ่งที่ดีงามให้กับสังคม (ดูรายละเอียดในข้อ ๑.๑๐)

๑.๔.๒ เกิดมาเพื่อ “ให้” สูงกว่าเกิดมาเพื่อ “เอา”

ท่านยังแยกแยะให้เห็นว่าคนทั่วไปเกิดมาเพื่อเอา เพื่อแสวงหากอบโกย แต่ผู้ประเสริฐกว่าคือ เกิดมาเพื่อให้ เพื่อสร้างสรร ก่อเกิด แบ่งแจกออกไป หัดการให้ มิใช่หัดการเอา คือหัดไม่เห็นแก่ตัวดีกว่า เสียสละออกได้ดีกว่าเอาเปรียบ

๑.๕ **ความรัก ๑๐ มิติ (มีการเลื่อนระดับของความรักที่มนุษย์จะพัฒนาสูงขึ้นไปถึง ๑๐ ระดับ)***๔๓**

ท่านได้แสดงธรรมแจกแจงรายละเอียดของจิตใจมนุษย์ผู้มีความรักว่า เมื่อเว้นกล่าวถึงกลุ่มคน (ด้านลบ) ที่ยังมีความโกรธ เกลียด ทะเลาะวิวาท ทำร้ายทำลายผู้อื่น แม้แต่ผู้มีการพัฒนาขึ้นมาในด้านบวกคือ รู้จักรักผู้อื่นแล้ว ก็ยังต้องพัฒนาความรักขึ้นไปเป็นขั้นๆ ดังนี้

๑.๕.๑ กามนิยม เป็นความรักแบบเพศสัมพันธ์ ไม่ว่าเพศตรงข้ามหรือวิธิตารเพศเดียวกัน เป็นความรักขั้นต่ำที่สุด ไร้ค่าที่สุด เพราะเห็นแก่ตัวในวงแคบที่สุด แค่มน ๒ คน ซึ่งมีทั้งหึงหวง-แก่งแย่ง ที่ “ขาดทุนที่สุด” เพราะได้เสพอารมณ์กามสุขนิดหน่อย แต่ทุกข์ยากหนักหนา เปลืองวัตถุ-ทรัพย์สิน เวลา แรงกาย แรงสมองมากมายที่สุดถึงขั้นสังเวทชีวิต เช่นบุญชารักระดับนี้ก็มี

๑.๕.๒ พันธนิยม ความรักระหว่างสายโลหิต พ่อ-แม่-ลูก ซึ่งขยายกว้างขึ้นจากคน ๒ คน เป็นความรักถึงลูกด้วยความรักของพ่อแม่เป็นความเสียสละโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน ลูกก็ควรกตัญญูแทนคุณ ความรักระดับนี้ก็ยังคงแคบอยู่

๑.๕.๓ ญาตินิยม ความรักสูงขึ้นไปอีก เห็นแก่ตัวลดลง มีใจเมตตาแผ่กว้างขึ้นอีก ถ้าเสียสละให้แก่หมู่วงศ์ญาติญาติมากคนขึ้น แม้ตัวเองต้องเหน็ดเหนื่อยขึ้นก็ยินดีช่วยเหลือ จึงเป็นความรักที่มีค่า มีประโยชน์กว่าเดิม ทำได้ยากกว่าเดิม

๑.๕.๔ สังคมนิยม (ชุมชนนิยม) ความรักกว้างใหญ่ยิ่งขึ้น ไม่ยึดติดแค่เชื้อสายเครือญาติ แต่แผ่ความรักสู่มวลชนเพื่อนพ้องในระดับตำบล อำเภอ จังหวัด เป็นความรักที่มีภาวะมากขึ้น ต้องอาศัยแรงกายแรงใจรับใช้สังคมอย่างหนัก จึงเป็นความรักที่มีค่าสูงขึ้น

๑.๕.๕ ชาตินิยม แผ่ขยายความรักออกไปถึงประเทศชาติ เพิ่มความลำบากมากขึ้น ลดความสุขส่วนตัวลง เพื่อเสียสละตัวเองช่วยเหลือชาติอย่างจริงจัง จึงมีค่าความเสียสละเพิ่มขึ้นกว่าเดิม

๑.๕.๖ สากลนิยม เป็นความรักที่มอบใจให้มนุษยชาติ ไม่แบ่งแยกเชื้อชาติผิวพรรณ ใครทุกข์ก็ช่วยทุกคน ต้องใช้พลังความเสียสละมากขึ้น เช่น ผู้ประสพภัยธรรมชาติ ต้องเสี่ยงชีวิต ต้องทุกข์มากขึ้น จึงมีคุณค่าสูงมาก

๑.๕.๗ เทวนิยม เป็นความรักระดับพระเจ้า คือ รักในสรรพชีวิต สรรพสิ่ง ไม่แบ่งมิตรศัตรู แยกภวภาวะของชาวโลกไว้มาก จึงต้องอุทิศตน พลังเสียสละ แม้แต่สละชีวิตก็ยินดี เพื่อจรรโลงโลกให้ดีขึ้นต่อไป

๔๑. **อาภรณ์ พุกกะมาน,** ผู้แปล, ๒๕๒๗, ธรรมอันสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงสอน, กรุงเทพฯ, มูลนิธิธรรมสันติ, น.๒๕

๔๒. **ชาวโคก,** ๒๕๑๘, น.๘๒ (อ้างตามข้อ ๔๐)

๔๓. **สมณะโพธิรักษ์,** ๒๕๔๒, ความรัก ๑๐ มิติ, กรุงเทพฯ, บริษัทฟ้าภัย, น.๖

🙏 เมื่อต้องการที่จะพัฒนาฐานะให้สูงขึ้น จึงรับศีลอุปสมบท
เข้าสู่ร่มผ้ากาสาวพัสตร์ เพื่อต้องการที่จะเคร่งครัดกับตนเองมากยิ่งขึ้น

🌿 กรรม ๓ อยู่เหนือพระเจ้า ต้องการผลตอบแทนอย่างไร ก็ต้องทำเหตุอย่างนั้นก่อน

๑.๕.๘ อเทวนิยม เป็นความรักกระแสนย้อนกลับ จากระดับที่กว้างที่สุดกลับมาหาตัวเอง คือ ความรักที่พยายามเล็กรัก หรือลดการยึดติดในรัก เพราะความรักก็ยังเป็น “อึดตา” ต้องตีแตกไปสู่ภาวะ “อนัตตา” ซึ่งในศาสนาพุทธมีบทฝึกขั้นสูงให้ไม่ยึดมั่นถือมั่น เพราะตราบที่ยังยึดมั่นในความรักเท่าใด ก็จะต้องเกิดความทุกข์มากเท่านั้น เป็นการลดความรักที่เป็นระดับ “ภวตัณหา” (ซึ่งสูงกว่า “กามตัณหา”) เข้าหาสัจจะของธรรมมากขึ้น จึงจะพ้นรักพ้นทุกข์ได้มากขึ้น

๑.๕.๙ นิพพานนิยม เป็นความรักสุดประเสริฐระดับหมดกิเลส ทั้งกามตัณหา ภวตัณหา เป็นพระอรหันต์ที่หมดรัก โดยสิ้นเกลี้ยง จึงหลุดพ้นการเกิด “ทุกข์” เพราะมีความรักในทุกระดับที่ผ่านมา (ทำลายอหังการได้ทุกระดับ) เพราะมนุษย์มักเป็นทาสรักในอบายมุข กามคุณ ลาม ยศ สรรเสริญ โลภียสุข เมื่อสูญเสีย ไม่ได้ตั้งใจก็จะทุกข์ดิ้นรน อยากได้เสพสมอย่างเดิม เป็นวัฏจักรความทุกข์ที่ครอบงำมานานับชาติ หากปฏิบัติธรรมลดกิเลสได้หมด จึงจะเลื่อนขั้นสู่ความรักที่บริสุทธิ์เป็นวิมุตติ เป็นพระอรหันต์คือ หลุดพ้นในรักระดับโลกีย์ที่ลดละได้ยากยิ่งนัก ต้องพากเพียรยิ่งกว่ารักทุกระดับที่ผ่านมา มีภาวะละเอียดซับซ้อนในจิตยิ่งกว่าความรักที่ผ่านมา แต่ก็สามารถเป็นได้จริง

๑.๕.๑๐ พุทธภูมินิยม (ธรรมนิยม) เป็นความรักระดับสูงสุดของพระโพธิสัตว์กับพระสัมมาสัมพุทธเจ้า คือความรักที่ไม่มีความรักเลย มีแต่ “ความรู้ในระดับโพธิญาณ” หรือ “สัพพัญญู” เท่านั้น ซึ่งต้องพัฒนาคุณค่าในตัวพระอรหันต์ขึ้นไปนับชาติไม่ถ้วน กว่าจะมีระดับบารมีธรรมมากพอที่จะตรัสรู้ได้เอง ช่วยยกอบก้อมมนุษยชาติได้อย่างมีกำลังปัญญาล้ำเลิศเกินกว่าที่จะพรรณนาได้

ดังนั้น แม้มนุษย์จะพัฒนาตัวเองจากความโลภ โกรธ มารักผู้อื่นได้ระดับหนึ่งแล้ว แต่ก็ยังมีมันได้แห่งความรักอีก ๔ ระดับที่รอการพัฒนาขึ้นไป ขึ้นอยู่กับว่า ใครจะมีความพยายามไปได้ถึงขั้นใด ซึ่งชาวโศกมีเป้าหมายที่จะเลื่อนระดับความรักของตนให้สูงขึ้นๆ อยู่ตลอดเวลา

๑.๖ กรรม ๓ (กรรมนิยม) คือ พระเจ้าของชาวพุทธ : ไม่ต้องอ้อนวอน อธิษฐาน ร้องขอจากพระเจ้า

ท่านโพธิรักษ์สอนว่า [ศาสนาพุทธเป็นศาสนาที่นับถือกรรมนิยมยิ่งกว่านับถือพระเจ้า]^{๔๔} ดังนั้น “แรงจูงใจ” ที่ชาวพุทธมีในการพัฒนาตัวเองนั้น จึงแตกต่างจากศาสนาอื่นที่มี**พระเจ้า**เป็นสิ่งสูง คอยเป็นกำลังใจ [เพราะชาวพุทธไม่เชื่อว่ามี “พระเจ้า” อยู่นอกตัว แต่จะพยายามปรับปรุงกรรมของตัวเองด้วยตัวเอง (ไม่ว่าจะเป็นโมกกรรม วาจกรรม และกายกรรม) ให้กลายเป็นอำนาจพิเศษที่เรียกว่า “พระเจ้า” เองก็ได้ โดยไม่ต้องอ้อนวอนขอให้ใครมาช่วย หรืออธิษฐานขอพรจากสิ่งศักดิ์สิทธิ์หรือเทพบนฟ้าที่มองไม่เห็น อำนาจพิเศษนี้ก็คืออำนาจกรรม ๓ ที่เป็นได้ด้วย “กรรม” ที่ตนทำเอง ตนก่อเอง]^{๔๕} ตามหลักที่พระพุทธเจ้าตรัสเตือนชาย หญิง คฤหัสถ์ บรรพชิตให้พิจารณาตนเองๆ ว่า **“เรามีกรรมเป็นของของตน มีกรรมเป็นทายาท มีกรรมเป็นกำเนิด เป็นเผ่าพันธุ์ เป็นที่พึ่งอาศัย เราทำกรรมใดไว้ ย่อมได้รับผลแห่งกรรมนั้น”**

ดังนั้นชาวโศกจึงไม่มีความเชื่อว่า จะมีสิ่งใดนอกตัวมาบันดาลบันดาลให้เราเป็นอะไรได้นอกจากกรรมของตนเองซึ่งมีทั้งกรรมในอดีต ปัจจุบันและอนาคต การปรับปรุงกรรมเป็นหน้าที่ของเราเท่านั้น ไม่มีใครจะมาช่วยหรือทำแทนได้ ดังที่พุทธพจน์ว่า **ตถาคตเป็นเพียงผู้บอกทางไปสู่ [แคว้นมคธ]^{๔๖} ถ้าเธอไม่เดินเองก็ไปไม่ถึง** และกรรม ๓ ที่ว่านี้ ก็มีพุทธบัญญัติรายละเอียดแห่งการพัฒนาหลายระดับหลายด้าน ไว้ในพระสูตรมหาจัตตารัสกสูตร (มรรคมืองค์ ๘) [อะไรคือสัมมามรรค อะไรคือมิจฉามรรค]^{๔๗} ซึ่งถ้าหากไม่ได้ศึกษาจากผู้รู้อย่างถูกทางแล้ว บางทีก็กลายเป็นผลลบ (มิจฉา) โดยไม่รู้ตัว ดังที่ท่านโพธิรักษ์เตือนไว้ว่า **[ศรัทธาแม้จะมีมาก วิริยะสักปานใด แต่ถ้าขาดสัมมาทิฐิแล้วไซ้ร้อ อย่าหวังว่าจะได้พบพระนิพพาน]^{๔๘}**

๔๔. สมณะโพธิรักษ์, ๒๕๓๘, โพธิรักษ์กับศาสนา-ปัญหาผีบุญ, กรุงเทพฯ, บริษัทฟ้าอภัย, น.๘๒
 ๔๕. สมณะโพธิรักษ์, ๒๕๓๘, น.๘๓ (อ้างตามข้อ ๔๔)
 ๔๖. พระธรรมปิฎก, (ป.อ. ปยุตโต), ๒๕๔๓, พจนานุกรมพุทธศาสตร์, ฉบับประมวลศัพท์, กรุงเทพฯ, โรงพิมพ์มหาจุฬาราม, พิมพ์ครั้งที่ ๙, (ระบุว่าแคว้นมคธ. เป็น ๑ ใน ๑๖ แคว้นใหญ่ชมพูทวีปครั้งพุทธกาล เป็นที่พระพุทธเจ้าทรงประดิษฐานพระพุทธรูปศาสนา ในสมัยนั้นนครหลวงชื่อราชคฤห์)
 ๔๗. อภรณ์ พุกกะมาน, ผู้เรียบเรียง, ๒๕๔๑, “สมาธิพุทธ” (บรรยายโดยสมณะโพธิรักษ์) กรุงเทพฯ, บริษัทฟ้าอภัย, พิมพ์ครั้งที่ ๓, น.๑๐๔-๑๐๗
 ๔๘. อภรณ์ พุกกะมาน, ผู้เรียบเรียง, ๒๕๔๑, น.๑๖ (อ้างตามข้อ ๔๗)

ในล่องน้ำ '๕๕

☒ พ่อท่านได้ก่อตั้งชุมชนราชธานีอโศก
ซึ่งอยู่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานีที่มีอุทกภัย
บ่อยครั้ง ก็เพื่อที่จะฝึกฝนอบรมให้ชาวโศก
ได้รู้จักการใช้กำลังสติปัญญาและ
ความสามารถเปลี่ยนวิกฤตให้เป็นโอกาส

☒ งานฉลองน้ำ(ท่วม)
ที่บ้านราชา ชาวโศก
มาจากทุกสารทิศ
เพื่อที่จะเอาวิกฤตมาเป็นโอกาส
พิชิตวิกฤตด้วยพลังน้ำใจ

๑.๗ อย่างสนใจศาสตร์อื่นๆ เกินจำเป็น : เน้น “ศีล” เด่นที่สุด

ท่านโพธิรักษ์ยังนำพระสูตรบทหนึ่งของพระพุทธเจ้ามาย้ำ คือ เรื่องชายคนหนึ่งถูกลูกศรปักอก แต่มีวาทว่า “ใครยิงลูกศรทำด้วยไม้ชนิดไหน ฯลฯ” โดยไม่รีบหาทางถอนลูกศรออกจากอก แล้วรีบรักษาแผล ท่านโพธิรักษ์ก็นำมาสอนชาวโศกว่า “ปัจจุบันระบบการสื่อสารและโลกาภิวัตน์กระตุ้นความอยากรู้อยากเห็นของคนจนเกินความจำเป็นของชีวิต แคมมีผลไปทำลายศีลธรรมและวัฒนธรรม สิ่งแวดล้อมของมนุษย์อย่างร้ายแรง เพราะมนุษย์ถูกกระตุ้นให้มีความอยาก-ความแค้นในเรื่องโลกียะมากเกินจำเป็น

ท่านวางกรอบให้ชาวโศก “ศึกษา” เฉพาะเรื่องที่เป็นเร่งด่วนคือ “การเร่งถอนลูกศรออกจากอก” นั่นคือ การปรับปรุงพฤติกรรมของตนเอง เพิ่มศีล เพิ่มความพยายามที่จะฝึกฝนให้สูงขึ้น เป็นเรื่องเด่นที่สุด และเรื่องอื่นๆ รองลงไป

ท่านโพธิรักษ์วิจารณ์ชาวพุทธที่นิยม “ความฉลาดเชิงมีปัญญาความรู้” มากกว่า “ความมีศีล” ว่า [ปัญญาที่ไร้ศีลไม่เป็นที่พึ่งอันประเสริฐของใคร แม้แต่ตนเอง แล้วคนอื่นจะหวังพึ่งผู้มีปัญญาที่ไร้ศีลได้แค่ไหนเล่า ?]***๕๙ [ท่านพยายามสร้างตัวอย่างผู้สมบูรณ์ด้วยศีลตั้งแต่ตัวท่านเอง และอบรมถ่ายทอดสร้างคนรุ่นใหม่โดยเฉพาะที่เป็น “สมณะโศก” ให้เคร่งครัดในระดับของศีลอย่างจริงจัง เพื่อเป็นคณะสงฆ์ที่สมบูรณ์พร้อมด้วยพระธรรมวินัย เพื่อการบริหารเครือข่ายชาวโศกได้สืบต่อไป แม้ไม่มีท่านอยู่ก็ดำเนินต่อไปได้]***๕๐

๑.๘ เทคนิคการลดกิเลสอย่างได้ผลเป็นโลกุตระ เป็นอาริยบุคคลจริงๆ

๑.๘.๑ ต้องเข้าถึงกฎไตรลักษณ์ถึงขั้นละกิเลสได้ ไม่เน้นนั่งหลับตา

ชาวพุทธทั่วไปจะอธิบายเรื่องไตรลักษณ์แบบตรรกะธรรมดา คือ สิ่งทั้งหลายรอบตัวเราล้วนไม่จีรังยั่งยืน “เป็นอนิจจัง” ย่อมแตกสลายไปตามกาลเวลา ไม่มีแก่นสาร “เป็นทุกข” และ “ไม่มีตัวตน” แต่ท่านโพธิรักษ์อธิบายว่า คำสอนเหล่านี้ยังเป็นความรู้พื้นๆ ระดับโลกียะเท่านั้น เป็นเพียงตรรกะคิดนึกเอา แต่ไม่เป็นโลกุตระคือหลุดพ้นจากโลกียะได้จริง ไม่ใช่ความพิเศษตามที่พระพุทธเจ้าทรงสอนไว้

ท่านโพธิรักษ์สอนว่า ไตรลักษณ์ต้องเจาะลึกถึงการลดละกิเลสของแต่ละคนว่า กิเลสทุกตัวสามารถทำให้เป็นอนิจจังทุกขัง อนัตตา คือ

- กิเลสเป็นสิ่งที่ไม่เที่ยง : ไม่เพิ่มก็ลด อยู่ที่เราเลือกจะเพิ่มหรือลด
- กิเลสเป็นทุกข : ตั้งอยู่ไม่นาน แต่เราต้องชำระให้กิเลสตั้งอยู่ไม่ได้ด้วยตัวเอง ไม่ใช่กิเลสมันลดไปเอง (ซึ่งไม่ใช่ฝีมือลดละของเรา เป็นการลดชั่วคราว เดียวก็กำเริบอีก ไม่ใช่การลดได้เด็ดขาดโดยเราทำเอง)
- กิเลสเป็นอนัตตา : ไม่มีตัวตนจริง เราสามารถลิขิตชีวิตและจัดการกิเลสในตัวเองได้ คือ เราจะทำจิตกิเลสจนหายไปหมดให้ได้

[ทิศทางของ “อาริยชน” (คนผู้ประเสริฐ) คือ ต้องทำให้ “กิเลส” มันลดลงให้ได้ จากที่ไม่เที่ยงในทางอัศจรรย์หรือ “เก่าเดิม” มาเป็น “ไม่เที่ยง” ในทิศทางน้อยลง จางคลายลง จึงจะเข้าถึงไตรลักษณ์แบบโลกุตระ (แบบทวนกระแสโลก) จนที่หลุดกิเลส มัน “ดับสนิท” อย่างเด็ดขาด จึงจะเป็นการกำจัดกิเลสตามหลัก “มรรคมืองค์ ๘”]***๕๑

๑.๘.๒ แยกให้ชัดเจนระหว่าง “หนีโลก” กับ “เหนือโลก”(โลกุตระ) : ไม่ต้องหนีสังคมไปหลับตาสมาธิในป่าในถ้ำ ***๕๒

ท่านยังกำกับให้ชาวโศกอย่าสับสนในวิธีการลดละกิเลส เพราะปัจจุบันคนทั่วไปเข้าใจผิดว่าการลดละกิเลส คือ ต้องหนีโลกไปปฏิบัตินั่งสมาธิหลับตาในป่าในถ้ำ ห่างไกลผู้คน รอว่าการบรรลุแบบฉับพลันขึ้นมาเอง แท้จริงการหนีโลกไม่ใช่แนวทาง

๕๙. ตะวัน เกียรติบุญญฤทธิ์, ๒๕๓๓, พระชาวโศกกับพุทธบัญญัติในพระไตรปิฎก, กรุงเทพฯ, บริษัทฟ้าอภัย, น.๒๒

๕๐. ตะวัน เกียรติบุญญฤทธิ์, ๒๕๓๓, น.๑๓๙ (อ้างตามข้อ ๕๙)

๕๑. สมณะโพธิรักษ์, ๒๕๔๓, อีคิวโลกุตระ กรุงเทพฯ, บริษัทฟ้าอภัย, น.๒๔๖

๕๒. ตะวัน เกียรติบุญญฤทธิ์, ๒๕๓๓, น.๑๔๑ (อ้างตามข้อ ๕๙)

❏ ณ ที่นี้ประเทศไทยที่ไร้ซึ่งทัศนคติเรื่องโพธิสัตว์ พ่อท่านกล่าวว่า ท่านเองเป็นพระโพธิสัตว์ เกิดมาเพื่อรื้อฟื้นและทำพระพุทธศาสนาให้ยิ่งใหญ่

❏ ทำงานร่วมกัน ฝึกฝน ประชุม สัมมนา แสดงความคิดเห็นอย่างจริงจังแก่กัน

ของพระพุทธเจ้าเลย โดยขัดกับหลักที่พระพุทธเจ้าตรัสว่า “ภิกษุในธรรมวินัยนี้ชวนชายภิกษุการน้อยใหญ่กลุ่มหมู่ ขณะเดียวกันก็เฟื่องเสียงกล้าในอธิศีล อธิจิต อธิปัญญา ไปด้วย อุปมาดังแมงโคลูกอ่อนเล็มหญ้าไปพลาง ชำเลียงมองลูกน้อยไปพลาง” ท่านโพธิรักษ์ค้นคว้าหลักฐานในพระไตรปิฎก (เล่มที่ ๓๒ ว่าด้วยพุทธาปทาน คือ วิบากกรรมเก่าของพระพุทธเจ้า) มายืนยันได้ว่า [พระสมณะโคตมตรัสเองว่า ไม่ได้ตรัสรู้ด้วยวิธีเข้าไปปฏิบัติบำเพ็ญอย่างอดทนทรมาณในป่า ดังนั้น ๖ ปีที่พระพุทธองค์ไปบำเพ็ญแบบฤๅษีในป่า คือความผิดพลาดที่ไม่ควรเลียนแบบ]***๕๓

โดยหลักการนี้หมายถึงว่า นักปฏิบัติธรรมชาวโศกควรจะสามารถต่อสู้กับกิเลสจนถึงกับสามารถอยู่เหนือโลก (โลกุตระ) ได้ คือ [อยู่กับโลกแต่ไม่แพ้โลก ชนะโลก อยู่เหนือสิ่งที่ย่ำแย่ได้ โดยที่มิมีการทำงานกระทบผัสสะกับเรื่องต่างๆ อย่างคนทั่วไป แต่เมื่อผ่านการฝึกอบรมมเปมาเป็นระยะเวลาหนึ่งแล้ว ก็จะสามารถเผชิญหน้ากับสิ่งย่ำแย่เหล่านั้นได้ กล่าวคือ หยั่งดูผลกระทบในใจไปด้วย สามารถรู้ดีล้ากิเลสได้ด้วยโดยไม่ต้องไปหลบตานั้นสมาธิ หรือหนีทางเหตุปัจจัยไปไกล ไปอยู่ในป่าในถ้ำที่ไม่พบไม่มีโลกีย์ ดังที่ชาวพุทธส่วนใหญ่เข้าใจผิด แล้วก็ไปนั่งสะกดจิตเอาอย่างฤๅษีในสมัยโบราณ ซึ่งมีมาก่อนที่พระพุทธเจ้าจะมาอุบัติตรัสรู้ แต่พุทธแท้จะปฏิบัติอยู่กับโลกีย์ ไม่ใช่หนีโลกีย์]***๕๔

๑.๘.๓ แยกให้ชัดเจนระหว่างมิจจาสมาธิกับสัมมาสมาธิ

ท่านโพธิรักษ์ย้ำว่า จุดผิดเรื่องใหญ่สำคัญมากที่คนไม่สามารถปฏิบัติให้เกิดมรรคเกิดผลเป็นอาริยมบุคคลได้ ก็เพราะเหตุที่วิธิไม่เป็นสัมมา มาตั้งแต่ต้น มัวไปถือว่า “นั่งหลับตาสะกดจิตทำสมาธิ” นี้แหละเป็น “หลักปฏิบัติอันเอก” ซึ่งต่างจากที่พระพุทธเจ้าสอนว่า สัมมาสมาธิของอาริยะนั้นได้จากการปฏิบัติมรรค ๗ องค์ กล่าวคือ [ต้องเริ่มที่การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงตัวเองจากอดีตที่เคยมีมิจจาทิฐิ ๑๐, มิจจาสังกัปปะ ๓, มิจจาวาจา ๔, มิจจากัมมันตะ ๓, มิจจอาชีวะ ๕, มิจจาวายามะ, มิจจาสติ, ให้เจริญก้าวหน้าขึ้นมาจริงๆ ก็จะได้สัมมาสมาธิ ซึ่งรายละเอียดต้องอธิบาย ศึกษา พัฒนานิสัย พากเพียรไปในทางกายกรรม วชิกรรม มโนกรรม มากมาย ทั้งในจิตใจและในการทำงานอาชีพที่เคย**ทุจริต**ให้ดีขึ้น เป็น**สุจริต**ขึ้นตามลำดับ]***๕๕

สมาธิที่ได้จากการปฏิบัติ “สัมมาอาริยมรรคมีองค์ ๘” ดังที่อธิบายมาคร่าวๆ นี้ จึงไม่ใช่ “สมาธิ ที่ได้จากการนั่งหลับตาหรือฟุ้งกลืนเอา” แบบที่เขาสอนพาฝึกกันอยู่โดยดาดดินทั่วไปแนวๆ

๑.๘.๔ หลักประโยชน์ตน ประโยชน์เพื่อสังคม ต้องทำไปพร้อมกัน

ท่านยืนยันว่า ของพุทธยากตรงนี้แหละคือ ต้องฝึกสองด้านไปพร้อมกัน โดยเฉพาะทำงานกับคนไป อ่านใจไปด้วย พระพุทธเจ้าไม่ได้สอนว่าการบรรลุมรรคเพราะการหลับตา มีตัวอย่างพระอรหันต์มากมายที่ไม่ได้นั่งสมาธิเลย ก็บรรลุมรรคได้ เช่น พระสารีบุตร พระยสกุณบุตรและสหยา ฯลฯ ท่านโพธิรักษ์จึงพาฝึกกลดละกิเลสด้วยการทำงานเสียสละเพื่อสังคมไปพลาง ตรวจดูกิเลสไปพลางอย่างมีวิปัสสนาญาณ (คือตามรู้อาการ และมีเทคนิคการฟุ้งเผือกิเลสภายในจิตใจอย่างละเอียด สอนเป็นขั้นเป็นตอนเป็นลำดับ)

ดังนั้น ชาวโศกจึงมีทั้งความเคร่งครัดในหลักศีลวินัย มีทิศทางพัฒนาถึงระดับอรหันต์แบบ**นิกายเถรวาท** ขณะเดียวกันก็ดำเนินชีวิต มีกิจกรรมช่วยเหลือสังคมในแนวทางโพธิสัตว์ ตามแบบ**นิกายมหายาน** [สมกับที่ท่านโพธิรักษ์ประกาศตนเองเป็นพระโพธิสัตว์ เกิดมาเพื่อฟื้นฟูความยิ่งใหญ่ของหลักพุทธศาสนา คือมีครบลักษณะเด่นของทั้ง ๒ นิกาย]***๕๖

๑.๙ การทำงานร่วมกันคือการปฏิบัติธรรม (ตามหลักมรรคมีองค์ ๘) ไม่ใช่ปลีกเดี่ยวบำเพ็ญในป่า

ท่านสมณะโพธิรักษ์จะเตือนให้ชาวโศกหันหน้าเข้าหากัน ปรีชาประจุมอภิปรายแล้วรับฟังความเห็นผู้อื่น เมื่อที่ประชุมลงมติแล้ว ก็ให้ทุกคนละวิธิ ปฏิบัติตามมตินั้น จึงจะเป็นการปฏิบัติธรรมไปในตัว ท่านตำหนิผู้ชอบปลีกเดี่ยวไม่เข้าหมู่กลุ่มว่าไม่แข็งแรง เพราะถ้ายังไม่ผ่านการทำงานร่วมกันแล้ว ผู้นั้นถือว่ายังไม่มีความปฏิบัติจริงตามหลักมรรคมีองค์ ๘ เพราะมีแต่มนุษย์ด้วยกันนี่แหละจะเป็นตัวขัดเกลากระตุ้นให้เกิดกิเลส และลดกิเลสได้ดีที่สุด “หากมัวแต่ไปหลบหนีหน้า ฝึกสมาธิหลับตาใน

๕๓. สมณะโพธิรักษ์, ๒๕๔๔, อีคิวโลกุตระ, เก็บบรรยายธรรม, ท้าวตรเข้า, ๖ ก.พ. ๒๕๔๔, ธรรมทัศน์สมาคม.
๕๔. สมณะโพธิรักษ์, ๒๕๔๓, น.๒๕๓ (อ้างตามข้อ ๕๑)
๕๕. มีรายละเอียดและแนวทางปฏิบัติอยู่ในหนังสือ “สมาธิพุทธ” (ภาคภาษาไทย) ที่ท่านโพธิรักษ์บรรยายไว้ (อ้างตามข้อ ๔๗)
๕๖. สมณะโพธิรักษ์, ๒๕๔๔, เก็บบรรยายธรรม (อ้างตามข้อ ๕๓)

● การบรรลุถึงอนุตตรธรรม หาใช่สิ่งที่น่ากลัวไม่ และไม่ใช่เรื่องที่ต้องปกปิด ที่กลัวก็คือไม่ถึงจริง แล้วมาเอ่ยอ้างว่ามีว่าถึง ฉะนั้น ผู้ที่กลัวกล่าวประกาศยืนยัน จำเป็นต้องยอมรับการท้าทาย และการพิสูจน์จากผู้ซึ่งมีสัมมาทิฐิจริง

ปาในถ้ำ ย่อมไม่อาจขุดคุ้ยกิเลสอาสวะขึ้นมาชำระล้างได้สิ้นเกลี้ยง การดำเนินชีวิตตามอารยธรรมนี้ จึงเป็นเรื่องทำในชีวิตประจำวัน ทุกที่ทางทุกเวลา กับทุกบุคคลที่เกี่ยวข้อง ปฏิบัติจนเกิดคุณสมบัติที่เป็นพุทธะคือ

ก. รู้เท่าทันเหลี่ยมชาวโลก (โลกวิทู)

ข. ทำตนให้พ้นให้เหนือความเป็นทาสโลกโลกีย์ได้ (โลกุตระ)

ค. สามารถเกื้อกูลเสียสละช่วยชาวโลกได้ด้วย (โลกานุกัมปายะ)***๕๗

ท่านมักจะนำเอาพระสูตรว่าด้วยเรื่อง “อปริหานิยธรรม ๗” ของพระพุทธเจ้ามาเน้นคำสำคัญให้พวกเราพร้อมเพรียงกัน ประชุม พร้อมเพรียงกันเล็ก ผู้น้อยเคารพผู้ใหญ่ ฯลฯ***๕๘

๑.๑๐ ต้องเข้าใจการบรรลุมรรคผลอย่างเป็นรูปธรรม ไม่คลุมเครือ

[เรื่องการอวดอุตริมนุสธรรม ไม่ใช่เรื่องการอวดปาฏิหาริย์แบบเหาะเหินหายตัว หรือท่ายใจคนอื่นได้ ซึ่งเป็นปาฏิหาริย์ที่พระพุทธเจ้าเกลียดชัง เมื่อระอา แต่อุตริมนุสธรรม คือปาฏิหาริย์ที่คนธรรมดาผู้มัลลละกิเลสได้, พ้นทุกข์อย่างเด็ดขาดต่างหาก เป็นอนุศาสน์ปาฏิหาริย์ที่พระพุทธเจ้าสรรเสริญ และสมควรอวด ประกาศในสังคมได้รู้ได้ศึกษาเป็นตัวอย่าง]***๕๙

ท่านโพธิรักษ์จึงยืนยันว่า การบรรลุมรรคผลเป็นเรื่องอุตริมนุสธรรมที่ควรประกาศ มิใช่เรื่องน่ากลัวหรือต้องปกปิด เพียงแต่หากใครไม่มีเท่านั้น จึงต้องระวังว่า หากพูดโกหกออกไป จะมีโทษหนักถึงขั้นปาราชิก หรือถ้าพูดกับคนที่ไม่เหมาะสมก็มีโทษเบาคือปาลิตตีย์ แต่ท่านก็ชี้ชัดว่า มีพระสูตรและเรื่องราวมากมายที่ยืนยันว่า [พระพุทธเจ้าทรงสนับสนุนให้สาวกไปประกาศมรรคผลอย่างองอาจ (บันลือสีหนาท)]***๖๐

มิใช่กระมิตกระเมี้ยนหรือคลุมเครือ เดาะๆ กันไปเอง ซึ่งนั่นจะกลายเป็นเรื่องทำลายความเชื่อมั่นของพุทธศาสนาร้ายแรงกว่า เพราะเมื่อไม่มีใครกล้าประกาศยืนยัน “มรรคผลโลกุตระ” ก็จะไม่มีการสนใจหรืออยากปฏิบัติเลยทำให้หมดศรัทธา ไม่มีพลังกระตุ้นที่จะลดละกิเลสอย่างทุ่มเทจริงจังตามผู้ที่ได้บรรลุธรรมจริง แล้วสังคมก็จะขาดแม่เหล็กใหญ่ที่จะดึงดูดให้คนหันมาสนใจการปฏิบัติธรรม เพราะไม่เชื่อมั่นว่ามรรคผลมีจริงชัดเจน

ในทางกลับกัน ผู้ใดมีอริยคุณจริง (เป็นพระโสดาบัน-สกิทาคามี-อนาคามี-อรหันต์ระดับใดก็ตาม) และกล้าประกาศมรรคผลอย่างถูกต้อง ย่อมจะกลายเป็นเครื่องยืนยันและท้าทายให้มาพิสูจน์อย่างสัมมาทิลุธิ เปรียบได้กับตัวอย่างพฤติกรรมความซื่อสัตย์ของเขาก็ก่อระบบโฆษณาชวนเชื่อเชิญชวนให้คนทำซึ่งประกาศทั้งวันทุกวัน ทุกสื่อก็ยิ่งปล่อยให้ทำกันได้ (เช่น โฆษณาอบายมุข สิ่งเสพยาติ) แล้วทำไมการชักชวนให้คนดีทำดี จะมาถูกห้ามกั้นขัดขวางไม่ให้เปิดเผยหรือที่ถูกลงกับดักว่า ถ้าใครประกาศว่าฉันมีดี ก็เท่ากับว่าคนนั้นไม่มีกิเลส ไม่บรรลุธรรม ซึ่งยิ่งจะทำให้ชาวคราวของคนทำได้ดี ถูกปิดกั้นเอาไว้

ท่านโพธิรักษ์อธิบายว่า การประกาศว่า มีอริยคุณตั้งแต่ระดับ ๑-๔ เป็นเรื่องสามัญผล สาธุชนผู้มีภูมิลีในดวงตาน้อย (เวไนยสัตว์) สามารถรับรู้เข้าใจได้ (ไม่ใช่ความเข้าใจผิดอย่างที่เป็นอย่าง) คือ เข้าใจว่าใครมีอริยคุณบอกไม่ได้ อธิบายไม่ได้ หรืออธิบายมั่วจนกลายเป็นว่า “ระดับโสดาบันถึงระดับอรหันต์ สูงเกินเอื้อม ไม่อาจถึง” ซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นเพราะคนรุ่นหลังคาดเดาฟังต่อๆ กันมาอย่างผิดๆ จึงไม่มีใครอยากปฏิบัติ เพราะไม่มีใครได้มรรคผลจริงมายืนยัน)

ท่านเขียนไว้ว่า [สิ่งที่ท่านอธิบายเกี่ยวกับมรรคผลนี้ มิใช่การคาดเดา การค้นคว้า การอ่าน หรือคิดเอาเอง แต่เป็นความรู้อันเกิดจากการบรรลุธรรมที่แท้จริงเท่านั้น]***๖๑ ท่านจึงกล้าประกาศท้าทายให้มาพิสูจน์ มรรคผลของพระพุทธเจ้าซึ่ง

๕๗. สิทธิสังจะ วิมุตตินันท์, เรียบเรียงจากคำเทศน์ของสมณะโพธิรักษ์, ๒๕๒๘, ปัญหาสังคมที่แก้ไม่ได้ เพราะการศึกษาพุทธศาสนาผิดพลาด, กรุงเทพฯ, มูลนิธิธรรมสันติ, น.๑๘๐

๕๘. พระธรรมปิฎก, (ป.อ. ปยุตโต), ๒๕๔๓, น.๒๔๘ (อ้างตามข้อ ๕๖)

๕๙. (พระ) PRA, ๒๕๒๑, การฆ่าพุทธศาสนาด้วยเจตนาที่แสบดี, กรุงเทพฯ, มูลนิธิธรรมสันติ, น.๒๒-๒๕

๖๐. สมณะโพธิรักษ์, ๒๕๓๘, น.๑๗๔, (อ้างตามข้อ ๕๔) (ดูรายละเอียดเพิ่มเติมในพระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับหลวงเล่ม ๒๑ ข้อ ๒๔๑, เล่ม ๑๒ ข้อ ๑๕๔)

๖๑. สมณะโพธิรักษ์, ๒๕๒๘, น.๑๓๓ (อ้างตามข้อ ๕๗)

๑ ผู้ที่ปฏิบัติจนถึงมรรคผลได้แล้วอย่างแท้จริง
ย่อมอยู่เหนือการขึ้นนำสั่งสอนจากตำราและตัวหนังสือ

ทำนองอธิบายตามแนวหัวข้อธรรมะในพระไตรปิฎกและพอจะนำมาจัดให้ได้เป็นตารางคร่าวๆ ดังนี้.

คุณสมบัติของพระอาริยบุคคล ๔ ระดับ

๑. **ระดับโสดาบัน** : ถือศีล ๕ ละอบายมุข ๖ ละสังโยชน์ข้อ ๑-๓ (ลดความเห็นแก่ตัว ๒๕% เพิ่มความเสียสละ ๒๕%)
๒. **ระดับสกิทาคามี** : ถือศีล ๘ ละกามคุณ ๕ โลกธรรม ๘ ให้เบาบางลง ละสังโยชน์ข้อ ๔-๕ (ลดความเห็นแก่ตัว ๕๐% เพิ่มความเสียสละ ๕๐%)
๓. **ระดับอนาคามี** : ถือศีล ๑๐ ละกามคุณ ๕ โลกธรรม ๘ (ขั้นละเอียดได้) ละสังโยชน์ข้อ ๖-๗ (ลดความเห็นแก่ตัว ๗๕% เพิ่มความเสียสละ ๗๕%)
๔. **ระดับอรหันต์** : ถือศีลวินัย ๒๒๗ จุลศีล-มัชฌิมศีล-มหาศีล ละกิเลสอิตตามานะ ละสังโยชน์ข้อ ๘-๑๐ (ลดความเห็นแก่ตัว ๑๐๐% เพิ่มความเสียสละ ๑๐๐%)* **๖๒

(ตารางที่ ๓) **คุณสมบัติพระอาริยบุคคล ๔ ระดับ**

<p>๑. ระดับโสดาบัน (ลดค่าเห็นแก่ตัว ๒๕% เพิ่มค่าเสียสละ ๒๕%)</p>	<p>ละโลกอบายมุข ๖</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ตัดสิ่งเสพติด ๒. เล่นการพนัน ๓. ชมมทรสพ-การละเล่นที่เป็นข้าศึกแก่กุศล ๔. เทียบกลางคืน ๕. เกียจคร้านการทำงาน ๖. คบคนชั่วเป็นมิตร 	<p>ถือศีล ๕</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ละการฆ่าสัตว์ ๒. ละการขโมย ๓. ละการผิดลูกผิดเมียผู้อื่น ๔. ละการพูดมัจฉา ๔ (คำหยาบ โทก เพื่อเจ้า หลอกหลวง) ๕. ละสิ่งมีนเมา 	<p>ละสังโยชน์ (๑-๓)</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ละสักกายทิฐิ (กิเลสหายาใหญ่) คือไม่ติดอบายมุข ๖ ที่มีโทษภัยเห็นง่ายชัดเจน ๒. ละวิจิกิจฉาคือไม่สงสัย มีศรัทธาในพระรัตนตรัย ๓. ละสีลัพตปรามาส คือไม่ปฏิบัติศีลอย่างลุ่มๆ คล่ำๆ
<p>๒. ระดับสกิทาคามี (ลดค่าเห็นแก่ตัว ๕๐% เพิ่มค่าเสียสละ ๕๐%)</p>	<p>ละโลกกามคุณ ๕ และโลกธรรม ๘ (ให้เบาบางลง)</p> <ul style="list-style-type: none"> - รูป-รส-กลิ่น-เสียง-สัมผัส - ได้ลาภ, เลื่อมลาภ - ได้ยศ, เลื่อมยศ - ได้สรรเสริญ, เลื่อมสรรเสริญ(นินทา) - ได้โลกียสุข, เลื่อมโลกียสุข(ทุกข์) 	<p>ถือศีล ๘</p> <ol style="list-style-type: none"> ๖. เพิ่มจากศีล ๕ คือ เว้นอาหารในเวลาวิกาล ๗. เว้นการแต่งตัว เว้นดนตรี เว้นการกราย ๘. เว้นการเสพเมถุน 	<p>ละสังโยชน์ (๔-๕) (ให้เบาบางลง)</p> <ol style="list-style-type: none"> ๔. ละกามราคะ (ลดความอโรยเชิงกาม ทั้งทาง ตา หู จมูก ลิ้น กาย) ๕. ละปฏิฆะ (ลดความผูกโกรธ)
<p>๓. ระดับอนาคามี (ลดค่าเห็นแก่ตัว ๗๕% เพิ่มค่าเสียสละ ๗๕%)</p>	<p>ละกามคุณ ๕ และโลกธรรม ๘ (ขั้นละเอียดได้)</p> <ul style="list-style-type: none"> - พัฒนาขึ้นจากสกิทาคามี จนรูปธรรมภายนอกไม่เห็นกิเลสทั้งทางกายกรรมทางวจีกรรม แต่ยังมีเหลือในใจ เป็นเศษกามเศษโอรธอยู่ภายใน 	<p>ถือศีล ๑๐</p> <ol style="list-style-type: none"> ๙. เว้นการนั่ง การนอนบนที่สูงใหญ่ (ลดความมีตัวตน กล้ารับใช้ผู้อื่น ยินดีแม้ถูกตำหนิ ขัดแย้ง) ๑๐. เว้นการใช้เงินทอง (ลดสิ่งมีค่า นอกตัว เพิ่มคุณธรรมในตน) 	<p>ละสังโยชน์ (๖-๗)</p> <ol style="list-style-type: none"> ๖. ละรูปราคะ (ลดราคะในรูปละเอียดได้) ๗. ละอรูปราคะ (ลดราคะถึงขั้นไร้รูป ลึกเนิ่น ยากที่จะรู้เท่าทัน จึงต้องมีกัลยาณมิตรเป็นกระจก ช่วยสอดส่องขัดเกลาเอาภาวะซบอภุมทรัพย์และปรับตัวตามหมู่กลุ่มที่เป็นระดับอาริยะด้วยกัน)
<p>๔. ระดับอรหันต์ (ลดค่าเห็นแก่ตัว ๑๐๐% เพิ่มค่าเสียสละ ๑๐๐%)</p>	<p>ละกิเลสอิตตามานะ (ขั้นสิ้นเกลี้ยงขาวรอบ)</p> <ul style="list-style-type: none"> - อบรมบ่มเผากิเลส เศษเชื้ออนุสัยอาสวะ ที่นอนเนื่องแฝงเร้นลึกอยู่ในกมลสันดาน ที่ส่งสมมานับชาติ ด้วยการทำงานและอุทิศผลงานทั้งหมดให้หมู่กลุ่มอาริยะอย่างไม่มีตัวตนจริงๆ 	<p>ถือธรรมวินัยทั้งหมด</p> <ul style="list-style-type: none"> - วินัย ๒๒๗ จุลศีล มัชฌิมศีล มหาศีล - ปาติโมกข์สังวร - สลัดเครื่องร้อยรัดเข้าถึงนิพพานได้ในวิถีชีวิตปัจจุบัน 	<p>ละสังโยชน์ (๘-๙-๑๐)</p> <p>คือ ๘. มานะ ๙. อุทธัจจะ ๑๐. อวิชชา เป็นสังโยชน์ละเอียด เป็นอัตตาขั้นละเอียดมาก(ego) ที่เกิดจากความสำเร็จ ความรับผิดชอบ แล้วต้องสลายล้างความไม่รู้ (อวิชชา) ให้สะอาดสิ้นเกลี้ยงขาวรอบ</p>

๖๒. * สมณะโพธิรักษ์, ๒๕๓๙, เจริญชีพด้วยการก้าวฯ, น.๖๐

** ชาวโศก, ๒๕๔๒, เดินตรงเข้าสู่การเป็นพระอริยะ, กรุงเทพฯ, มูลนิธิธรรมสันติ, พิมพ์ครั้งที่ ๑๐, น.๓๒-๕๑

***สมลักษณ์ ลือศรีเมือง, ๒๕๒๓, ชาวโศกกับการปฏิบัติโลกุตระธรรม เพื่อแก้ปัญหาล้างคมไทย, กรุงเทพฯ, มูลนิธิธรรมสันติ, น.๑๑-๑๕

● เจริญชีพตามรอยมรรค ๘ ของพระศาสดา
ท่อมเทร่างกายปฏิบัติลงไป มรรคผลย่อมเกิดได้เอง

เพราะกลุ่มชาวโศกมีผู้ที่เอาจริงปฏิบัติลดละกิเลสได้มรรคผลเป็นอาริยบุคคลตามขั้นตอนข้างต้น เป็นตัวอย่างยืนยันทนมากขึ้นๆ จึงมีฤทธิ์มีผลกระตุ้นให้ชาวพุทธสนใจและมีกำลังใจที่จะเจริญรอยตามเพิ่มขึ้นๆเรื่อยๆ นี่ก็คือเคล็ดลับที่ไม่ลับอีกข้อหนึ่งของชาวโศกฯ ทำไม่กลุ่มนี้จึงสามารถสร้างคนระดับคุณภาพเพิ่มขึ้นได้อย่างมีคุณค่า ก็เพราะชาวโศกมี “ตัวอย่างที่ดี” มีค่ากว่ามีแค่คำภีร์หรือคำสอนที่ดีตกทอดลงมาเท่านั้น หากสังคมมีคนดี กล้าเชิดชูความดี ประกาศมรรคผลชัดเจน ก็จะเหมือนการกระตุ้นให้คนเชื่อมั่น ทำตามอย่างได้ผล เช่นเดียวกับที่โลกทุนนิยมใช้ระบบการโฆษณาอมมมาให้คนหลงใหลสินค้าและวัฒนธรรมทุนนิยมอยู่ทุกวันนี้

การสร้างคนแบบชาวโศก

จึงมีคุณลักษณะของบุญนิยมเด่นชัด ๑๑ ประการดังนี้

- (๑) ทวนกระแสกับทุนนิยม แต่ไม่ได้เป็นศัตรูกับทุนนิยม เพราะบุญนิยมมุ่งให้ ส่วนทุนนิยมมุ่งเอา
- (๒) มีคุณธรรมเข้าเขตโลกุตระ อยู่เหนือกิเลสได้
- (๓) ทำได้ยาก แต่แม้ยากก็ต้องทำ เพราะเป็นสิ่งที่ดีงาม
- (๔) เป็นไปได้ ไม่ใช่เรื่องเพ้อฝัน
- (๕) เป็นสังฆธรรมแท้สำหรับมนุษย์และสังคมา
- (๖) กำไร คือ การให้ การเสียสละ
- (๗) เน้นสร้างคนให้มีคุณธรรมและพันธุกรรมจนประสบผลสำเร็จเป็นเรื่องหลัก การสร้างรายได้ การสร้างวัตถุทรัพย์สินได้แก่ ลาภ ยศ สรรเสริญ และโลกียสุขมาให้แก่ตน หรือการสร้างวิชาการถือเป็นเรื่องรอง
- (๘) เข้าถึงสภาวะธรรมขั้นเปลี่ยนแปลงพัฒนาจิตวิญญาณ
- (๙) ความอุดมสมบูรณ์จะอยู่ที่ส่วนรวมหรือส่วนกลาง ไม่ใช่อยู่ที่ส่วนบุคคล
- (๑๐) เชิญชวนให้มาพิสูจน์ได้ เช่นเดียวกับการพิสูจน์ทางวิทยาศาสตร์
- (๑๑) จุดลัทธิธรรม คือ อิศริยภาพ ภาวตรภาพ สันติภาพ สมรรถภาพ และบูรณภาพ

สรุปภาคแรก : ปลุกฝังจิตสำนึกโลกุตระ

แม้ว่ามหาตมา คานธี (M.K. Gandhigi) จะเน้นว่า “คำตอบอยู่ที่หมู่บ้าน” ตามแนวคิดที่ท่านเสนอรูปแบบหมู่บ้านพึ่งตนเองที่เรียกว่า “หมู่บ้านสวราช” (village Swaraj) โดยหวังว่า เริ่มที่ระดับหมู่บ้านก่อน เมื่อหมู่บ้านดีขึ้น ประเทศก็จะดีขึ้น***๖๓ แต่ท่านโพธิรักษ์เสริมน้ำหนักเพิ่มลึกเข้าไปอีกว่า “คำตอบอยู่ที่คน” เพราะคนคือชีวิตของหมู่บ้าน ถ้าต้องการ “หมู่บ้านที่พึ่งตนเองได้” ต้องสามารถสร้าง “คนที่พึ่งตนเองได้” ขึ้นมาให้มากๆ ด้วย ซึ่งกระบวนการกลั่นกรองหล่อหลอมสร้างคนของชาวโศกนี้ มีความเข้มข้นระดับมาตรฐานที่จะสร้างอาริยบุคคลของพระพุทธเจ้าทีเดียว

ช่วง ๓๐ ปีที่ผ่านมา ท่านโพธิรักษ์จะพิถีพิถันในการเจียรไนขัดเกลาคุณสมบัติของชาวโศกอย่างยิ่ง นับตั้งแต่ฐานะสมณะชาวโศก สิกขมาตุ และญาติโยมชาวโศก เรื่อยลงไปถึงการเลือกเฟ้นสมาชิกเข้าอยู่ในชุมชน คัดนักเรียนเข้าโรงเรียนของชุมชน เป็นต้น โดยไม่รีบร้อนเร่งเพิ่มปริมาณสาวกผู้ศรัทธาหรือเร่งสร้างความใหญ่โตทางด้านวัตถุ ซึ่งรูปรอยของทฤษฎีที่ใกล้เคียงมาก คือ แนวคิดในหนังสือ ๒ เล่มชื่อ “เศรษฐศาสตร์เชิงพุทธ” และ “เล็กแต่งดงาม” (Small is Beautiful) ของอี.เอฟ.ชูเมกเกอร์***๖๔

สันติโศกจะให้ความสำคัญที่ “คุณธรรมและคุณภาพของคน” ซึ่งแตกต่างจากสังคมนิยมและคอมมิวนิสต์ที่มักจะเน้นหนักที่ “ระบบการศึกษาที่เพิ่มความฉลาดเอาเปรียบให้แก่คน” เป็นหลัก (โดยจะรู้ตัวหรือไม่รู้ตัวก็ตาม)

๖๓. เรวัต ดันนุกิจ, ๒๕๔๓, รูปแบบการพัฒนาสู่การพึ่งตนเองของชุมชนชาวโศก, กรณีศึกษาชุมชนโศก, อวารินชำราบ จ.อุบลราชธานี, ภาคนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, น.๑๓

๖๔. *อี.เอฟ.ชูเมกเกอร์, (E.F.Schumacher), ๒๕๓๗, เศรษฐศาสตร์เชิงพุทธ, กรุงเทพฯ. รุ่งแสงการพิมพ์.

** Schumacher, E.F., 1973, Small is Beautiful, A study of economics as if people mattered, London.

● สร้างบ้าน
แบบเรียบง่าย

๑ สร้างง่าย
อยู่ง่าย
ยืมง่าย

● ลดละความต้องการในชีวิตลง ปล่อยวางทุกซ์จากปัญหาและความเครียดต่าง ๆ
ขยันทำงาน ย่อมมีส่วนที่เหลือจนเจอแก่ผู้ต้องการ นี่คือนวชำระล้างกิเลส
เป็นจุดมุ่งหมายเพื่อที่จะปฏิบัติและศึกษาเพิ่มพูนบุญบารมีและสติปัญญา

ท่านโพธิ์รักษ์วิเคราะห์ว่า	“ ถัดคนเลว	ระบบเลว	- โลกหายนะ (กลียุค)
	คนเลว	ระบบดี	- สังคมก็ไม่รอด
	คนดี	ระบบเลว	- สังคมยังไปรอด (สมัยโบราณ)
	คนดี	ระบบดี	- สังคมอุดมสมบูรณ์ผาสุก”***๖๕

ดังนั้น การสร้างคน ฝึกคนให้ดีกว่ากัน จึงเป็นพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับสังคมมนุษย์ทุกระบบ ไม่ว่าจะเป็นทุนนิยมหรือคอมมิวนิสต์ ชาวอโศกจึงมีผลงานด้านต่างๆ อยู่ในวงการต่างๆ อาชีพต่างๆ มากมาย อันเป็นผลกระทบต่อสังคมในด้านดี เป็นตัวอย่างสร้างสรรค์ที่ชัดเจนอย่างน้อย ๑๐ ประการ ดังที่จะกล่าวต่อไปในส่วนที่ ๒

ส่วนที่ ๒ วิธีชีวิตด้านต่างๆ ในสังคม “บุญนิยม” ที่มีผลช่วยเหลือพัฒนาสังคมมนุษย์ได้ดีกว่าทุนนิยมและคอมมิวนิสต์

ก. ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ “สังคมบุญนิยม”

ภายใต้คำขวัญที่ท่านสมณะโพธิ์รักษ์ให้ “ชาวอโศก” ถือเป็นแนวพัฒนาตนเองและสังคมบุญนิยมขึ้นมาว่าจะต้องมี [การลดละ-ขยัน-กล้าจน-ทนเสียดสี-หนีระดม-นิยมสร้างสรรค์-สวรรค์นิพพาน]***๖๖

คุณสมหมาย สาททรัพย์ *๖๗** ได้สรุปว่า เป็นการเสนอแนวคิดในกระบวนทัศน์ใหม่ (Paradigm) ให้แก่สังคมคือ “ระบบบุญนิยม” ว่าเป็นระบบที่จะนำพาสังคมสู่ความสงบสุขร่มเย็น เป็นทางรอดของสังคมมนุษย์ เป็นระบบที่ทวนกระแสเศรษฐกิจศาสตร์เชิงโลก (ทุนนิยม) โดยท่านโพธิ์รักษ์ได้เทศน์แนว “เศรษฐกิจศาสตร์เชิงพุทธ” มาตั้งแต่เริ่มเผยแพร่ศาสนา (พ.ศ.๒๕๑๓) ในเรื่อง “ทฤษฎีกำไร-ขาดทุนของอารยชนแท้” แล้ว หัวใจของความคิดในกระบวนทัศน์ใหม่แบบชาวอโศกนี้ อยู่ที่มนุษย์สามารถเอาชนะความรู้-ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎธรรมชาติที่ควบคุมอยู่เบื้องหลัง-ความต้องการของมนุษย์-มาจัดการลด “ความต้องการส่วนเกิน” นั้นๆ ให้น้อยลงได้ ขณะเดียวกันก็ยังดำรงแรงกระตุ้นให้เกิดความขยันขันแข็งในการทำงานให้สังคมได้เท่าเดิม หรือเพิ่มขึ้นยิ่งกว่าเดิมได้ด้วย

เพราะที่ผ่านมา ยังไม่มีตัวอย่างบุคคลหรือชุมชนที่สามารถพิสูจน์ยืนยันกระบวนทัศน์ดังกล่าวข้างต้นได้อย่างเด่นชัด เชื่อถือต่อระบบความรู้ในกระบวนทัศน์ใหม่นี้จึงยังไม่เกิดขึ้น ดังนั้นสิ่งที่ขบวนการชาวอโศกพยายามสร้างตัวอย่างโครงสร้างส่วนต่างๆ ในมิติทางสังคมก็เพื่อยืนยันให้เห็นถึงความเป็นจริงของทฤษฎีที่พระพุทธเจ้าค้นพบนี้ ภายใต้ทิศทางการพัฒนาของระบบบุญนิยม การลดความต้องการส่วนเกินของชีวิตเพื่อปลดปล่อยตัวเองให้เป็นอิสระจากภาวะบีบคั้น เป็นทุกข์จากปัญหาต่างๆ จะทำให้บุญ (รากศัพท์แปลว่าการชำระกิเลส) หรือ “กำไรอารยชน” กลายเป็นจุดหมาย และแรงจูงใจให้เกิดความขยันในการทำงาน เมื่อได้ผลผลิตส่วนเกินมา ก็แจกจ่ายแบ่งปันให้แก่เพื่อนมนุษย์ที่ขาดแคลนอย่างมีปัญญา และสามารถสรุปข้อเปรียบเทียบระบบเศรษฐกิจแบบต่างๆ และแสดงอุดมการณ์ชุมชนได้ดังนี้

(ตารางที่ ๔) เปรียบเทียบระบบเศรษฐกิจแบบต่างๆ

คอมมิวนิสต์	ทุนนิยม	บุญนิยม
๑. อำนาจเผด็จการ ๒. รายได้เป็นของรัฐ ๓. ชี้เกี่ยจ	- อิสระเสรี - ทำมากได้มาก - กอบโกยเอาเปรียบ	- ร่วมคิดร่วมทำ - ขยันเพื่อส่วนรวม - เสียสละเป็นบุญ

๖๕. โพธิ์รักษ์-โพธิ์กิจ, ๒๕๓๘, น.๑๐๘ (อ้างตามข้อ ๑๘)

๖๖. สรรค่าสร้างคน, ๒๕๔๒, น.๓๑ (อ้างตามข้อ ๒๘)

๖๗. สมหมาย สาททรัพย์, ๒๕๔๒, ความเข้มแข็งของชุมชนตามแนวพัฒนาเศรษฐกิจแบบพอเพียงของชาวพุทธศึกษากรณีชุมชนศิระขอโศก อ.กันทรลักษ์ จ.ศรีสะเกษ ภาคนิพนธ์ปริญญาโท ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต คณะพัฒนาลังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, น.๔๓-๔๕

☑ **กินน้อย ใช้น้อย ทำงานให้มาก ที่เหลือจนเจือล้นจน**

☑ **นม ส้มุนไพรธรรมชาติ และผลิตภัณฑ์โรสารพิษที่ผลิตขึ้น**
อย่างหลากหลาย จากชุมชนบุญนิยมต่างๆ

● **อุดมการณ์ชุมชน คือ ลดละ ขยัน กล้าจน ทนเสียดสี หนีสะสม นิยมสร้างสรรค์ สวรรค์นิพพาน**

อุดมการณ์บุญนิยม	นโยบายการค้า	หลักการตลาด	การค้าบุญนิยม
๑. แรงงานฟรี	- ขายถูก ไม่ฉวยโอกาส	- ของดี	- ขายต่ำกว่า ท้องตลาด
๒. ปลอดหนี้	- ขยัน, อุตสาหะ	- ราคาถูก	- ขายเท่าทุน
๓. ไม่มีดอกเบีย	- ประณีต, ประหยัด	- ชื่อสัตย์	- ขายต่ำกว่าทุน
๔. เหลือทรัพย์เข้ากองบุญ	- ชื่อสัตย์, เสียสละ	- มีน้ำใจ ซื้อขายสด	- แจกฟรี

ศ.น.พ. ประเวศ วะสี*๖๘** เขียนถึงระบบเศรษฐกิจอื่นๆ เทียบกับระบบบุญนิยมไว้ในหนังสือ “สวนโมกข์-ธรรมกาย-สันตติโคก” ว่า “ชาวโคกถือเรื่องการลดกิเลส กินน้อยใช้น้อย ขยันทำงานให้มาก ที่เหลือแบ่งปันผู้อื่น ชาวโคกกำลังเสนอเรื่องบุญนิยม ในขณะที่เศรษฐกิจแบบกิเลสนิยม พุดถึง **รายได้** อันเป็นเงินและดอกเบีย แต่ชาวโคกพุดถึงดอกบุญ ถ้าถือว่า-บุญ-เป็น**รายได้** ก็เป็น**รายได้**ที่ทำให้ผู้ได้เป็นสุขอ้อมอ้อม ผู้อื่นก็เป็นสุขด้วย บุญเป็น**รายได้**ที่ไม่มีผู้เสีย มีแต่ได้ด้วยกัน ในขณะที่**รายได้**ที่เป็นวัตถุและเงิน เมื่อมีผู้ได้ก็ต้องมีผู้เสีย...

ชาวโคกบอกว่า โลกทุกวันนี้มีแต่ทุนนิยมกับสังคมนิยม (คอมมิวนิสต์) **ทุนนิยม**เน้นที่เสรีภาพของการแสวงหาทรัพย์สิน การสะสมทุน และมีเสรีภาพในการเสพสุขทางวัตถุ ส่วน**สังคมนิยม** (คอมมิวนิสต์) เห็นว่า ทุนนิยมให้ประโยชน์แก่คนส่วนน้อย ไม่ให้ประโยชน์แก่คนส่วนใหญ่ จึงจำกัดเสรีภาพของการแสวงหาทรัพย์สิน และเน้นที่ความเสมอภาคทางวัตถุ ชาวโคกเห็นว่าทั้งทุนนิยมและสังคมนิยมยังเป็นวัตถุนิยมทั้งคู่ และได้เสนอแนวคิดและวิถีชีวิตแบบบุญนิยม

หลักการและวิถีชีวิตของชาวโคกจึงเป็นการทวนกระแสโลกปัจจุบัน แต่มีได้เป็นการทวนกระแสพระพุทธรเจ้า

มาเรีย-เลนา-เฮกิล-โฮร์น*๖๙** ชาวฟินแลนด์ ผู้เขียนนิเวศวิทยา กลุ่มสันตติโคกในหนังสือชื่อ “มองพุทธศาสนาด้วยสองตาเปิด” ก็จับจุดเรื่องบุญนิยมมาเทียบกับทุนนิยมว่า

“โครงการเศรษฐกิจที่เป็นทางการของกลุ่มโคกนั้น ตรงกันข้ามอย่างยิ่งกับระบบทุนนิยม มีความจริงอยู่ว่า สมาชิกชาวโคกทำงานหนักอย่างยิ่ง พวกเขาผลิตสินค้าเกษตรกรรม หัตถกรรม หนังสือวารสาร ตลอดจนบริการต่างๆ จัดว่ากลุ่มนี้มีความเพียงพอแก่ตนเองแล้ว”

ภัทรพร สิริกาญจน*๗๐** ได้กล่าวถึง “บุญนิยม” ว่าเป็นหลักการที่ทวนกระแสทุนนิยม เป็นแนวคิดและการทำกิจกรรมที่หวัง “บุญ” ไม่ใช่ “เงิน” เป็นหลัก เป็นการส่งเสริมการพัฒนาทางจิต ไม่ใช่ทางวัตถุ ซึ่งเป็นไปได้โดยการปฏิบัติพุทธธรรมอย่างจริงจัง จนเกิดผลและมีสัมมาอาชีพตามลำดับฐานะ

จรัสเรือง ศิริวัฒนรักษ์*๗๑** ก็ได้เปรียบเทียบไว้ว่า “โดยทั่วไปแล้ว ระบบเศรษฐกิจและการพาณิชย์แบบทุนนิยมนั้น จะมุ่งเน้นไปทำ “กำไร” โดยพยายามคุมให้ “ต้นทุนต่ำสุด” แต่ต้องได้ “กำไรสูงสุด” ซึ่งเป็นมาตรฐานของระบบทุนนิยมทั่วไป อันก่อให้เกิดการเอาเปรียบ กอบโกย กักตุน แกงแย้งสะสมทุนได้อย่างเสรี โดยไม่สนใจว่าใครจะเป็นทุกข์ร้อนจากระบบนี้อย่างไร **ซึ่งเท่ากับสร้างทุกข์และเวรกรรมให้แก่คนในสังคมโดยรอบ**

แต่ “บุญนิยม” นั้น เน้นเรื่องการเสียสละ สร้างสรร อื้อเพื่อเกื้อกูล เพราะมุ่งต้องการลดละกิเลส และยกระดับจิตวิญญาณ ดังจะเห็นได้จากหลักการพัฒนาคนและสังคมระบบบุญนิยม ๑๐ ประการ ดังนี้

๑. มีคนที่มีสัมมาทิวาเป็นแก่นแท้
๒. มีศาสนา นำหลักของศาสนามาสร้างคน
๓. มีงานที่ทำให้พึ่งพาตนเองได้ และเป็นที่พักของสังคมได้

๖๘. **ประเวศ วะสี**, น.พ., ๒๕๓๐, สวนโมกข์-ธรรมกาย-สันตติโคก, กรุงเทพฯ, สำนักพิมพ์หมอชาวบ้าน, น.๘๔-๘๗

๖๙. **มาเรีย-เลนา-เฮกิล-โฮร์น**, ๒๕๔๑, มองพุทธศาสนาด้วยสองตาเปิด, ความเชื่อและการปฏิบัติของสันตติโคก, กรุงเทพฯ, บริษัทฟ้าอภัย, น.๒๒๐-๒๒๑

๗๐. **ภัทรพร สิริกาญจน**, ร.ศ.ดร., ๒๕๔๐, สำนักสันตติโคก, ความเป็นมาและบทบาททางศาสนาในสังคมไทย, งานวิจัยจากทุนสนับสนุนของศูนย์พุทธศาสนศึกษา, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ, สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์ฯ, น.๑๑๘

๗๑. **จรัสเรือง ศิริวัฒนรักษ์**, ๒๕๔๒, การพัฒนาแบบพึ่งตนเองกับการพัฒนาในเชิงพุทธ กรณีศึกษาชุมชนศิระชะโคก วิทยานิพนธ์ ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, (รัฐศาสตร์), คณะรัฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยรามคำแหง, น.๙๕-๙๖

✦ สมณะคือ
ผู้มีสมรรถภาพ
ในการทำงาน
ทั้งภายใน
และภายนอก

✦ งานดี มีสุขแท้
งานแย่ แค่อุขเทียม

✦ ถ้าต้องการเป็น “พระอาริยะ” ก็ต้อง กล้าจน จนเงิน จนวัตถุ แต่ไม่จนใจ ไม่จนงาน ไม่จนความสามารถ ไม่จนการเสียสละ ไม่จนน้ำใจ แล้วในที่สุด อะไรๆ ก็จะไม่จนเองโดยอัตโนมัติ

๔. มีการดำเนินชีวิตที่เรียบง่ายดีงาม
๕. มีวัฒนธรรมที่ทำให้เกิดความรักความผูกพัน เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของคนในสังคม
๖. มีภราดรภาพ
๗. มีการศึกษาสืบทอดจากคนรุ่นหนึ่งไปยังคนรุ่นต่อไป
๘. มีการเผยแพร่สิ่งดีๆ ออกสู่สังคม
๙. มีการตลาด
๑๐. มีบูรณาการในอิสริยาภภาพ ภราดรภาพ สุขสันติ สมรณะและบูรณาภาพ

ซึ่งหลักการพัฒนาฯ ๑๐ ข้อนี้ เกิดจากความเป็นจริงที่เกิดขึ้นมาแล้ว จากตัวอย่าง **ชุมชนปทุมโมศิก** ซึ่งเป็นชุมชนบุญนิยมแห่งแรกที่รวมตัวอยู่อย่างมีระบบ ทำชุมชนโดยไม่ได้อำนาจก่อน **เราหา “คน” ก่อน** เป็นคนที่มีจิตใจ-มีศีลสามัญญา (เสมอกัน) ก่อนเป็นอันดับแรก แล้วมาอยู่ร่วมกันตามหลักเกณฑ์ที่ทุกคนพอใจ (ศีลสามัญญา) พัฒนาอยู่ร่วมกันแบบมีเมตตาทางกาย-กรรม-วจีกรรม-มโนกรรมอย่างจริงจัง และมี**สาธารณโภคี** (คือการกินอยู่อย่างเป็นส่วนกลาง รวมกันเป็นหนึ่งเดียว ไม่เป็นสิทธิส่วนตัว อย่างยินดีเต็มใจ)

จุดเด่นของเศรษฐกิจบุญนิยม คือ [“ระบบสาธารณโภคี” ซึ่งเป็น ๑ ใน ๖ ของหลักสราญธรรม ๖ ที่พระพุทธเจ้าตรัสไว้ ได้แก่ เมื่อได้สิ่งใดมาก็ไม่หวงไว้ผู้เดียว แบ่งเฉลี่ยให้มีส่วนร่วมบริโภคทั่วไป]***๗๒ ท่านโพธิรักษ์วิเคราะห์ว่า “ยุคพุทธกาลทำได้เฉพาะในแวดวงของคณะสงฆ์ แต่ปัจจุบัน เราสามารถทำได้แมลงมาถึงระดับชาวชุมชน ทุกคนกินอยู่ใช้จากส่วนกลาง คล้ายๆ ระบบคอมมิวนิสต์หรือสังคมนิยม แต่ที่คอมมิวนิสต์ล้มเหลวเพราะเป็นลัทธิที่เห็นแก่วัตถุ (materialism) ดูถูกเรื่องจิตวิญญาณ เป็นเผด็จการ บังคับให้คนหารายได้เข้ามาให้รัฐ โดยที่ประชาชนไม่เต็มใจ จึงไม่เสียสละจริง แต่เศรษฐกิจบุญนิยม เป็นเศรษฐกิจแห่งจิตวิญญาณ (เน้นให้มีความเข้าใจ สัมผัสใจ เต็มใจโดยไม่บังคับ) โดยให้คนมาศึกษาสังขารว่า คนเราเกิดมาต้องการอะไร มีชีวิตอยู่อย่างไรที่เป็น **“สุขวิเศษ”** (เป็นสุขที่พระพุทธเจ้าสอนเรียกว่า **วุปลโมสุข** คือ สุขอย่างระงับกิเลส มิใช่สุขอย่างหลงไหลโลกีย์ที่มอมเมา)***๗๓

เมื่อศึกษาสังขารแล้ว คนลดละกิเลสได้ ทำได้ ก็จะเกิดความจริง (สังขะ) คำตอบของเศรษฐกิจแบบบุญนิยมนี้จึงอยู่ที่ “คน” สร้างคนให้เกิดคุณธรรม มีวุฒิภาวะ คือ ความเจริญที่แท้จริงในด้านลดละกิเลสได้จริงด้วยปัญญา ไม่ใช่กดขี่หรือถูกบังคับ รู้สังขารว่าส่วนตัว-**จน** ดีกว่าส่วนตัว-**รวย** เพราะคนจะรวยได้ต้องไปเอาเปรียบคนอื่นมา **คนเสียสละอย่างจริงๆ ไม่มีรวย**

ท่านโพธิรักษ์สอนเรื่องความจนต่างจากคนอื่นคือ [เกิดเป็นคน **แล้วกล้าจน** เท่านั้นจึงจะจบ พวกเรากล้าจนตามพระพุทธเจ้า เพราะพระองค์กล้าจนจึงแก้ปัญหาสังคมตก แต่เราไม่ได้จนใจ ไม่ได้จนงาน ไม่ได้จนความสามารถ ไม่ได้จนความเพียร ความขยัน ไม่จนความเสียสละ ไม่ได้จนน้ำใจ พระพุทธเจ้าไม่ได้จนอะไรอีกสารพัดที่อาริยมมนุษย์แท้ๆ ฟังมีฟังอาศัย]***๗๔

คนที่ลดกิเลสจริงๆ จึงจะ **“กล้าจน”** ซึ่งเป็นภาษาบาลี คือ “อัปปิฉณะ” โดยทั่วไปแปลว่า **“มีกน้อย”** แต่ต้องเข้าใจใหม่ **“มีกน้อย”** ไม่ได้หมายถึงทำอะไรน้อยๆ แท้จริงต้องขยันหมั่นเพียรทำมากๆ สร้างสรรช่วยเหลือสังคมออกไป แต่ตัวเราเอาไว้น้อยๆ ส่วนเหลือส่วนเกินก็สละเข้ามาเป็นส่วนกลาง (เป็นสาธารณโภคี) ส่วนกลางแท้ๆ ก็สละออกไปให้สังคมต่อไป ไม่นิยมกักตุน นี่คือเศรษฐกิจแบบบุญนิยม

ฉะนั้น ชุมชนโมศิกจึงไม่ได้รับผลกระทบจากปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจ เพราะเราไม่ได้ค้า “เงิน” เราเห็น “เงิน” เป็นเรื่องของ การอาศัยเท่านั้น ไม่ใช่เครื่องใช้สำคัญ เราเน้นการผลิตอาหารการกิน การเกษตร ความเป็นอยู่ จิตวิญญาณความเป็นพี่น้อง เป็นสิ่งสำคัญมากกว่า

๗๒. พระธรรมปิฎก, ๒๕๔๓, น.๒๓๔ (อ้างตามข้อ ๔๖)

๗๓. รัชธรรม, ๒๕๒๔, บันทึกจากปัจฉิมสนทนา, สารอโศก (พฤศจิกายน-ธันวาคม), กรุงเทพฯ, มูลนิธิธรรมสันติ, น.๑๒๑-๑๒๒.

๗๔. สมณะโพธิรักษ์, ๒๕๒๘, น.๑๘๐ (อ้างตามข้อ ๕๗)

๑๑ พิมพ์สื่อธรรมะ

๑๒ ให้ทั่วมโลก

๑๓ ชาวศอกพยายมพิมพ์หนังสือธรรมะให้ล้นโลก เพื่อขับเคลื่อหนังสือสาระธรรมสู่สังคม ถ่วงดุลข่าวสารของระบบทุนนิยมที่มอมเมาสังคมมากกว่าข่าวสารที่สร้างสรรค์

ข. กิจกรรม “บุญนิยม” ของชาวโศกในการพัฒนาสังคมไทย ที่สำคัญ ๑๐ อย่าง

ขณะที่ในด้านแนวทฤษฎีและการปฏิบัติของชาวโศก ยังมีความเห็นแตกต่างโต้แย้งจากสังคมอย่างกว้างขวาง และต่อเนื่อง มาโดยตลอด แต่สิ่งที่ช่วยคลี่คลายความสงสัยต่อชาวโศกได้อย่างดีก็คือ กิจกรรมที่มีความเสียสละอย่างชัดเจนของชาวโศกในรูปแบบต่างๆ ที่มุ่งช่วยเหลือพัฒนาสังคมอย่างเป็นรูปธรรม ภายใต้การดำเนินการขององค์กรหลักที่จัดตั้งตามกฎหมายไทย ๔ องค์กร คือ

- ก. มูลนิธิธรรมสันติ (ก่อตั้งปี พ.ศ.๒๕๒๐)
- ข. กองทัพอธรรมมูลนิธิ (ก่อตั้งปี พ.ศ.๒๕๒๔)
- ค. สมาคมผู้ปฏิบัติธรรม (ก่อตั้งปี พ.ศ.๒๕๒๗)
- ง. ธรรมทัศน์สมาคม (ก่อตั้งปี พ.ศ.๒๕๓๑)***๗๕

(ล่าสุด ชาวโศกได้จัดตั้งพรรคการเมืองเพื่อช่วยเหลือสังคมชื่อ พรรคเพื่อฟ้าดิน ที่ทางการรับรองถูกต้องตามกฎหมายในเดือนพฤษภาคม ปี พ.ศ.๒๕๔๔ นี้เอง)***๗๖

ชาวโศกจึงมีงานเคลื่อนไหวและบริการสังคมหลากหลายมากมาย แต่ที่จะคัดเลือกมากล่าวถึงในที่นี้ เป็นงานบุญนิยมที่มีผลกระทบในเชิงพัฒนาสังคมไทยอย่างชัดเจน ๑๐ ประการ คือ

๒.๑ สื่อสารบุญนิยม : เทคนิคการเผชิญหน้ากับสื่อมอมเมา

๒.๑.๑ เผยแพร่ “สื่อธรรมะ” ให้ท่วมโลก เพื่อเป็นการถ่วงดุลสื่อสารมวลงชนในโลกทุนนิยมที่โน้มไปทาง “สื่อมอมเมามวลงชน” มากกว่า “สื่อสร้างสรรค์”***๗๗

- ชาวโศกจะมุ่งเผยแพร่ธรรมะผ่าน “หนังสือ” เป็นหลัก เพราะเก็บได้นาน ค่าใช้จ่ายต่ำกว่าการใช้สื่ออื่นๆ
- มุ่งแจกฟรีเป็นหลัก ขายเป็นส่วนน้อย (ไม่ถึง ๑๐ %)
- พิมพ์เป็นนิตยสารรายเดือน, ๒ เดือน, ๓ เดือน, ตลอดปี และมีรายละเอียดเป็นเล่มอีกมากมาย แล้วแต่ประเภทอายุ ความรู้ของสมาชิก (วัยเด็ก, วัยรุ่น, ผู้ใหญ่)
- ต่อมาภายหลัง พัฒนาด้านการผลิตและขายราคาถูกในรูปวิดีโอ เทปคาสเซ็ท ซีดี ฯลฯ โดยมี “ธรรมทัศน์สมาคม” เป็นผู้บริหารจัดการ

- หนังสือและวารสารของชาวโศกมีส่วนกระตุ้นให้คนไทยตื่นตัวปฏิบัติธรรม ลดละกิเลส พัฒนาคุณภาพชีวิตและสัมมาอาชีวะขึ้นเป็นอันมาก ทั้งเป็นสื่อถ่ายทอดแลกเปลี่ยนแนวการพัฒนาสังคมไทยอย่างได้ผล

อนึ่ง ท่านโพธิรักษ์ยังได้สอนเทคนิคการพิจารณาเลือกสรรเอาประโยชน์จากสื่อโทรทัศน์ ภาพยนตร์ วิดีโอ ๔ ข้อใหญ่ๆ ให้แก่ชาวโศกไว้เป็นหลักการวิปัสสนาต่อสู้กับสื่อต่างๆ ในยุคสมัยใหม่ด้วย คือ

ก. **เห็นทุกข์อริยสัง (เกิดอริยญาณ)** คือ มิใช่เลือกดูแต่ด้านความสนุกสนาน ผีแก้วเคราะห์ให้เห็นทุกข์จากการดิ้นรนหาลาภ ยศ สรรเสริญ โลภีเยสุขของตัวละครแต่ละคน

ข. **ทำการปฏิบัติ** คือ มิใช่เผลอเพลินหลงไหลไปตามเนื้อเรื่อง ต้องมีสติรู้ตัวว่า ขณะดูนั้นเกิดอารมณ์โรคะ โทสะ หลงกลัวอย่างไรด้วย และมีวิธควบคุม ย่อยสลายอารมณ์ในขณะนั้นอย่างไรได้ด้วย

ค. **อึดพลังกุศล** คือ มิใช่ปล่อยให้กิเลสเลือกดูสิ่งที่เป็นอกุศล ต้องเลือกสรรกลั่นกรองเนื้อเรื่องที่มีสาระประโยชน์ เพิ่มกุศลกำลังใจในการทำความดีด้วย

ง. **ฝึกฝนโลกวิทูเพิ่มพูนสุด** คือ มิใช่ล่าสมัย ตกยุค ตามไม่ทันสังคม แต่ควรเรียนรู้ศิลปะ ประเพณี วัฒนธรรมอันดีงามของโลก เพื่อรู้เท่าทันและปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ด้วย***๗๘

๗๕. โพธิรักษ์-โพธิกิจ, ๒๕๓๘, น.๖๖ (อ้างตามข้อ ๑๘)

๗๖. **ธีรศักดิ์ กระณสุตร**, ๒๕๔๔, สำนักประกาศนายนทะเบียนพรรคการเมือง “นโยบายและข้อบังคับพรรคเพื่อฟ้าดิน พ.ศ.๒๕๔๔”, กรุงเทพฯ, สำนักงานคณะกรรมการเลือกตั้ง.

๗๗. **ตะวัน เกียรติบุญญฤทธิ์**, ๒๕๓๓, น.๑๐๘ (อ้างตามข้อ ๔๙)

๗๘. **สมณะโพธิรักษ์**, ๒๕๓๐, วิปัสสนาจอแก้ว, สารอโศก ฉบับ กันยายน ๒๕๓๐, กรุงเทพฯ, มูลนิธิธรรมสันติ, บทสัมภาษณ์, น.๑๘

สอนการใช้สื่อเทคโนโลยีอย่างเป็นไท... มิใช่ทาส

● พ่อท่านเน้นเรื่องกรองข่าวสารที่มอมแมมรุนแรงจากภายนอกชุมชน มีทั้งขั้นตอนสอนคนให้ฝึกฝนเทคนิคการเผชิญหน้ากับข่าวสารที่มอมเมา และกรรมวิธีกลั่นกรองสื่อจอบแก้วด้วย

๒.๑.๒ ใช้สื่อวิทยุเผยแพร่แก้ปัญหาของประชาชนทั้งด้านจิตใจและอาชีพ ขบวนการสันตโศก มีหน่วยงานที่ทำงานด้านสื่อวิทยุอีก ๒ หน่วยงานคือ

๒.๑.๒.๑ มูลนิธิเพื่อนช่วยเพื่อน ดำเนินการบริหารโดยสมณะจันทเสฏฐโฐ และคณะ จัดรายการวิทยุตอบปัญหาชื่อ “ทุกข์ปัญหาชีวิต” ออกอากาศมาเกือบ ๑๐ ปีแล้ว มีทั้งรูปแบบอภิปราย เล่านิทาน ตอบปัญหาสด ปาฐกถาและจัดรายการนอกสถานที่อีกทั้งจัดจำหน่ายเทปธรรมะ วิดีโอ เผยแพร่ในราคาถูก***๗๙

๒.๑.๒.๒ แหล่งเรียนรู้ชุมชนเพื่อนช่วยเพื่อน ดำเนินการบริหารโดย สมณะชาตวโร และคณะ จัดรายการตอบปัญหาอาชีพด้านเกษตรกรรมธรรมชาติ ออกอากาศกว่า ๖ ปีแล้ว มี ๒๐ กว่าสถานี ๔๐ กว่ารายการ เน้นด้านการใช้ความรู้ด้านการเกษตรแบบรักษาสีเขียวแวดล้อม และวิทยาการธรรมชาติด้านชีวภาพจุลินทรีย์ มีรูปแบบหลากหลายเช่นเดียวกับหน่วยงานแรก***๘๐ ทั้ง ๒ หน่วยงานนี้ เป็นสื่อที่เข้าถึงการเรียนรู้ของประชาชนอย่างกว้างขวางทั่วประเทศ

อนึ่ง มีบางท่านสงสัยถามท่านโพธิรักษ์ว่า **ทำไมไม่เร่งเผยแพร่ชุมชนชาวอโศกด้วยการใช้สื่อทีวี-วิดีโอ** ท่านโพธิรักษ์ตอบอย่างลึกซึ้งว่า เพราะไม่อยากให้คนตื่นตูมมาคร่ำครวญมากจนเกินพอดี ท่านต้องการสร้างคุณภาพของชาวอโศกให้เป็นกองทัพธรรมที่มีประสิทธิภาพ มีความมั่นคงเสียก่อน จึงจะรองรับความรับผิดชอบในอนาคต หากเร่งรัดให้มีชื่อเสียงออกไปมากๆ แต่ไม่มีประสิทธิภาพที่จะรับมือกับผู้ที่เข้ามาศึกษาอบรม ก็เท่ากับเป็นการโกหกประชาชน จะพำม

๒.๒ สาธารณสุขบุญนิยม : เผยแพร่อาหารมังสวิรัต ตั้งโรงบุญมังสวิรัต เกิดพระเกียรติ ร.๙, เปิดร้านอาหารมังสวิรัต, ฟิ้นค่านิยมยาสมุนไพรไทย และผลิตจำหน่ายในราคาถูก*๘๑**

ปกติพุทธสายเถรวาทไม่มีค่านิยมการกินอาหารเจ และมีทัศนคติเชิงลบกับผู้กินเจด้วยซ้ำว่าเป็นลูกศิษย์ของพระเวททัต แต่ชาวอโศกเผยแพร่ธรรมะฝ่าด่านอุปสรรคด้วยการเผยแพร่สัมมาทิฐิออกไปหลายเรื่อง ดังนี้

๒.๒.๑ ค้นคว้ายืนยันว่า สมัยพุทธกาล **พระพุทธเจ้าไม่ได้บริโภคน้ำเพราะฉนั้นเนื้อหม้ออ่อน(สุกรมัทวะ)**ของนายจุนทะ แต่เป็นอาหารที่ทำจากเห็ดที่หม้อชอบกิน แต่บังเอิญมีพิษ และค้นคว้าเอ็นไซโคลปีเดีย (Encyclopaedia) ได้ว่า **พระพุทธเจ้าเป็นนักมังสวิรัตที่ชื่อดังติดอันดับโลก**

๒.๒.๒ พระชาวอโศกออกบิณฑบาตทุกวัน และไม่รับอาหารเนื้อสัตว์ โดยจะอธิบายว่าพระไม่ควรกินเนื้อสัตว์ให้ผู้ใส่บาตรฟัง ภายหลังเขาก็จะเปลี่ยนเป็นอาหารมังสวิรัต ซึ่งต่างจากแนวทางเดิมๆ ที่พระทั่วไปจะไม่กล้าปฏิเสธอาหารเนื้อสัตว์ เพราะกลัวถูกตำหนิว่าไม่เลี้ยงง่าย บำรุงง่าย ดิถยิต ไม่มีจิตว่าง แต่ท่านโพธิรักษ์ยืนยันว่า นั่นเป็นความเข้าใจที่ผิด แท้จริงพระพุทธเจ้าสอนให้พระใช้ปัญญาเลือกสรรสิ่งทีควรรับว่า เหมาะสมกับสมณะหรือไม่ด้วย ไม่ใช่รับตะไปหมด (เช่น บุหรี่ เหล้า เงินทอง ฐูปเทียนดอกไม้ ก็ไม่รับ)

๒.๒.๓ กรณีความเข้าใจผิดเรื่องใครกินมังสวิรัต เป็นลูกศิษย์พระเวททัตนั้น ข้อเท็จจริงคือ พระเวททัตมีทิฐิขอให้พระพุทธเจ้าออกกฎบังคับชาวพุทธทุกคนกินมังสวิรัต แต่กลุ่มของชาวอโศกไม่เคยบังคับใคร เพียงแต่รณรงค์ส่งเสริมให้ความรู้ด้านมังสวิรัตแก่สังคมอย่างจริงจังเท่านั้น ใครจะกินหรือไม่ เป็นเรื่องของความสมัครใจปฏิบัติด้วยตนเอง ไม่มีการบังคับ

๒.๒.๔ ทุกปี เมื่อถึงวันคล้ายวันพระราชสมภพของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ คือ ๕ ธันวาคม ชาวอโศกก็จะระดมกันจัดตั้งโรงบุญมังสวิรัตทั่วประเทศเพื่อเชิดชูพระเกียรติของพระองค์ บางปีนับเกิน ๖๐๐ แห่งทั่วประเทศ ซึ่งนอกจากเป็นงานสังคมสงเคราะห์แล้ว ยังเป็นการเผยแพร่ความรู้ด้านสุขภาพและเมตตธรรมไปในตัว

๒.๒.๕ ชาวอโศกตามจังหวัดต่างๆ ยังรวมกลุ่มกันจัดตั้ง**ร้านขายอาหารมังสวิรัต**ในราคาถูก เพื่อเผยแพร่และอำนวยความสะดวกแก่ผู้ต้องการปฏิบัติธรรมให้ศีลข้อ ๑ บริสุทธียิ่งขึ้นด้วย

๒.๒.๖ อีกด้านหนึ่งที่สำคัญคือ การฟื้นฟูภูมิปัญญาสาธารณสุขพื้นฐานด้านสมุนไพรไทย พัฒนาความรู้และค้นคว้า

๗๙. เครือข่ายชุมชนชาวอโศก, ๒๕๕๒, น.๒๗ (อ้างตามข้อ ๗)
๘๐. เครือข่ายชุมชนชาวอโศก, ๒๕๕๒, น.๕๒ (อ้างตามข้อ ๗)
๘๑. โพธิรักษ์-โพธิกิจ, ๒๕๓๘, น.๑๐๐, ๑๐๖, ๑๒๗, ๑๓๔ (อ้างตามข้อ ๑๘)

● เดินบิณฑบาตโปรดสัตว์เป็นกิจวัตร เพื่อรักษาอาริยะประเพณีแห่งการให้ทาน

✦ เปิดร้านมังสวิรัตที่ขายในราคาถูกลง เพื่อชักจูงให้คนกินเจ ถือศีลข้อ ๑ ให้บริสุทธิ์

ทดลองจนสามารถตั้งโรงงานผลิตยาสมุนไพรคุณภาพสูงออกมาบริโภคเพื่อรักษาโรคได้ดี และทำเป็นแคปซูลจำหน่ายในราคาถูก มีผลลดการนำเข้ายาต่างประเทศได้อย่างมาก

๒.๓ กสิกรรมบุญนิยม : อบรมคน เพิ่มคุณภาพชีวิตคนไทยให้มีอย่างน้อย คือ ๕ ลดอบายมุข ๖ รู้จักพึ่งตนเองด้วยกสิกรรมธรรมชาติ (ค่ายเด็ก-ค่ายวัยรุ่น-ผู้ใหญ่ทุกสาขาอาชีพ)***๘๒

ชาวโศกจะจัดงานอบรมปฏิบัติธรรมพร้อมกับให้ความรู้แก่ผู้เข้ามาร่วมงานเป็นประจำทุกปี ในโอกาสต่างๆ เช่น ช่วงปิดภาคของนักเรียน-นักศึกษา คราวละ ๕ วัน ๗ วัน (มีทั้งงานระดับถือศีล ๕, ๘, ๙ อย่างเคร่งครัด)

หากเป็นผู้ใหญ่ ก็จะเพิ่มชั่วโมงถ่ายทอดประสบการณ์ด้านพัฒนาอาชีพแบบพึ่งตนเอง และเน้นกสิกรรมธรรมชาติแบบไร้สารพิษ คือ ไม่ใช้ปุ๋ยเคมี ใช้ปุ๋ยจุลินทรีย์ชีวภาพ และรู้จักแยกขยะมาหมักเป็นปุ๋ยสะอาดโดยไม่ทำลายสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ

ข้อสำคัญ ชาวโศกจะเป็นแบบอย่างของการเอาชนะใจตนเองด้วยการลดละกิเลส เปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตตนเอง เลิกละนิสัยเลว พฤติกรรมเสีย หันมาฝึกฝนให้มีนิสัยดี อย่างน้อยคือ ๕ เพื่อเป็นทุนสำคัญในการดำเนินชีวิตและประกอบอาชีพสุจริต เป็นตัวอย่างที่ดีแก่สังคม ชาวโศก รัฐบาลไทยร่วมมือกับชุมชนชาวโศกเป็นแหล่งอบรมคุณภาพชีวิตของเกษตรกรทั่วประเทศ ประมาณ ๓ หมื่นถึง ๓ แสนคน อย่างน้อย ๓ ปีติดต่อกัน (พ.ศ.๒๕๔๔-๒๕๔๖) เพื่อแก้ปัญหาความยากจนแบบยั่งยืน***๘๓

๒.๔ พาณิชยกรรมบุญนิยม : ยิ่งขายถูก ยิ่งได้บุญ ยิ่งพัฒนา

โดยทั่วไป ระบบธุรกิจการค้าทุนนิยมมักถือหลัก “ต้นทุนต่ำสุด แต่กำไรสูงสุด” จึงมุ่งผลิตสินค้าและสิ่งของแลกเปลี่ยนโดยหวังกำไร เอาเปรียบผู้อื่น เพื่อให้ตนเองได้ประโยชน์มากที่สุด ตามความเห็นแก่ตัวเป็นพื้นฐาน แต่การพาณิชยกรรมบุญนิยม มุ่งลดกิเลสตัณหาและพัฒนาจิตใจเพื่อเป็น**อารยทรัพย์** เป็น**นิสัยติดตัวไปตลอด** จึงใช้แนวทางตรงข้ามกับ “ทุนนิยม” คือ กำไรอยู่ที่ความกล้าเสียสละ ยิ่งเสียสละได้มาก ก็คือกำไรที่เพิ่มขึ้น โดยมีระดับความเสียสละในการค้าขาย ๔ ระดับ คือ **ก. ขายต่ำกว่าราคาท้องตลาด ข. ขายเท่าทุน ค. ขายต่ำกว่าทุน ง. แจกฟรี***๘๔**

ก. ขายต่ำกว่าราคาท้องตลาด คือ ชาวโศกจะมีแรงงานเสียสละ และบริหารจัดการสวัสดิการอยู่แล้ว

เมื่อนำสินค้าภายนอกมาขาย จึงบวกเพียงค่าสึกหรอเสื่อมสูญเล็กน้อย ไม่เกิน ๑๐-๑๕ เปอร์เซ็นต์ ก็ได้ราคาขายที่ต่ำกว่าท้องตลาดแน่นอน (สินค้าที่นำมาขายจะเน้นสิ่งที่จำเป็น ไม่ฟุ้งเฟ้อ และไม่ขายสินค้ามิจฉาวฉาว ๕ อย่างตามหลักพุทธศาสนา คือ คำอาวุธ คำสัตว์ คำเนื้อสัตว์ คำของเมา และคำสิ่งเป็นพิษ)

ข. ขายเท่าทุน คือ สินค้าที่ชาวโศกอยากช่วยเหลือสังคม แต่มีค่าวัตถุดิบแพง จึงไม่บวกอะไรเข้าไปอีก หวังเพียงให้เกิดประโยชน์กับผู้ซื้อ มักเป็นสินค้าปัจจัย ๔ ที่จำเป็น เช่น ยาสมุนไพร แชมพูสมุนไพร และผลิตภัณฑ์ต่างๆ

ค. ขายต่ำกว่าทุน คือ อาหารมังสวิรัต เพราะชาวโศกปลูกพืชผักเองอยู่แล้ว ราคาวัตถุดิบก็ยิ่งต่ำลงไปอีก แต่ถ้าคิดราคาทั่วไป คนจนจะลำบาก เพราะต้องกินข้าวทุกวัน ชาวโศกจึงเน้นขายอาหารมังสวิรัตในราคาถูกมากๆ เพื่อช่วยสังคมไปในตัว และมีแรงงานฟรีด้วย

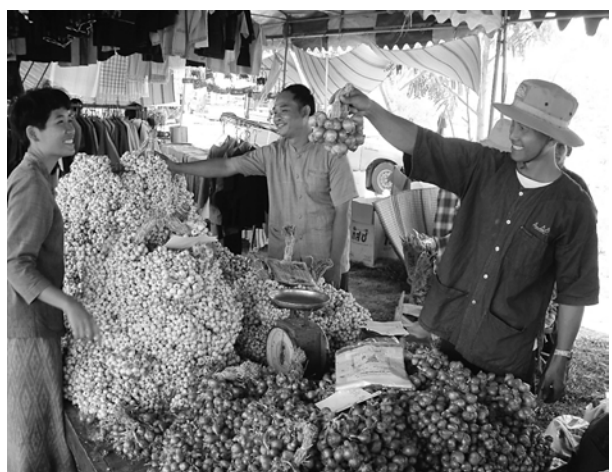
นอกจากนั้น ทุกปีในงานปีใหม่ ชาวโศกจะจัดงานขายสินค้าราคาต่ำกว่าทุน เรียกว่า “ตลาดอาริยะ” คือผู้ขายต้องยินดีขาดทุน ยิ่งขาดทุนได้มากเท่าใดก็มีค่าบุญค่าเสียสละมากเท่านั้น ตามคำสอนของท่านโพธิรักษ์ที่ว่า “คนที่เอาเปรียบคนอื่นได้ เขาถือว่าเป็นคนฉลาด แต่คนที่เสียสละให้ผู้อื่นได้อย่างรู้ๆ อย่างเต็มใจนั้น นับเป็นคนฉลาดยิ่งกว่า” งานนี้เป็นการลดช่องว่างในสังคม เพราะจะมีพ่อค้านายทุนที่รู้จักการเสียสละมาขายสินค้าอย่างเต็มใจขาดทุนด้านเงิน แต่ได้กำไรด้านบุญ (ใครขายเอากำไรเท่ากับทำผิดกฎของงานอย่างร้ายแรง) เพื่อฝึกลดกิเลสของผู้ขาย (โลภะ) บริจาคเงินจางแก่ผู้ซื้ออย่างจริงใจ (จาคะ) สร้างผลงานมหัศจรรย์ขึ้นในโลกทุนนิยมใบนี้ว่า ยังมีคนมีชุมชนที่มีความเชื่อในเรื่องบุญ (การเสียสละ) มากกว่าเชื่อมั่นในเรื่องเงิน (การเอาเปรียบ) อยู่ที่นี่ เชิญมาดูได้

๘๒. ตะวัน เกียรติบุญญฤทธิ์, ๒๕๓๓, น.๑๑๐-๑๑๑ (อ้างตามข้อ ๔๙)

๘๓. **อนุจร**, ๒๕๔๔, “บันทึกจากปัจฉิมสนทนา”, สารโศก ฉบับ พฤษภาคม ๒๕๔๔, มูลนิธิธรรมสันติ, น.๕๓-๗๑

๘๔. **เปิดโลกบุญนิยม**, ๒๕๔๐, น.๑๒ (อ้างตามข้อ ๒๐)

● งานตลาดอาริยะปีใหม่ (งานตลาดขายขาดทุน) จัดปีละครั้ง นำเสนอตัวอย่างทวนกระแสระบบทุนนิยม ในเรื่องการกล้าให้- จริ่งใจ -ไม่เอาเปรียบ เพื่อสร้างสมบุญและปัญญา

ง. **ไม่ขาย-แจกฟรี** คือ หนังสือและสื่อธรรมะต่างๆ ที่ชาวโศกมุ่งเผยแพร่ออกไปโดยไม่มุ่งค้าเอากำไร แต่แจกเป็นส่วนใหญ่ เพื่อให้เกิดการสะพัดอย่างรวดเร็ว โดยใช้ทุนบริจาคจากมูลนิธิ-สมาคมของชาวโศก

สินค้าของชาวโศกผลิตได้เป็นที่นิยมของประชาชน และหน่วยงานของรัฐ เช่น อาหารมังสวิรัต ยาสมุนไพร แชมพูสมุนไพร เต้าหู้ เต้าเจี้ยว ซีอิ๊ว ข้าวกล้อง จัดจำหน่ายโดยร้านค้าที่อยู่ตามชุมชนบุญนิยมแต่ละแห่ง มีจุดเด่นของสินค้าคือ ขายถูก คุณภาพดี ไร้อาหารพิษ และบริการซื้อสัตย์สุจริต แตกต่างจากสินค้าทุนนิยมทั่วไป ล่าสุด ชาวโศกได้จัดตั้งองค์กรกลางเพื่อตรวจสอบและพัฒนาคุณภาพผลผลิตของชาวโศก (ต.อ.)***๘๕

(ตารางที่ ๕) การคิดราคาสินค้าแบบทุนนิยม-บุญนิยม ๔ ระดับ

ราคาสินค้า (ตามท้องตลาด)	ค่าวัตถุดิบ (โดยประมาณ)	ค่าบริหารจัดการ (โดยประมาณ)	ค่าแรงงาน (โดยประมาณ)	ขายได้ (ค่าเปลี่ยนแปลงตามบุญ-บาป)	ค่าเสียสละ (บุญ)	ค่าเอาเปรียบ (บาป)	ระดับการค้าบุญนิยม
๑๐๐ หน่วย	๖๐	๒๐	๒๐	๑๐๐ หน่วย	๐	๐	ทั่วไป
๑๐๐ หน่วย	๖๐	๔๐	๔๐	๑๔๐ หน่วย	๐	๔๐	ทุนนิยม
๑๐๐ หน่วย	๖๐	๑๐	๑๐	๘๐ หน่วย	๒๐	๐	(ก)
๑๐๐ หน่วย	๖๐	๐	๐	๖๐ หน่วย	๔๐	๐	(ข)
๑๐๐ หน่วย	๔๐	๐	๐	๔๐ หน่วย	๖๐	๐	(ค)
๑๐๐ หน่วย	๐	๐	๐	๐ หน่วย	๑๐๐	๐	(ง)

๒.๕ การศึกษาบุญนิยม : จัดการศึกษาแบบตลอดชีวิตด้วยหลักการ

“ศีลเด่น-เป็นงาน-ชาญวิชา”***๘๖

ในขณะที่ดาไลลามะ องค์ที่ ๑๔ กล่าวว่า [“การศึกษา มิใช่เพียงแค่นี้ให้เยาวชนมีความรู้ หากต้องบ่มเพาะจิตใจที่ดีไปด้วย” (Education is not only to give children knowledge but also to cultivate their good hearts)***๘๗

ขบวนการสันตโศกก็เห็นความสำคัญของการพัฒนาคุณธรรม คุณภาพของคนเป็นอันดับหนึ่ง จึงจัดระบบฝึกอบรมให้ชาวโศกถ่ายทอดภูมิปัญญา ประสบการณ์ และวิทยาการต่างๆ จากรุ่นหนึ่งไปสู่อีกรุ่นหนึ่งอย่างจริงจัง โดยมีปรัชญาการศึกษาฝึกอบรมของท่านโพธิรักษ์ที่วางไว้ว่า

๒.๕.๑ ให้เน้นศีล (คุณธรรม) เป็นอันดับแรก

๒.๕.๒ รองลงมาคือ รู้จักการทำงานเสียสละร่วมกับผู้อื่น

๒.๕.๓ อันดับสุดท้าย ต้องรู้เท่าทันวิทยาการสมัยใหม่ที่จะนำมาพัฒนาสังคมอยู่เสมอ

จากปรัชญาที่ท่านโพธิรักษ์ เน้น “ให้ดีกว่าเก่ง” โรงเรียนของชาวโศกที่จัดตั้งตามกฎหมายโดยรัฐบาลรับรองถูกต้อง จึงมีการให้คะแนน ๑๐๐ เปอร์เซนต์ แบ่งเป็น

- เรื่องพัฒนาศีลเด่น (๔๐ เปอร์เซนต์) สอนให้รู้จักการลดละกิเลส โลภ โกรธ หลง ความเห็นแก่ตัว
- เรื่องเป็นงาน (๓๕ เปอร์เซนต์) ฝึกให้ทำงานช่วยเหลือร่วมมือกับผู้อื่นในงานเสียสละเกื้อกูล
- เรื่องชาญวิชา (๒๕ เปอร์เซนต์) สนับสนุนให้ชวนชวาศึกษาเรียนรู้เท่าทันความเป็นไปของโลก***๘๘

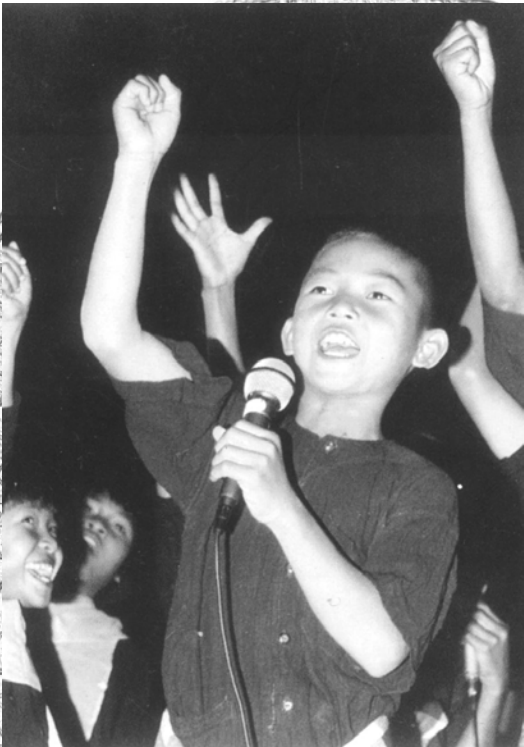
และแนวทางนี้กลายเป็นปรัชญาการศึกษาของชาวโศก ทั้งในระดับผู้ใหญ่และเยาวชนได้เป็นอย่างดี มีการพิจารณาให้คะแนนตัวเอง และให้ผู้อื่นร่วมให้คะแนนอย่างเป็นระบบ โดยลดความสำคัญของการทางโลกลงไปเป็นลำดับที่ ๓ ซึ่งตรงข้ามกับระบบ

๘๕. จะมีค้อมลัน “เปิดหน้าต่าง ต.อ.” ในหนังสือสารอโศก รายงานผลการดำเนินงานของ “หน่วยตรวจสอบฯ” นี้เป็นประจำ

๘๖. โพธิรักษ์-โพธิกิจ, ๒๕๓๘, น.๑๗๘ (อ้างตามข้อ ๑๘)

๘๗. ปฎิทินวาทะท่านดาไลลามะที่ ๑๔ แห่งทิเบต, แนวเรื่อง “ความปรารถนาสูงสุดสำหรับปี ๒๐๐๑”

๘๘. สมณะโพธิรักษ์, ๒๕๔๔, การศึกษาบุญนิยม, สารอโศก ฉบับ “เพื่อฟ้าดิน” (เมษายน ๒๕๔๔), กรุงเทพฯ, มูลนิธิธรรมสันติ, น.๑๕

พัฒนาศิลปิน ๔๐% เป็นงาน ๓๕%
ชาญวิชา ๒๕% เป็นระบบให้คะแนน
ของการศึกษาแบบอโตก นักเรียนมีความ
ปรารถเปรี้ยว สามัคคี ร่าเริง ซึ่งเป็น
สมรรถนะในด้านบวก ไม่มีเยาวชนใดที่ติด
นิสัยดื่มเหล้าสูบบุหรี่ เที่ยวเล่น หรือชู้เกี้ยว

พลังหนุ่มสาวที่มีศิลป์

เป็นพลัง
สร้างสรรค์

ทุนนิยมทั่วไป จะเน้นให้ศึกษาเรียนรู้ศาสตร์ต่างๆ ทางโลก เป็นอันดับแรกทีเดียว

นอกจากชาวโศกได้จัดตั้งโรงเรียนตามระบบทั่วไป ตั้งแต่อนุบาลถึงมัธยมปลายแล้ว ยังได้จัดระบบการศึกษาตลอดชีพ สำหรับผู้ใหญ่ คือ ระดับ “อุดมศึกษา” เพื่อพัฒนาคุณค่าของชาวชุมชนในหมู่บ้านแบบตลอดชีวิต และเพื่อสร้างความเข้มแข็งในการพัฒนาศักยภาพอย่างต่อเนื่อง โดยวางหลักสูตรไว้อย่างเข้มงวดว่า ผู้จะจบระดับอุดมศึกษาได้ อย่างน้อย **ต้องมีมรรคผลชัดเจนระดับโสดาบันทีเดียว ทั้งหมดนี้อยู่ภายใต้นโยบายการบริหารขั้นสูงสุดของระบบบุญนิยม คือ เรียนฟรี***๘๙**

๒.๖ ชุมชนบุญนิยม : จัดตั้งหมู่บ้านที่ไร้อบายมุขและอาชญากรรม เป็นแบบอย่างระดับประเทศ (มากกว่า ๒๐ แห่ง)

แม้ว่าประเทศไทยจะมีหมู่บ้านสังกัดกระทรวงมหาดไทยกว่า ๗,๐๐๐ แห่ง แต่วิถีชีวิต เศรษฐกิจ สังคมการเมืองในระดับท้องถิ่น ถูกกำหนดโดยแบบอย่างที่ถูกขูดจากเมืองหลวงคือกรุงเทพฯ ซึ่งหันไปพัฒนาตามค่านิยมและความเชื่อทางเศรษฐกิจแบบทุนนิยมตะวันตก ตั้งแต่ พ.ศ.๒๕๐๔ นับเป็นเวลากว่า ๔๐ ปีมาแล้วที่สังคมไทยละทิ้งภูมิปัญญาดั้งเดิมไป คือ พุทธศาสนา หันไปมุ่งพัฒนาแต่ด้านความเจริญทางวัตถุมากกว่าด้านคุณธรรม ความเสียสละ จึงก่อให้เกิดปัญหาซ้ำซ้อนตามมามากมาย ล่าสุด ประเทศไทยเป็นประเทศแรกที่ประสบภัยวิกฤตทางเศรษฐกิจในปี พ.ศ.๒๕๔๐ จนเป็นหนี้ต่างชาตินับหลายล้านล้านบาท

ในขณะเดียวกัน ชุมชนบุญนิยมกลับไม่ได้รับผลกระทบเหล่านี้ เพราะมีค่านิยมที่วางแนวยุทธศาสตร์พัฒนามาอย่างถูกต้อง คือ ระบบพึ่งตนเองด้วยปัจจัย ๔ ชุมชนมีความมั่งคั่งทางด้านการผลิต มีความเข้มแข็งทางการเมืองคือ ความสามัคคี สมาชิกของชุมชนมีคุณธรรมอย่างน้อยศีล ๕ ละอบายมุข ๖ และร่วมกันสร้างสรรค์ผลงานตามความถนัด จนได้รับการยกย่องจากสำนักงานส่งเสริมวัฒนธรรมแห่งชาติ ให้เป็นแม่แบบที่หมู่บ้านทั่วไปควรมาดูงาน และนำแนวทางไปปรับใช้ให้เกิดผลต่อไป***๙๐

กลุ่มสันตโศกสามารถสร้างตัวอย่างชุมชนที่สมาชิกชุมชนเป็นคนมีอุดมการณ์เดียวกัน คือ ส่วนตัวกล้าจน (ทั้งๆ ที่ไม่ได้ अबจน) กินน้อย ใช้น้อย ที่เหลือเข้าส่วนกลาง ส่วนกลางจึงรวยขึ้นๆ กลายเป็นระบบสาธารณโภคี เป็นกองทุนสวัสดิการที่มีกองทุนรวมสำหรับบริการชุมชนและช่วยเหลือสังคมอื่น ชุมชนบุญนิยมจึงมีงานบริการเสียสละให้แก่สังคมเสมอ

๒.๗ เศรษฐกิจบุญนิยม : สนับสนุนเศรษฐกิจด้วยแนวทาง ๓ อาชีพภูษาติ และหลักภูษาติ ๔ ข้อ

ก่อนหน้าที่เมืองไทยจะประสบภาวะเศรษฐกิจในปี ๒๕๔๐ นั้น ท่านโพธิรักษ์ก็ได้เริ่มวางแนวนโยบาย [๓ อาชีพภูษาติ]***๙๑ ให้ชาวโศกเริ่มหันมาสนใจฝึกฝนค้นคว้าภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับ ๓ อาชีพหลักของคนไทยที่จะช่วยเป็น “ต้นทุนทางสังคม” ระดับชาติได้อย่างดี คือ

๒.๗.๑ อาชีพฟลิกกรรมธรรมชาติ ท่านโพธิรักษ์ย้ำหนักแน่นว่า ชาวโศกทุกคนต้องเรียนรู้ที่จะเป็นเกษตรกร ทำนาธรรมชาติที่ไม่ใช้ปุ๋ยเคมี ใช้ฟางข้าว หญ้าหรือปุ๋ยจุลินทรีย์ให้ได้ ยินดีที่จะทำงานลำบาก ตีตดิน โดยยกตัวอย่างพระพุทธองค์นั้นเป็นผู้ประสูติบนดิน ตรัสรู้กลางดิน และปรินิพพานตีตดิน ไม่ได้ติดอยู่บนหอคอยอย่างข้าง

ท่านยังเปรียบเทียบค่าของผลผลิต เช่น ข้าว, ผัก, ผลไม้ นั้น มีค่ายิ่งกว่าเครื่องประดับเพชรพลอย “เราขาดเพชรพลอยได้ ไม่มี ไม่ตาย แต่ถ้าขาดข้าว ขาดเกลือ ขาดผักผลไม้ เราหิว เราตายแน่ ผลผลิตทางเกษตรจึงมีค่าแถมมากกว่าเพชรพลอย”

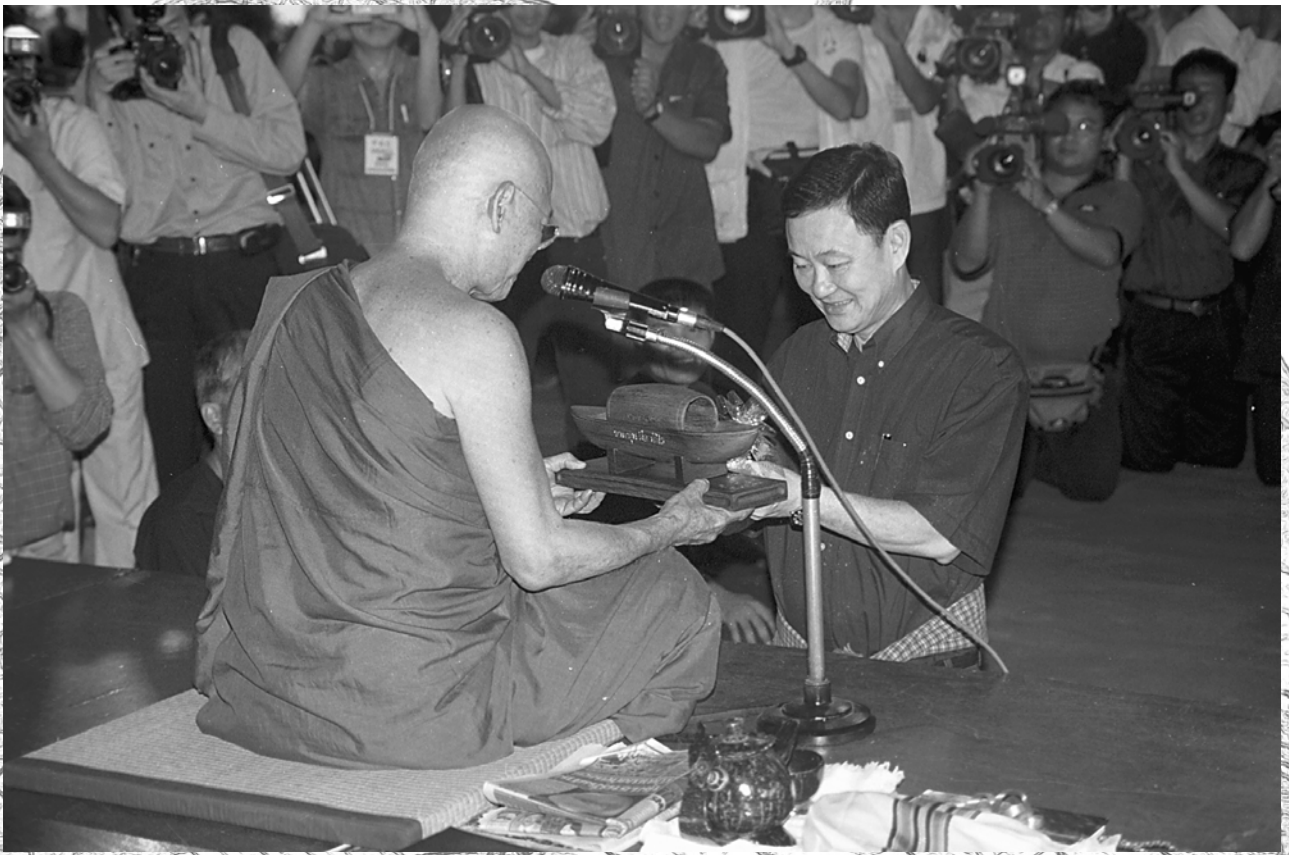
๒.๗.๒ อาชีพขยะวิทยา ท่านโพธิรักษ์สอนให้ชาวโศกมีค่านิยมประหยัด มัธยัสถ์ รู้จักเลือกใช้สิ่งของตามความจำเป็น เมื่อจะทิ้งก็ต้องรู้จักแยกแยะขยะ ซึ่งมีทั้งแบบสามารถย่อยกลับมาใช้ใหม่ได้ ที่เป็นอันตรายแก่สิ่งแวดล้อม และที่จะสามารถแยกเอาไปหมักเป็นปุ๋ยธรรมชาติได้อีกด้วย

๒.๗.๓ อาชีพปุ๋ยสะอาด ด้วยนโยบาย ขยัน ประหยัด ชุมชนบุญนิยมทุกแห่ง จึงต้องพัฒนาวัตถุดิบรอบตัวมาทำเป็นปุ๋ยบำรุงดินให้ได้ โดยเฉพาะชุมชนที่มีป่าไม้ขนาดใหญ่ จะเก็บกวาดโกยใบไม้เศษหญ้ามากองสุ่มแล้ว ใช้กระบวนการหมักย่อยของจุลินทรีย์ธรรมชาติ ที่ผ่านการพัฒนาความเข้มข้นมาแล้ว มาเป็นตัวทำปฏิกิริยาย่อยสลาย เปลี่ยนสารอาหารต่างๆ ให้กลายเป็นปุ๋ย

๘๙. กิตติกร สุนทรานุรักษ์, ๒๕๔๓, น.๑๐๙, (อ้างตามข้อ ๒๑)

๙๐. เสรี พงศ์พิศ, ดร., ๒๕๔๓, ชุมชนศิระชะโศกบนวิถีบุญนิยม ผ่านวิกฤตทุนนิยมมาได้อย่างไร, โดยผู้นำชาวบ้านศิระชะโศก, ๒๖ กันยายน ๒๕๔๓, ศูนย์วิจัยมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

๙๑. จรัสเรือง ศิริวัฒน์รักษ์, ๒๕๔๒, น.๑๐๔ (อ้างตามข้อ ๗๑)

❏ อโศกผ่านช่วงเวลาแห่งการบีบคั้นและเข้าใจผิด จนได้รับการประกาศเป็นหมู่บ้านตัวอย่าง นายกรัฐมนตรีเข้าเยี่ยมชมนด้วยตนเอง ทั้งขอให้ช่วยจัดการฝึกฝนอบรมชาวบ้านในโครงการพักชำระหนี้ เกษตรกรนับแสนคนติดต่อกันหลายปี เพื่อเป็นความหวังและความรุ่งเรืองของประเทศ

ธรรมชาติ โดยไม่ต้องไปพึ่งพาทลาดบูยสารเคมีนอกชุมชนเลย เป็นปุ๋ยสะอาดเพราะใช้สารพิษและสารเคมี พืชผักจึงงอกงามกว่าธรรมดา และได้ชื่อว่าผักไร้สารพิษด้วย

ท่านจึงเขียนโคลกธรรมเพื่อให้ชาวโคกภูจ๊ก “การร่อนทองจากกองขยะ” และ “ขยะกำลังล้นโลกอยู่เป็นนิจ บัดนี้ท่านคิดทำอะไร”

ภายหลังเมื่อประเทศไทยประสบภัยวิกฤตเศรษฐกิจหนักขึ้นเพราะการบริหารประเทศที่ขาดแนวทางโลกุตระ ท่านโพธิรักษ์ก็ช่วยแนะแนวทางกู้ชาติ ๕ ข้อ***๙๒ โดยเริ่มต้นปลุกกระดมที่ชุมชนชาวโคกก่อนอื่น คือ

๑. เร่งประหยัด (มัธยัสถ์) คือไม่ฟุ่มเฟือย ลีนเปลือง
๒. ฝึกหัดสร้างสรร (อิทธิบาท) คือ เพิ่มความขยัน ทุ่มเท
๓. ช่วยกันอุดหนุน (ชาตินิยม) คือ หนุนสินค้าไทย ไม่หลงของนอก
๔. รัฐบุณย์เลิกบาป (วิชชา) คือ เลิกละอบายมุข สิ่งเสพยาเสพติด พัฒนาตนเอง
๕. เอิบอาบเสียสละ (จาคะ) คือ ไม่กักตุน กล้าเสียสละ แบ่งแจกออกไป

แนวทางเหล่านี้สอดคล้องกับแนวคิดของ ศ.น.พ. ประเวศ วะสี ในเรื่อง “ยุทธศาสตร์เพื่อความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจ สังคมและศีลธรรม” อย่างยิ่ง***๙๓

๒.๘ กฎหมายบุญนิยม : ต่อสู้เรื่องสิทธิเสรีภาพในการนับถือลัทธิความเชื่อทางศาสนา มากกว่า ๒๐ ปี (เริ่มแยกตัวจากคณะสงฆ์ไทย ๒๕๑๘)***๙๔

๒.๘.๑ ด้วยแนวคิด กิจวัตร และแนวการปฏิบัติที่แตกต่างจากคณะสงฆ์ไทยหมู่ใหญ่ที่มี พ.ร.บ.คณะสงฆ์ พ.ศ.๒๕๐๕, พ.ศ.๒๕๓๕ รับรองการผูกขาดไว้ ทำให้คณะสงฆ์สันติอโศกประกาศแยกตัวออกจากการปกครองของคณะสงฆ์ไทย หันมาใช้พระธรรมวินัยปกครองอย่างเคร่งครัด แต่ก็ยังถูกเข้าใจผิดหลายเรื่องตั้งแต่เป็นลัทธิเทวทัต เป็นลัทธิคอมมิวนิสต์ เป็นขบวนการชาตินิยม ฯลฯ และมีผู้มุ่งหาทางควบคุมกำจัดความเจริญเติบโตของกลุ่มนี้ จนถึงขั้นใช้กระบวนการทางกฎหมาย ฟ้องร้องเอาเรื่องพระโพธิรักษ์และสาวก ตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๓๒ ถึง พ.ศ.๒๕๔๐ (รวม ๘ ปี) ซึ่งแม้จะมีผลคำพิพากษาสุดท้ายว่า พระโพธิรักษ์และพระชาวอโศกทำผิดต่อกฎหมายคณะสงฆ์ แต่ผลงานการปฏิบัติธรรม การรวมกลุ่มช่วยสังคมมานานกว่า ๓๐ ปี ทำให้ประชาชนนิยมเชื่อมั่นและเข้ามารวมกลุ่มกันเป็นเครือข่ายชุมชนบุญนิยมมากขึ้นจากเดิมกว่าร้อยละ โดยไม่ได้รับผลกระทบจากคำพิพากษานี้เลย

๒.๘.๒ ลัทธิพุทธนิกายเถรวาทในไทย ไม่มีธรรมเนียมค่านิยมให้สตรีออกบวชเป็นภิกษุณี สามเณรีมาก่อน อย่างมากมีเพียงฐานะแม่ชีถือแค่ศีล ๘ แต่ท่านโพธิรักษ์กลับพยายามยกฐานะของสตรีด้วยการเปิดช่องให้มีการบวชสตรีถือศีล ๑๐ เรียกว่า “สิกขมาตุ” ซึ่งปฏิบัติศีลเคร่งครัดเท่าเทียมกับสิกขมานา-สามเณรีในพุทธศาสนาฝ่ายภิกษุณีทีเดียว เมื่อมีผู้ถามว่า พระพุทธเจ้าตรัสถึงผู้หญิงที่มาบวชว่า จะทำให้ศาสนาเสื่อมเร็วขึ้น แล้วทำไมทางอโศกจึงหนุนให้สตรีได้บวช ท่านโพธิรักษ์ตอบว่า [ศาสนาช่วยคนช่วยมนุษย์ ไม่เลือกเพศ-วัย-อายุ-ฐานะ-อาชีพ ผู้หญิงก็เป็นมนุษย์ เมื่อเขาจะมารับใช้ศาสนาก็ต้องให้โอกาสเขา]***๙๕

๒.๙ การเมืองบุญนิยม : จัดตั้งพรรคเพื่อฟ้าดิน โดยไม่เน้นส่งผู้ลงสมัครรับเลือกตั้ง (ส.ส.)

ทั้งๆ ที่เมืองไทยเป็นรัฐชาวน้ำ ธรรมชาติอุดมสมบูรณ์และมั่งคั่งด้วยชนบทธรรมนิยมประเพณีที่มีมาช้านาน อะไรคือสาเหตุของความล้มเหลวถึงขั้นเกิดวิกฤตเศรษฐกิจระดับชาติ ท่านโพธิรักษ์วิเคราะห์ว่า เป็นเพราะขาดคุณธรรมนำการเมือง นักการเมืองและข้าราชการที่เกี่ยวข้องไม่มีความเสียสละอย่างแท้จริง แอบแฝงความเห็นแก่ตัวไว้ภายใต้อำนาจหน้าที่ คือ ไม่สามารถนำพาประเทศชาติให้พ้นภัยได้ ท่านโพธิรักษ์ยกย่องมหาบุรุษอย่างมหาตมา คานธี ที่ยืนยันว่า “การเมืองต้องมีศาสนาเป็นผู้นำ”

๙๒. สมณะเดิมแท้ สมณะลักขโณ, ๒๕๔๑, กสิยุค ๒๐๐๐, วิกฤตไทย-วิกฤตโลกและทางรอด, บรรณานิติการ, กรุงเทพฯ, บริษัทฟ้าอภัย, น.๖๔

๙๓. ประเวศ วะสี, ศ.จ.นพ., ๒๕๔๑, ยุทธศาสตร์ชาติเพื่อความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจสังคมและศีลธรรม, กรุงเทพฯ, หมอชาวบ้าน.

๙๔. ภทรพร สิริกาญจน, ร.ศ.ดร., ๒๕๔๐, น.๑๐๒-๑๑๔ (อ้างตามข้อ ๗๐)

๙๕. จรัสเรือง ศิริวัฒนรักษ์, ๒๕๔๒, น.๑๐๖ (อ้างตามข้อ ๗๐)

✎ ยกระดับฐานะแม่ชีศีล ๘ ตามระบบเดิมของไทยให้เป็นสิกขมาตุศีล ๑๐ โดยมีจำนวน เต็บโตเทียบกับจำนวนสมณะในอัตรา “สมณะ ๔ รูป ต่อสิกขมาตุ ๑ รูป” อย่างเคร่งครัด

✎ กฎที่ไร้ซึ่งการสะสมวัตถุเครื่องใช้ส่วนเกินของนักบวชฝ่ายหญิง

นั่นคือ การเมืองที่ถูกต้อง ผู้นำทางการเมืองต้องมีคุณธรรมระดับอารยบุคคล มีความเสียสละอย่างไม่เห็นแก่ตัว และเพื่อการปรับ-
ปรุงทิศทางการเมืองแบบอารยะ ที่นักการเมืองต้องเป็นนักปฏิบัติธรรม มีศีลธรรมควบคู่ไปกับความรู้ความสามารถ ที่เป็น
 โลกุตรธรรมด้วย คือ อยู่เหนือลาภและสรรเสริญได้ ซึ่งไม่ใช่่ง่ายที่จะทำให้นักการเมืองมีศีล ท่านโพธิรักษ์จึงร่วมมือกับชาวอโศก
 วางนโยบายและก่อตั้งพรรคการเมืองเพื่อฟ้าดินเป็นการเมืองแบบบุญนิยม มุ่งสร้างคนให้มีคุณธรรม ซื่อสัตย์ ไม่ติดลาภ ยศ
 สรรเสริญ โลภียสุข ทำงานรับใช้ประชาชนโดยไม่รับค่าตอบแทน ฯลฯ เป็นรากฐานระบอบประชาธิปไตย พัฒนาชุมชนไทยให้มีศีล
 ปลอดภัยพอเพียง พึ่งตนเองได้ อันนับว่าเป็นนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ในสังคมไทยและสังคมโลกทีเดียว***๙๖

อนึ่ง พรรคเพื่อฟ้าดินนี้จะไม่นับหาเสียง ไม่มุ่งส่งผู้สมัคร ส.ส. แต่จะทำการเมืองเสียสละไปเรื่อยๆ เป็นแบบอย่าง
 ของสังคม เพื่อให้ค่าความเสียสละนั้นทวีขึ้นเป็นอำนาจขึ้นมาเอง มากกว่าแสวงหาอำนาจ (ด้วยวิถีทางทุจริตต่างๆ) มาเป็น
 ความชอบธรรมที่จะเอาเปรียบคดโกงผู้อื่น

๒.๑๐ อุดมคติบุญนิยม : ขั้นตอนการพัฒนาชุมชนบุญนิยมที่ท่านสมณะโพธิรักษ์วางไว้มีหลาย ระดับ คือ

๒.๑๐.๑ อุดมการณ์บุญนิยม ๔ ประการ กล่าวคือ ภายในวิถีชีวิตของชุมชนบุญนิยมจะมีความอุดมสมบูรณ์ของ ๔
 สภาพที่ระบบเสรีนิยมและคอมมิวนิสต์ยังไม่ถึง คือ อิศรเสรีภาพ ภารดรภาพ สันติภาพ สมรรถภาพ บูรณภาพ

[ในระบบคอมมิวนิสต์นั้นมีข้อดีที่รัฐเข้าไปบริหารการแบ่งปัน เหลือทรัพย์สินของคนในสังคม หรือมีกองกลาง คนกลาง
 เป็นต้น ทำให้เกิดความเป็นภราดรภาพขึ้นในสังคมระดับหนึ่ง

ส่วนระบบเสรีนิยมก็มีข้อดีที่ไม่ใช้อำนาจบีบบังคับ มีความเป็นอิสระเสรีภาพซึ่งในระบบบุญนิยมของเรา ก็ไม่มีการบังคับ
 ใดๆ แต่จะดีกว่าตรงที่เพิ่มการสอนให้คนลดละกิเลส ลดความเห็นแก่ตัว เกิดความเต็มใจที่จะเฉลี่ยส่วนเกินที่หามาได้ให้แก่ส่วน
 กลาง เป็นกองทุนสาธารณโภคี (กองกลาง) เพื่อไว้แบ่งปันช่วยเหลือในชุมชนนั้น จึงมีความเป็นภราดรภาพอยู่ในนั้นด้วย

เมื่อคนลดความเห็นแก่ตัวลงได้เท่าไร ก็จะมีส่วนเกินที่เฉลี่ยแบ่งปันให้แก่ผู้อื่นมากเท่านั้น

ระบบบุญนิยมจึงมีทั้งความเป็นอิสระเสรีภาพ และความเป็นภราดรภาพอยู่ในตัว ซึ่งเท่ากับรวมเอาข้อเด่นของระบบสังคมนิยมและเสรีนิยมเข้าด้วยกัน นอกจากนี้เมื่อพัฒนาระบบบุญนิยมให้สมบูรณ์ ตั้งมั่น ก็จะเกิดภาวะแห่งสันติภาพ...สมรรถภาพและ
 บูรณภาพตามมาอีกด้วย]***๙๗

[ระบบสาธารณโภคี เป็นเพียง ๑ ใน ๖ ของหลักสารานีธรรม ๖ ที่พระพุทธเจ้าสอนไว้ คือ

๑. เมตตากายกรรม ๒. เมตตวจีกรรม ๓. เมตตมโนกรรม ๔. ศีลเสมอกัน ๕. ทิฐิเสมอกัน ๖. สาธารณโภคี
 (ซึ่งระบบเสรีนิยมและสังคมนิยมไม่ได้เน้น) โดยชาวอโศกก็พยายามฝึกฝนไปด้วย จึงจะได้รับอานิสงส์ตามที่พระพุทธองค์แนะไว้
 อีก ๗ ข้อ คือ ๑. มีความระลึกถึงกัน ๒. มีความรักกัน ๓. เคารพกัน ๔. มีความสงเคราะห์กัน ๕. ไม่วิวาทกัน ๖. สามัคคีกัน
 ๗. มีความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน

ชุมชนบุญนิยมจะมีการปฏิบัติธรรมที่เข้าถึงภาวะ “อิสระเสรีภาพ” หมายถึง ความไม่ยึดติด เป็นอิสระเหนือวัตถุ ไม่ว่าจะ
 เป็นข้าวของเงินทอง บ้านช่อง ทรัพย์สมบัติ ไม่หอบไม่หวง แบ่งปันกันใช้ได้ เช่น รถยนต์ก็ใช้ด้วยกัน บ้านเรือนก็หมุนเวียนกันอยู่
 เงินทองก็เจือจานกัน พอมีพอกิน ผู้ให้ย่อมเป็นที่รัก เกิดความเป็นพี่เป็นน้องกัน มี “ภราดรภาพ” ขึ้นมา ไม่รบราฆ่าฟัน แกร่งแย่ง
 ชิงทรัพย์ากร จะทำอะไรก็หันหน้าปรึกษาหารือกัน “สันติภาพ” ก็เกิดขึ้น ทำให้พวกเราใช้เวลาเพียงพอที่จะมาสร้าง “สมรรถภาพ”
 ในตัวเอง ไม่มัวไปจ้องเอาเปรียบผู้อื่น

สังคมนิยมจะสอนให้คนขยันขันแข็ง กินน้อยใช้น้อย ทำงานหลายๆ มีความสุข เมื่อได้ให้ได้เสียสละ เป็นการเพิ่มพูน
 สมรรถภาพที่สูงขึ้นๆ ในแต่ละคน ใครเคยเป็นวิศวกร เป็นนักวิชาการ ก็ลองไปฝึกดำนาเกี่ยวข้าว ใครเป็นครู ถนัดพูด ไม่เคยเข้า

๙๖. สมณะโพธิรักษ์, ๒๕๓๕, การเมืองกับคุณธรรม, บทสัมภาษณ์โดย นักศึกษาปริญญาโท สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (๒๔ เมษายน ๒๕๓๕),
 กรุงเทพฯ, บริษัทฟ้าอภัย, น.๘, น.๒๐-๒๑

๙๗. สมณะโพธิรักษ์, ๒๕๓๔, สารอโศก ฉบับ “ระบบสหสังคมนิยม”, พฤศจิกายน, กรุงเทพฯ, มูลนิธิธรรมสันติ, บทสัมภาษณ์.

● **เขื่อนกู่ไท** ที่ทำการพรรคเพื่อฟ้าดิน ณ พุทธสถานศิระขอโตก จังหวัดศรีสะเกษ

● **หัวหน้าพรรคเพื่อฟ้าดินคนปัจจุบัน** เคยได้รับรางวัลสตรีตัวอย่างระดับประเทศ

ครัวทำอาหาร ก็ต้องลองเข้าไปฝึกไปหัด ทำกล้วยอบ ทำยาสมุนไพร ต่างคนต่างรับผิดชอบสภาพของตนเองออกมา ถ่ายทอดแลกเปลี่ยนกัน จึงยิ่งเพิ่มความสามารถให้แก่กัน แล้วก็ไม่ได้นำไปกักตุน เข้าพกเข้าห่อใคร แต่นำไปบูรณะซ่อมแซมเสริมเพิ่มส่วนต่างๆ ที่ส่วนรวม จึงเพิ่มความเป็น **“บูรณภาพ”** ขึ้น อุดมสมบูรณ์ขึ้นตลอดเวลา สร้างสรรชุมชน เพื่อแผ่ออกไปถึงสังคมอื่น ประเทศชาติและมวลมนุษยชาติ นี่คือเส้นทางของระบบบุญนิยม***๙๘

(ตารางที่ ๖) ตารางเปรียบเทียบ

พัฒนาการ ๕ สภาพของระบบทุนนิยม กับระบบบุญนิยม***๙๙

อุดมการณ์	ทุนนิยม-บริโภคนิยม	บุญนิยม
๑. อิศรเสรีภาพ	๑. ตามใจตัวเอง กินสุบตี๋มเสพย์ ๒. มือใครยาวสาวได้สาวเอา ๓. ความฉลาดคืออาวุธ ๔. ไร้ศีลธรรม จรรยา เป็นกรอบ ๕. ไม่นั่นการพัฒนาคุณธรรม	๑. ชัดเกล้าตัวเอง ๒. มือใครยาว ช่วยได้ช่วยเอา ๓. ความเสียสละคืออาวุธ ๔. มีกรอบ ศีลธรรม คุมประพฤติ ๕. มีการใต้เท้าตามระดับคุณธรรมของศีล
๒. ภราดรภาพ	๑. หน้าไหว้หลังหลอก ๒. ใส่หน้ากากเข้าหากัน ๓. จอมโจรบัณฑิต (ยิ่งฉลาดยิ่งโกงเก่ง) ๔. ปากปราศรัย น้ำใจเชือดคอ ๕. แย่งชิงทั้งต่อหน้า-ลับหลัง แม้แต่สายเลือดเดียวกันก็เป็นศัตรูได้	๑. จริงใจ-ไม่ตรี ช่วยเหลือ ๒. เปิดเผยรับฟัง ตรวจสอบเอง ๓. ยอมรับสารภาพ ปรับปรุง แก้ไข ๔. ลดอัตตา ทิฐิเพื่อความสมานฉันท์ ๕. โลกทั้งผองพี่น้องกัน
๓. สันติภาพ	๑. ใช้อาวุธ-การทำสงคราม ปกครอง ควบคุม ๒. สร้างภาพจอมปลอม ๓. เพียงกดข่มไว้ รอวันระเบิด ๔. ใช้การเจรจา ยืดถ่วงเวลา, ไม่จริงใจ ๕. สู้ดกั๊น กลายเป็นมนุษย์ระเบิดฆ่ากันได้	๑. ใช้น้ำใสใจจริง แบ่งแจกเกื้อกูล ๒. ฟังตนเองจนเป็นที่ฟังของคนอื่น ๓. ได้โลกุตระ ไม่กดข่ม เกิดสันติสุข ๔. หันหน้าเข้าหากัน ช่วยเหลือกันเพิ่มขึ้น ๕. เพิ่มจิตโพธิสัตว์ช่วยเหลือมนุษยชาติ
๔. สมรรถภาพ	๑. พัฒนาความเจโก กล้าเพิ่มความอยากขึ้น ๒. กล้าเอาเปรียบเพิ่มขึ้น ๓. กล้ารวยเพิ่มขึ้น ๔. กล้ากอบโกยเพิ่มขึ้น ๕. กล้าก้าจัด ฆ่าผู้ขัดขวางเพิ่มขึ้น	๑. กล้าลดละยิ่งขึ้น ๒. กล้าให้ยิ่งขึ้น ๓. กล้าจนยิ่งขึ้น ๔. กล้าสละยิ่งขึ้น ๕. กล้าสูญ-หมดตัวตน
๕. บูรณภาพ	๑. สร้างเครือข่ายสูบเลือดครบวงจร (ตั้งแตร์ริคูลาร์) ๒. บงการ-หลอกล่อ-ล้างสมอง (ตั้งมาเฟีย) ๓. แหนบเนียน-กินลึก-ร้ายแรง (ตั้งมะเร็ง) ๔. ตกเป็นทาสยอมให้บงการ (ตั้งยาเสพติด) ๕. เป็นเชื้อร้ายแพร่ขยายทั่วโลก (ตั้งโรคเอดส์ โรคซาร์ส)	๑. สมบูรณ์ทั้งส่วนตัว-ส่วนรวม ๒. มีพลังรวมหมู่ เข้มแข็ง ๓. มีกระบวนการผลิตซ้ำ-ถ่ายทอดสู่ทายาท ๔. สมบูรณ์พูนสุขทั้งคน-สัตว์-สิ่งแวดล้อม ๕. แผ่ขยายเกื้อกูลมนุษยชาติ(งานโพธิสัตว์)

๙๘. แก่นฟ้า แสงเมือง, ๒๕๔๔, สารอโศก (ฉบับ ๒๓๕) เรื่องชุมชนศิระขอโศก ผ่าวิกฤตเศรษฐกิจมาได้อย่างไร, กรุงเทพฯ, มูลนิธิธรรมสันติ, น.๑๑๘-๑๑๙
๙๙. ผู้เขียนย่อใจความจากหนังสือศาสนดิประชาคม, อุดมการณ์ ๕ สภาพ, ๒๕๓๑, กรุงเทพฯ, มูลนิธิธรรมสันติ

☑ ชาวโตกฝึกฝนเพื่อจุดประสงค์การเข้าถึงหลักสารณียธรรม ๖ โดยมีการเอาใจใส่ดูแล รักใคร่กลมเกลียว เคารพนับถือ ร่วมมือสร้างสรรค์ซึ่งกันและกัน และไม่ทะเลาะวิวาท สามัคคีเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน

๒.๑๐.๒ ประกาศตัวเป็นทางเลือกใหม่แทนระบบทุนนิยมและคอมมิวนิสต์ เพื่อกอบกู้โลก (มิใช่แต่กู้ชาติไทย) ภายใน ๕๐๐ ปีนี้ บุญนิยมจะเผยแพร่ไปทั่วโลก***๑๐๐

ภายใต้พายุอันโหมกระหน่ำของระบบทุนนิยมที่เป็นพระเอกในยุคศตวรรษที่ ๒๑ นี้ ย่อมไม่มีใครต้านทานอำนาจแรงหมุนของโลกที่พัฒนาจัดจ้านไปในทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อกระตุ้นระบบบริโภคนิยมให้ครองโลกต่อไปอีกช่วงเวลาหนึ่ง แต่ท่านโพธิรักษ์วิเคราะห์ว่า ระบบเสรีทุนนิยมย่อมมีวันอ่อนแรง แดกดับและล่มสลาย **ซึ่งท่านยืนยันว่า ระบบบุญนิยมของพระพุทธองค์ ภายใต้ชื่อเดิมคือ “ระบบสัมมาอารยธรรมองค์ ๘” นี้ จะกลายเป็นทางรอดของสังคมมนุษยชาติในอนาคต**

ท่านโพธิรักษ์ยอมรับว่า ปัจจุบันระบบบุญนิยมยังไม่พัฒนาเติบโตจนถึงขั้นเกิดผลมีฤทธิ์แรงเพียงพอที่จะสร้างธรรมฤทธิ์โดดเด่น จนประชากรทั่วโลกจะสนใจ นำเอาแนวทางบุญนิยมไปใช้เป็นหลักในการบริหารประเทศ แต่อานาคตอีกไม่เกิน ๕๐๐ ปี ความหายนะอันเนื่องมาจากตัวระบบทุนนิยมเอง (ซึ่งแม้แต่ระบบสังคมนิยมคอมมิวนิสต์ก็ต้องพึ่งพิงอาศัยและรับผลหายนะด้วย) อันคือ ความกระหายใคร่อยากของมนุษย์ที่ได้บริโภคใช้จ่ายอย่างเกินขีดความสมดุลและไร้ขีดจำกัด จะก่อให้เกิดสงครามการแย่งชิงพื้นที่ทรัพยากรธรรมชาติ ตลอดจนปัญหาสิ่งแวดล้อมเป็นพิษ ปัญหาภัยธรรมชาติทั้งในน้ำ ใต้ดิน บนอากาศ ถึงขั้นวิกฤตที่จะทำร้ายทำลายสังคมมนุษย์อย่างหฤโหดทีเดียว

ตรงกันข้าม สังคมที่มีระบบบุญนิยมจะสั่งสมเพิ่มพูนประสบการณ์และบริหารคน สิ่งแวดล้อมและธรรมชาติอย่างสมดุล เป็นบูรณาการ จนกลายเป็นพลังของระบบบุญนิยมที่เติบโตใหญ่ขึ้น “ขนาดที่แม้แต่คนตาบอดก็ต้องมองเห็น คนหูหนวกก็ยังต้องได้ยิน” ตามที่ท่านโพธิรักษ์พูดไว้

คนพันธุ์ใหม่ที่ระบบบุญนิยมผลิตขึ้นนี้ จะไม่เป็นมนุษย์ที่ฉลาดร้าย กลายเป็นอาวุธมหาประลัยที่ยิ่งเกิดขึ้นมากเท่าใด ก็ยิ่งทำลายโลกขึ้นมากเท่านั้น แต่เป็นคนพันธุ์ใหม่ที่เกิดมาเพื่อช่วยโลก สร้างสันติภาพที่แท้จริง

ท่านโพธิรักษ์ย้ำว่า ระยะเวลา ๕๐๐ ปีนี้ก็ไม่เที่ยง หากคนมีการพัฒนาคุณธรรมเร็วกว่าเดิม ดีกว่าเดิมมากๆ ระยะเวลาที่ระบบบุญนิยมผงาดขึ้นจรโลงโลกก็จะเร็วกว่า ๕๐๐ ปี ท่านโพธิรักษ์ยังเป็นแบบอย่างของการทำงานที่เสียสละโดยไม่จำเป็นต้องเห็นผลในชาติเดียว (อย่างที่บรรพบุรุษไทยทำสิ่งดีๆ ทิ้งไว้ให้เพื่อลูกหลานมาก่อนแล้ว)

ท่านปลุกระดมให้ชาวโคกตั้งจิตหมั่นเวียนกลับมาช่วยกันเกิดเป็นชาวโคก เพื่อผลักดันระบบบุญนิยมนี้ตลอด ๕๐๐ ปีข้างหน้าด้วย ซึ่งแนวคิดนี้เป็นแนวคิดใหม่ในหมู่คนที่เชื่อว่า “ตายแล้วสูญ” (อุจเฉททิฐิ) แต่ท่านยืนยันว่า ทรายใดที่คนนั้นเกลี้ยงยังไม่หมด ต้องเกิดใหม่ทุกคน จึงควรเกิดมาสร้างบารมี สั่งสมคุณค่าอาริยะยิ่งๆ ขึ้นไป จึงจะมีค่าสมกับที่ได้เกิดมาเป็นมนุษย์ที่พบพระพุทธศาสนา

• เรียบเรียงโดย พิษณุผา.

☉ ขุนเขาสูงตระหง่าน ท่องไปในโลกกว้าง
สังจาธิษฐานอนันตกาล ไตรเอยจักร่วมทาง

บทที่ ๒

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

ก. วิธีสร้างคุณภาพของคนในระบบสังคมบุญนิยม

๑. การสร้างคนของกลุ่มชาวพุทธ “สันตือโคศ” หรือที่เรียกย่อๆ ว่า “ชาวโคศ” นี้ เป็นกระบวนการหล่อหลอมทั้งร่างกายและจิตวิญญาณ ผ่านการปรับแนวคิดที่ลึกลับที่มีจรรยาให้เป็นสัมมา และฝึกฝนขั้นตอนตามแนวทางมรรคมีองค์ ๘ อย่างเป็นลำดับ มีบทฝึกในภาคชีวิตจริงที่แนบเนียนอยู่กับวิถีการดำเนินชีวิตที่มีเป้าหมายเสียสละเพื่อส่วนรวม โดยไม่ได้หวังผลตอบแทนตัวไปจากระบบสังคมทั่วไป และยินดีเพิ่มปริมาณขึ้นทีละคน ทีละหน่วย จนสามารถพิสูจน์พลังแห่งความเสียสละที่เขาเหล่านั้นมารวมตัวกันเป็นชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดดเด่นจนได้รับการยกย่องติดอันดับชุมชนดีเด่นเป็นตัวอย่างของประเทศ

๒. “ระบบวิธีการสร้างคน” ตามแนวทางบุญนิยมนี้ จึงไม่ใช่เรื่องเพื่อฝืนเกินความสามารถของมนุษย์ แต่กำลังเปิดเผยความเป็นไปได้ เชิญชวนให้ไปพิสูจน์ตรวจสอบความจริงอยู่ตามชุมชนต่างๆ ของชาวโคศ รวมไปถึงการร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐบาลในการใช้แนวทาง “บุญนิยม” (มรรคมีองค์ ๘) ปรับปรุงพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนไทยในประเทศให้มีทิศทางที่สามารถยืนหยัด “พึ่งตนเองจนสามารถเป็นที่พึ่งของผู้อื่นได้” อย่างเป็นลูกโซ่ต่อเนื่องไม่ขาดสาย

๓. พลังสร้างสรรค์สร้างคนแบบ “บุญนิยม” ที่มีประสบการณ์มาร่วม ๓๐ ปีนี้ เป็นทางเลือกใหม่ที่ท้าทายเปรียบเทียบกับแนวทางสร้างคนแบบทุนนิยม หรือแบบคอมมิวนิสต์ว่า ในศตวรรษที่ ๒๑ นี้ ใครจะเป็นคำตอบของการก้าววิกฤตชาติ วิกฤตศีลธรรม วิกฤตโลกได้อย่างแท้จริง แต่สำหรับกลุ่มชาวโคศที่มีสมณะโพธิรักษ์เป็นผู้นำแล้ว “คำตอบของปัญหาทุกอย่าง อยู่ที่การสร้างคน”

ข. ยุทธศาสตร์การเคลื่อนไหวทางสังคมของขบวนการชาวโคศ

ผู้ศึกษาพบว่า ท่านโพธิรักษ์จะเน้นทำงานสร้าง “แบบอย่าง” (model) ในระดับต่างๆ ขึ้นมา เพื่อเป็นรูปธรรมที่จะกระทบต่อบุคคลและสถาบันต่างๆ ในสังคมอย่างละมุนละม่อม ไม่ใช่ความรุนแรงในการโค่นล้มทำลายอย่างแนวคิดของระบบสังคมนิยมหรือทุนนิยมของบางประเทศ

ท่านโพธิรักษ์จะเป็นผู้ “ตั้งต้นไว้ในคุณอันสมควรก่อน พรา้งสอนผู้อื่นภายหลัง” และนำการกระทำนั้นมาแจกแจงให้การศึกษาย่างเปิดเผย วิเคราะห์ให้เห็นข้อดีข้อเสียของเรื่องนั้น เมื่อมีความเข้าใจตรงกันแล้ว ก็จะพาทำให้เกิดผลจริงขึ้นมาเป็นรูปธรรมชัดเจน เช่น

ท่านจะลงมือปฏิบัติตนเป็น “พระที่ดี” ให้ทุกคนตรวจสอบตามหลักธรรมวินัย จากนั้นก็จะแจกแจงพระธรรมให้เข้าใจ แล้วก็พาฝึกปฏิบัติจนเกิดมีกลุ่มพระนักบวชเป็น “แบบอย่าง” ที่ดีขึ้น ซึ่งก็จะเกิดผลกระทบไปถึงพระและคณะสงฆ์ในแนวทางอื่นโดยปริยาย ทำให้เกิดการปรับตัวปรับปรุงในหมู่คณะสงฆ์ไทยตามมา

ท่านยังวางขั้นตอนการปฏิบัติธรรมของคฤหัสถ์-ฆราวาส ให้ลดละกิเลสโดยไม่ต้องรีบออกบวช ถือศีล ๕ ละอบายมุข กินมังสวิรัติน้อยๆ ก็เป็นพระอยู่ในครอบครัว ในสังคม ในที่ทำงานได้ โดยบุคคลเหล่านี้จะเป็นแบบอย่าง (model) ในวงการต่างๆ และมีผลกระทบต่องู้งัดใจให้คนอื่นกล้าลงมือปฏิบัติตามได้อย่างดี เพราะมีคนในระดับเดียวกันก็ทำได้แล้ว ทั้งกำลังทำอยู่และยินดีที่จะพาทำ

ชาวโคศจึงมีคตินิยมปฏิบัติธรรมอยู่ในทุกระดับวรรณะทั้ง ๔ คือ นักบวช นักบริหารปกครอง นักธุรกิจการค้า นักกลีกร แรงงาน และทำงานมีผลงานจนได้รับรางวัลในสาขาอาชีพต่างๆ มากมายหลายท่าน***๑๐๑

ต่อมาเมื่อรวมทุกระดับเข้ามาเป็นชุมชนบุญนิยม ก็จะมีผลกระทบต่อบ้านทั่วไปเพราะชุมชนชาวโคศเป็นแบบอย่าง (model) ในด้านความเป็นอยู่ที่ดี ไม่มีปัญหาอาชญากรรม-ยาเสพติด-โรคเอดส์ หรือวิกฤตทางเศรษฐกิจใดๆ จนได้รับรางวัลยกย่องจากหน่วยงานของรัฐและเป็นแหล่งอบรมและดูงานของหมู่บ้านอื่น

อนาคตผู้ศึกษาเชื่อมั่นว่า เครือข่ายชุมชนบุญนิยมที่เติบโตขึ้นจะกลายเป็น **สินค้าทางวัฒนธรรม** รูปแบบหนึ่งที่ลือลือมา

๑๐๑. โพธิรักษ์-โพธิกิจ, ๒๕๓๘, คอลัมน์ “ระดับไว้ในโลก”, น.๑๑๒-๑๑๕ (อ้างตามข้อ ๑๘)

☘ มนุษย์บุญนิยม คือมนุษย์ไร้สารพิษ เป็นมนุษย์พันธุ์ใหม่
ที่โลกต้องการ มีเผ่าพันธุ์ใดที่เป็นได้เช่นนี้?

ชนในยุคโลกาภิวัตน์จะสนใจนำไปทำข่าวเผยแพร่ เปรียบเทียบกับระบบทุนนิยมและคอมมิวนิสต์แน่นอน จึงไม่ใช่สิ่งเพื่อฝันและเป็นไปได้ว่า ระบบบุญนิยมจะมีผลต่อโลกตามคำขวัญที่ท่านโพธิรักษ์ประกาศว่า **“ชาวโศกเพื่อมวลมนุษยชาติ”** เพราะชาวโศกจะไม่จำกัดว่าต้องเป็นคนไทยหรือเป็นชาวพุทธเท่านั้น แต่เป็นใครก็ได้ที่เข้าใจหลักธรรมแห่งบุญนิยมนี้ และนำไปใช้ได้ทั่วโลก ทำให้ไทหนักเกิดผลตรงนั้น (ไม่จำกัดเวลาและสถานที่) ขึ้นอยู่กับว่าจะมีผู้นำและทีมงานที่มีความเสียสละ มีฝีมือ มีประสิทธิภาพ ใกล้เคียงหรือเหนือกว่าท่านโพธิรักษ์กับชาวโศกแค่นั้น เพียงใดเท่านั้น เช่นเดียวกับที่ครั้งหนึ่งศาสนาพุทธเกิดที่อินเดีย ภายหลังก็แพร่ไปทั่วโลก ชาติไหนแห่งใดรับพุทธศาสนาไปใช้ ก็ได้รับผลโลกุตระธรรมเช่นเดียวกัน ซึ่งเคยมีตัวอย่างยุคทองของสังคมที่อยู่เย็นเป็นสุขด้วยพุทธศาสนาในประเทศแถบเอเชียหลายประเทศ ตามประวัติศาสตร์ที่บันทึกไว้มากมาย เช่น ศรีลังกา, พม่า, ไทย, เขมร, ลาวและจีน (อาทิ ยุคศรีวิชัย, ยุคสุโขทัย-อยุธยา, ยุคญวฬพุทโธ, ยุคนครวัด, ยุคจักรพรรดิอโศกของอินเดีย, จีนยุคราชวงศ์ถัง เป็นต้น)

ค. มนุษย์บุญนิยม คือ คนพันธุ์ใหม่ที่โลกต้องการ

สิ่งที่ขบวนการชาวโศกพยายามสร้างตัวแบบ (model) หรือกระบวนทัศน์ (paradigm) ใหม่ของโครงสร้างส่วนต่างๆ ในสังคมนั้น ก็เพื่อเป็นเครื่องพิสูจน์ยืนยันความเป็นจริงของทฤษฎีมรรคมีองค์ ๘ ที่พระพุทธเจ้าทรงค้นพบ เพียงแต่ยุคปัจจุบันได้ตั้งชื่อเรียกที่คนรุ่นใหม่เข้าใจได้ง่ายว่า **“ระบบบุญนิยม”**

ระบบบุญนิยมจึงเริ่มต้นจากการสร้างคนดีที่เหนือโลกโลกีย์ให้ได้ก่อน (โลกุตระ) ซึ่งมีระดับการพัฒนาคุณธรรมขึ้นไปถึง ๔ ระดับ คือ โสดาบัน สกิทาคามี อนาคามี และอรหัตต์ โดยยังคงอยู่กับโลก ช่วยเหลือสังคมไปด้วย (โลกานุกัมปายะ) และมีภูมิรู้ภูมิปัญญาอย่างรู้เท่าทันความฉลาดเอาเปรียบของคนในโลกได้ด้วย (โลกวิทู)

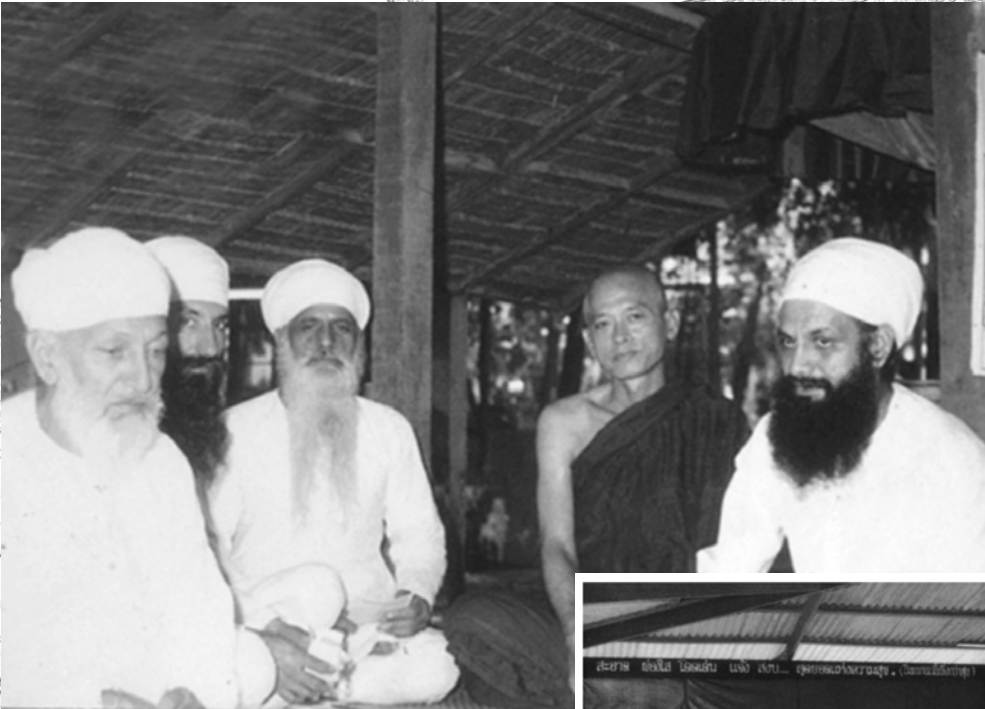
ผลจากการมีสังคมชาวโศก จึงเสมือนหนึ่งเป็นโรงงานที่สามารถผลิตมนุษย์บุญนิยมเป็นคนพันธุ์ใหม่ที่ป้อนสู่สังคมมนุษยชาติได้อย่างมีคุณภาพ มีคุณค่าในตัวเองสูงมาก เป็นที่ต้องการของสังคม **ประดุจผลิตภัณฑ์ไร้สารพิษ (organic products)** ที่ออกจากกระบวนการผลิตที่กลั่นกรองสร้างสรรค์ ไม่เจือปนสารเคมีในระหว่างขั้นตอนการผลิต (คือไม่สอนให้คนฉลาดเอาเปรียบผู้อื่น) จึงได้ผลลัพธ์ออกมาเป็น **สินค้าคุณภาพชั้นดี** ที่มีคุณค่าและราคาสูงยิ่ง สังคมมนุษย์กำลังต้องการสินค้าไร้สารพิษชนิดนี้อย่างมาก

แม้จะมีผู้รู้หลักการ ทฤษฎีการผลิตสินค้าไร้สารพิษชนิดนี้อยู่ก่อนหรือมากขึ้น แต่ก็ไม่เชื่อว่าใครๆ จะสามารถผลิตคุณภาพของคนพันธุ์ใหม่นี้ออกมาให้ได้ในระดับมาตรฐานดังกล่าว เพราะในอดีตที่ผ่านมา ระบบทุนนิยมหรือคอมมิวนิสต์ก็เคยมีเป้าหมายสูงสุดเพื่อความสุขของสังคม แต่ก็ไม่สามารถสร้างคน สร้างเป้าหมายทางวัฒนธรรม สร้างสังคมให้เกิดเป็นสังคมสันติภาพได้ตามเป้าหมายนี้

ในทางตรงข้าม ระบบทั้งสองกลับต้องเผชิญกับปัญหาซับซ้อนที่เติบโตตามมากับความเจริญทางวัตถุมากมาย เช่น คอร์รัปชันในวงการเมือง การค้า ปัญหาอาชญากรรม-สิ่งแวดล้อม-โรคภัยไข้เจ็บใหม่ๆ ฯลฯ อันเกิดจากการเร่งกระตุ้นลัทธิบริโภคนิยมขึ้นในสังคมนั้นๆ นั่นเอง

ผู้ศึกษาจึงเห็นว่า โลกมนุษย์ควรจะหันกลับมาสนใจพัฒนาตามแนวทาง **“บุญนิยม”** คือ การลดความต้องการส่วนเกินของชีวิต ปลดปล่อยตัวเองจากภาวะเร่งรีบบีบคั้นจากปัญหาต่างๆ ที่ถูกกระตุ้นด้วยระบบโฆษณาชวนบริโภคนจะทำให้ **“บุญ” (รากศัพท์คือการชำระกิเลส)** กลายเป็นจุดหมายและเป็นแรงจูงใจให้เกิดความขยัน ทำงาน เสียสละ แบ่งปันส่วนเกินแก่เพื่อนมนุษย์ที่ขาดแคลนอย่างมีปัญญา ก็จะกอบกู้ความหายนะของมนุษยชาติได้อย่างแน่นอน เพราะบัดนี้ไม่มีแบบอย่างที่สามารถทำได้ เป็นได้พอดีได้ เห็นอยู่ในปัจจุบันชัดเจน ทำทนายให้ไปพิสูจน์ตรวจสอบได้แล้วที่ประเทศไทย คือ **เครือข่ายชุมชนบุญนิยมของขบวนการ “สันติอโศก”** นั่นเอง

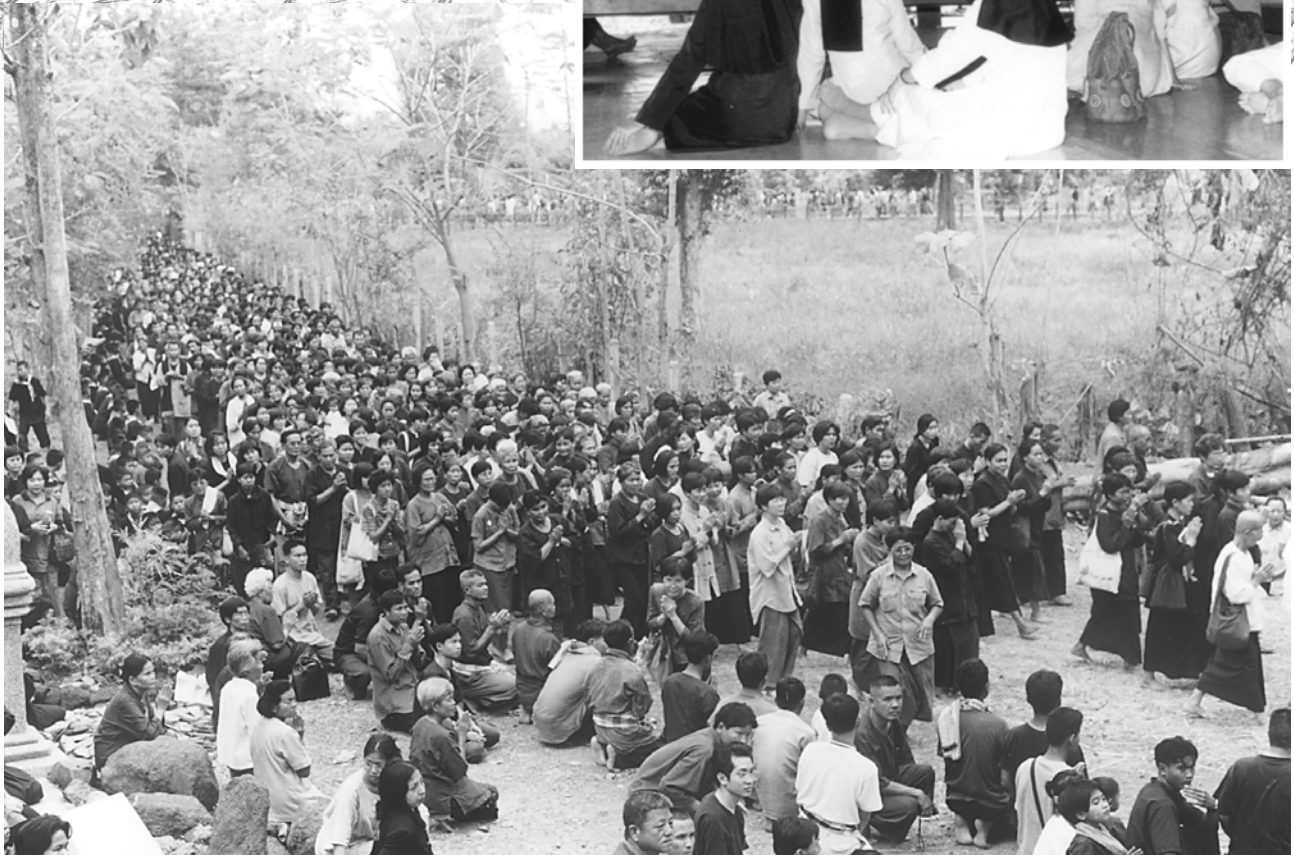

📍 อาคันตุกะ
ต่างศาสนา

📍 ร่วมศึกษา แลกเปลี่ยน

📍 ทุกคนเข้าร่วมได้ เปิดเผยในที่ทุกสถาน
เกิดประโยชน์ไม่จำกัดกาล สร้างสานเสี่ยสละได้ทุกสิ่ง

บ ญ จ ฉ น า ก ร จ ม

กิตติกร สุนทรานุกักร์, ๒๕๔๓, การพัฒนาชุมชนพึ่งตนเอง, กรณีศึกษาชุมชนศิระชอโคก, วิทยานิพนธ์ ปริญญาเศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

แก่นฟ้า แสนเมือง, ๒๕๔๔, สารอโคก (ฉบับ ๒๓๕) เรื่องชุมชนศิระชอโคก ฝ่าวิกฤตเศรษฐกิจมาได้อย่างไร, กรุงเทพฯ, มูลนิธิธรรมสันติ.

เครือข่ายชุมชนชาวอโคก, ๒๕๔๒, กรุงเทพฯ, โรงพิมพ์ฟ้าอภัย.

จรัสเรือง ศิริวัฒน์กรักร์, ๒๕๔๒, การพัฒนาแบบพึ่งตนเองกับการพัฒนาในเชิงพุทธ กรณีศึกษาชุมชนศิระชอโคกวิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, (รัฐศาสตร์), คณะรัฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

จริงใจ ตามภูมิ, นามแฝง, ๒๕๓๙, คิดได้ ต้องเป็นไปไม่ได้, กรุงเทพฯ, บริษัทฟ้าอภัย.

ชาวอโคก, ๒๕๑๘, ค่าอย่างไรที่สังคมควรมิยอม, กรุงเทพฯ, โรงพิมพ์มูลนิธิธรรมสันติ.

ชาวอโคก, ๒๕๓๑, เศรษฐศาสตร์เชิงพุทธ, กรุงเทพฯ, ธีระการพิมพ์.

ชาวอโคก, ๒๕๔๒, เดินตรงเข้าสู่การเป็นพระอริยะ, กรุงเทพฯ, มูลนิธิธรรมสันติ พิมพ์ครั้งที่ ๑๐,

ตะวัน เกียรติบุญญฤทธิ์, ๒๕๓๓, พระชาวอโคกกับพุทธบัญญัติในพระไตรปิฎก, กรุงเทพฯ, บริษัทฟ้าอภัย.

ทองแถม นางจ้านง, ๒๕๔๔, แนวคิดตรงข้ามทุนนิยมในยุคโลกาภิวัตน์, สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ (ฉบับ ๖ ก.ค.) กรุงเทพฯ, โรงพิมพ์สยามรัฐ.

ทองแถม นางจ้านง, ๒๕๔๔, Radical Reform ของโซรอส, สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ (ฉบับ ๒๗ ก.ค. ๒๕๔๔) กรุงเทพฯ, โรงพิมพ์สยามรัฐ.

ธีรศักดิ์ กรรณสูตร, ๒๕๔๔, สำเนาประกาศนียบัตรเขียนพรรคการเมือง “นโยบายและข้อบังคับพรรคเพื่อฟ้าดิน พ.ศ. ๒๕๔๔”, กรุงเทพฯ, สำนักงานคณะกรรมการเลือกตั้ง. **ปฏิทินวาทะท่านดาไลลามะที่ ๑๔ แห่งทิเบต**, แนวเรื่อง “ความปรารถนาสูงสุดสำหรับปี ๒๐๐๑”.

ประยงค์ สุวรรณบุปผา, ๒๕๔๒, มหาราชาชาวพุทธแห่งอินเดีย, กรุงเทพฯ, ศิลปาบรรณาการ.

ประเวศ วะสี, น.พ., ๒๕๓๐, สอนโมกข์-ธรรมกาย-สันตอโคก, กรุงเทพฯ, สำนักพิมพ์หมอบชานบ้าน.

ประเวศ วะสี, ศ.จ.นพ., ๒๕๔๑, ยุทธศาสตร์ชาติเพื่อความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจสังคมและศีลธรรม, กรุงเทพฯ, หมอบชานบ้าน.

ปรีดี เกษมทรัพย์, ดร., ผู้แปล, ๒๕๓๒, ลัทธิไตรประชาและรัฐธรรมนูญ ๕ อำนาจของ ดร.ชุนยัตเซ็น, กรุงเทพฯ, ไทยวัฒนาพานิช, พิมพ์ครั้งที่ ๒.

เปิดโลกบุญนิยม, ๒๕๔๐, กรุงเทพฯ, บริษัทฟ้าอภัย.

(พระ) PRA, ๒๕๒๑, การฆ่าพุทธศาสนาด้วยเจตนาที่แสนดี, กรุงเทพฯ, มูลนิธิธรรมสันติ.

พระไตรปิฎก ภาษาไทย, ๒๕๓๙, ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, กรุงเทพฯ, โรงพิมพ์มหาจุฬาฯ.

พระธรรมปิฎก, (ป.อ. ปยุตโต), ๒๕๔๓, พจนานุกรมพุทธศาสตร์, ฉบับประมวลศัพท์กรุงเทพฯ, โรงพิมพ์มหาจุฬาฯ, พิมพ์ครั้งที่ ๙.

โพธิรักษ์-โพธิกิจ, ๒๕๓๘, กรุงเทพฯ, บริษัทฟ้าอภัย.

พุทธทาสภิกขุ, นามแฝง, ๒๕๓๐, การปฏิบัติงานคือการปฏิบัติธรรม, กรุงเทพฯ, โรงพิมพ์เลี้ยงเลี้ยง.

ภัทรพร สิทธิกาญจน, ร.ศ.ดร., ๒๕๔๐, สำนักสันตอโคก, ความเป็นมาและบทบาททางศาสนาในสังคมไทย.

งานวิจัยจากทุนสนับสนุนของศูนย์พุทธศาสนศึกษา, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ, สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์ฯ.

มาเรีย-เลน่า-เฮกิลลา-โฮร์น, ๒๕๔๑, มองพุทธศาสนาด้วยสองตาเปิด, ความเชื่อและการปฏิบัติของสันตอโคก, กรุงเทพฯ, บริษัทฟ้าอภัย.

รักษาราม, ๒๕๒๔, บ้านที่จากปางผาสมณะ, สารอโคก (พฤศจิกายน-ธันวาคม), กรุงเทพฯ, มูลนิธิธรรมสันติ.

เรวดี ตันนุกิจ, ๒๕๔๓, รูปแบบการพัฒนาสู่การพึ่งตนเองของชุมชนชาวอโคก, กรณีศึกษาชุมชนอโคก, อ.วารินชำราบ จ.อุบลราชธานี, ภาคนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

วาทะของดาไลลามะ องค์ที่ ๑๔, ปฏิทิน Best Wishes for 2001.

- คานติประชาคม**, อุตุตมการณ์ ๕ สภาพ, ๒๕๓๑, กรุงเทพฯ, มูลนิธิธรรมสันติ.
- สมณะโพธิรักษ์**, ๒๕๓๐, วิปัสสนาจอแก้ว, สารอโศก ฉบับ กันยายน ๒๕๓๐, กรุงเทพฯ, มูลนิธิธรรมสันติ, บทสัมภาษณ์.
- สมณะโพธิรักษ์**, ๒๕๓๓, ดวง-กรรมนิยมตามคติชาวพุทธ, กรุงเทพฯ, บริษัทฟ้าอภัย.
- สมณะโพธิรักษ์**, ๒๕๓๔, ศาสนาคืออะไร, กรุงเทพฯ, บริษัทฟ้าอภัย.
- สมณะโพธิรักษ์**, ๒๕๓๔, สารอโศก ฉบับ “ระบบสหลังคมเสรีนิยม”, พศจิกายน, กรุงเทพฯ, มูลนิธิธรรมสันติ, บทสัมภาษณ์.
- สมณะโพธิรักษ์**, ๒๕๓๕, การเมืองกับคุณธรรม, บทสัมภาษณ์โดย นักศึกษาปริญญาโท สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (๒๔ เมษายน ๒๕๓๕), กรุงเทพฯ, บริษัทฟ้าอภัย.
- สมณะโพธิรักษ์**, ๒๕๓๘, โพธิรักษ์กับศาสนา-ปัญหาผีบุญ, กรุงเทพฯ, บริษัทฟ้าอภัย.
- สมณะโพธิรักษ์**, ๒๕๔๑, นิยามแห่งชีวิต, กรุงเทพฯ, สมใจการพิมพ์.
- สมณะโพธิรักษ์**, ๒๕๔๒, ความรัก ๑๐ มิติ, กรุงเทพฯ, บริษัทฟ้าอภัย.
- สมณะโพธิรักษ์**, ๒๕๔๓, อีคิวโลกุตระ กรุงเทพฯ, บริษัทฟ้าอภัย.
- สมณะโพธิรักษ์**, ๒๕๔๔, อีคิวโลกุตระ, เทียบบรรยายธรรม, ทำวัตรเช้า, ๖ ก.พ. ๒๕๔๔, ธรรมทัศน์สมาคม.
- สมณะโพธิรักษ์**, ๒๕๔๔, อีคิวโลกุตระ, เทียบบรรยายธรรม, ทำวัตรเช้า, ๗ ก.พ. ๒๕๔๔, ธรรมทัศน์สมาคม.
- สมณะโพธิรักษ์**, ๒๕๔๔, การศึกษานูญนิยม, สารอโศก ฉบับ “เพื่อฟ้าดิน” (เมษายน ๒๕๔๔), กรุงเทพฯ, มูลนิธิธรรมสันติ.
- สมณะโพธิรักษ์**, ๒๕๔๔, “ล้มมาทิลู สร้างคนให้มีคุณธรรม” หนังสือพิมพ์ “อาทิตย์” (๘ มิถุนายน ๒๕๔๔), กรุงเทพฯ, โรงพิมพ์อาทิตย์.
- สมลัษณ์ ล้อศรีเมือง**, ๒๕๒๓, ชาวอโศกกับการปฏิบัติโลกุตรธรรม เพื่อแก้ปัญหาลังคมไทย, กรุงเทพฯ, มูลนิธิธรรมสันติ.
- สมหมาย สาดทรัพย์**, ๒๕๔๒, ความเข้มแข็งของชุมชนตามแนวพัฒนาเศรษฐกิจแบบพอเพียงของชาวพุทธศึกษากรณีชุมชนศิระชะอโศก อ.กันทรลักษ์ จ.ศรีสะเกษ ภาคนิพนธ์ปริญญาโท ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต คณะพัฒนาลังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- สรรค่าสร้างคน**, ๒๕๔๒, หลักปฏิบัติของชาวอโศก, กรุงเทพฯ, บริษัทฟ้าอภัย.
- สันติ ตั้งรพีพากร**, ๒๕๔๔, มติชนสุดสัปดาห์ ฉบับที่ ๑๐๙๐ (๙ ก.ค. ๒๕๔๔) คอลัมน์ “หลังมานไม่ไผ่” กรุงเทพฯ, โรงพิมพ์มติชน.
- สิทธิสังจะ วิมุตตินันท์**, เรียบเรียงจากคำเทศน์ของสมณะโพธิรักษ์, ๒๕๒๘, ปัญหาลังคมที่แก้ไม่ได้ เพราะการศึกษาพุทธศาสนาผิดพลาด, กรุงเทพฯ, มูลนิธิธรรมสันติ.
- เสรี พงศ์พิศ**, ดร., ๒๕๔๓, ชุมชนศิระชะอโศกบนวิถีนูญนิยม ฝ่าวิกฤตทุนนิยมมาได้อย่างไร, โดยผู้นำชาวบ้านศิระชะอโศก, ๒๖ กันยายน ๒๕๔๓, ศูนย์วิจัยมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- อนุจร**, ๒๕๔๔, “บันทึกจากปัจฉาสมณะ”, สารอโศก ฉบับ พฤษภาคม ๒๕๔๔, กรุงเทพฯ, มูลนิธิธรรมสันติ.
- อัลเบิร์ต ไอน์สไตน์**, ๒๕๓๔, เขียนไว้เมื่อเป็นไม้ใกล้ฝั่ง, ทักนะว่าด้วยชีวิต-ลังคมและการเมือง, พิมพ์ครั้งที่ ๗, กรุงเทพฯ, โรงพิมพ์ธรรมสาร.
- อาภรณ์ พุกกะมาน**, ผู้แปล, ๒๕๒๗, ธรรมอันสมเด็จพระลัษณ์มาลัษณ์พุทธเจ้าทรงสอน กรุงเทพฯ, มูลนิธิธรรมสันติ.
- อาภรณ์ พุกกะมาน**, รศ., เรียบเรียงจากสมณะโพธิรักษ์เทศน์, ๒๕๓๙, เจริญชีพด้วยการก้าวตามรอยพระบาทของพระพุทธองค์, กรุงเทพฯ, มูลนิธิธรรมสันติ, พิมพ์ครั้งที่ ๗.
- อาภรณ์ พุกกะมาน**, ผู้เรียบเรียง, ๒๕๔๑, “สมาธิพุทธ” (บรรยายโดยสมณะโพธิรักษ์) กรุงเทพฯ, โรงพิมพ์ฟ้าอภัย, พิมพ์ครั้งที่ ๓.
- อี.เอฟ.ชูเมกเกอร์**, (E.F.Schumacher), ๒๕๓๗, เศรษฐศาสตร์เชิงพุทธ, กรุงเทพฯ, รุ่งแสงการพิมพ์.
- Schumacher**, E.F, 1973, Small is Beautiful, A study of economics as if people mattered, London.

ภาคผนวก

❖ พิพิธภัณฑ์ชาวหินฟ้าอโศก เป็นที่เก็บข้อมูลประวัติศาสตร์ของชาวอโศก เป็นพิพิธภัณฑ์ขนาดเล็กที่แสดงงานและแนวคิดของชาวอโศก อยู่ที่พุทธสถานคีรีชะอโศก จ.ศรีสะเกษ

สันติอโศก: หมู่บ้านชาวจพุทธอโศกตามวิถี

SANTI-ASOKE: BUDDHISM THE GANDHIAN WAY

แอนเจลา ดีเอทริช (Angela Dietrich)

แปลโดย ดร.ขวัญดี อัครวาภูมิชัย

“SANTI ASOKE : BUDDHISM THE GANDHIAN WAY.” SEEDS OF PEACE. Vol.13,No.2 (May-Aug 2540)} pp.23-26

ผู้เขียนได้พบชื่อสันติอโศกจากหนังสือนำเที่ยวเมืองไทยที่ไม่ค่อยมีใครรู้จักเล่มหนึ่ง เกิดความใคร่รู้โดยเฉพาะการเผยแพร่เรื่องอาหารมังสวิรัตของผู้นำกลุ่มคือ **สมณะโพธิรักษ์** จากการได้ไปเยี่ยมพุทธสถานสันติอโศกในกรุงเทพฯ ทำให้ทราบว่า กลุ่มนี้ไม่ใช่เพียงแต่เผยแพร่เรื่องอาหารมังสวิรัตในแง่ที่เป็นแก่นแท้ และอหิงสาของพุทธศาสนาเท่านั้น แต่แท้จริงยังอยู่บนพื้นฐานของปรัชญาที่เรียกว่า **บุญนิยม** คำนี้เป็นคำที่ใช้ยาปรัชญาของสันติอโศกได้ดี ด้วยเหตุที่รวมเอาแนวคิดและรูปแบบการใช้ชีวิตและเศรษฐกิจที่มีหลักการใช้แรงงานที่บริสุทธิ์ ไม่เอาไรต์เอาเปรียบ หรือมีเจตนาหากำไร บริโภคเท่าที่จำเป็น และแจกจ่ายส่วนที่เหลือ โดยวิธีนี้จึงเป็นการร่วมกันเสียสละให้สวัสดิการแก่สังคม

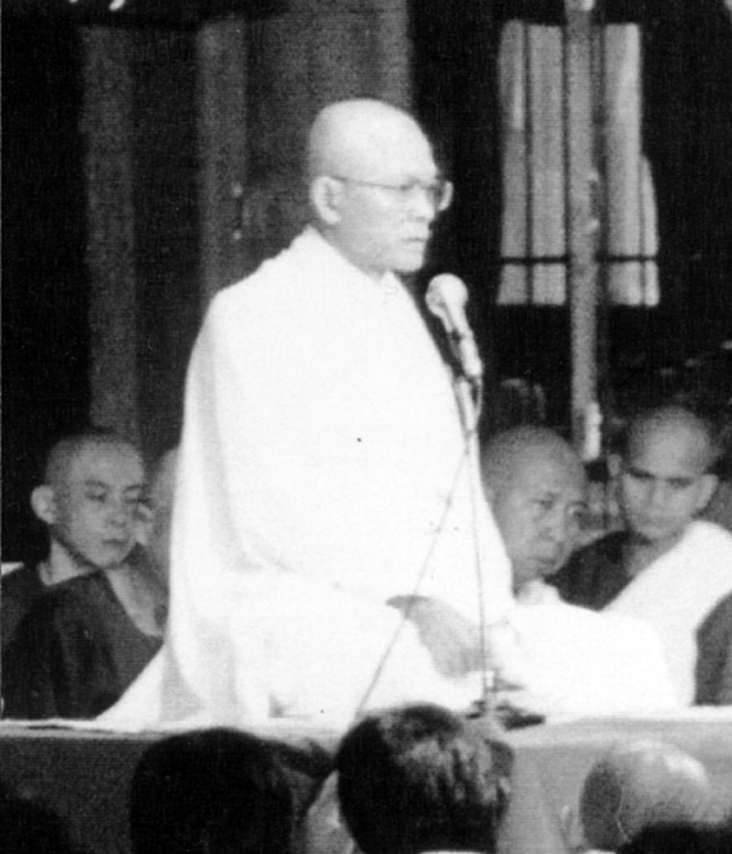
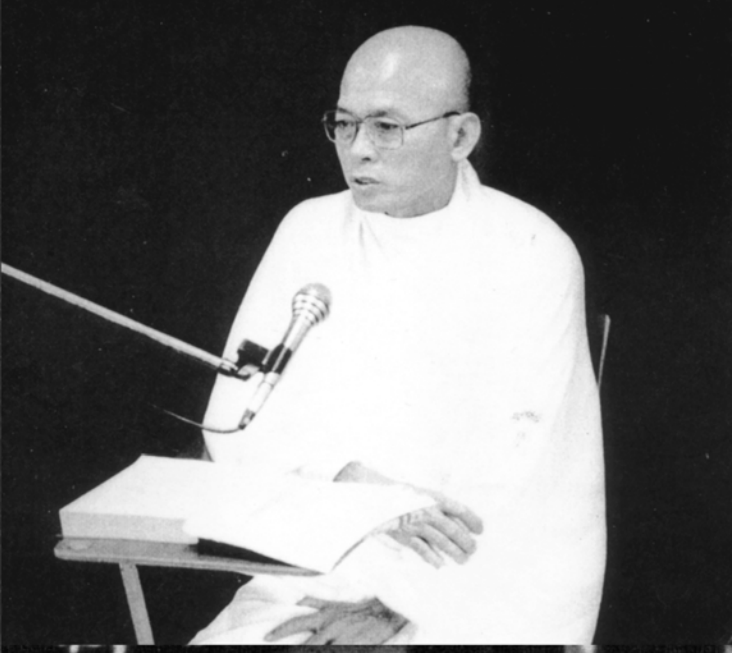
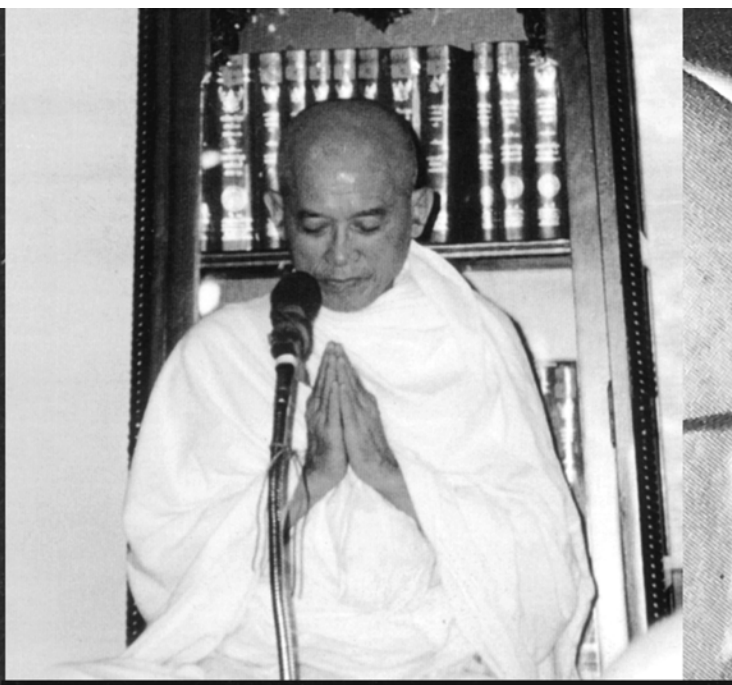
สิ่งที่ทำให้แขกผู้เยี่ยมชมพุทธสถานนี้และสาขาทั้งเจ็ดแห่ง รู้สึกสนใจมากก็คือ **สำนึกในการตั้งใจทำกิจกรรมของมวลสมาชิก ความเป็นอยู่ที่เรียบง่ายและความเสมอภาค** หัวหน้าของกลุ่มสันติอโศกคือ **สมณะโพธิรักษ์ (อดีตดาราโทรทัศน์และวิทยุ)** ผู้สอนด้วยการผสมผสานพระพุทธานุศาสนานานาต่าง ๆ เข้าด้วยกัน

ด้วยเหตุที่จุดศูนย์กลางของการเผยแพร่ คือ การเสนอรูปแบบพุทธศาสนาที่ **“บริสุทธิ์” และ “ถูกต้อง” (แท้)** สมณะโพธิรักษ์ปฏิเสธการมีสมณศักดิ์แบบสงฆ์ใหญ่ของประเทศ ซึ่งแท้จริงแล้วต้องเป็นเช่นนั้นตามพระธรรมวินัย **สมณะโพธิรักษ์ไม่ได้วางตัวสูงกว่าสมณะรูปอื่น** กล่าวคือ ท่านพักในกระท่อมไม้เล็กๆ ฉันทานอาหารร่วมกับสมณะและฆราวาส นั่งรถตุ๊กตุ๊กเหมือนสมณะรูปอื่นๆ ข้อนี้ต่างกับพระสงฆ์ทรงสมณศักดิ์ของกลุ่มใหญ่ที่พักในตึกใหญ่ (บางครั้งก็หรูหรา) นั่งรถส่วนตัวราคาแพง และฉันทานอาหารที่มีผู้ประเคนในกุฏิของแต่ละรูป

ในลักษณะเดียวกัน พระโพธิรักษ์ไม่เห็นด้วยกับเรื่องไสยศาสตร์ เช่น การใช้เครื่องรางของขลังซึ่งเมืองไทยพระภิกษุมักเป็นผู้แจกหรือค้า และมักมีความเชื่อเรื่องผีสิง (ไสยศาสตร์) ทั้งที่ไม่ถูกต้องตามคำสอนของพระพุทธองค์ **การปฏิเสธการหลงบูชาพระพุทธรูปของพระโพธิรักษ์นั้นคล้ายคลึงกับหลักการเซนของมหายานในญี่ปุ่น** การที่ไม่เห็นพระพุทธรูปสักองค์ในพุทธสถานอโศกทุกแห่งทั้งในศาลาสวดมนต์หรือที่ประชุมเป็นสิ่งที่น่าฉงนสนใจมาก เพราะเป็นข้อที่ขัดแย้งกับภาพลักษณ์ทางศาสนาที่เราจะพบเห็นได้ทั่วไปในประเทศไทย นักวิจารณ์พระโพธิรักษ์คนหนึ่งชี้ว่า ส่วนใหญ่มักจะมีเรื่องราวศักดิ์สิทธิ์ติดอยู่กับพระพุทธรูปเหล่านั้น เพียงข้อนี้ข้อเดียวก็เป็นข้อเห็นแย้งกันแล้วระหว่างพระโพธิรักษ์กับสงฆ์ใหญ่

ในขณะที่ทางนิกายเซนยังอาศัยอักษรบ้าง สอนเซนบ้าง แทนพระพุทธรูปในระดับหนึ่งเพื่อการทำสมาธิ แต่ทางสันติอโศกกลับไม่เห็นความจำเป็นที่ต้องมีสิ่งใช้แทนและไม่เน้นความสำคัญของการนั่งสมาธิ ซึ่งยิ่งเป็นการเบนออกนอกแนวคณะสงฆ์สายหลัก แนวคิดของชาวอโศกค่อนข้างใกล้เคียงกับของท่าน **“มหาตมะ คานธี”** ที่ว่า **“งานคือการบูชา” (work is worship)** กล่าวคือ **การทำงานโดยไม่เห็นแก่ตัว เพื่อผลของส่วนรวม ย่อมดีกว่าการนั่งเจียบอยู่ในสมาธิ**

เหล่านี้คือหลักการของกลุ่มอโศกในการรับผิดชอบของสังคม ซึ่งเป็นความจริงว่า พวกเขาแตกต่างจากผู้ปฏิบัติธรรมทั้งหลาย พวกเขา **“ปฏิบัติในสิ่งที่พวกเขาสอน”** พระโพธิรักษ์ได้ทำให้ตัวท่านเองเป็นจุดแตกต่างยิ่งขึ้นไปอีก โดย

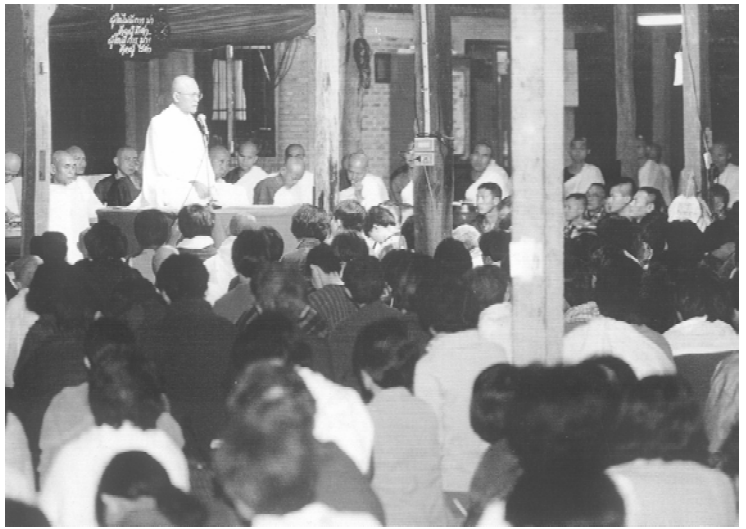
กล่าวว่าท่านเป็น “พระอาริยะ” (Enlightened being) โดยรับรองแนวคิดเรื่องพระโพธิสัตว์จากทางมหายานที่ว่าย่อมมี “พุทธะ” มี “พระโพธิสัตว์” ที่มีชีวิตอยู่ ยังไม่เข้าสู่นิพพาน เพื่อที่จะช่วยมวลมนุษย์ที่ยังมีทุกข์ให้ถึงจุดหมายเสียก่อน แม้ว่าเรื่องนี้จะไม่แปลกสำหรับมหายานแต่สำหรับทางเถรวาทซึ่งเน้นการถ่อมตัวแล้ว เรื่องนี้เป็นการคุยโวถึงความก้าวหน้าในการปฏิบัติธรรม ฉะนั้นด้วยกัน การเผยแพร่เรื่องอาหารมังสวิรัตอย่างมโหฬารในสังคมไทยที่มีใช้สังคมมังสวิรัตและสังคมที่นิยมอาหารหลากหลาย

พระโพธิรักษ์อ้างว่าได้พบข้อมูลการสนับสนุนเรื่องนี้จากฝ่ายมหายาน (ของจีน) ด้วยเหตุนี้ จึงไม่น่าแปลกใจที่มีคนกลุ่มนี้และผู้นำกลุ่มถูกขนานนามว่า “เดียรฉัตร” (พวกพิลึก) จากพระสงฆ์ไทย แม้ว่าหลายคนทีเดียวที่รู้เรื่องการ “ตัดการคมนาคม” (ควบคุมสื่อไม่ให้เผยแพร่เรื่องอโศก) ครั้งแล้วครั้งเล่า และการบังคับพระโพธิรักษ์ให้สึกนั้นเป็นมาตรการที่ทำเกินไป เพราะไม่เห็นด้วยกับการปฏิบัติของท่าน **พระโพธิรักษ์ถูกตัดสินจำคุก ๖ เดือน ด้วยข้อหาบวชพระสงฆ์อย่างไม่ถูกต้อง สมณะ ๗๙ รูป ถูกตัดสินจำคุก ๓ เดือน** ทนายที่ต่อสู้เพื่อสิทธิมนุษยชนเพื่อฝ่ายจำเลยได้โต้แย้งกฏคณะสงฆ์ในกรณีนี้ว่าขัดแย้งกับรัฐธรรมนูญของประเทศ ที่ให้หลักประกันเสรีภาพในการนับถือศาสนา เรื่องนี้จะนำขึ้นสู่ศาลฎีกาต่อไป (หมายเหตุ : ในแง่กฎหมาย พระโพธิรักษ์ถูกตัดสินให้แพ้ แต่ในแง่พระธรรมวินัย ท่านโพธิรักษ์และสมณะทุกรูปยังคงสถานภาพเป็นพระที่ถูกต้องตามธรรม)

เพื่อนของผู้เขียนคนหนึ่งที่เคยบวชเป็นพระมานานได้อธิบายว่า ในหมู่สงฆ์ทุกวันนี้ก็แยกออกเป็นหลายแนวและมากกว่าหนึ่งก็โอ้อวดอยู่ว่าบรรลุนิพพานแล้ว แต่ก็ยังไม่มีใครถูกประณามเกี่ยวกับการปฏิบัติ และความเชื่อของพระเหล่านั้น ความสนใจของสาธารณชนหลังจากกรณีทางศาลแล้ว แทนที่จะทำให้กลุ่มนี้สูญเสียชื่อเสียง กลับดูเหมือนจะยิ่งทำให้กลุ่มนี้เติบโตขึ้นตามลำดับ ซึ่งก็เป็นข้อที่ไม่น่าแปลกใจ เมื่อคำนึงถึงความเป็นจริงว่า เจตนาารมณ์ของกลุ่มและแนวทางการใช้ชีวิตของชาวอโศกนั้นไม่สามารถอธิบายเป็นอื่นไปได้นอกจากว่าน่าชมเชย ส่วนหนึ่งอาจเป็นเพราะมีลักษณะตรงกันข้ามกับลักษณะวัตถุนิยมส่วนใหญ่ในสังคมไทย **หลายคนบรรยายลักษณะของชาวอโศกว่ามีลักษณะคล้ายแนวทางท่านคานธีทั้งรูปธรรมและนามธรรม ชาวอโศกมีผลิตภัณฑ์ของตนเอง สวมเสื้อผ้าฝ้าย ทอมือคล้ายกับผ้าทอเองของมหาตมะ คานธี** ซึ่งเป็นเสื้อผ้าลักษณะง่ายๆ ละม้ายเครื่องแต่งกายของชาวนา เสื้อผ้าดังกล่าวเป็นสัญลักษณ์ค่านิยมความเป็นอยู่ที่เรียบง่าย การกลับสู่วัฒนธรรมรากฐานเดิม ใช้แนวชีวิตตามธรรมชาติ และเน้นรูปแบบชนบทเพื่อความแตกต่างจากสังคมเมือง เหล่านี้เป็นการทำร่วมกันตามหลักการของอโศก ซึ่งก็คือการฟื้นฟูชีวิต และพัฒนาชนบทในลักษณะที่เป็นมิตรทางนิเวศวิทยา เน้นให้พ้นจากสภาพอุตสาหกรรมในเมือง และด้วยเหตุดังกล่าวจึงขัดแย้งกันกับกระบวนการรับสิ่งแปลกแยกซึ่งได้มาครอบงำสังคมไทย แม้กระทั่งอยู่ในตัวเมืองเช่นกรุงเทพฯ ชาวอโศกก็ยังคงใช้ชีวิตทำงานอาสาสมัครในสหกรณ์ของกลุ่มอโศก เปิดร้านขายผลิตภัณฑ์ของกลุ่มอโศก และร้านอาหารมังสวิรัตในราคาถูกมาก **แม้ในโรงเรียนที่บริหารโดยกลุ่มอโศกก็เปิดสอนฟรี (มิใช่ขาย ฝึกสอนเป็นงาน ชาญวิชา)** ตามแนวปรัชญาของกลุ่มดังกล่าวมาแล้ว

ถึงผู้ที่เป็นแค่ผู้สังเกตการณ์ก็อดไม่ได้ที่จะประทับใจกับความจริงใจ และความมั่นใจเป็นหนึ่งเดียวในจุดประสงค์ที่จะใช้ชีวิตในลักษณะคล้ายคานธีนี้ โดยเฉพาะสมาชิกหญิงของกลุ่มซึ่งมีจำนวนมากกว่าสมาชิกชายอย่างมาก (แม้สมาชิกชายที่เป็นสมณะจะมีมากกว่าก็ตาม) ข้อนี้ข้าพเจ้าตระหนักชัดจากการได้ไปเยี่ยมชุมชนทั้งที่กรุงเทพฯ, นครปฐม, และโดยเฉพาะชุมชนที่กำลังก้าวหน้าอย่างรวดเร็วที่อุบลราชธานี ในภาคอีสานของไทยที่ราชธานีอโศก อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี มีสมาชิกถาวร ๗๐ คน และ ๑๐๐ คน (หมายเหตุ : ปัจจุบันมีหลายร้อยคนแล้ว) ฟังก์ชันในบ้านได้สูงหลังเล็ก ๆ ในเนื้อที่ ๑๐๐ เอเคอร์ พื้นที่ดินค่อนข้างแห้งแล้ง และต้องการการชลประทาน

แม้กระนั้นสมาชิกของชาวอโศกที่นั่นก็ยังสามารถผลิตผลผลิตทางเกษตรได้ทั้งข้าว ข้าวโพด ถั่วหลากชนิด กะหล่ำปลี ดอกกะหล่ำ บล๊อคเคอลี่ แครอท ไซเท้า สับปะรด ถั่วลิสง มะเขือเทศ ผักสลัด หัวหอม สมุนไพร หอม พริกมะละกอ กัลฉ่าย ผักใบเขียว และผลไม้ป่า นานาชนิด ผู้ใหญ่บ้านทั้งสองคนเป็นผู้หญิงอายุสามสิบเศษ ทั้งคู่เป็นครู หนึ่งในสองนั้นทำแกงจืดอร่อยมาก (เธอบอกว่าเป็นซูปแมคโครไบโอติก) ปรั่งจากผักอย่างน้อย ๑๐ ชนิด ปั่นผสมกัน อาหารนี้ทำในโรงอาหารส่วนกลาง เพราะเหตุที่สายไฟฟ้าส่งตรงไปสู่ที่นั่น ในขณะที่ตามบ้านใช้ไฟฟ้าโวลต์ต่ำ บันด้วยเครื่องโซลาเซลล์ สมาชิกในราชธานีอโศกมีความเห็นอย่างเต็มใจร่วมกันว่า ไฟฟ้านั้นเป็นสิ่งตรงกันข้ามกับหลักการ ในเมื่อพวกเขาไม่ติดศุโทษ์หรือฟังวิทย์ ซึ่งพิจารณากันว่าต้องมีการเลือกสรรสื่อ โดยเฉพาะเมื่อการโฆษณาส่วนใหญ่ไปสู่บริโภคนิยมและค่านิยมทางวัตถุอื่น ๆ

เพื่อจุดมุ่งหมายนี้เช่นกัน กลุ่มสันติอโศกพยายามอย่างหนักที่จะขยายกิจการทางการศึกษา ไม่เพียงแต่ระดับมัธยม แต่กำลังอยู่ในกระบวนการตั้ง “มหาวิทยาลัยแห่งจิตวิญญาณ” เรียกว่า “สัมมาสิกขาลัยวังชีวิต” ซึ่งมีนิสิตจดทะเบียนแล้ว ๓๐ คน (หมายเหตุ: ปัจจุบัน ปี๒๕๔๗ มีนิสิตเกินร้อยคนแล้ว) หนังสือเกี่ยวกับมหาดมะคานธิ์ก็อยู่ในหลักสูตรด้วย นิสิตผู้หนึ่งที่ข้าพเจ้าได้พบ ได้เอ่ยถึงท่านมหาตมะด้วยความเคารพด้วยคำเรียกภาษาฮินดีว่า “บาบูลิ” หอบประชุมขนาดใหญ่และสถาบันค้นคว้าทางการเกษตรกำลังสร้างขึ้นด้วยเงินช่วยเหลือจากรัฐบาล ในตึกนั้นจะมีห้องสัมมนาและห้องเรียนอยู่ด้วย เครื่องคอมพิวเตอร์ก็จะได้รับการติดตั้ง แถมมีเครื่องปรับอากาศด้วย ซึ่งเป็นสิ่งที่โดยปกติถือว่าเป็นของฟุ่มเฟือยสำหรับชาวอโศก และศูนย์อโศกอื่นไม่มีใช้

กิจกรรมอื่นๆ ที่สันติอโศกและที่พุทธสถานอื่นเช่นกันที่นครปฐม ได้แก่ การผลิตของทำตัวสำหรับโรงบนผักต่างๆ แถมพุทธของชาวอโศกที่ผลิตจากสมุนไพรรักษา เช่น มะกรูด เต็มที่ก็มีการผลิตที่นั่น ชาสมุนไพรรักษา (ชาและกาแฟเป็นเครื่องดื่มที่ชาวอโศกไม่เสพรเพราะมีคาเฟอีนและแทนนิน) หน้าอองก็มีทางในตลาดท้องถิ่น ราคาแพง ที่ราชธานีอโศก ผลิตที่ทั้งหมดปราศจากสารพิษและปุ๋ยมิ

สมณะดินไท (หนึ่งในเจ็ดของสมณะที่ราชธานีอโศก ซึ่งเป็นคนหนุ่มที่สุภาพนุ่มนวล) อธิบายว่า พื้นฐานการศึกษาพุทธศาสนาของชาวอโศกส่วนหนึ่งนั้นมาจากการสอนของพระภิกษุนักปฏิรูปองค์สำคัญ คือ พุทธทาสภิกขุ ซึ่งมรณภาพไปเมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๖ ท่านพุทธทาสเป็นผู้สร้างวัดป่าสวนโมกข์ทางภาคใต้ของประเทศไทย การสอนของท่านไม่ได้เน้นแบบเถรวาทมากที่ให้แก่แต่ละคนมุ่งการหลุดพ้นส่วนตัว แต่เป็นการตีความพระพุทธานาในเชิงเป็นระบบที่เน้นความรับผิดชอบต่อสังคม ใช้ศาสนาเป็นแนวทางในการบุกเบิกการเปลี่ยนแปลงสังคมบนพื้นฐานค่านิยมแบบพุทธเรื่องอหิงสา ความไม่โลก เมื่อท่านพุทธทาสบวชเป็นพระนั้น สังคมได้เปลี่ยนแปลงสู่สมัยใหม่ และพัฒนาโดยยอมสูญเสียค่านิยมทางจิตวิญญาณและประเพณีไปอย่างน่าเสียดาย

คุณสุลักษณ์ ศิวรักษ์ ได้สรุปไว้ว่า... การหันสู่อุตสาหกรรมและนิยมตะวันตกได้แผ่ลงบังคับโลกตะวันออกในระยะเวลา ๕๐ ปี ในขณะที่การปฏิวัติอุตสาหกรรมในตะวันตกใช้เวลา ๕๐๐ ปี ฉะนั้นความรวดเร็วในการก้าวของตะวันออกจึงเป็นไปอย่างสายฟ้าแลบ และบัดนี้วัตถุนิยมที่ตามมาก็ได้ท่วมวัฒนธรรมเอเชียไปแล้ว

พระภิกษุเถรวาทที่สำคัญชาวอเมริกัน ชื่อ **สันติกโรภิกขุ** ซึ่งประจำอยู่ที่สวนโมกข์ได้ให้เหตุผลเพิ่มเติมว่า เหตุใดเนื้อดินแห่งการเติบโตของขบวนการแบบสันตติโคกจึงอุดมนักในประเทศไทย ท่านกล่าวว่า เส้นใยถักทอของสังคมชนบทไทยกำลังถูกทำลายชนิดควบคุมไม่ได้ด้วยแนวคิดทันสมัยนิยม อุตสาหกรรมนิยม และบริโภคนิยมที่ไหลล้นไปจากเขตเมืองอย่างเห็นได้ชัด นำไปสู่การค่อยๆ ทำลายระบบนิเวศ ท่านได้เน้นถึงความล้มเหลวของคณะสงฆ์ (ระบบวัด) ที่จะจัดการกับปัญหาที่เผชิญหน้า โดยเฉพาะปัญหาเยาวชนในสังคมไทย การรับอิทธิพลตะวันตกอย่างรวดเร็ว ทำให้เกิดช่องว่างที่กลุ่มแบบสันตติโคกเข้าไปช่วยให้ช่องว่างนั้นเต็มได้

นอกจากนั้นยังมีความรู้สึกของคนไทยที่ไม่สู้จะชอบลักษณะของหมู่สงฆ์แบบเดิมๆ เหมือนท่านเหล่านั้นไม่ชอบมาพากล ทั้งนี้ เนื่องมาจากข้อครหาเกี่ยวกับความไม่เหมาะสมในเรื่องการบอกบุญบริจาค การทำพิธีหรือประเพณีมิชอบ อันมีสาเหตุมาจากเรื่องทางโลกและวัตถุนิยมในสังคมไทย

ท่านสันติกโรภิกขุ ได้อ้างถึงวิกฤตการณ์ต่างๆ ที่กำลังเกิดกับคณะสงฆ์ไทย เป็นต้นว่าจำนวนพระสงฆ์ลดลงอย่างรวดเร็ว เหลือเพียงหนึ่งในสี่ของจำนวนสงฆ์เดิม ทั้งๆ ที่จำนวนประชากรไทยเพิ่มขึ้นมากมาย

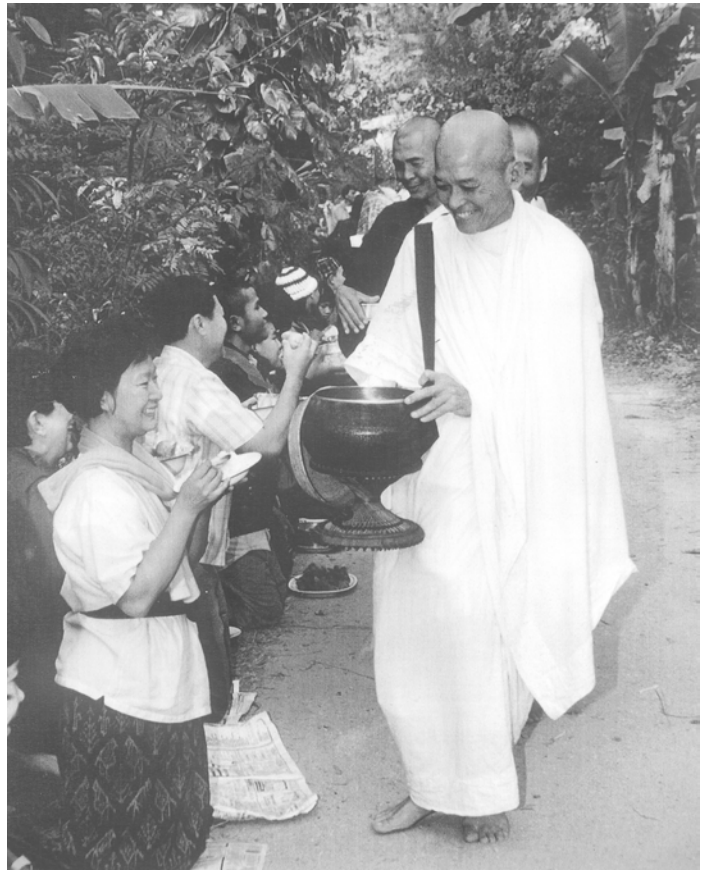
สามสิบปีก่อนหน้านี้ พระสงฆ์เป็นกลุ่มคนที่ถือได้ว่า เป็นผู้ทรงความรู้ แต่เดี๋ยวนี้พระสงฆ์กลับเป็นกลุ่มคนที่มีความรู้่น้อยที่สุด โดยเฉพาะในชนบท ท่านกล่าวว่า “สมัยก่อนถ้าเป็นครอบครัวที่ยากจนแล้ว มีลูกชายคนหนึ่งบวชเป็นพระ ถือว่าเป็นทางหนึ่งในการช่วยครอบครัวด้านเศรษฐกิจและสถานภาพ เดียวนี้ไม่เป็นอย่างนั้นแล้ว การเป็นพระกลายเป็นที่สำหรับคนที่ไม่เป็นที่ต้องการ คนทำผิด คนหนุ่มที่มีปัญหาทางอารมณ์ หรือคนเกียจคร้าน”

ดังนั้นจึงเห็นได้ว่า ขบวนการของสันตติโคกเป็นการตอบกลับต่อวิกฤตการณ์ที่ทำความเสียหายให้สังคมไทยในหลายๆ ด้านที่ล้วนสำคัญ ด้านหนึ่งเป็นปัญหาที่เกิดมาจากการพัฒนาประเทศทางอุตสาหกรรมเร็วเกินไป และมองแค่ด้านเดียว ซ้ำยังละเลยภาคชนบทให้ตกต่ำ ส่วนอีกด้านหนึ่ง เป็นปัญหาที่เป็นปฏิริยาตอบสนองต่อการตกต่ำของมาตรฐานปกติของคณะสงฆ์ ในขณะที่ฝ่ายระบบสงฆ์สันตติโคกปรากฏเด่นขึ้นมาในลักษณะผู้ยึดมั่นในพระวินัยสงฆ์นิกายเถรวาท พร้อมด้วยบางสิ่งใหม่ เช่น เรื่องอาหารมังสวิรัตต่อด้านบริโภคนิยมซึ่งล้วนยังเป็นข้อเสริมลักษณะความเข้มแข็งให้กับกลุ่มมอโคก

ที่เห็นชัดขึ้นไปอีกคือ การขยายการยกระดับนักบวชหญิง ซึ่งถ้าในระบบของสงฆ์แบบเก่าก็จะเป็น “แม่ชี” ที่พอใจฐานะซึ่งถ้าไม่ต่ำกว่าอย่างเห็นได้ชัด ก็จะมีครึ่งๆ กลางๆ หรือฐานะที่ถือว่าไม่ถูกต้องไปเลย แม้ว่าจำนวนนักบวชหญิงของกลุ่มสันตติโคกจะจำกัด แต่น่าสังเกตที่ “สิกขมาตุ” ๒๓ รูป ได้รับการนับถืออย่างสูง สิกขมาตุเหล่านี้ถือศีลสิบแทนที่จะเป็นศีลแปดเหมือนแม่ชีทั่วไป ในงานวิจัยของ ไฮค์คิลลา ฮอร์นวัน ได้กล่าวว่าตัวอย่างจากสิกขมาตุเหล่านี้แสดงว่า หากโอกาสมีให้แก่สตรีไทยที่จะบวชในคณะสงฆ์ได้ สตรีเหล่านี้ก็จะเป็นที่นับถือได้เท่ากับพระภิกษุ นักวิจัยผู้นี้ได้ให้ภาพของกลุ่มมอโคกอย่างยกย่องว่า ตรงกันข้ามกับ “สังคมไทยที่ชอบสบาย รักสนุก ยอมรับการฉ้อราษฎร์บังหลวงอย่างเหลืออด การค้าใส่เกณณีและการทำลายสิ่งแวดล้อม เช่น การลักลอบตัดไม้ต่อหน้าต่อตาเจ้าหน้าที่และนักการเมือง ทหารชั้นผู้ใหญ่”

ในเมื่อสันตือโศก (เช่นเดียวกับกลุ่มกิจกรรมอื่นที่มีพระสงฆ์เป็นผู้นำ) เน้นการบำรุงรักษา และอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมไปพร้อมๆ กับการปฏิเสธรบอบทุนิยมและบริโภคนิยม จึงไม่น่าแปลกใจอะไรที่ทางฝ่ายสงฆ์ผู้ใหญ่ของรัฐและสงฆ์ที่มีสมณะศักดิ์รอลงมาจะมองขบวนการนี้อย่างไม่ชอบใจ

นักวิจัยฟินแลนด์คนเดียวกันถึงกับยอมรับความมีเหตุผลในมติปฏิวัติของพระโพธิรักษ์ในการตีความคำสอนของพระพุทธศาสนา ตามหลังการเริ่มนำของท่านพุทธทาส กล่าวกันว่า **กลุ่มอโศกได้ตีความเรื่องของ “นิพพาน” ให้หลุดจากความเชื่อแบบตำนานมาเป็นจุดมุ่งหมายที่ชัดเจนเป็นรูปธรรม และปฏิบัติเข้าถึงได้ในชีวิตประจำวัน** ทั่วไป สามารถเข้าไปแทนที่การทำบุญซึ่งเป็นวิถีเดิมของคนไทยที่ใช้แสวงหาการเกิดใหม่ได้ดีกว่าเดิม แทนการหวังนิพพานซึ่งเชื่อกันว่า พระสงฆ์เท่านั้นจะสามารถเข้าถึงได้ ฮอรันเขียนอีกว่า “ข้าพเจ้ามาถึงจุดสรุปว่า **แนวความคิดเรื่องนิพพานของสันตือโศกได้เคลื่อน**

ย้ายจากการปฏิบัติรูปแบบเดิมที่มีสงฆ์เป็นแกน สู่ระดับของโลกที่เปิดกว้างแก่สามัญชนทั่วไป การสิ้นลักษณะที่คณะสงฆ์เป็นศูนย์กลางของพระพุทธศาสนา ได้ทำลายลักษณะการพึ่งพากันและกันระหว่างสงฆ์และรัฐลงด้วย ดังนั้นแนวความคิดที่ว่านิพพานเป็นสิ่งที่เข้าถึงได้ จึงเป็นการปฏิวัติในเนื้อหาของพระพุทธศาสนานิกายเถรวาท อันอาจเปลี่ยนการยอมรับสภาวะของผู้ต่ำต้อยเมื่อเขาได้รับการปลุกให้กล้าที่จะแสวงหาพระนิพพานด้วยการปฏิบัติของตนเอง (โดยยึดมั่นในศีลปกติ เช่น ไม่เสพของมีนเมา ไม่ลักขโมย ไม่ฆ่าสัตว์ตัดชีวิต ฯลฯ) และยังมีข้ออื่นๆ ของกลุ่มอโศก เช่น ปฏิเสธบริโภคนิยม และถือมังสวิรัต ฯลฯ) โดยไม่ต้องคำนึงถึงสถานภาพทางสังคม และไม่ต้องบริจาคนเงินแก่พระสงฆ์ในพิธีบุญด้วย

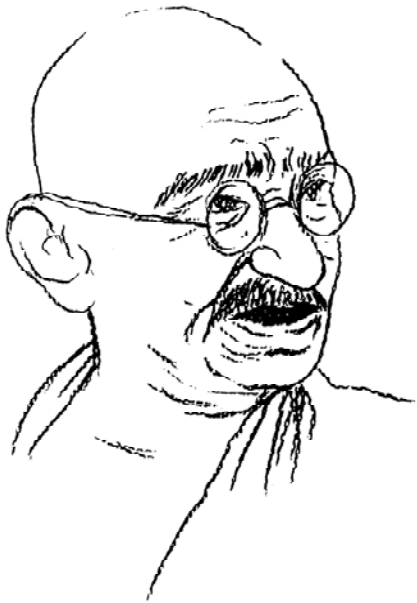
ด้วยเหตุนี้เอง จึงไม่น่าแปลกใจที่ผู้วิจัย (ฮอรัน) ได้พบว่า ในมวลสมาชิกรของสันตือโศกนั้น ประกอบด้วยประชากรจากชนบทที่มีการศึกษาน้อยอยู่เป็นจำนวนมาก (ส่วนมากมาจากภาคอีสานที่ล้าหลังทางเศรษฐกิจ) แม้ว่าจะสามารถดึงดูดปัญญาชนและผู้ประกอบอาชีพชั้นกลางได้ด้วยส่วนหนึ่งก็ตาม

จากพื้นฐานการสังเกตของข้าพเจ้าเอง ในขั้นนี้สันตือโศกกำลังแสวงหามวลสมาชิกรในลักษณะกลุ่มพลัง ด้วยความเชื่อว่า กลุ่มที่มีการศึกษาดีจะสามารถส่งเสริมจุดมุ่งหมายของกลุ่มร่วมกับการศึกษาผู้ใหญ่ได้อย่างมีประสิทธิภาพกว่า ส่วนในด้านปรัชญาที่เน้นความบริสุทธิ์ถึงที่สุด เช่น **อุดมคติเรื่องพรหมจรรย์ (โสด-ไม่แต่งงาน)** ซึ่งถือเป็นจุดหมายของมวลสมาชิกรชาวอโศก ขณะนี้กำลังได้รับการพิจารณาถึงเพราะการตระหนักว่า ศีลข้อนี้ในระยะยาวแล้ว จะเป็นการจำกัดจำนวนสมาชิกรใหม่และผู้สนับสนุนอย่างยิ่ง

จากการแสดงความเห็นของสมณะรูปหนึ่งที่ราชธานีอโศก **ความรู้อิสกรวมๆ ทั่วไปในขณะนี้ เป็นไปในทางที่ดี ชาวอโศกรู้สึกว่า สถานการณ์โดยทั่วไปแล้วดีขึ้น** หนังสือพิมพ์ภาษาอังกฤษฉบับหนึ่งในประเทศไทยได้เน้น

คำทำของพระโพธิรักษ์ว่า ยศชั้นของพระในประเทศไทยนั้นเป็นการเสริมตัวตน หย่อนยานทางศีลธรรม และไม่ไปกันได้กับเนื้อหาในสังคมปัจจุบันที่ตกต่ำทางด้านนิเวศวิทยา คลั่งวัตถุนิยม และความสูญเปล่าที่กำลังทำลายเยาวชน ยังเป็นข้อที่ต้องติดตามดูกันต่อไป

อย่างไรก็ตาม ไม่ว่าจะต่อไปสันติอโศกจะสามารถเป็น “การเคลื่อนไหวของหม่อมวลใหญ่” หรือจะสามารถแพร่กระจายกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบันได้หรือไม่ ปัจจุบันสมาชิกที่เป็นแกนหลักยังไม่เกินหนึ่งพันคน สมาชิกที่ทำกิจกรรมประมาณ ๙๐๐ คน และผู้สนับสนุนประมาณอีกราวหนึ่งหมื่นคน (หมายเหตุ : ปีพ.ศ.๒๕๔๗ มี ๒๕ ชุมชน ประมาณ ๕,๐๐๐ คนที่อยู่เป็นแกนหลัก และผู้สนับสนุนราวหนึ่งแสนคนขึ้นไป) ผู้เขียนใคร่ขอขอบคุณคนที่อยู่ตามศูนย์ต่างๆ ของสันติอโศกที่ให้การต้อนรับ และความร่วมมืออย่างดียิ่ง ในทุกโอกาสที่ข้าพเจ้าไปที่นั่น กับขอขอบคุณนักวิจัย มาเรีย-เลน่า-เฮกิลา-โฮร์น ที่ให้ความสว่างแก่ข้าพเจ้าเพิ่มขึ้นเกี่ยวกับคนกลุ่มหนึ่งผู้ต้องตกเป็นเหยื่ออย่างไม่ยุติธรรม

“โลกแห่งวันพรุ่งจะเป็นและต้องเป็นโลกที่ยืนอยู่บนพื้นฐานแห่งอิทธิธรรม นี่เป็นกฎเกณฑ์อันดับแรก และจากกฎเกณฑ์นี้ ความอยู่เย็นเป็นสุขอื่นก็จะตามมา

ปัจเจกบุคคล กลุ่มชน อีกทั้งประเทศชาติทั้งหลาย จะต้องยึดหลักอิทธิธรรม อันได้แก่ วิถีทางแห่งความรักและเมตตาปรานี

หากเป็นเช่นนี้ ข้าพเจ้าเชื่อว่าในโลกแห่งวันพรุ่งจะไม่มี ความขาดแคลน จะเป็นโลกที่ปราศจากสงคราม ปราศจากปฏิกิริยาและการนองเลือด

ความเจริญก้าวหน้าจะต้องเกิดจากการเปลี่ยนแปลงโดยสันติวิธี”

มหาตมา คานธี

พลตรีจำลอง ศรีเมือง

นักการเมืองสืบลับบุญนิยม : ผู้ว่ากรุงเทพฯ ที่ได้รับมุมมองจากนานาชาติ

เขียนโดยจตุรา กังวาล

แปลจากบทความจริงโดย.....हरินันท์

เช้าตรู่ บนถนนสายหนึ่งของกรุงเทพฯ ผู้ว่าจำลอง ศรีเมือง กำลังก้มหน้าก้มตากวาดขยะตรงท่อน้ำคร่ำ อยู่นอกกับกองขยะรถยนต์ที่แล่นผ่านไปมา ต่างมองด้วยสายตาแปลกๆ ไปที่ชายผู้มั่งคั่งผอมลั่นหัดผู้ไม่รู้สึกรู้หาเหื่อความคาดเดาของผู้คนว่า นั่นใช่ผู้ว่าของพวกเราจริงหรือ? เพราะไม่เคยมีผู้ว่าฯทม.คนไหนทำมาก่อน... หลังจากนั้น คุณจำลองได้อธิบายภายหลังว่า ท่านต้องการลงไปหาข้อมูลและเรียนรู้อารมณ์ชีวิตของคนที่กวาดถนนดูว่า พนักงานเหล่านั้นเงินเดือนพอหรือไม่? หลังจากกวาดถนนได้ ๕ กิโลเมตร ท่านจึงยอมรับว่า เงินเดือนสำหรับพนักงานกวาดถนนต่ำไปแล้ว และรีบสั่งการเพิ่มเงินเดือนให้ทันที ทำให้บุคคลพิเศษแห่งเอเชียผู้นี้ได้รับการยอมรับและความเคารพจากปวงชน และเพิ่มลีลาข้อมูลให้กับวงสนทนาในสภากาแฟโดยทั่วไป

แต่ไหนแต่ไรมา ท่านจำลองไม่เคยสนใจว่า ผู้อื่นจะมองท่านแปลกอย่างไร นับเป็นนักการเมืองผู้หนึ่งที่มีรูปแบบพฤติกรรมน่าฉงนชวนตั้งคำถาม บ้างก็รู้สึกว่าคุณดีจนคนทั้งหลายคาดไม่ถึง

ท่านนำเงินเดือนแต่ละเดือนบริจาคให้มูลนิธิการกุศลสงเคราะห์ทั้งหมด และเพียงอาศัยเงินบำนาญเลี้ยงชีพ ท่านสามารถนอนบนไม้กระดานแผ่นตัดแปลงจากโรงงาน เพราะท่านได้บริจาคบ้านและข้าวของเครื่องใช้ในบ้านทั้งหมดออกไปแล้ว มิเพียงไม่สูบบุหรี่ ไม่ดื่มเหล้า อีกทั้งถือศีลอย่างเคร่งครัด

ถึงแม้ชีวิตการสมรส ๒๒ ปี จะสมบูรณ์ มีความสุข แต่พออายุ ๔๘ ปี ท่านก็ตัดขาดจากเรื่องเมถุนธรรม ถือศีล ๘ ตลอดชีพ ทั้งๆ ที่ท่านมาจากอาชีพทหาร กลับแน่วแน่ต่อต้านการฆ่าสัตว์ (รวมทั้งการทำแท้งเสรี) และยังมีกิจวัตรกินข้าวเมื่อเดียวต่อวันด้วย

หากเป็นที่อื่น ท่านจำลองคงจะถูกมองว่าไร้สาระ ไม่น่าเชื่อถือ **หากแต่ในประเทศไทย ท่านกลับเป็นบุคคลพิเศษที่สังคมเชื่อมั่นในสิ่งจะของท่านว่า เป็นคนสัตย์ซื่อ ไมโลภ ไม่โกงคอร์รัปชั่น ไม่หลอกลวง มือสะอาด รวมทั้งชอบบริการผู้อื่นอย่างไม่เห็นแก่ตัว นับเป็นนักการเมืองที่ทำได้ยากมาก** คุณจำลองนับว่าเป็นผู้ว่าของมหานครที่ได้รับความศรัทธาอย่างสูงจากประชาชนในประเทศไทย และนับเป็นคนจนที่สุด มีวินัยต่อชีวิตตนเอง ผ่านความยากลำบากของระบบการฝึกคนตามแบบพุทธศาสนา อิงหลักกรรมวินัยของนักบวช ถึงระดับไม่ยอมมีสมบัติส่วนตัว ดังที่ท่านเคยพูดว่า **“จุดเริ่มต้นของการเมตตาสงเคราะห์คือที่บ้าน”** หากว่าท่านทั้งหลายยังมีบ้านอยู่แน่นอน ควรต้องเป็นไปตามนั้น

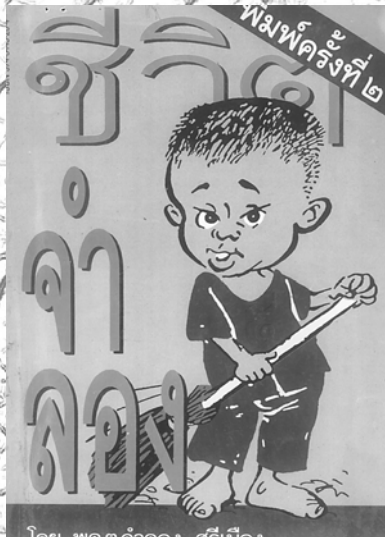
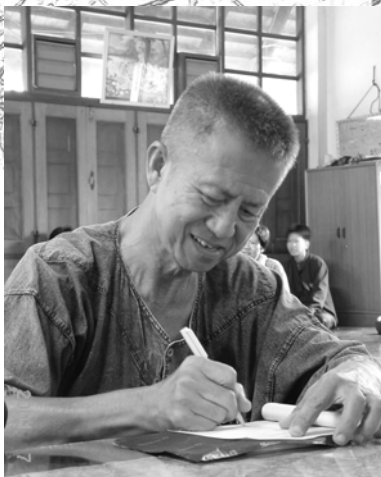
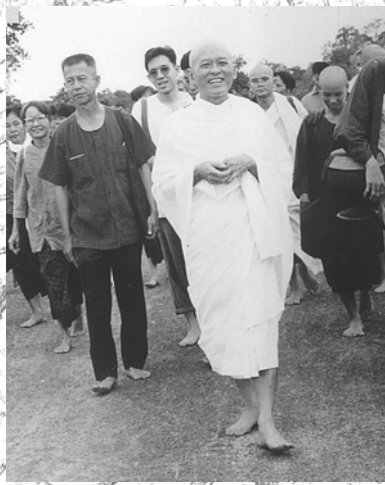
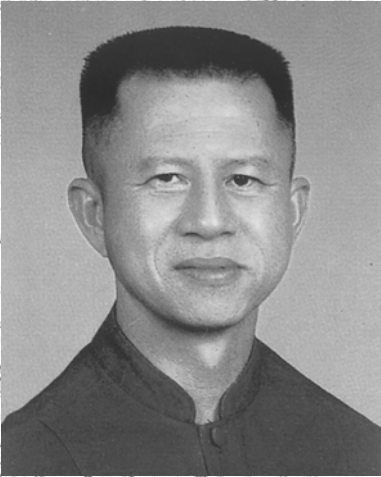
“แต่ก่อนบ้านผมมี ๒ ห้องนอน เครื่องเสียงเกรดดีครบพร้อมสมบูรณ์แบบ เพราะฉะนั้น แต่ละคืนที่มานราตรีเข้าปกคลุม ผมจะต้องตั้งเครื่องเหล็กลงไว้เพื่อขนโมยเข้าบ้าน บางครั้งพวกเราเชื้อเชิญเพื่อนๆ มาร่วมดินเนอร์ ก็เพื่อถือโอกาสสวดไหว้ห้องหับของเรา... ภายหลังผมได้ฟังธรรมเทศนา ถึงได้เข้าใจจักรกรรมชีวิตว่า ผมถูกวิฤตสมบัติผูกมัดไว้อย่างร้ายกาจ ผมจึงสละทิ้งทุกอย่าง ดูๆ ผมตอนนี้ก็เป็นผู้มีความสุขมาก”

ปรกติท่านจะมีใบหน้าอึมเศร้าสลดใส สมถะ แต่จิตใจก็เข้มแข็ง พลังเต็มเปี่ยม เต็มไปด้วยชีวิตชีวา แต่ท่านยอมรับว่า ใกล้วัยชราจึงได้ตระหนักรู้เรื่องชีวิต ท่านอยู่กับชีวิตที่คลุกคลีการทหารมา ๓๐ ปี (เข้าสู่สงครามเอเชียบูรพา) หลังปลดประจำการ จึงได้เข้าร่วมสนามสงครามการเมืองเพื่อทำงานให้สังคม สิ่งเหล่านี้ค่อนข้างจะเป็นชีวิตประวัติที่สมควรบันทึกไว้ของผู้นำประเทศไทยคนหนึ่ง

ตอนแรก ท่านรับหน้าที่เป็นเลขาธิการของนายกรัฐมนตรีไทย แต่เพราะเพื่อต่อต้านนโยบายการทำแท้งเสรีในสังคมไทย ผู้ร่วมงานต่างตะลึงเมื่อพบว่า ท่านถึงกับยอมสละจากตำแหน่ง ฐานะ และอำนาจอันภูมิฐานของอาชีพนายทหาร และทิ้งระบบชีวิตอันเพียบพร้อมด้วยความสุขสบายไปอย่างฉับพลัน เพียงเพื่อเข้าร่วมงานกับขบวนการกลุ่มพุทธที่เคร่งครัด (สันติอโศก)

ปี พ.ศ. ๒๕๒๘ ท่านกระโดดเข้าสู่วงการเมืองอีกครั้ง และได้รับเลือกเป็นผู้ว่ากรุงเทพฯ ครั้งแรก และได้ติดต่อกับอีกสมัย ขณะเฝ้าปวงชนอย่างท่วมท้น ได้รับสมญานามว่า **มหาจำลอง** ความหมายคือ **ผู้ยิ่งใหญ่ที่น่าเลื่อมใส**

ภรรยาของท่านคือ คุณศรีลักษณ์ ศรีเมือง ก็มีบุคลิกเปิดเผย ใจกว้าง มีอุปถัมภ์ **ไม่มีแม้หนัดที่จะตัดพ้อต่อการนำพาให้ต้องมาร่วมชีวิตที่ลำบาก เสียสละ ทรากตรำ รวมทั้งยังถือเคร่งครัดในศีล กินมังสวิรัตอีกด้วย** ทุกวันก็รับประทานเพียงข้าวกล้อง พืชผัก งา ถั่วต้มต่างๆ **“แต่ละวัน ฉันกินข้าว ๑๐ ช้อน ไม่มากไม่น้อย คนมักถามฉันถึงปริมาณที่กินนี้ ซึ่งฉันก็ตอบชัดเจนว่า ฉันกินแค่นั้นจริงๆ”** คุณจำลองมักยิ้มละไมรับข่าวที่เปิดเผยว่า มังสวิรัตคืออาหารที่กินตามแบบพระพุทธองค์ **ไม่ว่าสัตว์ใดก็ไม่สมควรถูกฆ่าเพื่อมาเป็นอาหาร**

◆ นักการเมืองบุญนิยม พลตรีจำลอง ศรีเมือง ตั้งคานธีเมืองไทย ในศตวรรษที่ ๒๑
หมดจดทั้งนอกใน สมดังฉายาที่ชาวต่างชาติให้ไว้ คือ มิสเตอร์คลีน (นายสะอาด)

คุณจำลองเชื่อมั่นในอาหารมังสวิรัตว่าเป็นประโยชน์ต่อสุขภาพ เพราะเหตุนี้จึงได้ร่วมมือกับภรรยาและสมาชิกชาวสันตโคก เปิดร้านอาหารมังสวิรัตขึ้นหลายแห่งในราคาถูก ผู้ว่าท่านนี้พูดว่า แต่ละวันท่านหมดไปกับค่าอาหารเพียง ๓๐ บาท (ประมาณ ๑ ดอลลาร์สหรัฐ) เท่านั้น

ร้านอาหารที่มีชื่อเสียงที่สุดอยู่ที่ตลาดนัดสวนจตุจักร กรุงเทพฯ มีลูกค้าทั้งชาวไทยและต่างประเทศเป็นพันเป็นหมื่น ถึงแม้ท่านจะเป็นถึงผู้ว่า แต่ยังคงมาช่วยเก็บโต๊ะและตักอาหารบริการลูกค้าเป็นครั้งคราว

ในร้านใหญ่นี้ ยังแยกย่อยเป็นแผงอาหารมังสวิรัต ๑๐ กว่าชนิด ไว้บริการให้เลือกสรร ตั้งแต่ก๋วยเตี๋ยว เต้าหู้ หมี่จีน ตลอดจนเนื้อโปรตีนเกษตร (ทำจากถั่วเหลือง) ถูกนำมาปรุงเป็นข้าวแกงไทยอย่างเลิศรส

และด้วยฐานะที่ท่านมีตำแหน่งเป็นผู้ว่า บวกกับบุคลิกลายอีกเล็กน้อย ท่านก็สามารถประชาสัมพันธ์ให้คนรู้จักร้านอาหารที่ถูกต้องที่สุดในโลก (ที่สวนจตุจักร) ได้อย่างรวดเร็ว เพียงชั่วข้ามคืนโดยไม่คาดฝัน ร้านอาหารแห่งนี้ถูกตีพิมพ์กระจายข่าวออกไปให้คนรู้จักและแวะมาอุดหนุนอย่างเนืองแน่น ไม่ว่ารายดีมีเงิน ต่างเข้าแถวสั่งอาหารที่ราคาถูกเหมือนขายครึ่งแจกครึ่ง แต่โชคร้าย เจ้าหน้าที่รัฐฝ่ายภาษีอากรมาจัดเก็บภาษี คุณจำลองจึงได้บ่นเรียนว่า ยังเป็นความสำเร็จเพียงเล็กน้อย ท่านได้รับใบแจ้งภาษี นี้อาจเป็นตัวอย่างให้ชาวโลกเรียนรู่ว่า งานสังคมสงเคราะห์ที่พยายามทำทุกวิถีทางเพื่อช่วยเหลือบริการสังคม ยังต้องเผชิญหน้ากับมาตรการที่ไม่คาดคิดอีกด้วย

แต่เมื่อมีการเสนอข่าวผ่านสื่อหนังสือพิมพ์มากขึ้น เจ้าหน้าที่เก็บภาษีจึงออกมาข่มขู่ความผิดพลาด และเห็นพ้องต้องกันให้งดเว้นการเก็บภาษีจากองค์กรที่เกี่ยวข้องกับงานสาธารณกุศลนี้ หลังจากนั้นมา ร้านค้าซึ่งนี้ก็ยิ่งพัฒนาเจริญขึ้นหลายรูปแบบ เช่นคุณจำลองได้ริเริ่มร้านขายสินค้า ให้ชื่อว่า “ร้านเทาทูน” ที่ขายสินค้าในราคาไม่เอาค่าไร หรือ “ร้านทิ้ง” ก็มีสินค้าจำหน่ายในราคาต่ำกว่าท้องตลาดอย่างไม่น่าเชื่อ เพราะเป็นของบริจาคจากผู้มีจิตเป็นบุญกุศล สละออกมาให้ขายในราคาถูกมากๆ สิ่งของที่ให้มาก็มีมากจนต้องเก็บสะสมไว้เต็มโรงงานเก่า (ที่เช่าไว้เดือนละ ๑๒๐ เหรียญสหรัฐ) พนักงานที่มาช่วยก็มีห้องพักโดยนอนกับเสื่อในห้องเก็บของ และใช้สำหรับเตรียมอาหารไปด้วย สิ่งที่ท่านยอมให้เจียดจ่ายอย่างประหยัดก็คือ **ค่าจ้าง-กวด ค่าโทรศัพท์ กับโทรศัพท์มือถือท่านั้น** ซึ่งเป็นสื่อที่ท่านสามารถรับรู้ความเป็นไปของประชากรชาวกรุงเทพฯ ๖ ล้านที่ท่านรับผิดชอบดูแลอยู่

ที่ศาลาว่าการ กทม. ห้องทำงานท่านอยู่ด้านข้าง ไม่มีอุปกรณ์เครื่องปรับอากาศ ภายในห้องไม่มีเฟอร์นิเจอร์ระดับห้อง มีเพียงโต๊ะไม้เก่า ๑ ตัว กับชั้นหยาบวางหนังสือ ซึ่งด้านบนวางเต็มไปด้วยหนังสือธรรมะ แนนอนมีทั้งหนังสือทั่วไป และที่มีชื่อเสียงที่สุดเล่มหนึ่งของ **ประธานาธิบดี จิมมี่ คาร์เตอร์ คือ “สู้เพื่อความหนึ่ง”** ที่แปลเป็นภาษาไทย

คุณจำลองเป็นผู้หนึ่งที่ยอมรับว่า ตนเองไม่ใช่คนสปอร์ตที่ใช้จ่ายอย่างฟุ่มเฟือย เพราะในช่วงวัยเด็ก ท่านต้องดิ้นรนต่อสู้ผ่านความยากจนมา ทำให้ท่านสรุปเป็นปรัชญาชีวิตของตนเอง คือ **“กินน้อย ใช้น้อย ทำงานให้มาก ที่เหลือจุนเจือสังคม”**

คุณจำลองก็เหมือนกับคนไทยทั่วไป คือเติบโตในครอบครัวพุทธศาสนา ครึ่งชีวิตกว่า ๕๓ ปีก็อยู่กับการศึกษาปฏิบัติธรรม ท่านเกิดที่ธนบุรี เมื่อริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาตะวันตก ในครอบครัวที่ค่อนข้างยากจน แต่มีผลการเรียนดีเยี่ยมตั้งแต่ชั้นประถม (โรงเรียนวัด) พอขึ้นชั้นมัธยมก็มีชื่อเสียงระดับแนวหน้า หลังจากนั้นเข้าเรียน ร.ร.เตรียมทหาร อีก ๓ ปี จบไปเข้าเรียนต่อ ร.ร.นายร้อย จ.ป.ร. ที่มีชื่อเสียงของไทย

หลังจากรับตำแหน่งผู้ว่าราชการกรุงเทพฯ ท่านประเดิมคำสั่งกวาดล้างสำนักโสเภณีในพื้นที่กรุงเทพฯ ๘ แห่ง ดำรวจ ๑๐ กวายนายที่คอร์รัปชันถูกส่งย้าย ร้านเหล้าบาร์ที่ผิดกฎหมายถูกสั่งปิด บ่อนการพนันถูกตรวจค้น และปลายปี ๑๙๘๑ (พ.ศ.๒๕๒๔) คุณจำลองมีแนวคิดขัดแย้งกับนโยบายรัฐบาลเรื่องทำแท้งเสรี ท่านจึงอาศัยเหตุนี้ลาออกจากตำแหน่ง และทุ่มเทกำลังรณรงค์ต่อต้านกฎหมายอนุญาตให้ทำแท้ง ร่วมกับหลายองค์กรศาสนาอย่างเต็มที่ ในยกแรก รัฐสภายอมรับร่าง กม.เข้ามาพิจารณา ซึ่งดูเหมือนว่าคุณจำลองจะแพ้ แต่ท่านไม่ยอมหยุดการต่อสู้ ที่สุด สภานิติบัญญัติต้องยกเลิกกฎหมายฉบับนี้ไป เพราะท่านเคลื่อนไหวให้สังคมตื่นตัวถึงโทษภัยของผลเสียในกฎหมายฉบับนี้ และเข้ามาร่วมพิจารณารายละเอียดอย่างจริงจัง ท่านยังถูกวิจารณ์จากนายกรัฐมนตรีก่อนที่มือคดกับท่านว่า “คุณจำลองเข้าใจว่า เมื่อคนทั้งหลาย สามารถควบคุมอารมณ์ความใคร่ได้ ก็จะไม่หลีกเลี่ยงปัญหาการตั้งท้องโดยไม่เต็มใจ และการทำแท้งแต่ผมสงสัยว่าจะมีสักกี่คนที่สามารถฝืนธรรมชาติได้เหมือนเขา” โชคดีที่สภาหมวดการประชุมในเดือน ๔ กฎหมายทำแท้งฉบับนี้จึงตกไป

ถึงแม้ตอนต้น คุณจำลองอยู่ร่วมเหตุการณ์ต่อสู้ระหว่างการเมืองการทหารในสมัยปี ๑๙๗๐ (พ.ศ.๒๕๑๓) กับปี ๑๙๘๐ (พ.ศ.๒๕๒๓) แต่ท่านยังคงอยู่ในตำแหน่งกรมการทหาร ต่อเมื่อได้รับยศพลตรี ในปี ๑๙๘๕ (พ.ศ.๒๕๒๘) ถึงได้ลาออกจริง หลังจากนั้นท่านก็ถอนตัวจากวงการเมือง ใช้เวลาส่วนใหญ่กับการค้นคว้าธรรมะโดยเข้าร่วมศึกษารวม ๒ แห่งคือ

๑. ที่ศูนย์กลางสันตโคกกรุงเทพฯ ๒. ที่ปฐมมโศก จ.นครปฐม ศูนย์กลางทั้ง ๒ แห่งนี้ ท่านจำลองกับภรรยาและสมาชิกครอบครัวอื่นๆ ต่างใช้ชีวิตเคร่งครัดตามแบบอย่างพุทธมามกะ สวมใส่อย่างสมถะ กินน้อย ปล่อยวางเกี่ยวกับเรื่องวัตถุที่ยึดถือ ตัดขาดจากเรื่องมอมเมาทั้งหลาย (รวมทั้งอารมณ์ภายใน) พวกเขาใช้เวลากับการนั่งสมาธิฟังธรรมะ ปฏิบัติตัวแบบพุทธศาสนิกชนที่ถูกตรง อยู่ที่ปฐมมโศก แต่ละคนใช้เวลาอยู่กับส่วนแบ่งที่ดินทำสวนครัวเล็กๆ โดยอาศัยแรงงานของตนเอง

๐ อบอู่่น

๐ อ่อนน้อม

✘ ช่วงฤดูใบไม้ผลิตปี ๒๐๐๒ พลตรีจำลอง ศรีเมือง พร้อมคณะ เดินทางไปเยี่ยมค่ายแรงงานไทย และองค์กรพระพุทธศาสนา ที่ไต้หวัน เช่น ที่ฝากู่ชานส์มหาวิทยาลัย ฝอกวงชานส์มหาวิทยาลัย มูลนิธิเมตตาสงเคราะห์ระดับโลก ฉือจี้ และพระเถรานุเถระทั้งหลาย

ปลายปี ๑๙๘๕ (พ.ศ.๒๕๒๘) ในนาที่สุทท้าย ท่านจำลองถึงตัดสินใจออกโรง ลงแข่งขันเลือกตั้งกับนักการเมืองจาก ๒ พรรคใหญ่ ที่สนับสนุนโดยผู้มีอำนาจทั้งการเงินและบารมีทางการเมือง

ภาพลักษณ์ของคุณจำลองทำให้รู้สึกว่าคุณมีแต่ความโดดเด่นเดียว ไร้อำนาจ เบื้องหลังก็มีผู้สนับสนุนน้อยมาก เกือบจะไม่มีช่องทางให้สำหรับโอกาสที่จะชนะการเลือกตั้งเลย แต่กลยุทธ์ของท่าน (หากยังสามารถกล่าวเป็นกลยุทธ์อยู่) นอกจากมีความสนุกแล้ว ยังโบราณอย่างยิ่งคือ ท่านใช้เทคนิคแปลกๆ ออกมาเลือกตั้ง มัดหญ้าเป็นหุ่นไล่กาเป็นคนติดเบอร์ผู้สมัครรับเลือกตั้ง ตั้งอยู่ทุกมุมเมืองอย่างโดดเด่น

เทคนิคนี้เมื่อสอบถามข้อคิดเห็นของประชาชน ถือเป็นสิ่งใหม่ มีความหมายน่าอธิบาย ถึงแม้ท่านจะก้าวอย่างเข้าไปในช่วงแรก แต่ผู้สนับสนุนกลับเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ชาวบ้านต่างเล่าลือถึงท่านอย่างแข็งขันและเข้ามาช่วยมากขึ้น บ้างหยิบกานะมั่งจากบ้านออกมา บ้างใช้ยางล้อรถเก่าเขียนชื่อท่าน วางไว้ริมถนนช่วยท่านหาเสียงในการเลือกตั้ง ท่านยังได้ชัยชนะจากการมุ่งเอาความจริงในการปราบปรามสิ่งเลวร้าย จนได้รับสมญานามว่า **“บุรุษสะอาด”** อีกด้วย วิธีการใช้การเลือกตั้งเป็นที่สนุกสนใจของผู้คนนี้ กลายเป็นเครื่องหมายที่มีพลังอย่างมากที่เรียกให้คนมารวมตัวกัน นอกจากนี้ ผู้เลือกบอกว่าพวกเขาประทับใจในความซื่อสัตย์ จริงใจ คุณธรรมจุดนี้เป็นสิ่งที่หาได้ยากแล้วในกรุงเทพฯ ผลการเลือกตั้งปรากฏว่าท่านชนะขาด คุณจำลองคือบุคคลผู้กระจัดริด นักการเมืองผู้ออกบวชครึ่งตัว สมาชิกทำงานในการเลือกตั้งของท่านนับจำนวนส่วนใหญ่ เป็นหุ่นฟางที่ใส่ชุดหม้อห้อม และแล้วก็ได้รับชัยชนะ ล้มคู่แข่งที่ยิ่งใหญ่ ทำให้ผู้คนยากที่จะเข้าใจ และครั้งนั้นเป็นการเลือกตั้งที่มีผู้คนไปลงคะแนนเสียงมากที่สุดเป็นประวัติการณ์ของกรุงเทพฯ ครั้งหนึ่งด้วย

การได้รับชัยชนะเพราะไม่ทำตามแนวทางที่ส่วนใหญ่กำหนดไว้มาก่อน นับแต่นั้นมา ก็กลายเป็นหัวข้อข่าวของหนังสือพิมพ์ นิตยสาร แต่สิ่งที่ท่านได้รับการสนับสนุนกลับคงอยู่ตลอดไป

ต่อมา คุณจำลองเห็นสมควรให้ทุกๆ คนอยู่สุขสบายกับบ้านเมืองอันสดใส สว่างนำชม ปี ๑๙๘๖ (พ.ศ.๒๕๒๙) ท่านจึงจัดพิธีมอบรางวัล **“บุรุษอนามัย (ทำความสะอาด) แห่งประเทศไทย”** โดยให้รางวัลพนักงานกวาดถนนที่มีผลงานดีเด่นที่สุด ทำให้คนงาน ๕ พันคนที่ไม่เคยได้รับความสนใจตื่นตะลึงด้วยความปลื้มปีติ เพราะได้รับความเมตตาอย่างคาดไม่ถึง ท่านช่างมีวิธีการอันคมกริบเฉพาะตัวที่ทำให้เกิดสัมฤทธิ์ผลเป็นไปตามนั้นได้ทันที

เล่ากันว่า เมื่อผู้ว่ากรุงเทพฯ ผู้นี้ใจเฝ้ามองเข้าไปทำความสะอาดกวาดถนนเองตั้งแต่เช้าตรู่ฟ้ามีดวันนั้น พนักงานจึงผู้มาถึงพื้นที่ของตนไม่ค่อยพอใจที่ท่านเข้ามายึดพื้นที่ ถึงขนาดนั้นท่านจำลองก็ยังไม่ค่อยจะยอมวางไม้กวาดลงทันที

ส่วนด้านการบริหารการปกครอง ท่านก็ทำการปิดกวาดจนถึงรากถึงโคนด้วยการกวาดล้างข้าราชการผู้ที่ซ่อนแฝงคอร์รัปชันกันเป็นทึมในที่ว่าการกรุงเทพฯ ออกไป รวมทั้งเจ้าหน้าที่ระดับสูงด้วย

ตั้งแต่หมดวาระจากสภา กทม. แล้ว คุณจำลองตัดสินใจนำตนเองเข้าสู่วังวนใหญ่ของการเมือง ก่อตั้งพรรคใหม่ชื่อ **“พรรคพลังธรรม”** คือมีธรรมะเป็นกำลัง ชีวิตประจำวันของท่านอิงพุทธศาสนาเป็นรากฐาน ดำเนินแบบสัมมาทิฐิ ท่านอาศัยจิตตัวนี้เป็นศูนย์กลางความคิด และการบริหารพรรคพลังธรรม ลากยศชื่อเสียงบนเวทีการเมืองไม่สามารถเปลี่ยนแปลงท่านได้

คุณจำลองไม่มีจิตที่อยากมีชีวิตสูงส่งทางการเมือง หรือหุรหุรอย่างพระเจ้าชาร์ ท่านสมถะ ใส่เสื้อหม้อห้อมอย่างชาวเหนือ แขนสั้น ไม่มีปก ไม่มีสีฉันสวยงาม สักรวมทำ เข้ายกบกางเกงขายาว กลายเป็นเอกลักษณ์ของท่านเอง หมดยุคโยกกับชุดเสื้อสูทเนี้ยกไปเลย

แต่ละวันท่านทำงาน ๑๘ ชั่วโมง เช้ามืดตี ๔ ลุกจากเตียง นั่งสมาธิ ช่วงกลางวัน น้อยมากที่จะเข้ามุ้งก่อน ๒๒ นาฬิกา บนตัวไม่มีของมีค่าหรือสิ่งสำคัญ แต่ท่านกลับคิดแทนผู้อื่นตลอด ท่านคือ **คานธีแห่งยุคสมัยปี ๑๙๘๐ (พ.ศ.๒๕๑๓)**

“วันนี้ ชีวิตที่ผ่านมาของผมนี่อิสระเสรีอย่างมาก แม้จะเป็นชีวิตที่สมถะ แต่กลับโปร่งเบาสบายไม่มีที่เปรียบ ” ท่านกล่าว.

(บันทึกเพิ่มเติม : บทความนี้เขียนในปี พ.ศ.๒๕๓๒ คุณจำลองอายุ ๕๓ ปี ขณะที่ทำหน้าที่เป็นผู้ว่ากรุงเทพฯ ภายหลังลาออกจากตำแหน่งผู้ว่า เสด็จขึ้นกับทหารฝ่ายที่ทำการรัฐประหารเพื่อยึดอำนาจรัฐ ประเทศชาติแต่ละวันเพิ่มปัญหา ท่านจำลองใช้ตัวเองอดอาหารประท้วง ได้รับการสนับสนุนจากปวงชน กดดันจนผู้ก่อการยอมลงจากเก้าอี้ หลังจากนั้นตั้งพรรคเองคือ พรรคพลังธรรม เคยรับตำแหน่งรองนายกรัฐมนตรีของประเทศ หลังออกจากตำแหน่ง เลิกเล่นการเมือง ได้รวบรวมเงินทุนเพื่อนำมาสร้างและดำเนินการศูนย์ฝึกอบรมผู้นำโดยเฉพาะ มุ่งเน้นให้คนมีคุณธรรม จริยธรรมเป็นแกนนำ ปัจจุบันได้รับเชิญเป็นที่ปรึกษาของนายกรัฐมนตรี ทำงานด้านอบรมให้กับเจ้าหน้าที่ของรัฐและเอกชนผู้สนใจจากทั่วประเทศโดยตรง)

ใช้อุดมการณ์การเมืองเชิงอุทิศตน
 เสียสละของระบบบุญนิยมเป็นหลัก
 สวมวิญญาณนายทหารผู้เคร่งครัดระเบียบวินัย
 มาปฏิบัติศีลเพื่อเข้าถึงพุทธธรรม บริสุทธิ์
 นอกในอย่างไม่เก็บกด เป็นธรรมชาติ
 ไร้ซึ่งความเห็นแก่ตัว มอบตนเพื่อสาธารณะ
 นั่นคือแบบอย่างของนักการเมืองผู้เดินทาง
 ยาวไกลเพื่อปวงชน

❁ เข้าเยี่ยมและให้กำลังใจ
 คนงานไทยในไต้หวัน

รูปแบบบริษัทภายใต้แนวทางของระบบบุญนิยม

บริษัท พลังบุญ

บริษัท แต่ชีวิต

บริษัท ขอบคุณ

บริษัท ภูมิบุญ

เป็นต้น

นโยบายและจุดประสงค์ของการก่อตั้ง

- ทำงานโดยอาศัยกฎข้อบังคับของระบบบุญนิยม มีการติดต่อการค้ากับระบบบุญนิยมเพื่อให้เป็นที่รู้จักทั้งในและต่างประเทศ ทั้งยังมีการเปรียบเทียบข้อแตกต่างของผลกำไรจากทั้ง ๒ ระบบอย่างชัดเจน
- บุกเบิกยกระดับคุณภาพสินค้า และตลาดของชุมชนชาวอโศก ช่วยเหลือ ดูแลตามความต้องการของตลาด
- ให้การช่วยเหลือและพัฒนาเทคโนโลยีทางการผลิต
- สนับสนุนโดยกองทุนไร่ดอกเบี๋ย

หลักการของบริษัทบุญนิยม

- ผู้ถือหุ้นจะไม่ขายหุ้นออกไป เอาเงินปันผลไปใช้ในสาธารณกุศล
- จำหน่ายผลิตภัณฑ์ไร้สารพิษ และปลอดสารพิษ
- ขายสด (งดเชื้อ เบื่อทวง) คือ เครดิตเหนือเครดิต

พนักงานหรือผู้รับผิดชอบการทำงานต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

- ถือศีล ๕ ละอบายมุข ๖
- ศรัทธาและลึกซึ้งต่อแก่นในกฎระเบียบของระบบบุญนิยม เป็นผู้เข้าใจในคุณสมบัติมาตรฐานของชาวอโศก ยืนหยัดราคา ผลิตภัณฑ์สวยงาม มีความน่าเชื่อถือ กระตือรือร้น ประโยชน์สูง ประหยัดสุด มีประโยชน์ตน ประโยชน์ท่าน
- มีความรู้ ความสามารถพร้อมที่จะรับหน้าที่ได้
- ยึดถือปฏิบัติตามกฎระเบียบของบริษัทอย่างเคร่งครัด

**อานิสงส์ ๑๐ ประการ
ของการพิมพ์หนังสือ
ให้เป็นธรรมทาน**

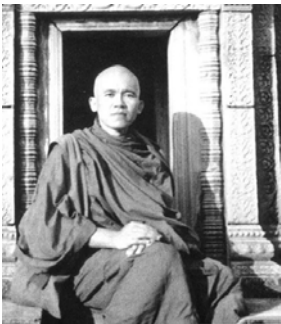
๑. อายุยืน	๖. จิตใจมั่นคง
๒. ผิวพรรณดี	๗. ไม่เกิดในสกุลต่ำ
๓. ได้รับความเคารพนับถือ	๘. บรรลุธรรมเร็ว
๔. มีสติปัญญาเป็นเลิศ	๙. ร่ำรวยลาภยศ
๕. พ้นมิถิชาทิฏฐิ	๑๐. เมื่อตายไปย่อมไปสู่สุคติ

☒ เมื่อคุณอ่านหนังสือเล่มนี้จบลง มีความรู้สึกว่าคุณสามารถที่จะแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันทั้งที่ยากที่มีปัญหาในสังคมแห่งมนุษยชาติได้หรือไม่? หากคุณรู้สึกว่าพอจะเป็นแนวทางให้แก่ชาวโลกได้ สามารถที่จะไปรุดสรรพสัตว์ให้ก้าวสู่ตรรกะแห่งสันติภาพและไร้ความเศร้าโศกแล้ว โปรดทยอยยื่นหนังสือเล่มนี้แก่ผู้สนใจ อย่างกักเก็บไว้ เพื่อให้ชาวโลกได้เห็นแบบอย่างชุมชนชาวพุทธที่ยังมีอยู่ในโลกนี้ หรือหากต้องการพิมพ์ใหม่เพื่อเผยแพร่ ทางเราก็ไม่สงวนลิขสิทธิ์ เพียงติดต่อขออนุญาตกับทางสำนักพิมพ์ฟ้าอภัยก่อนเท่านั้น และโปรดพิถีพิถันในการพิสูจน์อักษร เพื่อให้ได้เนื้อหาที่ถูกต้องฉบับเต็มด้วย

แผนภูมิชุมชนชาวโศกขนาดใหญ่ ๙ แห่ง

- ภาคกลาง สันตโศก (กรุงเทพฯ)
 ปฐมโศก (นครปฐม)
 - ภาคอีสาน ศีระะโศก (ศรีสะเกษ)
 สีมาโศก (นครราชสีมา)
 ราชธานีโศก (อุบลราชธานี)
 หินผาฟ้าหน้า (ชัยภูมิ)
 - ภาคเหนือ ศาลือโศก (นครสวรรค์)
 ภูผาฟ้าหน้า (เชียงใหม่)
 - ภาคใต้ ทักษิณโศก (ตรัง)
- ยังมีเครือข่ายชุมชนชาวโศกอีก กว่า ๑๐๐ แห่ง
และชุมชน (ขนาดเล็ก) อีก ๑๗ แห่ง

ประวัติผู้เขียน (ย่อ) **จังหวัดฉะเชิงเทรา**

พระเดิมแท้ ชาวหินฟ้า

- พ.ศ. ๒๕๒๒ - เรียนปริญญาโทกฎหมาย ม.ธรรมศาสตร์
- เคยเป็นประธานชุมนุมพุทธฯ ม.ธรรมศาสตร์
- พ.ศ. ๒๕๒๓ - ออกบวชที่สันตโศก
- นำนักศึกษาหลายสถาบันตั้งกลุ่มปฏิบัติธรรม เช่น
- กลุ่มรามบุชาธรรม ชมรมนักศึกษาผู้ปฏิบัติธรรม
- ก่อตั้งศูนย์โฮปไลน์ : รับปรึกษาปัญหาวัยรุ่นทางโทรศัพท์
- พ.ศ. ๒๕๓๕ - ร่วมกับชาวบ้านตั้งชุมชนปฏิบัติธรรม จนได้รับการประกาศเป็น
- หมู่บ้านตัวอย่าง ๑ ใน ๑๒ แห่งจากทั่วประเทศ ๖,๐๐๐
- กว่าหมู่บ้าน
- พ.ศ. ๒๕๔๒ - ก่อตั้งพิพิธธรรมชาวหินฟ้าโศก ที่พุทธสถาน
- ศีระะโศก จังหวัดศรีสะเกษ
- มีผลงานเขียน : กสิยุค ๒๐๐๐ วิกฤติและทางรอด,
- คนไทยถูกหลอกให้ตีมนม, คุณดูโทรทัศน์เป็นไหม? และอื่นๆ นับ ๑๐ เล่ม
- พ.ศ. ๒๕๔๓ - ลาออกจากสมณะชาวโศก สู้ได้หัววัน ตึกษา พร้อมวางแผนแปลและพิมพ์ผลงาน
- ชาวโศกเป็นภาษาจีนเพื่อเชื่อมความเข้าใจระหว่างพุทธต่างนิกายให้ใกล้ชิดขึ้นอีกก้าว
- แปลและพิมพ์หนังสือเรื่อง “พระโพธิรักษ์” ผู้นำทางจิตวิญญาณของสันตโศก
- (เป็นภาษาจีน)
- พ.ศ. ๒๕๔๖ - แปลและพิมพ์หนังสือเรื่อง “ระบบสังคมบุญนิยม : ทางเลือกที่ ๓ ที่ดีกว่าทุนนิยม
- และคอมมิวนิสต์”

ระบบสังคม “บุญนิยม” ในศตวรรษที่ ๒๑

Santi Asoke's Social Movement

(ทางเลือกที่ ๓ ที่ดีกว่าทุนนิยมและคอมมิวนิสต์)

ISBN 974 – 374 – 047 – 3

ผู้เขียน : **จิ่งเซียงฝ้าซือ**

(Ven.Samanalakkhano)

บรรยายภาพ : **เขียนตั้งฝ้าซือ**

การจัดพิมพ์ : ครั้งที่ ๑ เมษายน ๕,๐๐๐ เล่ม (ภาคภาษาไทย)

ครั้งที่ ๒ กองบุญพิมพ์หนังสืออโศก ได้หวัน ภาคภาษาจีน (๘,๐๐๐ เล่ม)

ครั้งที่ ๓ ภาคภาษาไทย (๕,๐๐๐ เล่ม) ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม

ผู้ออกแบบรูปเล่ม (ภาคจีน) : **เทียนเหอหลันลั่ว เกาสง ได้หวัน**

ผู้ช่วยออกแบบ : **ปาน ช้างน้อย ศิระชะอโศก**

ผู้ถอดความจีนสู่ไทย : MAHA, RENSHAN

ขอขอบคุณ : ศิลปินแห่งชาติ **ท่านอาจารย์เฉลิมชัย โฆษิตพิพัฒน์**

ผู้อนุญาตให้นำผลงานภาพศิลปะของท่านมาใช้ประกอบในหนังสือเล่มนี้

พิมพ์ที่ บริษัท ฟ้าอภัย จำกัด

๖๔๔ ซอยนวมินทร์ ๔๔ ถนนนวมินทร์ แขวงคลองกุ่ม เขตบึงกุ่ม กรุงเทพฯ ๑๐๒๔๐

โทรศัพท์ ๐-๒๓๗๕-๘๕๑๑ โทรสาร ๐-๒๓๗๕-๗๘๐๐

ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา นางสาวลัดดา ปิยะวงศ์รุ่งเรือง

ราคา ๖๐ บาท

สถานที่ติดต่อ : **พุทธสถานสันติอโศก ๖๕/๑ ซ.นวมินทร์ ๔๔ (ซอยเทียมพร)**

ถ.นวมินทร์ แขวงคลองกุ่ม เขตบึงกุ่ม กรุงเทพฯ ๑๐๒๔๐

โทร . ๐-๒๓๗๕-๕๒๓๐ **เว็บไซต์** : www.asoke.info